HÜSN-İ MECÂZÎ
[1]
KIT`A-İ NİYÂZ-MENDÎ EZ-DERGÂH-I BÂRÎ CELLE ŞÂNUHÛ BERÂY-I ME`ÂL-İ **DÎVÂN-I** MÜDERRİS **AHMED NÂMÎ**

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Muvaffak oldı Nâmî çün iki tertîb-i dîvâna
Biri hüsn-i mecâzîde biri hüsn-i hakîkatde

2 Anuñ imlâ-yı ta`bîrin hatâdan saklaya Bârî
Hemîşe ire dest-i hôş-nüvîsâna kitâbetde

3 Ma`ânîsin mübârek eyleyüp her tab`-ı mevzûna
Masûn ide dahı kec-fehm olanlardan kırâ`etde

Nazamahû ve aslahahû el-fakîr Ahmed Nâmî en-Nigdevî

[2]
DER-İZHÂR-I VÜCÛD-I BÎ-VÜCÛD

Mef`ûlü Mefâ`ilün Mefâ`îlün

Ey takvâ-güzîn-i meclis-i sâmî
V`ey rind-i harâb-ı cür`a-i câmî
Kimdür dir iseñ hakîr-i nâ-kâmı
Hâk-i kadem-i Nakş-bendî Nâmî

[3]
DER-TA`RÎF-İ GÜFTÂR-I DÎVÂN VE TENBÎH-İ ŞÎ`R-HÂNÂN

Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Nâtık-ı mecmû`a-i hâtır budur
Hâsıl-ı mecmû`-ı havâtır budur

2 Tıfl-ı nev-endîşe belâgat-resân
Tâze `ibârât-ı nevâdir budur

3 Tab`-ı safâ-kîşe hakâyık-nümâ
Köhne işârât-ı zamâyir budur

4 Ey tarab-efrûz-ı nikât-ı nazım
Ma`nî-i dîvân u defâtir budur

5 Feth idicek veznini bil evvelâ
Andan okı kâ`ide zâhir budur

6 Dikkat idüp hüsn-i me`âline var

Lutfını gör şîve-i nâzır budur

7 Huld-i ma`ânîye girüp diyesin
Cilve-geh-i Nâmî-i sâhir budur

[4]
KIT`A-İ NİYÂZ-MENDÎ BE-DERGÂH-I BÂRÎ

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey nesîm-i feyzüñi tahrîk idüp
Nev-nihâl-i kilkümi kıl cilve-ger
2 Rûy-ı pâk-i safha lafz u ma`nîden
Göstere tâ şîve-i deng ü şeker

[5]
İBTİDÂ`-I DÎVÂN-I NÂMÎ DER-HÜSN-İ MECÂZ HAFİZAHU`LLÂHU TE`ÂLÂ EZ-LEZZÂT U ZİLLÂT-I SİVÂ-YI HAZRETEŞ

MÜSTEZÂD DER-TEVHÎD

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün
Mef`ûlü Fe`ûlün

1 Ey mihr-i ruhuñ zerresidür cümleten eşyâ
Zâhirde nihânsın
V`ey `aks-i cemâlüñ yine her zerrede peydâ
Gâyetde `ayânsın

2 Hüsnüñden irür gülşene hep feyz-i tarâvet
Ey mâye-i hestî
Bülbülleri itdüñ güle âşüfte vü şeydâ
Âşûb-ı zamânsın

3 Mühr-i lebüñüñ nakşı olupdur li meni`l-mülk
Hakkâ ki odur hak
Eşyâ kamu evhâm hakîkatde hüveydâ
Cânân-ı cihânsın

4 Mecmû`a-i ahlâk-ı sıfât eyleyüp îcâd
İsmin koduñ âdem
Gayr-ı dil-i dil-dâdeye sıgmam didüñ ammâ
Nâ-kerde mekânsın

5 Nâmîye ki hayret-dih olur fikr-i sıfâtuñ
Ey Sâni`-i mevcûd
Kimdür ki ide zâtuña endîşesin ifnâ
Bî-resm-i nişânsın

[6]
DER-NA`T-I ŞERÎF

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün
Mef`ûlü Fe`ûlün

1 Ey gamzelerüñ nâvek-i elmâs-ı ciger-dûz
Bir kaşı kemânsın
V`ey la`l-i lebüñ dürc-i le`âlî-i dil-efrûz
Bir hokka dehânsın

2 Pervâne-i tâb-ı ruhuñ olmış meh ü hurşîd
İtdükçe tavâfı
Olursa n`ola pertev-i `ışkuñ dil ü cân-sûz
Bir şem`-i revânsın

3 Ey şûh-ı cihân gelmedi kevneyne nazîrüñ
Gelmez yine min ba`d
`Uşşâka olur lutf-ı nigâhuñ edeb-âmûz
Hâle nigerânsın

4 Nâz ile hırâmân olıcak zât-ı şerîfüñ
Ey şâhid-i kudsî
Dâreyne irişdi kademüñden dem-i fîrûz
Mahbûb-ı cihânsın

5 Çeşm ü dil-i Nâmîde mukîm olalı dâyim
Yâduñla hayâlüñ
El-minnetü li`llâh ki olur her demi nevrûz
Mihr-i dil ü cânsın

[7]
DER-MUKADDİME-İ NA`T-I HABÎB-İ EKREM SALLA`LLÂHU TE`ÂLÂ `ALEYHİ VE SELLEM

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Zâtı mir`ât-ı hüsn-i zât-ı Ahad
Nutkı vahy-i hitâb-ı Rabbü`l-enâm

2 Mazhar-ı cilve-i şıfât-ı Ahad
Şâhid-i zü`l-celâli ve`l-ikrâm

[8]
NA`T-I ŞERÎF-İ HAZRET-İ MEFHAR-İ MEVCÛDÂT SALLA`LLÂHU TE`ÂLÂ BE-HİTÂB-I NİYÂZ-MENDÎ NUTK-I ŞERÎF-İ Û

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ey tûtî-i âyîne-i ruhsâr-ı hakîkat
V`ey âyîne-i tûtî-i esrâr-ı hakîkat

2 Bulmış o kadar hüsn-i edâ cünbiş-i nutkuñ
Ey her sühanı mâye-i âsâr-ı hakîkat

3 Ol dem ki karîhañda zuhûr itdi ma`ânî
Gül-hand-i lebüñ oldı şeker-bâr-ı hakîkat

4 Zevk aldı mezâk-ı dil ü cân lezzet-i sırdan
İnkârı koyup itdiler ikrâr-ı hakîkat

5 Nefsini bilenler çekilüp bezm-i sivâdan
Oldı kimi mest ü kimi hüşyâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ BE-LEHCE-İ PÂK-İ Û

6 Ey bülbül-i ra`nâ-gül-i gül-bâğ-ı ma`ârif
V`ey gülbün-i her-bülbül-i gülzâr-ı hakîkat

7 İtmiş o kadar tarh-ı nevâ lehçe-i pâküñ
Ey her nagamı nâle-i evtâr-ı hakîkat

8 Ol dem ki ser-âgâz-ı terennümler iderdüñ
Her gunc u delâlüñ idüp iş`âr-ı hakîkat

9 Müştâk-şinev eyledi hep gûş-verânı
Feyzinden irüp dillere efkâr-ı hakîkat

10 Evhâm idügin bildiler eşyâ-yı cihânuñ
Her zerrede görindi ser ü kâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ BE-NEFS-İ MÜNEVVER-İ Û

11 Ey şâhid-i halvet-gede-i gayb u şehâdet
V`ey `âşık-ı âşüfte-i dîdâr-ı hakîkat

12 Virmiş o kadar lutf-ı eser la`lüñe Bârî
Ey nâtıkası mu`ciz-i güftâr-ı hakîkat

13 Ol dem ki girih-zâr-ı nikât açdı zebânuñ
Hemvâre idüp `âleme îsâr-ı hakîkat

14 Her nükte virüp neşve-i câm-ı mey-i hestî
Pür-şevk ü sürûr oldılar evkâr-ı hakîkat

15 Her nîm-sürâğ-ı keremüñ itdi hemîşe
Biñ mürde dili zinde-i kirdâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ BE-RÛH-I MUTAHHAR-I Û

16 Ey hâce-i bâzâr-ı cevâhir-ger-i ma`nî
V`ey cevher-i pâkîze-i bâzâr-ı hakîkat

17 Konmış o kadar dürr-i kelâmuñda letâfet
Ey her nefesi genc-i dürer-bâr-ı hakîkat

18 Ol dem ki nice lutf ile dâmân-ı zamâna
Dest-i nefesüñ oldı güher-bâr-ı hakîkat

19 Her birini âvîze-i gûş-ı dil idindi
`Âlemde o kim oldı harîdâr-ı hakîkat

20 İrişdi sürûr-ı ebed-i feyz-i safâya
Virildi aña huld-i ferah-zâr-ı hakîkat

BE-MAHBÛBİYYET-İ VÜCÛD-I ŞERÎF-İ Û

21 Ey pâdişeh-i tâc-ver-i mülket-i kudsî
V`ey efser-i şâhân-ı cihân-dâr-ı hakîkat

22 Olmış o kadar gamzeler âbisten-i te`sir
Ey her nigehi nûr-dih-i târ-ı hakîkat

23 Ol dem ki cihânı nazaruñ kıldı müşerref
Dil-mürdelere oldı nigeh-kâr-ı hakîkat

24 Her tarf-ı teveccüh nice biñ sîne-i târı
İtdi ebedî matla`-ı envâr-ı hakîkat

25 Her feyz-i nazardan irişüp dillere saykal
Âyîne-sıfat eyledi izhâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ BE-ÜBÜVVET-İ NÜBÜVVET-İ Û

26 Ey mebde`-i kül hâdî-i şeh-râh-ı İlâhî
V`ey hatm-i rusül kâfile-sâlâr-ı hakîkat

27 Kılmış o kadar kadrüñe ragbet kerem-i Hak
Ey merdümek-i dîde-i ebrâr-ı hakîkat

28 Ol dem ki suver-beste olup herkese a`mâl
Zâhir olıcak satvet-i Kahhâr-ı hakîkat

29 Dehşetden olup cümleye ber-pâ nazar-ı huş
Gark ola `arak içre şerem-sâr-ı hakîkat

30 Ol demde `usât-ı ümeme irişe senden
Ol lutf-ı şefâ`at ki olur yâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ BE-HURŞÎD-İ HİDÂYET-İ Û

31 Ey mihr-i celî-şa`şa`a-i burc-ı hidâyet
V`ey şa`şa`a-i mihr-i pür-envâr-ı hakîkat

32 Ey mazhar-ı âsâr-ı tecellî-i cemâlî
V`ey mecma`-ı ahlâk-ı kerem-kâr-ı hakîkat

33 Ey hazret-i sultân-ı rusül nâmı Muhammed
V`ey fahr-i cihân Ahmed-i muhtâr-ı hakîkat

İZHÂR-I GÜSTÂHÎ-İ NÂZIM BE-NA`T-I ŞERÎF-İ Û

34 Virmiş o kadar şânuña `izzet-i şiyem Rab
Ey rahmet-i her-`âlem-i dâdâr-ı hakîkat

35 Ol dem ki şefâ`atle vücûduñ ola mümtâz
Âsân ola her `âsîye düşvâr-ı hakîkat

36 Mahrûm ola hâşâ ki o dem Ahmed-i Nâmî
Hem nâmı şerîf ola vü hem zâr-ı hakîkat

37 Reşk itmeye hâşâ ki aña zümre-i vassâf
Lutf u keremüñ k`ola meded-kâr-ı hakîkat

DER-TENZÎH-İ MÜNÂSEBET-İ Û

38 Yok yok baña itdürdi hatâ tab`-ı hevâyî
Olup şeref-i na`ta heves-kâr-ı hakîkat

39 Ben kanda vü kanda şeref-i na`t-ı Peyember
Sencîde ola dilde o tezkâr-ı hakîkat

40 Ben kanda ya hem-nâmı şeh-i nisbeti kanda
Maksûd hemân-vâr hiye nâr-ı hakîkat

41 Zâtı ki ola mahz-ı `atâ cânib-i Hakdan
Kimdür ki olur aña senâ-kâr-ı hakîkat

42 İsmi ki Hudâ-dâde ola fıtrat-ı evvel
Kimdür anı yâd itmege derhâr-ı hakîkat

43 Zâtı gibi ismi de hemân mahz-ı keremdür
Ol vech iledür bunca bu ezkâr-ı hakîkat

44 Ol vech iledür na`t-ı şerîf itmege cür`et

Ol vech iledür nâmına tekrâr-ı hakîkat

45 Yohsa degülem harfini yâd itmege kâdir
Hakkâ ki budur hakk-ı edeb-kâr-ı hakîkat

46 Anı ki Hudâ medh ide gayrı ne diyem ben
Ol rahmet-i dâreyn ü benem zâr-ı hakîkat

BE-MÜNASEBET Ü MUTÂBA`AT-I DERGÂH-I Û

47 Ol şâh-ı rusül seyyid-i mahlûk-ı dü-`âlem
Ben ümmeti bir `âciz ü bîmâr-ı hakîkat

48 Ol hâce-i sermâye-dih-i `izzet-i efrâd
Ben müflis ü muhtâc-ı dil-âzâr-ı hakîkat

49 Ol şâhid-i fermân-ber-i hazret-geh-i Kuddûs
Ben dâmeni âlûde günehkâr-ı hakîkat

50 Ol lem`a-i hurşîd-i kerem-güster-i âfâk
Ben zerre-i nâçîz-i dürûdâr-ı hakîkat

51 Ol âyîne-i hüsn-i dil-ârâ-yı tecelli
Ben tîre hasek-pâre-i dîvâr-ı hakîkat

52 Ol sâkî-i sîr-âbî-i Kevser dem-i ferdâ
Ben teşne-leb ü `âsî-i nâçâr-ı hakîkat

53 Hâsıl bu ki bir vech ile yokdur niseb-i hâl
Ol mefhar-i kevneyn ü benem hâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ TEMENNÂ-YI NÂZIM EZ-DERGÂH-I Û

54 Ol hazrete ser-rişte-i nisbet budur ancak
Kim ümmetiyem olup ümîd-vâr-ı hakîkat

55 Sürdüm yüzümi bî-edebâne reh-i na`ta
Oldum dil ü cân ile hevâ-dâr-ı hakîkat

56 Ümmîdüm odur dergeh-i lutf u kereminden
Kim ide şefâ`at o vefâdâr-ı hakîkat

57 Dünyâda vü `ukbâda olup mazhar-ı lutfı
Zâhir ola hâsiyyet-i etvâr-ı hakîkat

58 Dil gerd-i sivâdan olup âyîne-sıfat pâk
Anda görine şahid-i dîdâr-ı hakîkat

59 Mest ide mey-i zevk-i temâşâsı hemîşe

Her cilveyi kim göstere dîdâr-ı hakîkat

60 Hâhiş bu ki çeşm ola ser-â-pâ dil-i Nâmî
Çün merdümek-i dîde-i ahrâr-ı hakîkat

NİYÂZ-MENDÎ SALAVÂT-I ŞERÎF

61 Yâ Rabbî kabûl eyle niyâzın bu za`îfüñ
Oldı nitekim nutkı sühan-zâr-ı hakîkat

62 Zerrât-ı cihan kim `adedi `ilmüñe merhûn
Her lahz-ı zamân kim olur îsâr-ı hakîkat

63 Olsun o kadar rûhına her demde tahiyyât
Eyler nitekim devrini devvâr-ı hakîkat

64 İrsün o kadar âline ashâbına teslîm
Gerdişde olur niteki pergâr-ı hakîkat

[9]
DER-FAHRİYYE BE-İŞÂRET-İ VÂKI`A-İ BÎ-MİSL

Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Zerrede âfitâbdur tab`um
Katrede bahr-ı nâbdur tab`um

2 Nüh felek zımn-ı reşhasında girev
Bir mu`allak habâbdur tab`um

3 Bâde keyfiyyetin ziyâd itmez
Ezelî neşve-yâbdur tab`um

4 Çeşme-sâr-ı hayâta peyveste
Ebedî feyz-yâbdur tab`um

5 Mest ider katresi cihânı tamâm
Hum-ı Kevser-şarâbdur tab`um

6 Vâkıf-ı sırr-ı `ilm-i hlâh vü hillâh
`Arif-i behre-yâbdur tab`um

7 Ber-ter idrâk-ı lafz u ma`nâdan
Bir bilinmez kitâbdur tab`um

8 Menba`-ı `ilm ü mahzen-i `irfân
Pîr-i hikmet-nisâbdur tab`um

9 Zîr-i her-gamzesinde küşte cihân

Şâhid-i bî-nikâbdur tab`um

10 Kâtı`-ı rişte-i nizâ`-ı sivâ
Tîg-i faslu`l-hitâbdur tab`um

11 Hikem-âmûz-ı dâniş-i Bû `Alî
Tıfl-ı ümmü`l-kitâbdur tab`um

12 Şehsüvârân-ı râh-ı ma`nâda
Fark-ı sûde-rikâbdur tab`um

13 Atılur dîv-sîretân üzre
Tîr-i necm-i şihâbdur tab`um

14 Hep sürâğ-ı zamâyire derrâk
Nutk-ı hâzır-cevâbdur tab`um

15 Ne hirâs-ı günâhı fikr eyler
Ne esîr-i sevâbdur tab`um

16 Bî-mey ü câm-ı bezm-gâh-ı fenâ
Rind-i mest-i harâbdur tab`um

17 Ma`nîde nûr-ı bî-nihâyetdür
Sûreten hûn-ı nâbdur tab`um

18 `Aks-i icmâli `âlem-i imkân
Hâric-i nüh-kıbâbdur tab`um

19 Gösterür cilve-i cihân-ârâ
Misl-i âyîne-tâbdur tab`um

20 Reşk-fermâ-yı genchâ-yı şehân
Kân-ı la`l-i müzâbdur tab`um

21 Hased-âverd-i gûşvâr-ı mehân
Sadef-i dürr-i nâbdur tab`um

22 Çeşm-i ikrâra bâğ-ı huld-i berîn
Misk ü `anber-türâbdur tab`um

23 Tarf-ı inkâr-ı münkire ammâ
Turfe deşt-i serâbdur tab`um

24 Resm-i dîvânı tarz-ı nâdîde
Şeh-i `âlî-cenâbdur tab`um

25 Nice şeh tâc-dâr-ı kerremnâ
Husrev-i kâm-yâbdur tab`um

26 Nice şeh feyz-i hükm-i `adlinden
Dem-i ihyâ-`itâbdur tab`um

27 Nice şeh taht-ı kişver-i hlâhda
Nakş-ı hillâh-siyâbdur tab`um

28 Bâtınen âfitâb-ı bî-mikdâr
Zâhiren mâh-tâbdur tab`um

29 Dil-i gam-hâre çok mı bu rütbe
Dîde-i seyr-i hâbdur tab`um

30 Seyr-i hâbî ki `adli yok anuñ
Sıdka bî-irtiyâbdur tab`um

31 Seyr-i hâbî ki yok temessül aña
Rü`yetine me`âbdur tab`um

32 Lutf-ı bî-minnetinden ol seyrüñ
Cilve-gâh-ı savâbdur tab`um

33 Kereminden o seyr-i bî-mislüñ
Feyz-bahşâ sehâbdur tab`um

34 O ne seyr ola dir iseñ k`andan
Fâyiz ü müstetâbdur tab`um

35 Dest-i sâkî-i bezm-i kudsîden
Cür`a-nûş-ı hitâbdur tab`um

36 La`l-i nûşîn-i fahr-i `âlemden
Nûş-kerde lü`âbdur tab`um

37 O `atânuñ hücûm-ı zevkinden
Mâye-i ıztırâbdur tab`um

38 O vefânuñ sürûr-ı şevkinden
Vakt-i şeybetde şâbdur tab`um

39 O sürûruñ safâ-yı lutfından
Ebedî zevk-yâbdur tab`um

40 O safâdan hemîşe sînemde
Reşk-i mest-i şarâbdur tab`um

41 Gerçi hîç-enderîn-i hîç-der-hîç
Misl-i mahsûs-ı hâbdur tab`um

42 Lîk `aks-i bekâ-yı hestîden
`Âlem-i bî-hisâbdur tab`um

43 Nâmı Ahmedle iftihâr-nümâ
Nâmî-i şöhre-yâbdur tab`um

[10]

KIT`A-İ NİYÂZ-MENDÎ

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Hudâyâ vasf-ı ef`âl-i rızâñı
Mukadder eyle bu cism-i nizâra
2 Hemîşe seyr-i hüsn-i `aks-i zâtı
Müyesser kıl dil-i Nâmî-i zâra

[11]
DER-HAKK-I HAZRET-İ SULTÂN MURÂD FÂTİH-I HISN-I REVÂN VE BAGDÂD

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hoşâ pîr-i mugân-ı subh-dem kim feth-i bâb eyler
Cihânı ser-be-ser bir sâgar ile feyz-yâb eyler

2 Hoşâ ol neşve-i sâgar ki eyyâm-ı bahârîde
Dil-i rindi nişân-ı tîr-i ta`n-ı şeyh ü şâb eyler

3 Bu ol demlerdürür kim şâhid-i nevrûz-ı fîrûzı
Felek şâh-ı bahâra peyk-i pîşân-ı rikâb eyler

4 O demlerdür bu kim âteş-geh-i `ışk-ı cihân-efrûz
Derûn-ı `andelîb-i bî-nevâdan iltihâb eyler

5 Güzellendi hevâlar hâsılı düşdi letâfetler
Dil-i her-zerre kesb-i inbisât-ı pür-nisâb eyler

6 Bahâruñ feyzi ol deñlü müşâhed kim lahid içre
Dimâgı mürde-i sad-sâlenüñ cezb-i gül-âb eyler

7 Hurûş-ı cûybârı ol kadar şûh oldı kim gâhî
Çıkar rûy-ı hevâda nice dem tarh-ı habâb eyler

8 Bulur elbette bir rind-i sebük-rûhı ider peydâ
Varur bir cây-ı rûh-efzâ vü dil-keşde şarâb eyler

9 Ferâmûş eyleyüp endûh-ı devrân-ı cefâ-cûyı
Dil-i nâ-kâmını bir dem safâdan behre-yâb eyler

10 Cem-âsâ taht-gâh-ı `işret üzre bir iki sâ`at
Egerçi sâgar-ı zerrîni reşk-i âfitâb eyler

11 Velî ârâm ider mi sâkî-i devrân-ı pür-hîle
Sunar câm-ı gamı âhir şarâbın zehr-i nâb eyler

12 Safâ-bahş ol kadar bûyı nesîmüñ zâhid-i sâlûs
Ne deñlü pîr olursa vaz`-ı eyyâm-ı şebâb eyler

13 Ne gaddâr-ı sitem-cûdur görenler anı bilmişdür
Görinür dil-nevâz evvel döner soñra `itâb eyler

14 Virür nâ-ehle biñ `özr ü tevâzu`la mey-i `işret
Virince câm-ı zehri ehle cevr-i bî-hisâb eyler

15 Nice olur felekle kârı erbâb-ı dilüñ bilmem
Bu hâl üzre dönerse niçe mülk-i dil harâb eyler

16 Necâta çâre yokdur hâsılı bir ehl-i dil andan
Meger ol kimse kim bir ehl-i hâle intisâb eyler

17 Benüm gibi olur yâ hôd heves-peymâ-yı güstâhî
Vücûdın reh-güzâr-ı medh-i sultâna türâb eyler

18 O sultân-ı cihân-dâr u kerem-güster ki gâh olur
Virür bir memleket bir kulına `âlî-cenab eyler

19 O sultân-ı serîr-efrûz-ı ser-tâc-ı hilâfet kim
Süleymân-veş göre bir mûrı tevcîh-i hitâb eyler

20 Hümâyûn-pâye zıll-i Hak Murâd Han-ı şehenşeh kim
Meh-i nev na`l-i rahşından sa`âdet iktisâb eyler

21 Hudâvend-i cihân kişver-güşâ-yı magrib ü maşrık
Ne re`y itse hakîkatde zuhûr eyler savâb eyler

22 Şeh-i mülk-i kerem kim bâb-ı cûd-ı lutfınuñ dâyim
Gelür erbâb-ı Bermek halkasın tavk-ı rikâb eyler

23 Cihânı devleti bir mertebe âsûde kıldı kim
Tezerv-i bûstânı istese sayd-ı `ukâb eyler

24 Sitem def`inde hükmi ol kadar cârî ki devrinde
Dil-i âşüftelerden gamze-i dilber hicâb eyler

25 Zamânında o deñlü müttefik ezdâd-ı `âlem kim
Dilerse âteş-i sûzân hırâş-ı rûy-ı âb eyler

26 Gülistân-ı ma`ârif n`ola şâd-âb olsa `ahdinde

Hemîşe âb-ı lutfı feyzi mânend-i sehâb eyler

27 Nesîm-i hulk u hilmi kûre-i nâra güzer kılsa
Gül eyler ahkerin hâkisterini müşk-i nâb eyler

28 Vezân oldukça bâd-ı sarsar-ı kahrı `adû üzre
Rutûbet-gâh-ı `ayş u zindegânîsin serâb eyler

29 Sa`âdetle süvâr olsa kümeyt-i bâd-ı reftâra
Meh ü hurşîd-i `âlem reşk-i teşrîf-i rikâb eyler

30 Ol esb-i nâzenîn âşüfte-kâkül kim hırâm itse
Dimâg-ı `âlemi leb-rîz-i bûy-ı müşk-i nâb eyler

31 O rahş-ı cüst ü çâpük-pâ vü reh-peymâ cihân-girdüñ
Görüñ pertâb-ı çâlâkin nice reşk-i şihâb eyler

32 Felek-peymâlıga kavl itse esb-i berk ile çıksa
Koyup evvel kadem anı bu tayy-ı nüh-kıbâb eyler

33 Ne mümkin şehsüvârî-i ser-i şâhânı vasf itmek
Sühan-sencân-ı `âlem gerçi tâ rûz-ı hisab eyler

34 Velî beñzer o nûş-ı sükkerîn-i hulde kim anuñ
Edâ-yı medh-i zevkin nâ-resîde bir zübâb eyler

35 Husûsen bir benüm gibi sihir-sâz-ı ma`ânî kim
Yem-i endîşesin isterse pûlâd-ı müzâb eyler

36 Yine kâdir degüldür vasfı hakkında iki harfe
Ki hurşîd-i cihâna zerre niçe intisâb eyler

37 Benem gencîne-gâh-ı cevher-i nâ-yâb-ı ma`nâ kim
Dür-i nutkum şikest-i kıymet-i dürr-i hoş-âb eyler

38 Benem ol `ârif-i vahdet-şinâs-ı `âlem-i kesret
Bilenler nükte-i harfümi tedvîn-i kitâb eyler

39 Benem ol nâdire-gûyâ-yı erbâb-ı belâgat kim
`İbârâtum işidenler ma`ârif iktisâb eyler

40 Benem ol tâze-nakş-endâz-ı dîbâc-ı fesâhat kim
Nigâh-ı hurde-bînân hîregîden ictinâb eyler

41 Bu nazmum mazhar-ı lutf-ı nigâh-ı pâdişâh olsa
Bedahşân bâb-ı endîşemde cerr-i la`l-i nâb eyler

42 Tabî`at midür ol kim eyleyince bir gazel îrâd
Bulur mazmûnı dîvân-ı selefden intihâb eyler

43	Dil-i pür-feyz-i endîşe o dildür kim murâd itse
	Yazar ser-hâmeden bir böyle şi`r-i müstetâb eyler

44	Kaçan zülfi semende halka halka pîç ü tâb eyler
	Hezârân hâle-dâr-ı âfitâb u mâh-tâb eyler

45	Hazer idüp nigeh çeşm-i niyâz-ı mübtelâlardan
	Hemîşe şâhid-i nâza tegâfülden nikâb eyler

46	Mey-i `ışk ile ser-mest olsa ol şûh-ı sitem-pîşe
	O dem `uşşâk-ı zâra gamze taklîd-i `itâb eyler

47	Nigâh-ı mestini bir dem gazab-âmîz-i lutf itse
	Dil-i âşüftesin bir tarf ile mest-i harâb eyler

48	Girîbân-ı niyâza çâk içün dest urmadın Nâmî
	Lebânın nâz ile âlûde-i harf-i cevâb eyler

49	Yeter da`vî-i hodgâmî niyâzı eyle dest-âvîz
	Selef-âsâ ki itmâma du`â-yı müstecâb eyler

50	Nitekim mey-fürûş-ı bâm-geh ebnâ-yı devrâna
	Sunup câm-ı dırahşânı pey-â-pey neşve-yâb eyler

51	Nitekim her sene nevrûz-ı fîrûz-ı sürûr-âver
	İrüp müjdeyle teşrîf-i bahâr içün şitâb eyler

52	Sa`âdetle serîr-i saltanatda sâkî-i `adli
	Ola bezm-i cihâna feyz-bahş-ı âb ü tâb eyler

53	Cenâb-ı Hazret-i Bârî kim oldur Hâlik-ı kevneyn
	İde hâsıl anı kim re`y-i şâh-ı kâm-yâb eyler

[12]
DER-HAKK-I SULTÂN MEHMED HAN-I GÂZÎ İBN-İ SULTÂN İBRÂHÎM HALLEDA`LLÂHU MÜLKEHÛ

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Hazret-i zü`l-menn-i `âlem her ne kim fermân ider
	`Ayn-ı eşyâya dem-â-dem lutf ider ihsân ider

2	Bâ`is idüp nûr-ı zât-ı Ahmedi bu hilkate
	Ya`nî kudret kulzüminden katresin `ummân ider

3	`Âlem içre cilve-ger idüp vücûd-ı âdemi
	Ya`nî vahdet âfitâbı zerresin insân ider

4 Mâni` ü Mu`tî odur kâr-âverân-ı `âleme
Kâbız u Bâsıt odur kim derd hem dermân ider

5 Hâlik u Kahhâr-ı mevcûdâtdur kim hâsılı
Hikmeti zînet-fezâ-yı vâcib ü imkân ider

6 Ol Kerîm-i zî-keremdür kim muhît-i rahmeti
Çâre-i bî-çâregâna hamle-i tûfân ider

7 Ol Rahîm-i her-mededdür kim gürûh-ı `âlemüñ
Bir teveccühde nice biñ müşkilin âsân ider

8 Ol `Alîm-i pür-hikemdür kim `ukûl-i kâmile
Bir edâ-yı harfi biñ ta`lîm-i fenn ihsân ider

9 Ol Semî`-i pür-vefâdur kim lisâna gelmedin
Şâh-sâr-ı matlabı bâr-ı merâm-efşân ider

10 Ol Basîr-i pür-`iberdür kim hafâyâ-yı dilüñ
Sırrına olmakda vâkıf tarfı bî-a`yân ider

11 Ol Kadîm-i lem-yezeldür kim bu vaz` u cünbişi
Bir nefesde istese biñ gûne ser-gerdân ider

12 `Âlem-i ervâh ile ecsâma virüp imtizâc
Çârsû-yı `unsurı zînet-ver-i dükkân ider

13 Mücmel-i ma`nâ-yı mevcûdât idüp her âdemi
Kimine tafsîlini seyr itdürür ihsân ider

14 Kimini bel hüm edalle mâ-sadak halk eyleyüp
Ya`nî ceng-i târ-ı küfr ü pertev-i îmân ider

15 Âfitâb-âsâ idüp İslâmı nûr-ı sıdk ile
Zulmet-i cehl ile küfri çün dil-i sindân ider

16 Eyleyüp teşrîf-i âyât-ı hitâba müstehık
Emrine birin hilâfına birin bürhân ider

17 Emrümi tut dir virüp bir şahsa cüz`-i ihtiyâr
Yirini tutsa Na`îm u tutmasa Nîrân ider

18 Fâ`il-i muhtâr-ı kâr-ı evvel ü âhir odur
İstese bir demde halkı zâhir ü pinhân ider

19 Sırr-ı fi`linden haber yok künh-i zâtı bî-nişân
`Akl-ı derrâk ol kadar var kim bunı iz`ân ider

20 Menba`-ı ahlâk-ı dîn idüp habîb-i erkemi

Tîg-i mushafla hilâfet lutf ider sultân ider

21 Ol hilâfetdür ki mahsûs-ı vücûd-ı pâkidür
Zâhir ü bâtında rûz-ı haşre dek dîvân ider

22 Ol hilâfetdür ki bâtında kılup kutb-ı cihân
Mahrem-i sırr-âşinâ-yı ma`nî-i furkân ider

23 Ol hilâfetdür ki zâhirde idüp hâmî-i dîn
Kâleb-i âsâyiş-i nâsa vücûdın cân ider

24 Oldur ol cân-ı cihân-ı dîn ü devlet kim anuñ
Her kişi lutf-ı Hudâ oldugını iz`ân ider

25 Oldur ol dâdâr-ı taht-ı `âlem-i emn ü amân
Feyz-i `adliyle cihân mülkini âbâdân ider

26 Pâdişâh-ı bahr u ber Sultân Mehemmed »ân kim
Safha-i elkâbına `âlem bunı `unvân ider

27 Zıll-i Hak şâhenşeh-i taht-ı hümâyûn-pâye kim
Hep kazâ te`yîd ider ol her ne kim fermân ider

28 Dâver-i `âlî-nijâd u yâver-i şer`-i mübîn
Hizmet-i icrâ-yı emr-i rahmet-i Rahmân ider

29 Mâye-dâr-ı ma`dilet hurşîd-i bürc-i saltanat
Nûr-ı `adli hâne-i her-zerreyi tâbân ider

30 Dest-i lutfı ol kadar bezl-i `atâyâ üzredür
Yâd olındukça safâsı âdemi hayrân ider

31 Feyz-i in`âmı o deñlü irmek üzre kim anı
İşidince düşmen-i dîni hased bî-cân ider

32 Emn ile râhat-fezâ kıldı kulûb-ı mü`mini
Ol kadar kim havf-ı tîgi düşmeni lerzân ider

33 Pertev-i kahrı tokınsa sû-yı hasm-ı devlete
Hânümânın haşre dek âteş-geh-i sûzân ider

34 Yâdına geldükçe a`dâ hâtırı redd eylese
Turdugı yerde `adûyı hâk ile yek-sân ider

35 Devr-i `adli fitneden âsûdedür ol deñlü kim
Bâz u kebki bîşenüñ bir lâneden perrân ider

36 Ol kadar cârî cefâ vü cevri def`e hükmi kim
Kûsfendi gürg ile hem-seyr ü hem-destân ider

37 Halk-ı `âlem cümleten dil-şâd u handân oldılar
Girye yok devrinde var ise meger mestân ider

38 Mazhar-ı eltâf-ı Hakdur hâsılı zâtı anuñ
Hep bu âsârı o yüzden kudret-i Yezdân ider

39 Nutkuma virdi benüm de medhi ol te`sîri kim
Bir sözüm varsa nemek-zâr üzre bâğ-ıstân ider

40 Feyz-i vasfı sârî oldı ol kadar kim hâmemi
Bî-tasarruf safha üzre yazmaga gerdân ider

41 Tab`uma virdi o deñlü neşve râh-ı zikri kim
Bu mahalde tarz-ı tâze bir gazel cûşân ider

42 Dil kaçan endîşe-i vuslat-geh-i cânân ider
Feyz-i hâhiş her bün-i mûyum nigâh-istân ider

43 `Aksi mir`ât-ı tasavvurda olup sûret-nümâ
Lutf-ı hüsnin çeşm-i dil bu vaz` ile seyrân ider

44 Kim enîs-i zühd-i şerm itmiş nigâh-ı şûhını
Kûşe-i ebrûda gamze cilve-i mestân ider

45 Bâg-ı hüsni güllerin itmiş şüküfte ser-be-ser
Bir nazar seyr itse hûrâ terk-i huld-istân ider

46 Nâzdan virmiş kemân-ı ebruvâna pîç ü tâb
Harfden berg-i lebânın lutf ile cünbân ider

47 Bûy-bahş olmış nesîm-i kudsa `ıtr-ı kâküli
Şemmesinden tîb-i âfâk u dimâğ-ı cân ider

48 Şîvesi virmiş hırâm-ı nâza bir zîbâ reviş
Kim temâşâsını ancak Nâmî-i Hassân ider

49 Ben o Hassân-ı zamân u «âdim-i şer`em ki hep
Nâtıkam ma`nî-fürûş-ı nükte-i Kur`ân ider

50 Ben o nâçîz-i cihân-ı sıdk u ihlâsam ki dil
Hey`et-i zâtumda seyr-i `âlem-i `irfân ider

51 Ben o insân-ı mükerremden vücûd-ı ahkaram
Kim sözüm meşşâtagî-i şâhid-i imân ider

52 Lutf-ı hûyuñ kâm-kârâ mihr-i encüm-`askerâ
Tab`umı biñ şevk ile feyz-i recâ-sencân ider

53	Dir ki tâlib ol ne isterseñ bu dem makbûldür
	Zâhir ü bâtında lutfı herkese Sübhân ider

54	Evvelen maksûd odur dergâh-ı Hakdan cümleye
	Kim dil ü cânı ümîd-i garka-i gufrân ider

55	Sâniyen ümmîd odur kim tûl-i `ömr ü `adlüñüñ
	Eyleye her rûzını reşk-âver-i şâhân ider

56	Rehberüñ olup hidâyet peyrevüñ erbâb-ı dîn
	Her sözüñ Vassâf-ı sâdık olsun istihsân ider

57	Gâyete irse senâ Nâmî bilinse müdde`â
	Vâcib oldur kim du`â rû-mâlî-i pâyân ider

58	Nitekim Hak bir dili genc-i tılısm-ı zât idüp
	Nüsha-i kübrâ ile ta`zîm-pâş-ı şân ider

59	Nitekim misl-i cihân idüp vücûd-ı âdemi
	Heykel-i sugrâ içinde `ilm-i hikmet-hân ider

60	Zâtuñı kılsun hemîşe hâfız-ı dîn ü düvel
	`Adl ile kim ta`ne-i eyyâm-ı Nûşirvân ider

61	Bahtuñuñ itsün şüküfte gonçe-i ikbâlini
	Lutf ile kim `âlemi reşk-i bahâr-istân ider

[13]
EBU`S-SU`ÛD-ZÂDE MERHÛMA VİRİLÜP İÇİL`DE MEDRESE İHSÂN İTMİŞLERDÜR

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Hoşâ o ravza-i şâd-âb-ı lâ-mekân-ı fazıl
	Ki nîm-sâye-i berg ola âsümân-ı fazıl

2	Kanı o kûşe-i sahn-ı hadâyık-ı ma`nâ
	Ki nîm-gonce-i `ilm ola gülsitân-ı fazıl

3	Hoşâ o bahr-ı ma`ânî ki mevc-i feyzinden
	Belâgat âbına gark ola teşnegân-ı fazıl

4	Hoşâ o sâhil-i `ilm ü hüner ki `ummânı
	Pey-â-pey ola kenâra güher-feşân-ı fazıl

5	Kanı o hâce ki geldükde mülk-i `irfâna
	Güm ola arada kâlâ-yı kârbân-ı fazıl

6	Dürer-nizâm-ı ma`ânîye râgıb oldukça

İdeydi zîver-i mengûş-ı şâhidân-ı fazıl

7 Düşüp bu vâdîye gâhî reh-i tahayyülde
İrürdi hâtıra fikr-i `ulüvv-i şân-ı fazıl

8 Bu fikr ile yine bir şeb dile didüm âyâ
Kimüñ musahharı ola bu dem cihân-ı fazıl

9 İrişdi gûşuma ol demde bir sadâ ki didi
Bu demde şimdi hudâvend-i âsitân-ı fazıl

10 Cenâb-ı zâde-i ibn-i Ebu`s-Su`ûd Sa`îd
Odur şeref-dih-i âyîn-i dûdmân-ı fazıl

11 İdince dehri müşerref nijâd-ı pâki anuñ
Misâl-i bâğ-ı behişt oldı bûstân-ı fazıl

12 Yegâne pâdişeh-i taht-gâh-ı `ilm ü hüner
Ki hâk-i pâyına rû-sâ hüner-verân-ı fazıl

13 Nice sürülmeye rû âsitânına ki ola
Vücûd-ı pâki nebîre-i kahramân-ı fazıl

14 O kahramân-ı fazıl kim yazıldı elkâbı
Sipeh-şikâf-ı kemâl ü cihân-sitân-ı fazıl

15 O şeb-çerâğ-ı fazîlet ki feyz-i nûrından
Tarâvet-i meh ü hâver bulur mekân-ı fazıl

16 O mâh-ı bürc-i belâgât ki lutf-ı âsârı
Kulûbı eyledi mesrûr u şâdumân-ı fazıl

17 Nikât-ı `ilm ü ma`ânîyi eyledi îzâh
İrişdi rütbe-i ıslâha kâr-dân-ı fazıl

18 O kâr-dân-ı fazıl kim sabak-verânıdur
Gürûh-ı `asr-ı hüner fırka-i zamân-ı fazıl

19 Tetebbu` eyleyen âsâr-ı feyz-bahşâsın
Olur zamân-ı kalîl içre kâmrân-ı fazıl

20 O kâmrân-ı `ilim kim safâ-yı tab`ından
Huzûr-ı lutfa irür hep cihâniyân-ı fazıl

21 Nesîm-i meyli vezân oldugı dem evrâka
Serâb-ı ma`nî olur bâğ-ı câvidân-ı fazıl

22 Ne bâğ-ı dil-keş-i murgân-ı fikr olup her bâr
Olur mesîre-i ervâh-ı kudsiyân-ı fazıl

23 Olınca gâhî gıdâ sükkerin midâdı olur
Elinde kilk-i sebiz tûtî-i beyân-ı fazıl

24 Ne tûtî rûh-ı musavver dem-i tekellümde
Olur mezâk-ı ümîde şeker-feşân-ı fazıl

25 Ne tûtî dest-i `atâ-pîşeden olur cârî
Riyâz-ı dillere bir Kevser-i revân-ı fazıl

26 Ne tûtî nâtıka-pîrâ-yı müjde-i `izzet
Kulûb-ı halk-ı cihâna ferah-resân-ı fazıl

27 Ne gûne vasf ide dil ol sütûde-zâtı kim
Ola tabî`ati deryâ-yı `ilm ü kân-ı fazıl

28 Peder niyâ koyalar intikâl ide irsen
Tecemmülât-ı hilim genc-i şâyegân-ı fazıl

29 Ne genc-i kenz-i güher nâme-i hakâyık-ı sır
Ne genc-i huld-i ma`ânî-i dil-sitân-ı fazıl

30 Edâya sıgmaya vasf-ı `ıyâr-ı pâki anuñ
Ne gûne eylese ta`bîr nâkıdân-ı fazıl

31 Bahâne-kârî-i lutf-ı nigâh ider ancak
Ol âsitân-ı sa`âdetde râviyân-ı fazıl

32 Benem o râvî-i ahbâr-ı mülk-i endîşe
Ki baña pey-rev olur hep hüner-verân-ı fazıl

33 Benem o mekteb-i nev-tarz-ı şehr-i ma`nâda
Debîr-i nâdire-sencân-ı dâstân-ı fazıl

34 Benem o medrese-i nev-binâ-yı inşâda
Harîf-i mu`cize-fermâ-yı ders-hân-ı fazıl

35 Benem o me`kel-i köhne diyâr-ı `irfânda
Künende-pür-şikemân-ı güresne-nân-ı fazıl

36 Hıdîv-i nâm-verâ `âlî-rütbe-i sadrâ
Eyâ sütûde-şeh-i mutlaku`l-`inân-ı fazıl

37 Vakâr u hilmüñe magrûr u şâd olup tab`um
Geçindi `ârif-i yektâ-yı nüktedân-ı fazıl

38 Zamân-ı `adlüñe irüp dil-i cefâ-dîde
Demidür olsa şikâyet-ger-i ziyân-ı fazıl

39 Cefâ vü cevri ziyâd itmede felek her dem
Olup hemîşe sitem-sâz-ı bî-amân-ı fazıl

40 Du`â-yı devlet-i fazlını vird idüp Nâmî
İdegör `arz-ı niyâz-ı kerem-resân-ı fazıl

41 Niteki kubbe-i gerdûn-ı dûn olup ber-câ
Olur keşîde derûnına hânümân-ı fazıl

42 Niteki bahr-ı ma`ânî hurûş idüp eyler
Sevâhil-i lebi leb-rîz-i la`l-i kân-ı fazıl

43 Vücûd-ı pâki olup taht-gâh-ı ma`nâda
Gele cenâbına dem-beste husrevân-ı fazıl

44 Hemîşe bezm-i ma`ârifde şâdumân olalar
Du`âsına ola dil-beste hâdimân-ı fazıl

[14]
MERHÛM MAHMÛD EFENDİYE MÜLÂZEMET İÇÜN VİRİLÜP MEDRESE İHSÂN İTMİŞLERDÜR

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

Ey mâye-i efdâl ü ebü`l-fazl-ı zamâne
Hıfz ide Hudâ zâtuñı her dilde yer eyle
Ol şâhid-i kilk-i kerem-i feyz-resânı
Lutf it rakam-ı Nâmîye de cilve-ger eyle

[15]
MEDRESE-İ MEZBÛRUÑ TEMESSÜKÂTINDA TEZKİRECİ TE`ALLÜL İTMEGİ TERAKKÎ İLE BUYURILMIŞDUR

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Olmasun bir derece sadr-ı fazîlet sensüz
`Âleme lutf ile âvâze-i `adlüñ tolsun
Dest-i hâmeñle nesîm-i keremüñ sultânum
Çemen-i va`de-i dûşîneye gül-pâş olsun

[16]
MEDRESE-İ MEZBÛRUÑ BAKİYYE-İ MÜDDETİ KAZÂYA MÜDÜN-İ KÂMİLE NAKL OLINMIŞDUR

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hezâr müjde saña ey dil-i figâr-ı kemâl
İrişdi kâfile-sâlâr-ı kâr u bâr-ı kemâl

2 Niçe zamân idi düzd-i tamâ` olup gâlib
Kesilmiş idi reh-i cânib-i diyâr-ı kemâl

3 Hudâya hamd idelüm kim ser-i kudûmında
Husûl-i kâma düçâr oldı intizâr-ı kemâl

4 Tağıldı reh-zen-i şeh-râh-ı mülket-i dâniş
Muhassal emn ile âsûde reh-güzâr-ı kemâl

5 Revâc-ı bahr-ı ma`ârif olınca böyle gerek
Yitişdi mâye-i ikbâle hâksâr-ı kemâl

6 Çekildi hâceleri semt-i mülk-i tahsîle
Getürdi her biri bir gûne yâdigâr-ı kemâl

7 Dökildi şukkaları `arsa-gâh-ı izhâra
Açıldı ülker-i kâlâ-yı müşk-bâr-ı kemâl

8 Mukallidân-ı ma`ârif bisâtı kaldurdı
Bilindi `âkıbet-i kâr-ı şerm-sâr-ı kemâl

9 Muhakkıkân-ı fazîlet kesâda itdi vedâ`
Hemîşe dâd u sited der-sû-yı kibâr-ı kemâl

10 `Aceb mi şevk-i ma`ârifde sûd-mend olsa
Gürûh-ı kâsib-i `irfân-ı mâye-dâr-ı kemâl

11 `Aceb mi gülbün-i hâtır açarsa gonçelerin
Olursa her biri hurşîd-i tâb-dâr-ı kemâl

12 `Aceb mi nahl-i emel olsa dâyimâ ser-sebz
Pey-â-pey eylese âmâde berg ü bâr-ı kemâl

13 Zamân-ı hazret-i mahdûm ebu`l-fazıldur kim
Odur serîr-i fazîletde kâm-kâr-ı kemâl

14 O kâm-kâr-ı fazıl kim zamân-ı `adlinde
Bilindi rütbe-i erbâb-ı iftihâr-ı kemâl

15 O kâr-dân-ı şerî`at ki kilk-i râst-revi
Çekince zümre-i mekrûha zü`l-figâr-ı kemâl

16 Hücûm-ı bid`at-i eşhâsı münhezim kıldı
Alındı dest-i denîden yine hisâr-ı kemâl

17 Dikildi bârû-yı ihkâka râyet-i dâniş
Çalındı nevbet-i hüş-gîr-i iştihâr-ı kemâl

18 Zamân-ı eşrefi oldı edîb-i zâra devâ

Zemîn-i dergehi hem dârû-yı nizâr-ı kemâl

19 Libâs-ı `izzet ile cilve-ger hüner dâyim
Şarâb-ı vak` ile mestânedür vakâr-ı kemâl

20 Gül-i sürûr ile pür ceyb ü dâmen-i `irfân
Safâ-yı hâtır ile nitekim kenâr-ı kemâl

21 Hevâ-yı nutk ile sîr-âb gülbün-i eş`âr
Nesîm-i lutf ile şâd-âb-ter bahâr-ı kemâl

22 Şüküfte gülşen-i pejmürde-hâtır-ı bî-kes
Küşâde gonce-i ümmîd-i dil-figâr-ı kemâl

23 Zamâne cevre vedâ` eyledi zamânında
Vefâ vü lutf ile oldı enîs ü yâr-ı kemâl

24 Cefâ-yı çarh-ı sitem-ger reh-i `adem tutdı
Vücûda geldi telâfî-i i`tibâr-ı kemâl

25 Tuyıldı hâsılı kallâbî-i felek âhir
Bulup revâc zer-i kâmilü`l-`ayâr-ı kemâl

26 Revâdur eyler isem ben de gâhî `arz-ı hüner
Düşer mi hîç dahı bir böyle rûzgâr-ı kemâl

27 Mey-i ümîd-i `atâ ile mest idüp kilki
Demidür eyler isem da`vî-i şi`âr-ı kemâl

28 Benem o tâze-reviş-yâb-ı râh-ı mülk-i suhan
Benem o nâdire-perdâz u cilve-kâr-ı kemâl

29 Benem o yekke-süvâr-ı fezâ-yı endîşe
Benem bu `arsa-i `asr içre şehsüvâr-ı kemâl

30 Benem o nev-nagam-efrûz-ı bezm-i ehl-i nikât
Ki baña pey-rev olup hep heves-nigâr-ı kemâl

31 Benem o nâtıka-pîrâ ki feyz-i hâmemden
Hemîşe tâze vü terdür gül-i `izâr-ı kemâl

32 Cenâb-ı lutf-ı himem-perverâ fazıl-sadrâ
Ki sensin ol kerem-efşân-ı nâm-dâr-ı kemâl

33 Zamân-ı devletüñe dil irince sultânum
Didi olur bu devirde olursa kâr-ı kemâl

34 İdüp `azîmet-i gülgeşt-i bâğ-ı endîşe
Kopardı bir nice gül-berg-i sebze-zâr-ı kemâl

35	Hezâr `acz ile pîş-efgen-i niyâz itdi
	Murâd o hâme ki_ola aña jâle bâr-ı kemâl

36	O hâme-i kerem-âver ki feyz-i nevkinden
	Mukaddem olup ümîd üzre dür-nisâr-ı kemâl

37	Sevâd-ı lutfı idüp rütbe-bahş-ı râh-ı kazâ
	Kemâl-i mertebe kılmışdı müsteşâr-ı kemâl

38	Zuhûra geldi o feyz-i sevâd-ı hasbîden
	Gül-i ümîd-i nakil ey kerîm-kâr-ı kemâl

39	Ümîd odur ki yine sarfa-i `inâyetden
	Fakîrin itmeye mahrûm o tâc-dâr-ı kemâl

40	Nigâh-ı lutfı alup dest-i iltifâta yine
	Kıla hemîşe hasûdı elem-feşâr-ı kemâl

41	Ko `arz-ı hâhişi Nâmî du`âya âgâz it
	Odur netîce-i îcâd-ı kâr-zâr-ı kemâl

42	Nitekim eyleye perverde mâder-i eyyâm
	Cihâna merd-i hüner-sâz-ı bî-şümâr-ı kemâl

43	Vücûd-ı pâki olup sadr-ı `âkıbetde ebed
	Safâ-yı `işret ile pîr ü ihtiyâr-ı kemâl

44	Lebinde her dem ola nukl-i sükkerîn-i pesend
	Elinde sâgar-ı medh-i suhan-güzâr-ı kemâl

[17]
MERHÛM `ABDÜ`L-`AZÎZ EFENDİYE MAHZÛNLIGI HÂLİNDE VİRİLÜP SOÑRA TULÛ`I `AYNI İLE ZUHÛR İTMİŞDÜR

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Küşâde-çeşm-i dil ol feth-i bâb olur giderek
	Şüküfte-gûş-ı ümîd ol hitâb olur giderek

2	Derîde-ceyb-i niyâz ol reh-i mahabbetde
	Edâ-yı tesliye-bahş-ı cevâb olur giderek

3	Dili hemân idegör bir nigâh-ı nâza sezâ
	Şarâb-ı ülfet ile neşve-yâb olur giderek

4	Hemîşe hâhiş-i maksûdı eyle dest-âvîz
	Kabûl-i dergeh-i `âlî-cenâb olur giderek

5 `İmâret-i harem-i iltifât olup birgün
Binâ-yı cevr ü tegâfül harâb olur giderek

6 Tahammül it siteme `âkıbet o gül-ruhdan
Nevâziş-i dil-i zâra şitâb olur giderek

7 İren fürûg-ı cemâle gubâr-ı Nâmî-veş
Kemîne-zerre iken âfitâb olur giderek

8 Ol âfitâb-ı fazıl kim tulû`-ı bahtından
Gürûh-ı zerreleri feyz-yâb olur giderek

9 O feyz-yâb-ı `ulûm u ma`ârif-i küllî
Odur ki dergehi ni`me`l-me`âb olur giderek

10 Odur ki dîn ü düvel emrini idüp te`yîd
Sürâg-ı da`vîye andan cevâb olur giderek

11 Odur o menba`-ı `ilm ü kerem ki `âlemde
Zuhûr-ı devlet ile şöhre-yâb olur giderek

12 Odur o sadr-ı `adil kim sadâ-yı ma`dileti
Fikende-velvele-i nüh-kıbâb olur giderek

13 Zebân-ı rıkk u edeble o kimdürür dir iseñ
Ki böyle tarz-ı bedî`a cenâb olur giderek

14 `Ubeyd-i hazret-i vasf-ı `azîz-i Bârî kim
Kapusı melce`-i `izzet-nisâb olur giderek

15 O gülbün-i keremüñ gonce-i ümîdin açar
Nesîm-i `ukde-küşâ-yı `itâb olur giderek

16 Ne deñlü oldı ise gussa ile hem-zânû
O deñlü hurrem ile behre-yâb olur giderek

17 Cefâ vü cevrini hep terk ider kader âhir
Vefâ vü lutf u `atâ bî-hisâb olur giderek

18 İrüp merâm-ı safâ-bahşa zâhir ü bâtın
Ruh-ı emel görinür bî-nikâb olur giderek

19 Hevâ-yı reşk ile hussâdınuñ vücûdında
Riyâz-ı sıhhati deşt-i serâb olur giderek

20 Kelâm-ı Hakk ola çün `usr u yüsr ile nâzil
Ne şübhe yüsret ile kâm-yâb olur giderek

21 Du`â-yı hayrına Nâmî dil ile ol meşgûl

`Azîz-i devlete de intisâb olur giderek

22 Niteki gülşen-i nazmuñ hezârı ide nevâ
Niteki gûş-zed-i şeyh ü şâb olur giderek

23 Hemîşe sadr-ı fazîletde kâmrân olsun
`Adûları diye bûs-ı rikâb olur giderek

[18]
MERHÛM MU`ÎD AHMED EFENDİYE SADR-I ANATOLIDA VİRİLÜP İHSÂNLARI GÖRİLMİŞDÜR

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Müjde kim oldı küşâde yine bâb-ı ma`rifet
Olmaga haddince herkes behre-yâb-ı ma`rifet

2 Müjde kim buldı revâcın yine kâlâ-yı `ulûm
Eylesün fehmince herkes intihâb-ı ma`rifet

3 Müjde kim geldi vücûda yine erbâb-ı hüner
Söylesün hâlince herkes fasl u bâb-ı ma`rifet

4 Bir zamân olmışdı kim mesdûd idüp râh-ı `ilim
Nâ`il olmazdı merâma şöhre-yâb-ı ma`rifet

5 Hamdü li`llâh kim zuhûr-ı makdemi bir fâzıluñ
Ref`-i sedd itdi vü gitdi ıztırâb-ı ma`rifet

6 Hamdü li`llâh kim kazâ revnak-fürûz oldı yine
`İlm ile sadra gelince bir cenâb-ı ma`rifet

7 Ol cenâb-ı ma`rifet kim devr-i fazlında anuñ
Ehl olanlar dâyim eyler iktisâb-ı ma`rifet

8 Tab`ı nâ-ehlüñ dahı zevk ü safâ budur ki hep
Ragbet idüp ehle eyler intisâb-ı ma`rifet

9 Ol cenâb-ı ma`dilet kim diyü eylerseñ su`âl
Oldurur kim itdi bu dem feth-i bâb-ı ma`rifet

10 Oldur ol fâzıl ki dest-i hâme rûy-ı safhada
Nakş-ı elkâbına saçup müşk-i nâb-ı ma`rifet

11 Dir ki oldur hâce-i ebnâ-yı râh-ı müstakîm
Fâzıl-ı erbâb-ı `ilm ü şeyh ü şâb-ı ma`rifet

12 `Âmil-i şer` ü edîb-i dâr-ı İslâm-ı metîn

`Âlim-i tefsîr ü fıkh-ı pür-cevâb-ı ma`rifet

13 Hâsim-i ma`rûf u münker sâ`ilân-ı şübheye
Hâmî-i dîn ü düvel ni`me`l-me`âb-ı ma`rifet

14 Ma`den-i `ilm ü fazîlet menba`-ı hilm ü edeb
Melce`-i huddâm-ı şer`-i müstetâb-ı ma`rifet

15 `Âlim ü `âmil Mu`îd Ahmed Efendi kim odur
Âsümân-ı `adl ü dâda âfitâb-ı ma`rifet

16 Sînesi lutf-ı vakâr-ı hilm ile ârâste
Hâtırı leb-rîz-i nûr-ı mâh-tâb-ı ma`rifet

17 Tab`ıdur deryâ-yı bî-pâyân-ı fazl-ı pür-hikem
Nutkıdur gencîne-i dürr-i hoş-âb-ı ma`rifet

18 Meclis-i pâki usûl-ârâ-yı envâ`-ı fürû`
Her kelâm-ı nâdiri faslu`l-hitâb-ı ma`rifet

19 Hulk u hûy-ı pür-vefâsı hey`et-i âdâb-ı dîn
Güft u gûy-ı feyz-bahşâsı sehâb-ı ma`rifet

20 Hâme-i ma`nî-nisârı mâye-pîrâ-yı sutûr
Nevk-i nükte-zâdıdur ümmü`l-kitâb-ı ma`rifet

21 Zû-fünûn-ı `âlem-i `ilm ü `ameldür kim gehî
Eylese îcâz ile neşr-i hisâb-ı ma`rifet

22 Zâhir ü gâyib olur gûyâ ki bir niçe cenâb
Selsebîl-i nutkı üzre nüh-kıbâb-ı ma`rifet

23 Sû-yı evrâka vezân olsa nesîm-i hâhişi
Huld-i ma`nî-zâr olur deşt-i serâb-ı ma`rifet

24 Feyz-i tab`ından varakda ma`nî-i her-satr olur
Gûyiyâ bir cûybâr-ı şîr-i nâb-ı ma`rifet

25 `Ahd-i fazlında musâfât üzre hep ehl-i tarîk
Eyleyüp terk-i hevâ ref`-i hicâb-ı ma`rifet

26 Gûşe-gîrân-ı ifâde istifâde oldılar
Birbirine `arz idüp bahs ü kitâb-ı ma`rifet

27 Eylemek mümkin degül evsâf-ı pâkini edâ
Her ne deñlü eylesem fikr-i kitâb-ı ma`rifet

28 Hôşdur şimden girü kim bir iki ta`bîr ile
`Arz-ı hâl idem idüp bûs-ı rikâb-ı ma`rifet

29 Bû Hanîfe sîreten lutf u mürüvvet san`aten
Ey sütûde-menkabet `âlî-cenâb-ı ma`rifet

30 Bir zamân içre kazâya mübtelâ oldum ki ben
Eylesem birisine keşf-i nikâb-ı ma`rifet

31 Nefret izhâr eyler ol deñlü edâ-yı vaz`uma
Kim anı râşîye itmez fez-yâb-ı ma`rifet

32 Şugl-i `ilmîye zarûret hâli ma`nî olmada
Kıl terahhum lutf ile ey zü`l-rikâb-ı ma`rifet

33 Bâ`is ol âsâyiş-i `ayş-ı vücûd-ı zâruma
Sa`y idem tâ kim olup mest-i şarâb-ı ma`rifet

34 Nevk-i hâmemden ire erbâb-ı isti`dâda hem
Feyz-i îzâh-ı fünûn-ı pür-nisâb-ı ma`rifet

35 Gam-fürûş olma yeter Nâmî ko tasdî` eyleme
Sıdk ile eyle du`â-yı müstecâb-ı ma`rifet

36 Nitekim müjde nesîm-i makdem-i erbâb-ı fen
Gülşen-i ümmîde vire âb u tâb-ı ma`rifet

37 Nitekim te`sîr-i lutf-ı nutk-ı erbâb-ı `ilim
Hâtır-ı tullâbı ide behre-yâb-ı ma`rifet

38 Hak te`âlâ hıfz idüp bürc-i şerefde bahtını
Eyleye mihr-i `ulûm u mâh-tâb-ı ma`rifet

39 Melce`-i dîn ü düvel idüp vücûdın eyleye
Sadr-ı `âlîde hemîşe kâm-yâb-ı ma`rifet

[19]
BOLIVÎ FAZÎLETLİ MUSTAFÂ EFENDİYE ANATOLIDA VİRİLÜP MANSIB VİRMİŞLERDÜR

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey vücûduñ gül-riyâz-ârâ-yı huld-istân-ı dîn
V`ey zebânuñ tûtî-i gûyâ-yı ahkâm-ı mübîn

2 Ey ser-i hâmeñ nigâr-efrûz-ı `unvân-ı savâb
V`ey hatuñ hırz-ı kavî-âsâr-ı câh-ı mü`minîn

3 Lutf-ı `âlî-himmetüñ dil-perver-i her-nâ-tüvân
Tarf-ı çeşm-i şefkatüñ şâd-âver-i merd-i hazîn

4 Rây-ı kudsî-fıtratuñ müşkil-küşâ-yı `akd u hal
Hükm-i nâfiz-satvetüñ mülzim-kün-i hasm-ı mehîn

5 Dest-i kudretde vücûduñ hâmedür gûyâ ki hep
İtdügüñ cünbiş olur mebnâ-yı ahlâk-ı güzîn

6 Yok hatâ kıldı tabî`at vasfuñı ta`bîrde
Eylesün hakkın edâ kim ola nutk-ı dil-nişîn

7 Hamdü li`llâh zât-ı pâküñdür bu dem âfâkda
Vâris-i `ilm-i nebiyy-i evvelîn ü âhirîn

8 Münşî-i devrân idüp inşâ bu beyti eylemiş
Safha-i elkâbda ta`rîfüñe metn-i metîn

9 Mâye-i `ilm ü fazîlet câ-nişîn-i ıstıfâ
Sâye-i mihr-i hakîkat kâm-bahş u kâm-bîn

10 Nutk-ı hikmet-sencüñi bâd-ı sabâdan gûş idüp
İtse bir harfini ezber tûtî-i gûyâ-yı Çîn

11 Nükte-pîrâ-yı tekellüm oldugınca meclise
Lehce-i pâki olur reşk-âver-i Rûhu`l-Emîn

12 Cismüñ ol âyîne-dân u tab`uñ a`lâ-âyine
Cilve-ger anda hemîşe şâhid-i bezm-i yakîn

13 Meclis-i pâküñ usûl-ârâ-yı envâ`-ı fürû`
Şâhid-i nutkuñ edîb-i müsteşâr-ı râstîn

14 Bahs-i `ilm itseñ ma`ânî üzre tahkîküñ bedî`
Neşr-i fazl itseñ beyânuñda kelâmuñdur metîn

15 Hey`et-i âdâb-ı hikmet görinür vaz`uñda hep
Cünbişüñden şerh-i Tecrîd eyler imlâ hurde-bîn

16 İtseñ îrâd-ı nikât-ı fıkh u tefsîre şürû`
Görinür ebkâr-ı ma`nî ehline çün hûr-ı `în

17 Her hatâ vü müşkilât-ı metn ü şerh-i her-fünûn
İltifâtuñla olur ıslâh u îzâha karîn

18 Destüñ ol hâtır-nevâz olmış ki erbâb-ı kazâ
Hâme-i hâhiş-hırâmuñ seyrine olup rehîn

19 Feyz-yâb oldukça lutf-ı cilvesinden bir gürûh
Bir gürûh-ı âharı eyler temennâ âferîn

20 Hâsılı bu kim pey-â-pey ehl-i dâniş lutf ile

Pîş-gâhından olurlar dem-be-dem `izzet-karîn

21 Resm ü âyîn-i tarîk-i `ilm olup ber-geşte hep
Istılâhı olmış idi cümle lagv u lehv-i kîn

22 İnfisâli ittisâl u hâdis olmışdı kadîm
Mûsal u gayr-ı muvassal kalmış ancak şîn u zîn

23 İltifâtuñ yine tedrîc ile tecdîd eyleyüp
Eyledi ehl-i tarîki tesliyet üzre mekîn

24 Hüsn-i re`yüñle nizâm u intizâm olup be-dîd
Lutf-ı tab`uñdan kulûb-ı halk olurlar müsta`în

25 Vasfuñı ta`bîr ü imlâ itmege kâdir degül
Cevdet-i tab` ile gelseydi bu dem İbn-i Yemîn

26 Bû Hanîfe sûreten fasl-ı tenâzu` kuvveten
Ey hamîde-haslet ü genc-i fetâvâya emîn

27 Râyic olsa devr-i fazluñda ne var kâlâ-yı nazm
İltifât itseñ biraz erbâb-ı tab` olsa bihîn

28 Gelmeseydi nev-be-nev âfâka ma`nî-perverân
Kim iderdi ehl-i fazl ahvâlin idrâke yakîn

29 Tâze zînet virdi vasfuñ `arsa-i dîvânuma
Medh-i şâhân ile olmışdı egerçi zîverîn

30 Ben o Vassâf-ı ma`ârif-perverem kim tab`uma
Bikr-i ma`nî `arz ider her zerreden rûy-ı zemîn

31 Nâdire-senc-i nikâtem şâhid-i endîşemüñ
Süfte-gûş-ı bende-i meftûnıdur dürr-i yemîn

32 “Men re`ânî fi`l-menâm”ı rûzî kıldı lutf-ı Hak
Yedi def`a zâhir oldı gördi bu zâr u hazîn

33 Hâşe li`llâh iftirâ küfr ü riyâ dahı harâm
İsm olur `ayn-ı hakîkat gayrıya olsam zanîn

34 Hamdü li`llâh iktizâ sürdi götürdi tab`umı
Âsitân-ı fazluña rû-mâl içün oldum karîn

35 Dest-gîr ol zerre-i nâçîze ref` it hâkden
Ola bahtuñ misl-i hurşîd-i semâ`-ı çârümîn

36 Niçe yıl künc-i kanâ`atde mukîm idi hakîr
Olmış idüm pây-ı der-dâmen-keş-i `uzlet-güzîn

37 Terk-i câh itmişdüm ammâ n`eyleyin yokdur medâr
Niçe bir olur cevâbum dâyine âh u enîn

38 Mâcerâ-yı hâlüñi Nâmî ko tasdî` eyleme
Kıl du`âsıyla havâle dergeh-i Hakka hemîn

39 Nitekim Hallâk-ı `âlem kudretiyle tâ kıyâm
Ola peyveste biri birine eyyâm-ı sinîn

40 Rûzı efzûn ola rûzından safâ-yı hâl ile
Ehl-i dâniş pîş-gâhına süre rûy-ı cebîn

41 Sadr-ı istignâ-yı `izzetde karâr idüp müdâm
Bûs-ı dâmânına ruhsat bulmaya hasm-ı mehîn

[20]
FAZÎLETLİ EFENDİMÜZ `ABDULLÂH EFENDİYE MÜNÂSEBET İKTİZÂSIYLA VİRİLMİŞDÜR

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Herkesüñ destine düşmez gül-i hoş-bûy-ı kerem
Her dimâğı da mu`attar idemez bûy-ı kerem

2 Dest-i meşşâta-i rıkkıyyete virmek hoşdur
Tâ mutarrâ ola jûlîde-i gîsû-yı kerem

3 N`eylesün hâr-ı te`essüf bitirür ekseri hep
Her zemîn-i dili sîr-âb ide ger cûy-ı kerem

4 Hıfz iderdüm hele ben penbe-i zinhâr içre
Bî-ta`ab dest-i recâya düşe lûlû-yi kerem

5 Rûşen eylerdi cihân-ı dil-i târ-ârâyı
Düşse ger zerre kadar pertev-i meh-rûy-ı kerem

6 Herkesüñ vaz`ı degül lutf-ı mürüvvet el-hak
Her dilüñ hâli degül şîve-i dil-cû-yı kerem

7 Goncedür hâsılı gül gibi küşâde olmaz
Katı nâdir bulınur bî-girih ebrû-yı kerem

8 Meşreb-i zât-ı mükerrem çelebi ola meger
Lutf ile her dil-i ümmîde tuta rûy-ı kerem

9 Himmet itse birine mâ-hasal-ı kevni yine
Nazar-ı cûdına gelmez ser-i yek-mûy-ı kerem

10 Nefha-i lutf-ı dil-âvîzine nisbet hakkâ
Şemmedür tûde-i her-nâfe-i âhû-yı kerem

11 Olmış ahlâk-ı hamîd ile fazıl mâder-zâd
Sanmañ anuñ yalıñuz tev`emidür hûy-ı kerem

12 Misli mir`ât-ı tasavvurda görinür Nâmî
Olmaya dergeh-i ihsânı gibi kûy-ı kerem

13 Dergehin melce`-i erbâb-ı recâ ide Hudâ
Ola tâ ehline `âlemde tekâpû-yı kerem

[21]
BİR MAHRÛM-I YÂDİGÂRA VİRİLÜP MAHALL-İ HAVÂDİS OLMIŞDUR

Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Dil der-kemîn-i turra-i pür-tâb-ı va`ddür
Cân der-kemîn-i kûşe-i mihrâb-ı va`ddür

2 Çeşmüm küşâde muntazır-ı lutf-ı bî-dirîg
Cismüm fütâde hâk-i reh-i bâb-ı va`ddür

3 Ümmîd odur ki eyleye der-dest anı Hudâ
Dil-hâh egerçi gevher-i nâ-yâb-ı va`ddür

4 Bî-kes olana tesliyet-i hâtır olmaga
Bâ`is hemîşe fazl-ı vefâ-bâb-ı va`ddür

5 Âyâ olur mı hem-dem olup Nâmîye vefâ
Herkes diye ki bu da kerem-yâb-ı va`ddür

6 Mahdûm-ı zî-kerem Çelebi lutf ide meger
Kim zât-ı pâki mihr-i cihân-tâb-ı va`ddür

7 Ol menba`-ı kerem ki ser-i lutf-ı kilkinüñ
Âsârı hırz-ı cân-ı feyiz-yâb-ı va`ddür

8 Mihr olsa zâtı n`ola vefânuñ güvâhıdur
Hilm ü vakâr u fazlı ki esbâb-ı va`ddür

9 Feyz-âşinâ vefâ ola hemvâre nitekim
Ehl-i recâ ki dâ`î-i erbâb-ı va`ddür

[22]
SADR-I A`ZAM KARA MUSTAFÂ PÂŞÂYA BAGDÂDDAN GELDÜKDE VİRİLÜP İN`ÂMLARI GÖRİLMİŞDÜR

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Merhabâ ey âsaf-ı sâhib-vakâr
Ol hemîşe mü`temen hem müsteşâr

2 Merhabâ ey yâver-i şer`-i mübîn
İt dem-â-dem inkıyâd üzre karâr

3 Merhabâ ey hem-dem-i Dârâ-yı dîn
Dâyimâ ol mesnedüñde pâyidâr

4 Eylesün zât-ı mekârim-perverüñ
Hak te`âlâ devlet ile kâm-kâr

5 İtdügüñ hizmet bu dîn ü devlete
Ola makbûl-i der-i Perverdigâr

6 Menba`-ı İslâmı tathîr eyledüñ
Cümle halk itdi senâñı bî-şümâr

7 Emn ile dil-şâd kılduñ `âlemi
Kudsiyânı eyledüñ tahsîn-kâr

8 Gâhî bir bâğı fesâd eylerse de
Kahr-ı Yezdân eyler anı hâr u zâr

9 İstinâduñ Hakka eyle sen hemân
Hâfız olur saña lutf-ı Kirdigâr

10 Sadr-ı nusretde vekîl-i hâssın
Hâtıruña gelmesün zerre gubâr

11 Fehm idüp tedbîr ü fikr ü râyuñı
Lâyıh oldı hâtıruma bu medâr

12 Ben olam Vassâf-ı tab`-ı nükte-senc
Meclisüñde `arz ide bir dest-kâr

13 Bu temennâ ile bahr-ı fikretüñ
Eyleyince sâhilin geşt ü güzâr

14 Gevher-i evsâf-ı midhat cûş idüp
Gerçi oldı her biri zîb-i kenâr

15 Lîk güstâhâne sarrâfî olup
Eyledi biñde birini ihtiyâr

16 Biñ hicâb u `acz ile cem` eyledüm
Kim huzûr-ı `âlîye idem nisâr

17 Oldur ol gevher ki dest-i hâmeden
Rişte-i nazm üzre olur âşikâr

18 Oldur ol gevher ki bu demden olur
Haşre dek mengûş-ı gûş-ı i`tibâr

19 Oldur ol gevher ki nutkum `arz ider
Ragbet eyler aña gûş-ı intizâr

20 Gevher-i evsâfuña sarrâf-ı dil
Virdi bu yüzden revâc u intişâr

21 Ruk`a-i elkâbuñuñ sernâmesin
İtdi bu gûne dil-ârâ pür-nigâr

22 Reh-revân-ı sıdk u `adlüñ peyrevi
Sînesi hilm ü keremle mâye-dâr

23 Hâdimân-ı bâb-ı şer`üñ yâveri
Hâtırı nûr-ı takâdan tâb-dâr

24 Âsaf-ı rûşen-zamîr-i zıll-i Hak
Hâfız-ı mühr ü vekîl-i tâc-dâr

25 Nâzım-ı ahvâl-i kâr-ı memleket
Hâmî-i şer`-i şerîf ü bahtiyâr

26 Ma`den-i lutf u himem kân-ı kerem
Dest-gîr-i ehl-i dil `âlî-tebâr

27 Mesned-ârâ-yı vücûd-ı hâs u `âm
Melce`-i ehl-i recâ kâmil-`ayâr

28 Kâr-fermâ-yı zuhûr-ı ma`dilet
Kâm-bahşâ-yı gürûh-ı bürdübâr

29 Hâver-i hurşîd-i tedbîr-i umûr
Dâver-i dâd-âver-i merd-i nizâr

30 Mahrem-i sırr-âşinâ-yı ehl-i hâl
Hâmid-i `acz-âver-i âmurzigâr

31 Hâzin-i gencîne-i hulk-ı hasen
Kâmi`-i bîh-i şakâ-yı rûzgâr

32 Sadr-ı a`zam Mustafâ Pâşâ-yı dîn
Tâc-ı destûrân-ı `âlem nâm-dâr

33 Sâkî-i feyz-i `atâ olup bu dem
Neşve-mend oldı sıgâr ile kibâr

34 İrdi âsâyiş vücûd-ı `âleme
Oldı bünyân-ı `adâlet üstüvâr

35 Devr-i `adlinde safâdan herkesüñ
Rûşenâdur dilleri âyîne-vâr

36 Minnet Allâha zamânında anuñ
Emn ile âsûdedür dâr u diyâr

37 Hak hatâdan saklaya tedbîrini
Eyleye re`y-i savâb üzre karâr

38 Hizmet-i dîn ü düvelde dâyimâ
Kâyim olup ide kesb-i iştihâr

39 Rûz [u] şeb vird-i du`âmuz oldurur
Kim ide her dem muvaffak Kirdigâr

40 Hıfz ide lutf u `inâyet eyleye
Ola tevfîk u hidâyet yâr-ı gâr

41 Her kim eylerse ta`arruz re`yine
Ola pâ-mâl-i semender-rûzgâr

42 Her kim itmezse itâ`at emrine
Ola `âlemde zelîl ü hâksâr

43 Her kim olmazsa mutî`-i devleti
Âhir ide dergehine iftikâr

44 Nice olınmaz du`â-yı `izzeti
Mülküñ emnine vücûdıdur medâr

45 Olmasun mı vasf-ı zât-ı pâki yâ
Kim odur hâlen vekîl-i şehriyâr

46 İn-şâ`a`llâh gars ola nahl-i niyâz
Dâyim ola sahn-ı dilde mîve-dâr

47 İn-şâ`a`llâh tîr-i te`sîr-i du`â
Pâye-gâh-ı `arşı ide reh-güzâr

48 Vasf-ı elkâbı zebân-ı hâmemi
İdicek teşrîf-nâk-i iftihâr

49 Oldı pây-endâzı dîbâ fahr ile
Safha üzre kodı rûy-ı i`tizâr

50 Didi kim şimdi benem âfâkda
Tûtî-i midhat-serâ-yı zî-vakâr

51 Nükte-perdâz-ı zebân-ı şâ`irem
Cilve-gâhum levha-i şöhret-şi`âr

52 Câyum âgûş-ı be-nâm-ı ma`rifet
Nâtıkam ma`nî-fürûş-ı nükte-kâr

53 Hâmil-i esrâr-ı ilhâmem bugün
Râkım-ı evsâf-ı pâk-i dür-`ayâr

54 Nevk-i ma`nî-perverümdür Rûmda
Hôş-kadem bir tîg-i tîz-i âb-dâr

55 Eylemezse kilk-i gayr âsârumı
Tîg-i çûpîn ile bir mi zü`l-figâr

56 Yok hatâ itdüm ne hâkem Hâlikuñ
Kudreti izhârıdur her ne ki var

57 Belki hâküñ zerre-i nâçîziyem
Fazl-ı Hakdur bendesinde müste`âr

58 Dâverâ sadrâ mekârim-perverâ
Ey sütûde-menkabet fahr-i kibâr

59 Böyle mi tezyîn iderdüm vasfuñı
Olmasam âzürde-hâtır dil-figâr

60 Böyle mi tertîb iderdüm medhüñi
Olmasam pâ-mâl-i râh-ı inkisâr

61 Böyle mi ta`rîf iderdüm şânuñı
Olmasam cevr-i kazâdan hâr u zâr

62 Hôd-nümâyî besdür ey Nâmî yeter
Vaktidür eyle du`âyı der-kenâr

63 Nitekim ebnâ-yı mülk-i ma`dilet
Birbiriyle olalar `işret-güzâr

64 Nitekim erbâb-ı şer` u ma`rifet
Olalar biri birinden behre-dâr

65 Rûzuñı rûzuñdan efzûn eyleye
Dem-be-dem irişe lutf-ı Kirdigâr

66 Dôstânuñ kâmrân u pür-sürûr
Düşmenânuñ olalar insâf-kâr

[23]
MERHÛM TAYYÂR MEHMED PAŞAYA ANATOLIDA VİRİLÜP İN`ÂM-I VÂFİREYE MAZHAR OLMIŞUZDUR

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Habbezâ müjde-i ikbâl-i şeh-i devrânî
Habbezâ da`vet-i lutf u kerem-i Hakkânî

2 Habbezâ bezm-i visâl-i şeh-i kudsî-fıtrat
Habbezâ câm-ı sürûr-ı ni`am-ı `Osmânî

3 Habbezâ neşve-i eltâf-ı şehenşâhî kim
Ebedî olmaya keyfiyyetinüñ pâyânı

4 İstese vakt-i `atâda dür ü yâkût ile
Pür ide dâmen-i deryâ ile ceyb-i kânı

5 Merhabâ tavr-ı kerem-pîşe-i sultânî kim
Tîb-i hâtır ide hep nevbet ile erkânı

6 Cümleden hazret-i destûr-ı Mehemmed Pâşâ
Dergeh-i `âlîne varup süricek pîşânı

7 Kıymet-i gevher-i zâtını bilüp şâh-ı cihân
Eyleyüp vakt-i kudûmında niçe ihsânı

8 İltifâtı o kadar eyledi mebzûl aña kim
Olmadı kimseye ol mertebe hîç erzânî

9 Ne kadar fart-ı mahabbet ola bu `avdetde
İre bir menzile da`vetle yine fermânı

10 Vara dergâh-ı şehenşâha yine `izzet ile
Sohbet-i hâsınuñ olup o gice mihmânı

11 Seherîden yolına ola revân mihr-âsâ
Pür ide `âlemi tâb-ı şeref-i `unvânı

12 Hâsılı `izzetin ahbâb u `adû gûş idicek
Şevk ü reşk ile virürlerse yeridür cânı

13 İşidüp mazhar-ı lutf oldugın isti`dâdın
Belki azdur didiler halk-ı cihân-ı fânî

14 Didüm âyâ ki sebeb ne bu peyâm-ı şevke
Gûş idüp tantana-i güft ü şenîd-âvânı

15 Didi târîh ile pîr-i hıred-i ma`nî-senc
Müjde-i devlet-i lutf u kerem-i sultânî (H.1042/M.1632)

16 İtdüm ol dem şeh-i devrâna du`â vü tahsîn
Oldı ol lahzada bu nazm-ı senâ-kârânî

17 İtse Nâmî bu mahalde n`ola itmâm-ı senâ
Bi`l-bedâhe nice mümkin ola söz tûlânî

18 Hôş odur dergeh-i Bârîye açup dest-i hulûs
Sad-niyâz-ı dil ile kıla du`â rûhânî

19 Nitekim mazhar-ı eltâf-ı şeh oldı zâtı
Arta dergâh-ı Hudâda dahı kadr u şânı

20 Dâyim ahbâb-ı vücûdı ola şâd u handân
İre a`dâsına kahr u gazab-ı Yezdânî

[24]
MERHÛM KEN`ÂN PAŞA ÖZÜ FETHİNDEN GELDÜKDE VİRİLÜP BÎ-NİHÂYE İN`ÂMLARI GÖRİLMİŞDÜR

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hoşâ `îd-i ferah-bahş u sürûr-ı lutf-ı Yezdânî
Hoşâ hengâm-ı şâdî kim irüpdür `îd-i kurbânî

2 Hoşâ rûz-ı tarab kim `âbidân u `âsiyânı hep
İdüpdür âşinâ-yı bahr-ı rahmet cûd-ı Rabbânî

3 Hoşâ `îd-i safâ eyyâm-ı ferhunde dem-i `işret
Hoşâ âyîn-i dîn ü gayret-i neng-i müselmânî

4 Hudâyâ hamd-i bî-had halk-ı `âlem oldılar dil-şâd
Gedâ vü baya feyz-efşân olup bârân-ı ihsânı

5 Kudûm-ı `îd-i adhâdan muhassal zümre-i îmân
Safâ kesb itdiler her birisi rûhânî cismânî

6 Bu demde dilberânuñ `îd-gehde şîve-kârına
Sezâdur reşk iderse şâhidân-ı hûr [u] gılmânı

7 Binüp tolaba her meh-rû kaçan bâlâya `azm eyler
Nice mümkin ki câ-gîr ola ol dem `âşıkuñ cânı

8 Vesîle oldugıyçün dest-bûsına cüvânânuñ
Kudûm-ı `îd güldürdi bu dem `uşşâk-ı giryânı

9 Pür oldı gonçe-leblerle geçilmez `îd-gehlerden
Koyup bu seyri `ârifler n`ider geşt-i gülistânı

10 Bu esnâda `aceb mi murg-ı dil sad-şevk u zevk ile
İdüp bir nagme pest itse figân-ı `andelîbânı

11 Husûsan bir edâ-yı vasfı lâzım zî-kerem zâtuñ
Du`â-gûyâna bundan evvel olmışdur senâ-hânî

12 O memdûh-ı cihân-ârânuñ ihsân-dîde-i keffi
Olup görmişdüm ihsânını hem lutf-ı firâvânı

13 O gevher-senc-i genc-i dâniş ü tedbîr-i kişver kim
Anuñ hakkında dirler hep zamânuñ nükte-sencânı

14 Felek-rütbe der-i Ken`ân Pâşâ-yı melek-haslet
Müsellemdür aña tedbîr ü âyîn-i cihân-bânî

15 Gören rûşen-zamîrin re`yinüñ hem hüsn-i tedbîrin
Didi şânında anuñ budur işte mâh-ı Ken`ânî

16 Yegâne şehsüvâr ol darb-ı şemşîri neberd içre
Sunar semm-i helâhil Sâma nerm eyler Nerîmânı

17 Şafak sanmañ görinen dökdügi dem düşmenüñ kanın
Düşüpdür çarh-ı mînâ üzre `aks-i tîg-i bürrânı

18 Degüldür mâh-ı nev şemşîrini gördükde havfından
Bırakdı tırnagını gice çarhuñ şîr-i garrânı

19 Bir âsaf kim degül memdûh-ı halk-ı `âleme tenhâ
İderler vasfın anuñ kudsiyân-ı `arş-ı rûhânî

20 Benüm zann itdügüm bu itmemişdür perveriş dahı
Aña hem-ser bir âsaf hânedân-ı âl-i `Osmânî

21 Ne tozlar kopara a`dâ-yı dîn ü devlet üzre gör
Hele girsün eline mühr-i `âlem-gîr-i sultânî

22 Cihâd-ı ekbere bil baglayup feth ü zafer birle
Çeküp `asker ne Îrânı koya ne mülk-i Tûrânı

23 Husûsan bu yakînde pâdişâh-ı dîn-i İslâma
Ne hizmet eylemişdür bezl idüp mâl-i firâvânı

24 Özü etrâfını a`dâ-yı bed-kirdâr almışdı
Müselmânlar arardı hep ser-i râh-ı perîşânî

25 Sürüp rahşın o semte çekdi şemşîr-i dil-âvîzin
Ser-i a`dâyı meydânında kıldı gûy-ı çevgânî

26 Gazâ-yı ekber idüp asdı zerrîn şeşperin `arşa
Felekde seyr idenler sandılar hurşîd-i rahşânî

27 Yıkup bünyâd-ı zulm-i eşkiyâyı eyledi berbâd
Binâ-yı üstüvâr-ı `adl ile oldı yine bânî

28 Nizâm u intizâm-ı mülki serhadde idüp icrâ
Yapup bir kal`a kodı hayr-âsâr-ı cihân-bânî

29 Necâtı yine tîginden taleb kılsa n`ola a`dâ
Bulınmaz cây-ı mahlas geşt iderse râh-ı imkânı

30 İdüp me`men muhassal ol diyârı şimdi hemvâre
Du`â-yı hayr iderler anda pîrân u cüvânânî

31 O memdûh-ı dil-ârânuñ edâ-yı medhin itmekde
Ne fikr idem ki ola şân u ahlâkına erzânî

32 Murâdum gayra bir `arz-ı hüner itmekdürür yohsa
Dinilmez vasfı olsam tab`-ı vekkâd ile hakkânî

33 Revâ oldur hemân şimden girü vâdî-i itmâma
Düşüp tayy eylerem medhinde anuñ râh-ı pâyânı

34 Kerîmâ dâverâ Cemşîd-kadrâ müşterî-sadrâ
Ki sensin `adl ü dâd ile cihânda âsaf-ı sânî

35 Nigâh it iltifât u lutf ile dil-şâd olup tâ kim
Halâs idem elinden devr-i gaddâruñ girîbânı

36 Simât-ı hân-ı ihsânı çeker pîş-i edânîye
Yolında ölse virmez ehl-i tab`a bir dilim nânı

37 Zamân-ı `adl ü lutfuñda revâ görme hazef-âsâ
Ola hâk ile hem-pehlû yata dürr-i suhan-dânî

38 Du`â-yı devletine başla Nâmî söz tamâm olsun
Ko yâd itme gam-ı devr ü cefâ-yı çarh-ı gerdânı

39 Nitekim şâhid-i `îd-i hümâyûn-baht-ı fîrûzî
Kudûmıyla müşerref eyleye ebnâ-yı îmânı

40 Nitekim göstere tâvûs-ı zerrîn-bâl-i hurşîdi
Safâ-yı hüsn ile sahn-ı felekde resm-i cevlânı

41 Safâdan her şebi Kadr ü Berâta ola reşk-âver
Dahı her rûzı `îd ü hem-ser-i nevrûz-ı sultânî

42 Ser-efrâz u müşâr-ı zümre-i İslâm olup dâyim
Süre mihr-i sa`âdet ceyb-i tedbîrine pîşânı

[25]
SADR-I A`ZAM KÖPRİLİ MEHMED PAŞA[YA] VİRİLÜP İN`ÂMLARI GÖRİLMİŞDÜR

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ahsena`llâh zihî peyk-i sebük-pây-ı sabâ
Haber-i müjde ile oldı yine cilve-nümâ

2 Ne sabâ sâkî-i sahbâ-yı neşât-ı `izzet
Ne haber neşve-ber-i ehl-i dil-i gam-peymâ

3 Ne sabâ micmere-gerdân-ı saf-ı dîn ü düvel
Ne haber mâye-dih-i şevk-i nizâm-ı dünyâ

4 Ne sabâ şâhid-i şîrîn-harekât-ı `âlem
Ne haber zemzeme-i hüsn-i edâ zevk-i vefâ

5 Ne sabâ bedraka-i râh-rev-i istikbâl
Ne haber debdebe-i şâhî-i `adl ü i`tâ

6 Ne sabâ müjde-resân-ı şüref-i mihr-i şerîf
Ki kudûmıyla müşerref olıcak mîr ü gedâ

7 Kimdür âyâ didiler sadr-nişîn-i a`zam
Didi târîh ile destûr Mehemmed Pâşâ (H.1066/M.1655)

8 Eylemiş Hakk anı hem-nâm-ı Resûl-i sakaleyn
Hem bu dem hikmet ile oldı semiyy-i Dârâ

9 Biri zâhir biri bâtın iki sâhib-dîvân
Biri hurşîd-i hidâyet birisi zıll-i Hudâ

10 Sûret ü ma`nî-i ismine vekîl-i mutlak
Şer` ü kânûna odur şimdi hakîm-i dânâ

11 Sanmasunlar yalıñuz oldı müşâr-ı zâhir
Belki evvel idi bâtında ta`ayyün zîrâ

12 Böyle bir âsaf-ı rûşen-dili isterdi zamân
Ki ola herkese hâlince ri`âyet-fermâ

13 Hubb-i meh-pertevi `aks-efgen-i her-hâtır ola
Re`y-i hikmet-revişi hüsn-i müdârâ-efzâ

14 Hâkim-i ma`dilet-efrûz u ehâlî-perver
Nâzım-ı lü`lü`-i ahkâm-ı kavânîn-ârâ

15 Böyle bir dâvere muhtâc idi halk-ı `âlem
Bile herkes şeref-i hayyiz-i mikdârını tâ

16 Nazar-ı şefkati sâmân-dih-i ser-geşte olup
Cümle-i mültefeti dehre ide istignâ

17 Hâris-i mülk ü milel hâfız-ı mihr-i dâder
`Ârif-i dâd u sited yâver-i şer`-i yektâ

18 Böyle bir kâm ile müştâk idi erbâb-ı hüner
Olalar dergehine kadr ile tâ nâsiye-sâ

19 Reşehât-ı kaleminden irişüp feyz-i eser
Kıla dil-mürdeleri lutf-ı himemle ihyâ

20 Zâtile mazhar-ı envâ`-ı ma`ânî vü usûl
Tab`ile genc-i dürer-bâr-ı hakâyık-pîrâ

21 Hamdü li`llâh kademi kıldı müşerref sadrı
Oldı makbûl-i niyâz-ı `ulemâ vü sulehâ

22 Meşrebi oldugiçün resm-i garazdan hâlî
İtdi ikbâl-i teveccüh aña a`lâ ednâ

23 Olmasa levh-i dili nakş-ı sivâdan sâde
Herkes ikbâl ider miydi hakîkatle aña

24 Hak muvaffak ide tedbîr-i nizâm-ı mülke
Ola tevfîk-i hidâyet aña dâyim hem-pâ

25 Şevk-i gaybîle huzûrına gelüp dem-beste
Ola dil-beste-i dergâhı hemîşe a`dâ

26 İnkisârı tokınup düşmen-i dîn ü câna
Hurd ide turdugı yerlerde ola nâ-peydâ

27 Zâtına devletine her kim olursa bed-hâh
Gele hakkından anuñ tîr-i belâ tîg-i kazâ

28 `Adl ü dâd ile muzaffer olup in-şâ`a`llâh
Kesb-i kuvvet ide dâd u dihişinden zu`afâ

29 Hâsılı istedügin buldı kulûb-ı `âlem
Başladı eylemege hâlini herkes imlâ

30 `Arz-ı hâl itsem iki vech ile ben de yeridür
Gûş idüp vâkıf ola hâl-i perîşânuma tâ

31 Hele evvel ideyin pîş-i zamîr-i lutfa
Bir niçe beyt ile ahvâl-i dilümden şekvâ

32 Var ola sâl-i çihil bir sanem-i müstesnâ
Aldı benden beni genc-i dili itdi yagmâ

33 Çâr u nâçâr göñülsüz gezerin `âlemde
Bilmezin n`idesimi bî-dil ü bî-tâb-ı kuvâ

34 Mîl-i âteş-keş olur dîdeme seyr it beni dir
Hem idüp pey-zede-pâ dir baña ber-hîz ü biyâ

35 Dest-i cevrinde giriftâr-ı nizârem o kadar
Ki muhâl oldı mecâl-i ser-i kudret ammâ

36 Nâmî-veş dilde kemâl-i kereminden o bütüñ
Yine hem-seyr ü hem-âgûş-ı visâlem tenhâ

37 Ebr-i nîsân-kefâ bahr-dilâ dâd-gerâ
Ey sütûde-reviş ü mefhar-i sadr-ı vüzerâ

38 Nice yıl künc-i kanâ`atde mukîm idi hakîr
Olalı reh-zen-i râh-ı hüner erbâb-ı rişâ

39 Hamdü li`llâh yine ashâb-ı tarîk-i `ilme
Sâ`ik-i şîve-i gaybiyye olur râh-küşâ

40 Bürc-i maksûda irüp kevkebe-i fazl-ı hüner
Şeref-i zâtuñ ile oldı müşerref hâlâ

41 Tab`um olmasa felâket-zede-i devr-i felek
Böyle mi rişte-keş-i nazm olur idim `acebâ

42 Reşk-i lü`lü` ü güher-zây olur idi hâmem
Nitekim olmış idi midhat-i şâhâna sezâ

43 N`ideyin nâtıkamı şermî-i deyn itdi hemec
Yümn-i vasfuñda hele oldı bu deñlü gûyâ

44 Dergeh-i Vâhib-i âmâle niyâz-ı dil olur
Sebeb-i hüsn-i kabûlüñden irüp feyz-i recâ

45 Dest-gîr ol baña üftâde-i hâk-i râhem
Tut elüm tuta elüñ kafile-bend-i şüfe`â

46 Dûdmân u halef-i pâk-nijâduñ üzre
Dâ`î-i devletüñe mülhak olam subh u mesâ

47 Ko bu tasdî`-i perîşânı suhan hatm olsun
Devlet ü `ömrine dest-i dil açup eyle du`â

48 Nitekim peyk-i nesîm-i seher olup pûyân
Getüre gülşene lutf-ı eser-i neşv ü nemâ

49 Nitekim müjde haber sâmi`a-gîrâna irüp
Vire âyîne-i hâtırlara şevk ile cilâ

50 Dem-be-dem hâtırına irişe peyk-i ilhâm
Re`y ü tedbîrini hıfz ide hatâdan Mevlâ

51 Dâyimâ müjde haberler idüp anı mesrûr
İki `âlemde ola yâveri hem `avn-i Hudâ

[26]
BU DAHI ANLARA VİRİLÜP TEKRÂR İN`ÂMLARI GÖRİLMİŞDÜR

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bâreka`llâh ey dilîr-i dâver-i `âlî-nijâd
Kim zuhûr-ı makdemüñden ehl-i îmân oldı şâd

2 Ahsena`llâh ey neberd-ârâ-yı meydân-ı vegâ
Cünbişüñ gösterdi fevc-i `askere râh-ı sedâd

3 Merhabâ ey merd-i `âlî-himmet-i ceyş-i gazâ
Hüsn-i tedbîrüñ `inâd ehline virdi inkıyâd

4 Âferîn ey rezm-i âteş-bâr-ı Beymek saf-deri
Heybetüñden münhezim oldı `âdû-yı bed-nihâd

5 Yiridür elkâb-ı tahsînüñde ifrât eylesem
Kim vücûduñdur bu dem `âlemde iden ictihâd

6 Lutf idüp tavsîfümi ısgâ buyur bir lahza kim
Olmadı zîrâ zebânum şâ`irâne lâf-zâd

7 Zât-ı pâküñ itmeseydi `azm-i rûy-ı bahr u ber
Mühmel ü bî-kayd olup kalmışdı erbâb-ı cihâd

8 Yümn-i `azm-i himmetüñde feth u nusret yâr olup
Dâhil oldı dest-i teshîre nice hısn u bilâd

9 Semt-i berr ü bahrı itdürdüñ ser-i küffâra teng
Zikr-i hayruñ olınur `âlemde tâ yevm-i tenâd

10 Tîg-i nusret dest-i İslâma virilmişdür ezel
Böyledür böyle bilür hep pâk-dîn ü i`tikâd

11 Çekmedükçe tîg-i şer` ü intikâmı düşmene
Zâhir olur dem-be-dem bâzâr-ı emn içre fesâd

12 Tîg çekmek farz-ı `ayn oldı `adû-yı dîne çün
Çekmeyince dâyim olmaz kişver üzre `adl ü dâd

13 Seyyid-i kevneyne emr itdi Hudâ ihsân u tîg
Hâsıl ide ümmeti anlarla tâ râh-ı reşâd

14 İnkıyâd ehline ihsân u `inâd ehline tîg
Olmayınca `âleme gelmez nizâm u ittihâd

15 Hamdü li`llâh kim bugün destüñdedür ihsân u tîg
Bugzu li`llâh it `adû-yı dîne ehline vedâd

16 Nâm-ı pâk-i zât-ı mahmûduñı hem-nâm eylemiş
Dâver-i `asr ile fahr-i `âleme Rabbü`l-`ibâd

17 Zâhir ü bâtındadur sevk-i vekâlet zâtuña
Sıdk ile eyle bu ma`nî kuvvetine i`timâd

18 Tîg-i nusret çek muhâlif üstine idüp hücûm
Kâr-ı emr-i Hakda eyle cehdüñi her dem ziyâd

19 Bu sened besdür zuhûr-ı `avn-i Hakka dâyimâ
Nitekim sâbıkda oldı niçe def`-i iştidâd

20 Cünd-i ervâh u melâ`ik yâver olur saña hep
Niyyet-i hâlis idince itmege ref`-i tezâd

21 Sıdk-ı niyyet sâf olup ola `azîmet bî-garaz
Zâhir olur `izzet-i Hak kahr olur ehl-i `inâd

22 Ser-fürû eyler muhâlif şübhe yokdur çekme gam
Sen hemân ehl-i kulûb u Hakka eyle istinâd

23 Buldı zîrâ eşkıyânuñ zulm ile cevri kemâl
İn-şâ`a`llâh turma bulmakda zevâli izdiyâd

24 Hâyin-i dîn ü düvelden ba`zı hôd buldı cezâ
Ba`zı âhirde ümîd oldur ola misl-i remâd

25 Lutf-ı Hak nusret kılup ola vücûduñ kâm-yâb
Düşmen-i bed-hâh olanlar kahr ola çün kavm-i `Âd

26 Ehl-i dînüñ hep niyâzı dergeh-i Hakdan bu kim
Bula `ömr ü fursatuñ yevmen-fe-yevmen imtidâd

27 Dûdmânuñ olmayup hayrü`l-haleflerden tehî
İki `âlemde olalar kâm-bîn ü ber-murâd

28 Nice itmez dîni olanlar du`â-yı devletüñ
Kim vücûduñdur bu demde gösteren tedbîr-i dâd

29 Her kim itmezse du`â-yı devletüñ merdûd olup
Hâsıl ide bâre-i emnine senden intikâd

30 Dâverâ sadrâ mekârim-perverâ dâd-âverâ
Ey sütûde-menkabet `âlî-himem fahr-i `ibâd

31 Cedd-i mahz üzre selîka rûzî kılmış baña Hak
Hep hakîkatdür sözüm yokdur birinde iktisâd

32 Feyz irür ilhâm olur hep hâtır-ı nâ-şâduma
Vâsıtamdur vâridâta nakş-ı hâmemle midâd

33 Nigdeyi teşrîfüñüzde dâ`î-i devlet olup
Bundan akdem de huzûra eyledüm `arz-ı sevâd

34 Lîk bahtum olmadı yâver te`ârüfde baña
Hamdü li`llâh şimdi misl-i nemle vü pây-ı cerâd

35 Pîş-gâh-ı devlete `arz eyledüm mikdârumı
Tâ idem hüsn-i kabûlüñden dil-i mahzûnı şâd

36 Böyle mi sencîde eylerdüm beyân-ı vasfuñı
Kasvete cevr-i kazâdan gelmeseydi i`tiyâd

37 Besdür ey Nâmî ko tasdî` itme sadr-ı devleti
Sıdk ile ihlâs ile dest-i du`âya vir küşâd

38 Hikmet-i Hallâk-ı `âlemden nitekim olalar
Birbirine düşmen erbâb-ı `inâd u inkıyâd

39 Nitekim “el-hakku ya`lû ve velâ yu`lâ” dinüp
Muktezâ-yı şer`a îmân ehli ide i`timâd

40 `Asker-i İslâm ile olup muzaffer dâyimâ
Düşmen-i dîn ü düvel gide cihândan nâ-murâd

41 Kanda `azm eylerse `avn-i Hakk olup yâver aña
Feth u nusretle hemîşe ola mesrûrü`l-fu`âd

[29]
MEKRÜMETLİ NİGDELİ MURÂD PAŞAYA HİL`AT VE ELKÂB GELDÜKDE SENCÎDE OLUP İHSÂNLARI GÖRİLMİŞDÜR

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Zihî ferr-i şükûh-ı mekrümet-âsâr-ı sultânî
Zihî eltâf-ı `unvân-ı `inâyet tarz-ı hâkânî

2 Zihî `izzet-nevâz-ı menzilet-pîrâ-yı hünkârî
Zihî ihsân-ı elkâb-ı celâlet mîr-i mîrânî

3 Zihî devlet-fürûz-ı ma`dilet-ârâ-yı dildârî
Zihî in`âm-ı hil`at rütbe-bahş-ı tavr-ı `Osmânî

4 Ne hoşdur şîve-i cûd-ı şehenşâhî ki lutfından
İde irsâl tarf-ı bendesine hil`at-i şânı

5 Ne hoş demdür ki hil`at alınup dest-i resânından
Sürûr ile gelince dûş-ı ikbâle girîbânı

6 İşâ`a eyleyüp mazmûn-ı emr elkâb-ı tevkîrin
İrince tehniye-bûs-ı mübârek-bâda dâmânı

7 Du`â-yı devlet-i «ünkârı tecdîd eyle hıdmetde
Kıyâm ide ne ma`nâya vürûd itdiyse fermânı

8 Ne hoşdur yâ o hıdmet kim zuhûra geldügince ol
Der-i devletde makbûl oldugından gayrı `unvânı

9 Ehemm ola vücûdı gâziyân-ı dîn-i İslâma
Anuñla ideler def`-i şürûr-ı şirk-i tugyânî

10 Anuñla olına himmet `adûdan kişver almaga
Ola ta`cîze zâhirde medâr-ı `avn-i Rabbânî

11 O hıdmetde kıyâm eylerse isti`dâl ile her kim
Ümîd oldur ki `afv ide hatâsın lutf-ı Rahmânî

12 Nice `afv olmaya zîrâ cihâda sa`y iden gâzî
Yakar âteşlere anuñla küffâr-ı giran-cânı

13 O hıdmet `uhdesine hâliyen ikdâm iden oldur
Ki bezl-i sa`y u himmetde bulınmaz aña bir sânî

14 O kâr ebnâsınuñ fermân-revâsı şimdi oldur kim
Kemâl-i merhametde ma`diletde yokdur akrânı

15 Odur ol mesned-ârâ-yı umûr-ı mülket-i dâniş
Odur ol kâm-bîn-i sadr-ı ikbâl-i cihân-bânî

16 Odur ol kâmrân-ı bezm-gâh-ı ma`rifet dâyim
Odur ol kâm-bahşâ-yı niyâz-efrûz-ı pinhânî

17 Zebân-ı hâl ile dirseñ dilâ kimdür o rûşen-dil
Ki bu envâ`-ı ta`rîf ile olursun senâ-hânî

18 Sütûde-menkabet zât-ı melek-haslet Murâd Pâşâ
Kim oldur şimdi defterdâr-ı genc-i mülk-i Yûnânî

19 Nümûne pîş-gâhı bezm-i ünsâ-üns-i kudsîden
Nişâne dest-gâhı âsümândan bir kerem-kânî

20 Vücûd-ı pâki nûş-ı ma`rifetle ol kadar sîr-âb
Mezâkına sıgışmaz zerrece lezzât-ı cismânî

21 Ne deñlü olsa meşgûl-i umûr-ı hâriciyye hem
İder ehl-i dil ile yine zevk-i bezm-i rûhânî

22 Salâh-ı hâl ile mevsûf u zikr-i hayr ile ma`rûf
Masûn itmiş vücûdın `iffet ile hıfz-ı Yezdânî

23 Letâfetle sabâhatle hemîşe hande-rû olsa
Gül-i hâver gibi pâkîzedür dâmân-ı îmânı

24 r halk ile zâhirde velî Hakk ile bâtında
Bilürler cem` ü fark ehli olanlar anı vicdânı

25 Safâ-yı tab` ile âyînedür `âlem-nümâ zâtı
Ki anda görmek olur `aks-i mevcûdât-ı imkânı

26 N`ola yeksân olursa hâk ile yanında sîm ü zer
Gözinde cevher-i îmân ile pür genc-i îkânî

27 Kerem-güsterlige bir mertebe zâtında himmet kim
Birine cümle mâlın virse saymaz berg-i bustânî

28 ydi desti genc-i şâyegân-ı mâl-i Kârûna
Komazdı habbesin hep bezl iderdi ehline anı

29 ân-ı cûd u bezl-i ni`metine Hâtem irseydi
Aña mahz-ı keremden gösterürdi semt-i ihsânı

30 Zamîr-i rûşenâsı ol kadar derrâk-i fehm-ârâ
Okur bir bir nukûş-ı safha-i hâtır-perîşânı

31 Vücûh-ı hayra sâ`î oldugıyçün meşreb-i pâki
Rızâ-yı Hakka dâyim bezl ider mâl-i firâvânı

32 Husûsâ yapdı bir a`lâ yerinde câmi`-i zîbâ
Dil-i `ârif gibi rûşen müferrah sahn-ı meydânı

33 Salât-ı hamseye idüp mü`ezzinler ikâmet hep
Tilâvet olınur şâm u seher âyât-ı Kur`ânî

34 Gınâya irdi erbâb-ı vazâyifden niçe mü`min
Du`â-yı hayr iderler hâkine sürdükçe pîşânı

35 O semtüñ halkı yüz tutdı salâha şimdi rûz u şeb
Olur beş vakte hâzır anda pîrân u cüvânânî

36 Güvâh isterse bu manzûme-i evsâfa hussâdı
Yeter âsâr-ı nazm u nesri aña rakk-ı bürhânî

37 Hudâ sa`yinde meşkûr eyleye ey dil ko evsâfın
Ne deñlü medh idersen vechi var yok hadd ü pâyânı

38 Urup şimden girü fahriyye zînin deşt-i gâyetde
Süvâr ol rahş-ı tab`a oldur âyîn-i suhan-dânî

39 Benem ol fâris-i tenhâ-rev-i râh-ı belâgat kim
Benümle hem-rikâb olmaz bu `asruñ merd-i yekrânı

40 Benem ol nâzım-ı nâ-süfte-lü`lû-yı ma`ânî kim
Dür-i yektâ aña nisbetle sengîdür beyâbânî

41 Benem ol vâsıf-ı erbâb-ı istihsân-ı hûbânî
Baña ilhâm ider lutf-ı İlâhî tarz-ı Hassânı

42 Benem ol `ârif-i remz-i tılısm-ı genc-i zât ammâ
Zebân feth idimez ef`î-i nehy olmış nigeh-bânı

43 Benem ol nâtık-ı esrâr-ı hikmet n`eyleyem ammâ
Virilmiş ekser-i halka ezelden sem`-i nâdânî

44 O fehm eyler kelâm-ı nükte-zâdum kim derûnına
Açıkdur dergeh-i ehl-i kerem-veş gûş-ı iz`ânı

45 O kimse derk ider kadr-i vücûd-ı zârumı Nâmî
Ki zevk-i hâli var pâkîzedür idrâk-i `irfânı

46 Ko besdür hôd-fürûşî kıl du`â encâma âgâz it
Kim oldur şîve-i şart-ı tarîk-i nükte-sencânî

47 Nitekim şevket ü şân-ı cihân-gîrî olup ber-câ
İrişe ehline elkâb-ı `izzet-bahş-ı şâhânî

48 Nitekim devlet-i «ünkâr-ı `âlem-gîr olup sârî
Virile hil`at-ı fâhir ri`âyet idüp erkânı

49 Hemîşe irişüp elkâb-ı tevkîr-i şehenşâhî
Kıla `izz ü şerefle kadrini mümtâz-ı a`yânî

50 Resîde ola dâyim vech-i tekrîm üzre hil`atler
Süre zevk ü safâ-yı hâl ile ikbâl-i devrânı

[28]
BU DAHI MURÂD PAŞA HAZRETLERİNÜÑ GAZELLERİNE NAZÎRE İLE TEZYÎL OLINMIŞDUR

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nâgehân geldi hurûş-ı bahr-ı bî-pâyân-ı dil
Sürdi pây-ı `arşa yine mevcesin tufân-ı dil

2 Cür`a-i câm-ı elestüñ neşvesi idüp zuhûr
Şevk ile oldı leb-â-leb `âlem-i vicdân-ı dil

3 Hamdü li`llâh hâhiş-i tab` u niyâzumdan yine
`Arz-ı dîdâr eyledi ebkâr-ı meh-rûyân-ı dil

4 İtdi te`sîr-i taleb mânend-i gülzâr-ı behişt
Dâg-ı mihnet olmış iken câ-be-câ sûzân-ı dil

5 İrişüp bârân-ı eşk-i dîdeden feyz-i nemâ
Oldı pür nevbâve-i ma`nîle bâğ-ıstân-ı dil

6 Zevk-i ümmîd-i visâl-i dil-rübâdan oldılar
Her-mesâmm-ı mû-tenümde dîde-i hayrân-ı dil

7 Çâk-i ceyb-i şâhid-i endîşe-i Nâmî gibi
Toldı gül-berg-i ma`ârifle yine dâmân-ı dil

8	Esdi bâd-ı iltifât-ı hazret-i Pâşâ meger
Der-kenâr itdi yine lûlûlerin `ummân-ı dil

9	Lßlü ammâ her biri şeh-vâr-ı kem-yâb-ı cihân
Lßlüler ammâ sezâ-yı efser-i şâhân-ı dil

10	Lâyık itsem yine dest-âvîz-i pîş-i hazreti
Şimdi zîrâ kim odur sarrâf-ı la`l-i kân-ı dil

11	Şimdi oldur dil-nevâz-ı ehl-i `ilm ü ma`rifet
Aña sunılmak gerek gül-deste-i `irfân-ı dil

12	Ol vücûd-ı pâk-tab` u nükte-senc-i ma`nî kim
Silk-i dürr-i nazmı hakkâ sübha-i gerdân-ı dil

13	Ol vücûd-ı zî-kerem kim hacle-i endîşede
Şâhid-i fikrini idüp kâfiye-sencân-ı dil

14	Eylemiş tahzîn-i ihdâ dâ`î-i bî-reybine
Bir dem-i ferruhda irdi rakk-ı ma`nî-h·ân-ı dil

15	Rakk-ı ma`nî-hân ammâ hep sutûr-ı dil-keşi
Nâzenîn-meşşâta-i ruhsâre-i cânân-ı dil

16	Her hurûf u nokta zımnında konılmış ser-be-ser
Cevher-i pâkîze-i gencîne-i pinhân-ı dil

17	Ol cevâhirden pür idüp dâmenin tab` u nazar
Mâye-i feyze irişdi bî-ser ü sâmân-ı dil

18	Âh Nâmî mâye-i feyz-i dili bilmez nedür
Olmayanlar hâk-i râh-ı makdem-i merdân-ı dil

19	Zât-ı pâkin hıfz idüp Îzid hatâdan saklaya
Nitekim dâd u siteddür sûk-ı şehr-istân-ı dil

[29]
SADR-I A`ZAM-ZÂDE BEG EFENDİYE VİRİLMİŞDÜR

Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Tarf-ı nigeh ki cür`a-i bezm-i cemâldür
Atmak bu hâksâra o gamze muhâldür

2	Şûrîde-mest-i nagme iden bülbül-i dili
Sahn-ı riyâz-ı nâzda bir gül-nihâldür

3	Sîmâ-yı hüsnini tutalum Mânî gösterür
Nakş-ı dehende n`eyler o hôd bî-misâldür

4 Ârâm-ı cân-ı zâra sebeb künc-i sînede
Gâhî firîb-i gamze-i va`d-i visâldür

5 Deyr-i mahabbetinde dil-i Nâmî bir bütüñ
Yıllardurur ki secde-ber-i bî-mecâldür

6 Ol bî-mecâl-i mestî-i `ışkam ki her nazar
Seyr-i itâb u lutf-ı cemâl ü celâldür

7 Ol bî-mecâl-i şîve-i bahtam ki her taraf
Rûy-ı ümîd-i maksada beste kafâldür

8 İtmez küşâde anı meger dest-i merhamet
Lutf-ı işâret ide o dem ihtimâldür

9 Ol dest-gâh-ı merhamet-ârâ ki dâyimâ
Evkât-ı `ömri emr-i Haka iştigâldür

10 Ol dest-gâh-ı `adl ü kerem kim sabâh u şâm
Erbâb-ı dîn ü devlete sadr-ı nevâldür

11 Ol sadr-ı kâm-kâr-ı `atâdur ki zâdesi
Bir mihr-i feyz-bahş-ı sipihr-i kemâldür

12 Bir mihr-i zerre-perver-i hayrü`l-halef ki_aña
Pertev kulûba feyz-i hamîde-hisâldür

13 Bir âfitâb-ı fazl u belâgat ki zerresi
Garrâlanursa mâha o gâhî hilâldür

14 Bir feyz-bahş-ı devlet ü `izzet ki cebhesi
İkbâl-i pür-beşâşet ü ferhunde-fâldür

15 A`nâ cenâb-ı lutf u himem beg efendi kim
Vasf-ı sütûde-meşrebi hep hayra dâldür

16 Dâll olmasaydı hayra vücûd-ı kerem-geri
Kim yâd iderdi anları kim pür-melâldür

17 Kim yâd iderdi mahz-ı keremden zamânede
Anı ki haste-hâtır u âşüfte-hâldür

18 Kimdür ya gâyibâne metâ`-ı ma`ârifüñ
Sûdâ-gerini hayr ile tahsîn-makâldür

19 Yâ cevher-i ma`ânî kimüñ gûşına yarar
Almaz eline bilse de nazm-ı le`âldür

20 Böyle kalursa kadr-i ma`ârif kesâdda
Erbâb-ı dîn ü dânişe hayli vebâldür

21 Nâmî ko gayrı hatm-i suhan kıl du`â ile
Zîrâ du`â bu cümle de hayrü`l-me`âldür

22 Câm-ı sürûr-ı devleti nûş ide dem-be-dem
Niteki gamze sâkî-i bezm-i cemâldür

23 `Ömri füzûn u `âkıbet-i `ömri hayr ola
Devr-i zamâne niteki zıll-i hayâldür

[30]
TEZKİRECİ SÜLEYMÂN EFENDİ KASÎDEMÜZİ SADR-I A`ZAM HAZRETLERİNE KIRÂ`ET İDÜP BA`DEHÛ ANLARA [VİRİLMİŞDÜR]

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Habbezâ tab`-ı selîm ü nefes-i `Îsî-dem
Habbezâ nâtıka-i lehce-i pâkîze-şiyem

2 Habbezâ hüsn-i edâ-perver-i savt-ı ferruh
Habbezâ tarz-ı varak-hânî-i devlet-geh-i Cem

3 Habbezâ kilk-i eser-bahş u dil-ârâmî kim
Cilvesinden irişür herkese feyz-i hurrem

4 Merhabâ yâr-ı vefâdâr u enîs-i sohbet
Ki ider ehl-i dili şîfte ta`bîr idemem

5 Merhabâ hüsn-i vedâd u kerem-i ihvânî
Ki ider hâtır-ı gam-dîdemi şâda mahrem

6 Mahrem ammâ ki ne mahrem harem-i şâdânî
Cilve-gâh-ı dil olur her tarafa bassa kadem

7 Hâsılı lutf-ı mahabbet olıcak böyle gerek
Olıcak verziş-i himmetde gerekdür bu kerem

8 Zât-ı mahdûm-ı mezâkî-i pesendîde-siyer
Güher-i kân-ı ma`ârif dür-i yektâ-yı himem

9 Güher-i fıtratı bir kân-ı ma`ârifdür kim
Kân-ı gevher bulınur nâtıkasında her dem

10 Lutf-ı tab`ı o kadar bezl ider erbâb-ı dile
Ki olur cân [u] dil ile kul u kurbânı o [dem]

11 Hüsn-i ta`bîr-i nevâziş-ger-i ebnâ-yı gama
Neşve-bahş olmada bir keyfe mümâsil diyemem

12 Tarz-ı âgarr-ı suhan-sencini gûş eyleseler
İdemez tûtî vü bülbül heves-i güft ü [nagam]

13 Eser-i kilki o deñlü tarab-ârâ ki kaçan
Hâtıra gelse olur râz-ı nevâdir mülhem

14 Sohbet-i ünsi o deñlü kerem-ârâdur kim
İrse şermende-i ihsânı olurdı Hâtem

15 Şîve-i hüsn-i vedâdı o kadar dil-cû kim
»ân-ı eltâf-ı vefâdârına toymaz `âlem

16 Cünbiş-i zâtı o deñlü dile şevk-âverdür
Ki anı seyr idenüñ hâtırına gelmez gam

17 Lutf-ı tab`ın nice vasf eyleye endîşe anuñ
Gülşen evsâfına hîç kâdir olur mı şebnem

18 Kadr-i lutfın nice fehm ide hıred kim zerre
Pertev-i mihr-i dırahşân-ı felekden ura dem

19 Nice tahkîk ide evsâfını tab`-ı şûhum
Nice tahrîr ide ta`bîrini yâ nevk-i kalem

20 Her ne fikr eylesem ol mertebeden a`lâdur
Hâsılı Hakkı edâya iremez endîşem

21 Şeref-i lutf-ı teşekkürde nihâyet yokdur
Gelmeyince kaleme turmadı tab`um epsem

22 [Hâk-i] pâyına hemân `arz-ı hulûs inhâdur
Hâhiş oldur [ki] kusûrına nazar itmeye hem

23 [Yüri] ey Nâmî ko tasdî`i du`âya başla
Cevherîye yeter izhâr-ı sadef-pâre-i kem

24 [Nitekim] mâder-i eyyâmuñ ola âgûşı
Tıfl-ı `Îsî-nefesân ile misâl-i Meryem

25 [Gelicek] vakt-i bahâr anda hezâr-ı gülşen
Nagamât ide şüküfte ola güller dem dem

26 Ola her nutk-ı eser-zâyına nezd-i Hakdan
Niçe niçe derecât u niçe ecr-i a`zam

27 İre her lutf-ı vefâ-perverine her dilden
Raziya`llâhu te`âlâ vü senâlar her dem

[31]
RÛMİLİNDE HASAN BEG NÂMINA TIRHALA BEGİNE DİNİLMİŞDÜR

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hoşâ cenâb-ı celâlet-me`âb-ı mîrânî
Hoşâ dilîr-i salâbet-nümâ-yı hâkânî

2 Hoşâ emîr-i dilâver ki ceng-i a`dâda
Bilindi rütbe-i rezmi vü aldı meydânı

3 Hoşâ o sadr-ı `adâlet Hasan Beg-i Gâzî
Müşâr-ı dergeh-i mîrân-ı âl-i `Osmânî

4 O mîr-i saf-şikeni ceng içinde gördükçe
Didiler `asker-i İslâm Rüstem-i sânî

5 Dönerdi gûyek-i galtâna pîş-i çevgânda
Ser-i `adûya çekince o tîg-i kirmânı

6 Kemân-nevâz ise dâyim n`ola safâsından
`Adû-şikârdur elbette tîr-i perrânı

7 Yararlıgına muhassal dem-i gazâda anuñ
Şehâdet eylediler tîr ü tîg-i bürrânı

8 Yazılsa ruk`a-i hâkânî aña lâyıkdur
Müşîr-i efham ile her hitâbuñ `unvânı

9 Himem o mertebe zâtında mâl-i Kârûna
Uraydı dest virürdi hep ehline anı

10 Dinürse lafz-ı hatâdur edâ-yı medhinde
O mîr-i mekrümet-âsâra Hâtem-i sânî

11 İreydi Hâtem-i Tâyî anuñ zamânına
Yolıyla gösterür idi bu semt-i ihsânı

12 Gazâ-yı ekbere niyyetle `âzim oldı yine
İrince emr-i şerîf-i hitâb-ı sultânî

13 Du`â ile sözi hatm eyle ey dil-i Nâmî
Selef gibi ki iderler niyâz-ı pâyânî

14 Huzûr-ı kalb ile devletle `avdet ide yine
Müyesser ola aña sadr-ı mîr-i mîrânî

[32]

RÛMİLİNDE TURHAN BEG EVLÂDINDAN PAŞANUÑ GAZELİNE NAZÎRE İLE TEZYÎL OLINMIŞDUR

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Pây-ı huma varmag ise cürm ü güneh-i mest
N`itsün dil-i mahmûre odur dest-geh-i mest

2 Bâtın gözine kuhl-i cilâ ise murâduñ
Zâhid koya bi`llâhi nedür hâk-i reh-i mest

3 Reşk-âver-i meh-tâb-ı şeb-ârâ mı degüldür
Kandîl-i firûzân-ı der-i hânekah-ı mest

4 Sârî olur âfâka o te`sîr-i tarab kim
Zerrâta virür mâye-i mestî nigeh-i mest

5 Derk eyleyemez vâ`iz-i şehrüñ sözin ammâ
Sermâye-i idrâk olur hûş-geh-i mest

6 Hâk-i der ü bâmına varan ehl-i vefâya
Mey keyfi gınâsın vire bûy-ı nigeh-i mest

7 Âşüfte ise gîsû-yı endîşe-i Nâmî
Ma`zûr olur `ârife vaz`-ı veleh-i mest

8 Ol `ârif-i yektâ-yı nazım hazret-i Pâşâ
Kim şâhid-i endîşesi bir pâdişeh-i mest

9 O zât-ı kerem-kâr u safâ-bahş-ı sıfâtı
Kim dergehidür Cem gibi bir pîş-geh-i mest

10 Gûyâ ki dili mey-gede-i nazm u ma`ânî
Elfâz-ı `ibârât-ı fasîhi sipeh-i mest

11 Meyl itse sitâyişde n`ola hatme kelâmum
Kem-yâb-ı kavâfîde bulındı peneh-i mest

12 Lâzım olan oldur ki du`âya idem âgâz
Ol vech ile makbûl ola `özr-i güneh-i mest

13 Destinde ola sâgar-ı maksûd dem-â-dem
Pây-ı hum-ı meydür nitekim tekye-geh-i mest

14	Dâmânını bûs eyleye ikbâl hemîşe
	Oldukça şiken zîver-i tarf-ı küleh-i mest

[33]
MÜHEVVEDÂNE DİNİLMİŞDÜR

Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Bilmedi kadr-i mâyil-i zârı
	Görsem ol yârı `âşık-ı yârî

2	Bûse-hâh oldum ol şeker-lebden
	Virmedi bir cevâb-ı ikrârı

3	Gâlibâ nâz ider dirîg itmez
	Bûsesin hem kenâr-ı her-bârî

4	Yâ hicâb-ı kavî olur mâni`
	Kâyil olmaga komaz ol yârı

5	Yâ telâşî-i hırs olup hâyil
	İctinâba çeker o dildârı

6	Hâsılı meyl ü mihrine söz yok
	Lutf u ihsâna germ-bâzârî

7	Dilerem Îzid ide berhûrdâr
	`İzz ü devletle ol vefâdârı

8	Anı bi`llâhi bûs itmez idüm
	Koynuma girse bir gice bârî

9	Çeküp âgûşa Nâmî bir lahza
	Kokulardum `izâr u ruhsârı

[34]
MERÂM-I DA`VET-İ MAHDÛM-I `İZZETÎ

Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Ey vücûd-ı mekârim-i ahlâk
	V`ey cenâb-ı merâhim-i eşvâk

2	Gelmege meclis-i şerîfüñüze
	Girmege mahfil-i münîfüñüze

3	Dilki kürkinden `âr ider Nâmî
	Sıklet olur dir itmez ikdâmı

4 Bu `asırda bidâ`a olmış kürk
Kürki olmayana dinilür türk

5 Pôstîn üzre cân viren eşhâs
Deyn-i semmûr idüp geçinür hâs

6 Kürkine börkine bakup herkes
Zâta bakmaz ki kes mi yâ nâ-kes

7 `Ömrüñüz lutf ile mezîd olsun
Nâmuñuz fazl ile ferîd olsun

8 Bakmayup kürk [ü] börk-i Nâmîye
Da`vet olındı bezm-i sâmîye

9 Ola hemvâre nâmuñuz nâmî
Süresüz `izzet ile (`İzzetîle) her kâmı

[1]
TAHMÎS-İ NÂZIM BE-GAZEL-İ HÔD

Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün
I
Görmek dilesem mîm-i dehânın rakamından
Ta`yîn idemem resm-i vücûdın `ademinden
`Uşşâka `itâb idicek âşûb-ı deminden
Açılsa kaçan lebleri harf-i siteminden
Ancak görinür nokta-i mevhûm feminden
II
Nâz ile hırâma gelicek sû-yı derinde
Pâ-mâli olur diller o şu«uñ memerinde
Her cânibe lutf-ı nigeh-i `işve-gerinde
Birbirini nezzâre basar reh-güzerinde
Ol gamzelerüñ dest-küşâ-yı kereminden
III
Hâbumda gözüm kâkül-i cânâneyi gördi
Her târına dest-i res-i bîgâneyi gördi
Gayret ivirüp dir isen âyâ neyi gördi
Zencîrine âşüftegî-i şâneyi gördi
Dîvâne göñül turmaz oturmaz eleminden
IV
Rindân-ı harâbâtı kemâl ile sürürsin
Kendü başuña söylenürek nice yürürsin
Meyhaneye varmada `inâd üzre turursın
Zâhid hele al destüñe bir bak ne görürsin
Bu bezm-gehüñ âyine-i câm-ı Ceminden
V
Bîgâneye mâyil göricek diller o mâhı
Peyveste iderler felege şu`le-i âhı

Âmâde iderken hedef-i cânı ke-mâ-hî
Agyâra atar tîr-i nigâhı diyü gâhî
Taşlarla döger sînesin `uşşâk gamından
VI
Târîk-i gam-ı hecri dilüñ irdi kemâle
Ümmîdüm odur kim irişe şevk-i cemâle
Ta`n itmek içün sürme-keş-i hüsn-i hayâle
Lutf eyle sabâ çeşm-i recâ-mend-i visâle
Bir zerre de olursa gubâr-ı kademinden
VII
İ`câza reh-i şi`rini irgürmek içündür
Rakk-ı müteşâ`irleri hep dürmek içündür
Erbâb-ı suhan pâyına yüz sürmek içündür
Yârân-ı hased sihr-i beyân görmek içündür
Nâmînüñ eser-nâtıka-senc-i kaleminden

[2]
BE-GAZEL-İ HÔD TAHMÎS
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
I
Dil alur handesi bir âfet-i cânum vardur
Cân virür nüktesi bir şûh-ı cihânum vardur
Beni şeydâ iden âşûb-ı zamânum vardur
Açılur gül gibi bir gonce-dehânum vardur
Bülbül-âsâ gam-ı `ışkıyla figânum vardur
II
Ol perî cevr ü cefâ eylese ihsâna geçer
Mihr-i `âlem gibi âfâkda bir dâne geçer
Meyli `uşşâkına agyârına bîgâne geçer
Nâvek-i gamzeleri sîne deler câna geçer
Kurılur nâz ile bir kaşı kemânum vardur
III
Koyup üstâd-ı kader genc ü dür-i gam dilde
Eylemiş hikmet ile bendini muhkem dilde
Hüsn ü `ışk olmış ezel şîve-i müdgam dilde
Âha leb-teşne isem n`ola dem-â-dem dilde
Lâle-veş şu`le virür dâğ-ı nihânum vardur
IV
Ugrasa geşt ü güzâr-ı dil ü zârum çemene
İltifât eylemezin serve kad-i nârvene
Nazar itmem gül-i hôd-rûya nihâl-i semene
Gonce-i nergis-i şehlâ gibi bir gül bedene
Dâyimâ best ü küşâd-ı nigerânum vardur
V
Şâne-zen olsa sabâ zülf-i siyeh-târından
Ceyb-i dehri pür ider nekhet-i hoş-bârından
Mübtelâya ser ü cânı ne gam îsârından
Mürde hîz-i dil olur şîve-i reftârından
Bir kıyâmet koparur serv-i revânum vardur

VI
`Âşık-ı râst-rev olan atılur dîv-âsâ
Yay-veş düşmen-i kec-kâr ider âgûşını câ
Ola mı vaslı müyesser dil-i zâra `acebâ
Kaddümi bükdi benüm hasret ile bir kaşı ya
Gamzesi tîrine biñ sîne nişânum vardur
VII
Bir perî nakşını levh-i dile tasvîr itsem
Kâdirem vasfını biñ vech ile ta`bîr itsem
Âhû-yı ta`biye-veş sayd-ı dil-i şîr itsem
Gözi câdûları Nâmî n`ola teshîr itsem
Eser-i hâme gibi sihr-i beyânum vardur

[3]
TAHMÎSÜ`L-GAZEL-İ SAFVETÎ NÂDİRÎ-ZÂDE

Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
I
Geldi mi kimse bu bezme Cem-i dânâya göre
Bir eser mi kodı yâ câm-ı musaffâya göre
Rinde gülşen mi olur meclis-i tenhâya göre
Var mı bir gül kadeh-i bâde-i hamrâya göre
Kanı bir neşve ya keyfiyyet-i sahbâya göre
II
Fârig ol sahn-ı gülistânda biten her şeyden
Nâle-i bülbüli farz eyle figân-ı neyden
Gonçesi hem ter ü hem tâze hevâ-yı meyden
Bâki yok güllerinüñ bâd-ı hazân u deyden
Var mı bir bâğ meger bezm-i dil-ârâya göre
III
Hâk-i pâyuña kıl ey yâr sitem-i dôst-nazar
Reh-güzâr-ı talebüñde göre diller ne çeker
Görüp agyâr-ı bed-endîş ile her şâm u seher
Aglamazdum senüñ ey şûh-ı vefâ-düşmen eger
Gam-ı hicrânuñ olaydı gam-ı dünyâya göre
IV
Dehen açmak dilesem hâl-i dilüm takrîre
Tâb-ı hurşîd-i cihân çeşmüme olur tîre
Eşk-i hûnîn-terüm ile varak-ı ta`bîre
Kâdir olurdı kalem biñde birin tahrîre
Gamum olsaydı eger Vâmık u `Azrâya göre
V
Nâmî sûz-ı gama yanmaz idi cân-ı bülbül
Âşikâr olmaz idi dâğ-ı nihân-ı bülbül
Hâsılı akmaz idi eşk-i revân-ı bülbül
Güle eylerdi eser olsa figân-ı bülbül
Nâle-i Safvetî-i `âşık-ı şeydâya göre

[4]
GAZEL-İ SÜHEYLÎ TAHMÎS-İ NÂZIM
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
I
O miskîn hâllerle bâğ-ı ruhsârı Hutenlenmiş
Leb-i la`li çemenlenmiş `izârı yâsemenlenmiş
N`ola olsa hezâr-ı dil o gülşende vatanlanmış
Açılmış tal`at-i nesrîni hakkâ nesterenlenmiş
Bülend olmış nihâl-i hoş-hırâmı nârvenlenmiş
II
İrüp `ahd-i cüvânı zâhir olmış anda sun`-ı Hak
`Aceb ra`nâlıgı var câme-i sebzine müstagrak
Bedenlenmiş tarâvet baglamış ol serv-kadd el-hak
Bahâr-ı hüsni virmiş gülşen-i dîdârına revnak
Yeşiller geymiş ol nahl-i semen-sîmâ çemenlenmiş
III
Dirîgâ çeşm-i `uşşâka görinmez ol perî-sûret
Varup her kadrini bilmezler ile eylemiş ülfet
Takılmış yanına birkaç rakîb-i dîv-i bed-sîret
`Aceb mi itmese şimden girü hâl ehline ragbet
Erâzil kısmına olmış mukârin Ehrimenlenmiş
IV
Dimiş ol tûtî-i hüsn ü melâhat düşmen-i zâğa
Virenler nakd-i cân gelsün metâ`-ı vaslum almaga
Bu sözden lâle-i hûnîn kefen-veş başdan ayağa
Vücûdın kablamış kanlu yaş ile penbe-i dâğa
Dil-i şûrîde gûyâ ölmesin bilmiş kefenlenmiş
V
Yine kimlerle Nâmî bilmem ol hûnî refîk olmış
Nigâh-ı gamze-i hûn-rîzi kattâ`-ı tarîk olmış
Gül-i ruhsârı güllâb-ı `arak içre garîk olmış
Kızarmış tâb-ı mülden çehre-i alı `akîk olmış
Yine içmiş Süheylî ol dür-i yektâ Yemenlenmiş

[5]
GAZEL-İ `ÂLÎ BEG TAHMîS
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
I
Dîde seyr-i hüsn-i hûbân itmemek mümkin degül
Ol temâşâ anı hayrân itmemek mümkin degül
Her gice fikr-i perîşân itmemek mümkin degül
Her seher çâk-i girîbân itmemek mümkin degül
Cevr-i cânân ile efgân itmemek mümkin degül
II
Kâr-gâh-ı `âlem-i fıtratda üstâd-ı kader
Eylemiş mir`ât-ı dilde nakş-ı hüsni cilve-ger
Tâ o demden rûze-dâr-ı iştibâkuz muhtazar
`Îd-i vaslına o şâhuñ irmek olursa eger
Kebş-i cânı aña kurbân itmemek mümkin degül

III
Niyyet itdük fülk-i cismi bahr-ı `ışka salmaga
Nakd-i `ömri sarf idüp bir gevher-i kân almaga
Gevher-i kân almaga yâ kân-ı gevher olmaga
Hâsılı ol genci âhir künc-i dilde bulmaga
Bu vücûdı cümle vîrân itmemek mümkin degül
IV
Gül-ruhân içre o dilber gibi bir meh-pâre yok
Ehl-i `ışk içinde göñlüm gibi bir âvâre yok
Deng ü hayrânem mecâl ikrâra yok inkâre yok
Ta`ne-i agyârdan ifşâya hergiz çâre yok
Sırr-ı `ışkı dilde pinhân itmemek mümkin degül
V
Nâmî-veş kılma şikâyet dime şâdân eylemez
Derd-i `ışka bûse-i la`l ile dermân eylemez
Nâz ider gâhî nihâyet vaslın ihsân eylemez
`Âliyâ her dem seni dildâr giryân eylemez
Gâhîce lutf ile handân itmemek mümkin degül

[6]
GAZEL-İ `ÂLî BEG TAHMÎS

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
I
Âh-ı derd-i hecri pinhân eylemek mümkin degül
Kûyına vardukça efgân eylemek mümkin degül
Vâ`izüñ pendini iz`ân eylemek mümkin degül
Câna terk-i `ışk-ı cânân eylemek mümkin degül
Künc-i dilde gayrı pinhân eylemek mümkin degül
II
Mâ`ilem bir şûha kim bilmez hele cevr ü sitem
İltifât ile mukayyed `âşıka virmez elem
Nüktedân u dil-nevâz u `ârif u `âlî-himem
Dâyimâ eyler vefâlar kârı lutf ile kerem
Göñlümi hecriyle vîrân eylemek mümkin degül
III
Hamdü li`llâh ol perî lutfın firâvân eyleyüp
Bûseler in`âm ider gâhîce ihsân eyleyüp
Şâkirüz andan muhassal nakz-ı peymân eyleyüp
`Âşık-ı şeydâsını bir kerre nâlân eyleyüp
Bir nefes agyârı handân eylemek mümkin degül
IV
Kaldı `aklum ol kemerle mû-miyânda dôstum
Saklaram kocmak ümîdin künc-i cânda dôstum
Vuslat olmayup müyesser bir mekânda dôstum
Olur isem derd-i hasretle cihânda dôstum
Hasb-i hâli gayra i`lân eylemek mümkin degül
V
Nâmî kâyildür o şûhuñ cevrine âzârına

Diñlemez agyârı zîrâ lutf ider gam-hârına
Düşse fursat vaslına salmaz bugüne yarına
Ol tabîbüm sanmañuz kim `Âlî-i bîmârına
Şerbet-i la`l ile dermân eylemek mümkin degül

[6]
GAZEL-İ SULTÂN MEHMED TAHMÎS-İ NÂZIM

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
I
Hamdü li`llâh pertev-endâz oldı mihr-i satvetüm
Velvele-perdâz olup âfâka kûs-ı nevbetüm
Düşmen-i dîn üzre düşse n`ola ra`b-ı heybetüm
İn-şâ`a`llâh "câhidû fi`llâh" olupdur niyyetüm
Dîn-i İslâmuñ mücerred gayretidür gayretüm
II
Eyledüm cezm-i `azîmet hâtır-ı âgâh ile
Hak müyesser eyleye gâzî olam dil-hâh ile
Tarz-ı ecdâdum gibi hem niçe biñ hem-râh ile
Fazl-ı Hakk u himmet-i cünd-i ricâlu`llâh ile
Ehl-i küfri ser-te-ser kahr eylemekdür himmetüm
III
Hıdmet-i icrâ-yı şer`a inkıyâdum var benüm
Dâyimâ ahkâm-ı dîn üzre cihâdum var benüm
Olmaga küffâra gâlib i`timâdum var benüm
Enbiyâ vü evliyâya istinâdum var benüm
Lutf-ı Hakdandur müdâm ümmîd-i feth u nusretüm
IV
Hâsıl idince merâmum Hazret-i Rabbü`l-`ibâd
Bezl-i makdûr eylerin `avnine idüp i`timâd
Dâyimâ me`mûl odur kim görine rûy-ı murâd
Nefs ü mâlumla cihânda itmek içün ictihâd
Hamdü li`llâh var gazâya sad-hezârân ragbetüm
V
Nâmî-veş dergâh-ı Hakka dest açup biñ zâr ile
Eyledüm teslîm umûrum `aczümi ikrâr ile
Tâ ki `âlemde kala nâmum niçe âsâr ile
Ey Mehemmed mu`cizât-ı Ahmed-i Muhtâr ile
Umaram gâlib ola a`dâ-yı dîne devletüm

KIT`A BE-TA`RÎF-İ EŞ`ÂR-I HAKÎKAT-ŞÎ`ÂR

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Bu nakş-bend-i sahâyif nedür kimüñ dir iseñ
Eyâ sütûde-hisâl u edîb-i sadr-ı kemâl
Dem-i mü`essir ü eş`âr-ı tâze-i Nâmî
Nesîm-i huld-i ma`ânî şükûfe-zâr-ı hayâl

İBTİDÂ`-İ GAZELİYYÂT-I DÎVÂN-I EVVEL DER-HÜSN-İ MECÂZ
FÎ-HARFİ`L-ELİF

[1]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Nûş-ı leb-i la`lüñden alup neşveyi sahbâ
Çeşmüñde ider mestî-i nâzı o dem icrâ

2 Der-kâr-ı terahhum olup ol keyfde gamzeñ
Dil-mürdeleri tarf-ı nigehle ider ihyâ

3 Hep zahmî vü bih-kerde-i gamzeñ bulınur halk
Geşt eyleseler mülket-i dâreyni ser-â-pâ

4 Hem hûnî-i cân hem yine cân-bahş ola gamzeñ
Bir vech ile hîç beñzeye mi aña Mesîhâ

5 Hasret-keşî-i küşteñ olan biri de Cibrîl
Hemvâre yakar gamzeñ içün dâğ-ı temennâ

6 Gamzeñ ki ide hâsiyyet-i la`lüñi zâhir
`Uşşâka ne gam vasluña cân virmekde cânâ

7 Gördüm dil-i Nâmî gibi hep sîne-i zerrât
Şemşîr-i nigeh-nâzuñ ile çâk ser-â-pâ

[2]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Teveccüh itse olur zerre âfitâb saña
`Aceb mi olmasa bir vech ile nikâb saña

2 Lebüñde neşvesi kalmış humârı çeşmüñde
Virince sâkî-i bezm-i ezel şarâb saña

3 Yerinde sevdügüm ikbâl-i lutfuña söz yok
Gelür telâşî-i hırsumdan ictinâb saña

4 Bu sihr-i şîve-i ülfet ki sende zâhirdür
Ne mümkin olmaya dil-dâde şeyh ü şâb saña

5 Kinâyedür dil-i Nâmîden âteş-i gamda
Yanup yakıldugın izhâr ider kebâb saña

[3]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 İderseñ de hadeng-i gamzeñi gayra `atâ cânâ
Komaz şevk-i mahabbet cezb ider benden yaña cânâ

2	Ne deñlü olsa cevrüñden dil-i `uşşâk incinmez
	Garaz bir iltifâtuñdur gerek olsun cefâ cânâ

3	Yine ma`nâ-yı ihlâs-ı dil-i âşüftedür lâbüd
	Suhan-çînân-ı `âlem her ne dirlerse saña cânâ

4	Karâr itmek ne mümkin ıztırâb-ı ra`şeden diller
	Perîşân eyledükçe zülfüñi her dem sabâ cânâ

5	Olurken cilve-ger mir`ât-ı dilde `aks-i ruhsârı
	Nigâh itmek ne mümkin mihr-i `âlemden yaña cânâ

6	Meger kim neşve-i Kevser virür tab`-ı suhan-dâna
	Anuñçün cümlede vasf-ı lebüñdür müdde`â cânâ

7	Ne var câm-ı Cem ü mir`ât-ı İskenderde oldukça
	Dil-i Nâmî gibi bir sâgar-ı `âlem-nümâ cânâ

[4]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Olurdı zehr-i gam erbâb-ı bezme sâkiyâ sahbâ
	Leb-i la`lüñle hem-reng olmasaydı dâyimâ sahbâ

2	Düşer feryâd ile geh şîşeye geh câma bülbül-veş
	Gül-i ruhsâruñuñ şûrîdesidür gâlibâ sahbâ

3	`Acebdür mest-i mâder-zâd-ı bezm-i nâz iken gamzeñ
	Yine hükmin virür olsa lebüñle âşinâ sahbâ

4	Nigâh-ı çeşm-i mestüñden alur te`sîr-i keyfiyyet
	N`ola olsa hemîşe zevk-bahş u gam-zidâ sahbâ

5	Gehî zîr-i lübüñde kendüyi pinhân ider bir dem
	Gehî mir`ât-ı ruhsâruñdan olur rû-nümâ sahbâ

6	Virür rûyına revnak tâze tâze şâhid-i hüsnüñ
	İder sihr olmada meşşâta-i zînet-fezâ sahbâ

7	Dil-i Nâmî gibi yâd-ı lebüñsüz sâgara bakmam
	Safâ-yı neşvede Kevser de olursa baña sahbâ

[5]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Âyîne gibi itmeyicek kesb-i incilâ
	İtmez zuhûr `aks-i ruhuñ dilde dilberâ

2 Pervâz-ı bî-karâra budur virdügi karâr
Evc-i semâda sâye-i zülfüñ arar hümâ

3 Tûbâ nihâl-i kadd-i hırâmânuña esîr
Huld-i berîn cilve-i tûbâña müşterâ

4 Yâd-ı lebüñle `âlemiyân zevk-i cân bulur
Seyr-i ruhuñla çeşm-i cihân oldı rûşenâ

5 Ey şûh-ı dil-nevâz dil-i Nâmî gibi hep
Bîgâne oldı gayra olan saña âşinâ

[6]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Câm-ı Cemdür bize mir`ât-ı mücellâ-yı safâ
Görinür peykerümüz anda musaffâ-yı safâ

2 İdicek levh-i dili nakş-ı sivâdan sâde
Bilür âdem nicedür şâhid-i ma`nâ-yı safâ

3 Seyr-i ruhsâr-ı safâ-bahşını yâd itdükçe
`Aks ider hâtıra hurşîd-i tecellâ-yı safâ

4 N`idelüm semt-i gülistân-ı cihânı var iken
Dest-i sâkîde şüküfte gül-i ra`nâ-yı safâ

5 Dilümüz şevk-i mahabbetle pür oldıysa n`ola
Belî leb-rîz gerek sâgar-ı sahbâ-yı safâ

6 Bu güzergâh-ı meşakkatde pey-â-pey gam iken
Katı bîhûde gelür baña temennâ-yı safâ

7 Var ise `âlem-i dilde bulınur Nâmî yine
Şevk-i hâlât-ı tarab zevk u temâşâ-yı safâ

[7]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Mümkin midür ki dâğ ura hecrüñle gam baña
Yâd-ı lebüñ gibi var iken câm-ı Cem baña

2 Dil geşt ider hemîşe sürûr ile sînede
Nakş-ı hayâl-i hüsnüñ olaldan harem baña

3 İltür meşâm-ı gayra sabâ bûy-ı zülfüñi
Sîm-âb-ı ıztırâb virür dem-be-dem baña

4 Va`d-i visâlüñ ideli ümmîdi âşinâ
Hercâyî oldı gitdi görinmez elem baña

5 Tîr-i nigâhı sîne-i agyâra atma gel
Lutf eyle câna sevdügüm itme sitem baña

6 Hüşyâr iderdi bu dil-i mest-i niyâzuñı
Nâz ile câm-ı la`lüñi itseñ kerem baña

7 Vasf-ı riyâz-ı hüsnüñi takrîr ider yorar
Tûtî-i tab`-ı Nâmî gibidür kalem baña

[8]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Salar emvâcı bûs-ı pâyuña meftûn olur deryâ
Seni zevrakla âgûşa çeker meşhûn olur deryâ

2 Anı tek reh-güzâruñ eyle eyyâm olsun olmasun
Murâduñca akar her cânibe Ceyhûn olur deryâ

3 Degül emvâc-ı pür-çîn-i girih-gîri firâkuñdan
Gider her yaña zencîrin sürür mecnûn olur deryâ

4 Girüp zevrakda bezm-i `işret itseñ nîm-mest olsañ
İrüp feyz-i nigâhuñ bâde-i gülgûn olur deryâ

5 Düşerse `aks-i dendân u lebüñ cânâ derûnına
Leb-â-leb la`l-i rengîn ü dür-i meknûn olur deryâ

6 Sabâ bir şemme bûy-ı sünbülüñden itse dest-âvîz
Gelür cûşa safâdan mevc ber-gerdûn olur deryâ

7 Yüzin sürdükçe hâk-i pâyuña teşrîf-i lutfuñdan
Dil-i Nâmî gibi biñ cân ile memnûn olur deryâ

[9]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Tahammül itmedi nezzâre bî-nikâb saña
Ne vechi var ki şebîh ola âfitâb saña

2 O gamzeler güzelüm kan içer yürür dâyim
Virür mi yohsa o keyfiyyet-i şarâb saña

3 Sen esb-i nâza süvâr olmaga yüri meyl it
Niyâz-ı `âşık-ı bî-dil olur rikâb saña

4 Cemâl-i mihr ü mehüñ `aksine ider hande
İdelden ey perî âyîne intisâb saña

5 Bu deñlü cevri ki Nâmîye zâlim eylersin
Meger ki rûz-ı su`âl olmaya cevâb saña

[10]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Göñlümi aldı yine bir dil-rübâ
`Ârızı âyîne-i `âlem-nümâ

2 Zülf-i şeb-târın perîşân eylemiş
Âfitâb-ı rûyına ol meh-likâ

3 Lebleri âbisten-i âb-ı hayât
Her sözi bir câm-ı leb-rîz-i şifâ

4 Gûşe-i ebrûları dükkân-ı nâz
`İşveler sûdâ-ger-i hüsn-i vefâ

5 Çeşmi mest-i bâde-i bezm-i `itâb
Her nigâhı hâhiş-i lutf-âşinâ

6 Sâye-gâh-ı zülfi sünbül-deşt-i Çîn
Hufte âhû-beççelerdür hâl aña

7 İrmege dâmânına dest-i heves
Olmak ister Nâmî-âsâ hâk-i pâ

[11]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Ne deñlü ser-keş olsa şâhid-i mümtâz-ı istignâ
İder râm anı bir âh-ı eser-perdâz-ı istignâ

2 Şekîb olınca hem-pâsı dil-i zâr-ı sitem-hâruñ
Ne gam düşnâm-ı pür-kîn olsa da dem-sâz-ı istignâ

3 Sihâm-ı nâzı umac-ı niyâz üzre dizer bir bir
Egerçi kasd ider yâbâna tîr-endâz-ı istignâ

4 Ne müşkildür ümîd-ârâ-yı zevk-i vasl iken nâgeh
Ola encâm-ı nâz-ı dil-nevâz âgâz-ı istignâ

5 `İtâbında hele der-kâr ider lutfın dil-i zâra
Görindükçe dilîr-i gamze-i ser-bâz-ı istignâ

6 Yine ârâm-gâh-ı bâzû-yı lutf olur elbette
Ne deñlü itse şâhîn-i gazab pervâz-ı istignâ

7 Ne hoş demdür dil-i Nâmîye âgûş-ı tebessümden
`İtâb ide o tıfl-ı la`l-i harf-endâz-ı istignâ

[12]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Dile yâd-ı lebüñ câm-ı mey-âsâ
Virür neşve ider ser-mest-i şeydâ

2 Hayâl-i kâmetüñle nâle döndi
Kulak tut nâle-i `uşşâka cânâ

3 `İtâb-ı gamzeñ olur ârzû-keş
Virür handeñ visâle ruhsat ammâ

4 Nikâb-ı şermi def` içün dem-â-dem
Nigeh-nâzuñ niyâz eyler temennâ

5 Dehânuñ gonçe-i bâğ-ı letâfet
Açar feyz-i tebessüm anı gûyâ

6 Degüldür hâl mir`ât-ı ruhuñda
Dilümden `aks olur anda süveydâ

7 Sarîr-i hâmesi Nâmî-i zâruñ
Nevâ-yı bülbül-i gülgeşt-i ma`nâ

[13]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Kâbil mi zahm-ı gamzeñ ola merhem-âşinâ
Ey Kahramân-ı çeşm ü nigeh Rüstem-âşinâ

2 Biñ mübtelâyı bir nigehüñ tesliyet ider
Olmaz nazîrüñ ey perî-i âdem-âşinâ

3 Âyâ olur mı cür`a-keş-i meclis-i visâl
`Uşşâk-ı hem-nişîn-i gam u mâtem-âşinâ

4 Bîmâr-ı sıhhat olsa olur mı ne deñlü hîç
Mecrûh-ı tîgüñ eyleye âh-ı dem-âşinâ

5 Câm-ı ümîd-i zevk-i visâlüñle mest olur
Nâmî görince berg-i gül ü şebnem-âşinâ

[14]

Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Ey mest-i nâz u sâkî-i câm-ı Cem-âşinâ
V`ey şûh-ı dil-firîb-i büt-i `âlem-âşinâ

2 Var mı cihânda nükte vü harfüñ gibi ola
Kevser-halâve lutf u gazab zemzem-âşinâ

3 Verd-i meserret olur idi olsa leblerüñ
Merhem sürâğ-ı dâğ-ı dil-i mâtem-âşinâ

4 Kûyuñda çünki cilve-i feryâda yok rızâ
İtsün ko bârî nâleyi zâruñ dem-âşinâ

5 Ey şehsüvâr-ı `işve gel itme gedâları
Bîgâne-i vefâ vü cefâ-yı gam-âşinâ

6 Sermâye-bahş-ı hâce-i behcet olur gehî
Ol ceyb ü destin eylemeyen dirhem-âşinâ

7 Bî-hûş-ı cür`a-i nigeh it Nâmîyi yine
Ey mest-i nâz u sâkî-i câm-ı Cem-âşinâ

[15]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Dil ü dimâğa yine düşse ârzû-yı hevâ
Meşâm-ı cânuma irişse âh bûy-ı hevâ

2 İderdi her dil-i şûre-zemîni reşk-i behişt
Revân olaydı cihânda nişîbe cûy-ı hevâ

3 Virür metâ`-ı ümîdini nakd-i «ırmâna
Hemîşe kâsib-i erbâb-ı çârsû-yı hevâ

4 Zükâm-ı gaflet ile olmasaydı beste meşâm
Tolardı havsala-i her-dimâğa bûy-ı hevâ

5 Gelür zamân ile dest-i nigâh-ı sâkîye
Mey-i hevesle leb-â-leb olan sebû-yı hevâ

6 Olur şerer gül ü şu`le nihâl ü ahker hâk
`Aceb mesîre olur gülsitân-ı sû-yı hevâ

7 Görür belâ-zede dil rûy-ı şâhid-i maksûd
Olursa Nâmî gibi ol mukîm-i kûy-ı hevâ

[16]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Râhda oldum düçâr ol şehsüvâr-ı dil-rübâ
Eyler iken lutf ile dil-dâdesine merhabâ

2 Zâhir oldı nâgehân bir berk-i gamze der-`akab
Eyledi kalb-i selâmet-sâzumı Tûr-âşinâ

3 Berk-i dûzah-tâb ammâ feyz-i te`sîri yine
İtdi sahn-ı hâtırı reşk-i gülistân-ı bekâ

4 Yâ hôd oldı bu melâhat âfitâbı cilve-ger
Beytü`l-ahzân-ı dil-i târîki kıldı pür-ziyâ

5 Âfitâb-ı nûr-pâş ammâ ki her bir zerresi
Bakmaya mihr-i cihâna olsa `âlem bir yaña

6 Her nazarda dâğ-ı dildür hâsılı Nâmî sakın
Sanma kim âyînedür gül-`ârızân-ı hôd-nümâ

[17]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Minnet Hudâya âhire irdi gam-ı vefâ
Sundı o şûh destüme câm-ı Cem-i vefâ

2 Tagıtdı hânümân-ı gamı hükm-i iltifât
Nakd-i sirişki sildi süpürdi dem-i vefâ

3 Turmazdı lutf-ı va`de ile hûn-ı rîşesi
İrişmeseydi zahm-ı dile merhem-i vefâ

4 İtmezdi ragbet ehl-i mahabbet aña ebed
Hulde müşâbih olsa idi `âlem-i vefâ

5 Halvet-serây-ı ünse iren Nâmî gibi hep
Olur nedîm ü hem-nefes-i mahrem-i vefâ

[18]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Kâkül âşüfte be-ser bir sanem-i hûş-rübâ
İtdi nezzâreme pâ-beste nigeh-nâz-ı vefâ

2 Nâ-ümîd-i dil-i hâhiş-ger-i vasla o nigeh
Câm-ı leb-rîz-i rızâ-yı taleb idi gûyâ

3 Nûş iderken anı nezzâre olup mest-i harâb
Düşdi hâk-i kadem-i gamzesine bî-ser ü pâ

4 Tâze nezzâre recâsın idüp ol dem o nigeh
Merdüm-i dîde olınca aña nezzâre-nümâ

5 Anı da mest-i harâb eyleyüp ol câm-ı nigeh
Yine nezzâre temennâsını itdi ber-câ

6 Dîde nezzârelerin göndericek pey-der-pey
Cümlesin eyleyüp ol câm-ı nigeh mest-i hevâ

7 Didi âhir o sanem yok haberüñ ey Nâmî
Yine `aks-i nigehüñdür seni eyler şeydâ

[19]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Lebüñ nûş-ı mey itdükçe dem-â-dem cân tamar cânâ
Nigâhuñ âşinâ-yı nâz olınca kan tamar cânâ

2 O sîb-i gabgabuñ mir`ât-ı sîneñ üzre hemvâre
Mu`allâk bir habâb-ı nûr-ı ferdür san tamar cânâ

3 Niyâz itdükçe gamzeñ alsa âgûşa nigeh-nâzın
Dil-i `uşşâk-ı zâra ol zamân peykân tamar cânâ

4 Yolumda girye-nâk âşüfte-hâlüm yok dimişsin âh
Hücûm-ı eşke bak her katrede `ummân tamar cânâ

5 Olaldan rû-be-râh-ı intizâruñ çeşm-i Nâmîden
Çıkar fevvâre-veş hûn-i ciger her ân tamar cânâ

[20]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hayâlüñden mücellâ oldı dâğ-ı sînemüz cânâ
Cemâlüñ `aksine âmâdedür âyînemüz cânâ

2 Ezel bezminde câm-ı nutkuñı çekdük bi-hamdi`llâh
İrişmekde ebed keyf-i mey-i dûşînemüz cânâ

3 Ne gam gitdiyse hûş u sabr u tâkat sîne vü serden
Fedâdur yoluña hep gevher-i gencînemüz cânâ

4 Hemîşe neşve-dâr-ı `âfiyet olduksa Hızr-âsâ
Dile yâd-ı lebüñdür bâde-i dîrînemüz cânâ

5 Baña sîneñde bir cây itmedüñ biñ kîn ile sürdüñ
Dilüñde cây-gîr olsun ko bârî kînemüz cânâ

6	Bizi mest itdi rûz-ı rûze câm-ı `ışkuñ ammâ kim
	Niçe savma mu`âdildür şeb-i âzînemüz cânâ

7	Harâbâta düşerdi Nâmî-veş yâd-ı leb-i la`lüñ
	[Gir]evdür pîr-i meyde «ırka-i peşmînemüz cânâ

[21]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Ruhuñ eylerse vechi var meh-i garrâya istignâ
	Cebînüñ pertev-i mihr-i cihân-pîrâya istignâ

2	Ser-i kûyuñda ser-geşte olan `uşşâk-ı müştâkuñ
	İder seyr-i gülistân-ı behişt-ârâya istignâ

3	Tavâf-ı âsitânuñda bulur erbâb-ı dil hâlet
	N`ola eylerse `azm-i Ka`be-i `ulyâya istignâ

4	Gedâ-yı bî-ser ü sâmân-ı `ışkuñ hâk-i zilletde
	Yatar pür-mâye dehre nâz ider Dârâya istignâ

5	Gamuñla hem-nişîn-i `ömr olan dil-dâdeler eyler
	Tarab-gâh-ı behişte cilve-i hûrâya istignâ

6	Metâ`-ı vasluña sûdâ-ger-i derd ü gamuñ cânâ
	Virür sermâye-i `ömri satar dünyâya istignâ

7	Zebân-ı kilk-i Nâmî tâze vassâf-ı lebüñ oldı
	İderse vaktidür tûtî-i şekker-hâya istignâ

[22]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	İki çeşm-i mest-i zîr-i ebruvân-ı dil-rübâ
	Tîgler itmiş havâle birbirine gûyiyâ

2	İki âhûdur yâ hôd püşt üzre salmış şâhını
	Hem-serâne gülşen-i hüsn içre iderler çerâ

3	Yâ hôd iki şîr-i nerdür dümlerin ber-dûş idüp
	Birbiriyle ceng ider hasmâne turmış dâyimâ

4	İki tîr-endâz-ı hükm olmış yâ hôd ol iki çeşm
	Âsümâna togrı çekmişler kemân-ı müntehâ

5	Yâ hôd iki dil-rübâ-yı pârsâdur arkasın
	İki miskîn-tâk-ı mihrâb içre virmiş Nâmiyâ

[23]

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Duhânı içdügüñce feyz-i la`lüñ ey büt-i gûyâ
Sifâl-i lûleden bir sünbül-i mâ`î ider peydâ

2 Ney ü lûle degüldür genc-i hüsne pâsbân olmış
Bir ef`îdür dehânında dem-â-dem olur âteş-zâ

3 Demîde-dûd o leblerden olur cân-bahş-ı dil-mürde
N`ola itdiyse kârından ferâğat hazret-i `Îsâ

4 Ser-i neyden zülâl-i la`lüñi silseñ benânuñla
Yeter feyz-i benânuñ dilleri mest itmege cânâ

5 Karîn olsa leb-i Nâmî o gül-berg-i lebe bir dem
Vücûdın mahv iderdi germî-i ülfet duhân-âsâ

FÎ-HARFİ`L-BÂ`
[24]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hûn-ı `uşşâk ile pür olsa bu nüh peymâne hep
Nûş ider zannum budur ol gamze-i mestâne hep

2 Katre-i eşküm nigâh-ı seyr-i hüsne virmez öñ
Encüm-âsâ atılur birden ser-i müjgâne hep

3 Gam yime ey dil gelür lutf-ı devâ-yı vasl ider
Derd-i hicrânuñ `ayândur ol tabîb-i câne hep

4 Nicedür tûfânı görsün bir dahı çeşm-i zamân
Bu hurûş ile hele varsun yaşum `ummâne hep

5 Bir şeh-i mesned-nişîn-i mülk-i hüsnüñ dil gibi
Mübtelâ-yı derd-i `ışkı âşinâ bîgâne hep

6 Nakş-ı hüsn-i dil-keşin levh-i dile tasvîr içün
Nakd-i eşkin merdüm-i çeşmüm kodı meydâne hep

7 Halk-ı `âlem bir nigeh-nâz-ı vefâsı lutfına
Muntazırdur Nâmî-âsâ ol şeh-i hûbâne hep

[25]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Ey nemek-mend-i nev-cüvânî leb
V`ey şeker-hand-i gül-ruhânî leb

2 Gül-i mül-rîz-i lutf olur handeñ
Mâye-i `ayş-ı şâdumânî leb

3 Şerm-bahşâ-yı dürc-i dürr ü güher
Reşk-fermâ-yı la`l-i kânî leb

4 Gül-i şâd-âb-ı gülbün-i behcet
Gonçe-i bâğ-ı hüsn ü ânî leb

5 `Âfiyet-mâye vü ecel-fersâ
Çeşme-i âb-ı zindegânî leb

6 Bûs-ı nûşîni bâde-i Kevser
Sâgar-ı bezm-i kâmrânî leb

7 Düşme dest-i mezâk-ı Nâmîden
Ey gül-i zevk-i câvidânî leb

[26]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Yâd-ı lebüñ ki câna virür bir dem-i tarab
Virmez o neşveyi mey-i câm-ı Cem-i tarab

2 Bâg-ı `ademde itmek içün `ayş-ı câvidân
La`li gamın idindi göñül hem-dem-i tarab

3 Sun destüme o sübha-i mercânı sâkiyâ
Şâd ola tâ ki rûh-ı revân-ı Cem-i tarab

4 Bir nîm-nâz-ı lutf-ı tebessümle ol perî
Gâret-ger-i dil oldı idüp mahrem-i tarab

5 Bîdâr olınca çeşm-i nigeh-mesti hâbdan
Olur küşâde mey-gede-i `âlem-i tarab

6 Dil la`l-i hande-bahşına olınca âşinâ
Hercâyî oldı hâtıra gelmez gam-ı tarab

7 Ol Kays-ı `ışk-ı Leylî-i hüsnem ki Nâmî-veş
Gelmez kenâr-ı sohbetüme mâtem-i tarab

[27]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Geldi vakt-i gül yine irdi bahâre `andelîb
Eyledi râz-ı derûnum âşikâre `andelîb

2 Gülşeni sît ü sadâ-yı şîven ile kıldı pür
Başladı her kûşeden feryâd u zâre `andelîb

3 `Âşık-ı şûrîde-serdür var ise biñ şevk ile
Gonçe-leb bir nev-nihâl-i gül-`izâre `andelîb

4 `Âleme ifşâ idüp mihr ü mahabbet hâlini
Eyledi âgâz-ı tâze nakş u kâre `andelîb

5 Câm-ı gülden nûş kıldı bâde-i zevk-i vefâ
Düşdi mestâne yine şemşîr-i hâre `andelîb

6 Varlıgın hâkister itdi âteş-i `ışk ile hep
Bakmadı hergiz vücûh-ı kâr u bâre `andelîb

7 Neşve-yâb oldı meger kim `ışk-ı mâder-zâd ile
Nâmî-âsâ döndi mest-i hûşyâre `andelîb

[28]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sînemi zeyn itdi dâğ-ı tâzeden bir gonçe-leb
Sahn-ı `ışkuñ gülleri oldı şüküfte yine hep

2 Düşmese âgûş-ı dilden n`ola çeng-i nâlemüz
Bezm-i lutfuñ böyle germ-â-germine oldur sebeb

3 Gamzelerle nâz iderken hışma âgâz eyledi
Şevk-i lutf oldı ser-â-pâ âteş-i berk-i gazab

4 Dergehin dil-dâdeden pâk itdi ammâ dâyimâ
Hâne-i dil-dâdesinde ol şeh-i kudsî-neseb

5 Lutf-ı câvîd-i hayâlin dil görüp hemvâre dir
Ey zihî bezm-i visâl ü v`ey hoşâ `ayş u tarab

6 Hamdü li`llâh seyr ider dil bir cihân bâğında kim
Yâd olınmaz vasl u hicrân fark olınmaz rûz u şeb

7 İtse izhâr-ı tegâfül `ayn-ı lutf-ı gamze bil
Âha ruhsat virme Nâmî eyleme terk-i edeb

[29]
Gazel-i muhâdir-i harf-i bâ be-hitâb-ı sâkî

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkiyâ lutf eyle gel vir bezm-i `ayşa âb ü tâb
Neşve-i peymâne olsun yine gül-rîz-i hicâb

2 Seyr-i ruhsâruñla reşk-i gülşen olsun bezmümüz
Gül gibi elden ele varsun yine câm-ı şarâb

3 Cilve-i reftâr-ı kaddüñ câm-ı la`lüñ olmasa
Hûr u Kevser olsa ehl-i bezmi kılmaz neşve-yâb

4 Mahrem-i halvet-serây-ı nükte eyle dilleri
Nicedür seyr ideler tâ cünbiş-i nâz u `itâb

5 Dest-i handeñle irişsün Nâmî-i zâra yine
Sâgar-ı la`l-i lebüñden bâde-i lutf u `itâb

[30]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bezme gel biñ nâz ile ey sâkî-i `âlî-cenâb
Eylesün rindânı teşrîf-i kudûmuñ kâm-yâb

2 Gamzeñi ser-mest-i câm-ı `işve eyle kim yine
Her nigâhuñ eyleye biñ `âlemi mest-i harâb

3 Nükte-senc olsun zebânuñ şîve-i ta`bîr ile
Gûş-ı câna irsün âgûş-ı tebessümden hitâb

4 Fitne-hîz-i nâz olsun cünbiş-i ebrûlaruñ
Dillere irsün lebüñden gâh lutf u geh `itâb

5 Eylemez Nâmî şarâb-ı Kevser olsa iltifât
Gamzeler câm-ı nigâhuñla idelden neşve-yâb

[31]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkiyâ gel bezm-i nûş-â-nûşı eyle feyz-yâb
Hôn-ı lutfuñdan yine `uşşâk olsun behre-yâb

2 Hâne-i hammârı teşrîf it kudûm-ı şevk ile
Eylesün rindânı câm-ı iltifâtuñ neşve-yâb

3 Zülfüñüñ açsun girih-zârın yine dest-i nesîm
İtmege dâmânını leb-rîz-i bûy-ı müşk-i nâb

4 Çîde-dâmen âsitîn-pîçîde devr it bezmi tâ
Sâgar u destüñ ola reşkîn-i mâh u âfitâb

5 Nâmî-âsâ rûz-ı mahşerde olur mestâne-hîz
Bir nigâh-ı nîm-nâzuñdan ölen mest-i harâb

[32]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkiyâ sun ehl-i bezme sâgar-ı la`lîn-şarâb
Câm-ı mey olsun yine reşk-âver-i hurşîd-tâb

2 Turralar âşüfte la`l âşüfte-cû çîn ber-cebîn
`İşveler âşüfte nutk âşüfte gamze pür-cevâb

3 İltifât it sîne-çâk ü hande-rû olup yine
Kıl şüküfte gonçe-veş bir câm ile ref`-i hicâb

4 Neşve-bahş olsun yine lutf-ı lebüñ seyr-i ruhuñ
Bezme bî-sâkî çerâğ u bâde virmez âb ü tâb

5 Biñ kirişme biñ `itâb-ı nâz ile lutf it yine
Nîm-câm-ı gamzeden Nâmîyi kıl mest-i harâb

[33]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkiyâ gel yine sun peymâne-i yâkût-ı nâb
Neşve-i câvîdden rindânı eyle behre-yâb

2 Ol ne hoş demdür ki sen âgâz-ı şevk idüp yine
Nagme-engîz ola mutrib nâle-hîz ola rebâb

3 Ol ne hâletdür ki yâ hemvâre erbâb-ı dilüñ
Kârı nûş-â-nûş ola lutfuñdan olup feyz-yâb

4 Hôş temâşâ hoş letâfetdür ki feyz-i câm ile
Her semen-berg-i `izâruñ ola gül gül bî-nikâb

5 Ol ne devletdür ki yâ Nâmîyi bezm-i vuslata
İdesin mahrem hemîşe ola her dem kâm-yâb

[34]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bî-tekellüf ol mehi âgûşa alur câme-hâb
Olsa bîgâne n`ola üftâde-i nâ-kâme hâb

2 Hep sabâh-ı vuslat olurdı şeb-i hicrân âh
Gelmeseydi dîde-i baht-ı dil-i bed-nâme hâb

3 İtdi hâşâk-i müjeyle sedde çok himmet velî
Olmadı gâlib hücûm-ı eşk-i bî-ârâme hâb

4 Şâdî-i ümmîd-i vasl u girye-i bîm-i firâk
Gelmege hîç kor mı çeşm-i intizâr-âşâme hâb

5 Her ne deñlü olsa Nâmî leyle-i vuslat füzûn
Nâzdan bir lahza gelmez ol gözi bâdâme hâb

FÎ-HARFİ`T-TÂ`
[35]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Dir idüm gamze-i hûnîlere cânâ bed-mest
İtseler sâgar-ı perhîz-i nigeh-nâzı şikest

2 Âb-ı Hızr u dem-i `Îsâya tahassür mi çeker
Hâhiş-i bûse-i la`lüñle olan bâde-perest

3 Geşt-i nüzhet-gede-i huld-i berîn eylese dil
Yine bulmaz ser-i kûyuñ gibi bir cây-ı nişest

4 Bâyezîd olsa temâşâ iden ol gamzeleri
İder elbette temennâ-yı nigâhuñ anı mest

5 İre mi dest-i niyâza keremüñden yine âh
Gonçe-i nîm-tebessümle gül-i bûse-i dest

6 Nagme-perdâz idi şevk-i ruhuña bülbül-i dil
Olmadın dahı şüküfte gül-i gül-bâğ-ı elest

7 Sâye-i serv-i bülendüñi çeker âgûşa
Reh-güzâruñda olanlar dil-i Nâmî gibi pest

[36]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Eylesem çâk-i girîbân-ı niyâzı der-dest
Gamze-i mesti ider câm-ı nigeh-nâzı şikest

2 Merdüm-i dîde düçâr olsa nice karşu tura
Hançer-i `işvelerin çekmiş iki çeşm-i mest

3 Fitneler birbirin âgûşa çeküp itmiş âh
Kûşe-gâh-ı ser-i ebrûlarını cây-ı nişest

4 Câm-ı ser-şâr-ı nigeh çeşm-i Cem-âyîninden
Hele nezzâremüze gâhî irür dest-be-dest

5 Harf-cûş-ı leb-i mey-meşrebini seyr itse
Dil-i zühhâd olur secde-ber-i bâde-perest

6	Gayret-i ferr-i bülendi yine bâlâya çeker
	Olsa da zülf-i Hümâ-sâye gehî mâyil-i pest

7	Dâyimâ mest-i ser-âsîme ise Nâmî n`ola
	Dem-be-dem yâd-ı lebi hûşa sunar câm-ı elest

[37]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Gelse ol şûhuñ hayâli dîde-i giryâne mest
	Câm-ı şevkin nûş idüp eşküm iner dâmâne mest

2	Mest-i câm-ı hayret eyler dâyimâ bî-dilleri
	Gamze-i lutf-âşinâdan ol büt-i bîgâne mest

3	Neşve-yâb-ı sâgar-ı te`sîr olursa dil n`ola
	La`l-i mey-gûnından anuñ cûş iden efsâne mest

4	Nâz u şîve tarf-ı çeşminde görinmezse olur
	Hûn-i dilden gâhî rindân-ı tegâfül-hâne mest

5	Nâmîyi gördükçe kasd-ı iltifât idüp olur
	Feyz-i şîveyle ser-â-pâ cünbiş-i cânâne mest

[38]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1	Nigeh mestâne câm-ı gamze der-dest
	Dem-â-dem nûş ider gûyâ Cem-i mest

2	Görüp kavs-i kuzahla berk sandum
	Takındı hançer-i zerrîn kemer-best

3	Çıkup eflâke oldı mihr-i devvâr
	Ezel sûz-ı dilümden bir şerer-cest

4	O çeşm-i gamze-i hûnîle gûyâ
	Çıkar meydâna Rüstem tîg der-dest

5	Bülend ise ne deñlü kadd-i Tûbâ
	Hırâm-ı serv-i nâzumdan olur pest

6	Geçer zîr-i zemîni eşk-i `âşık
	Nitekim dûd-ı âhı çarha peyvest

7	Rızâsuz bûse olmaz Nâmî-i rind
	Ne hazz olur olınca mîve nârest

[39]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Eylese câm-ı nigehle gamzesin cânâne mest
Şevk ile çâk-i girîbânum varur dâmâne mest

2 Bir sanemdür dil-rübâmuz kim hayâli hâsılı
Geldügince sahn-gâh-ı dîde-i giryâne mest

3 Câm-ı lutfından o deñlü neşve-yâbem kim olur
Bir nigâhumdan niçe biñ `âkil ü dîvâne mest

4 Turra-i pür-çîninüñ âşüftesi bâd-ı seher
Bûy-ı zülfinden meşâm-ı âşinâ bîgâne mest

5 Neşve-bahş-ı câm olur endîşeden ehl-i dile
Var mı tab`-ı Nâmî-âsâ sâkî-i rindâne mest

[40]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Meyhâne-i nâz açmış o çeşm-i siyeh-i mest
Şehr-i dile düşdi yine şûr-ı nigeh-i mest

2 Hakkâ ki hased-bahş-ı meh-i nev mi degüldür
Şâhâne revişle şiken-i kec-küleh-i mest

3 Rindâna ko ta`nı gele ey zâhid-i hôd-bîn
Her kanda giderse biledür kıble-geh-i mest

4 Peygûle-i pür-gerd-i riyâya nice varsun
Bir suffe-i pâkîze iken cilve-geh-i mest

5 Nâmî nice olmaya hıred-sûz-ı gedâyân
Peymâne viren mug-peçe bir pâdişeh-i mest

[41]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Şevk-i dil mest-i harâb u gamze-i cânâne mest
Bezm-i nâzında o şûhuñ bâde hem peymâne mest

2 Mest-i hâb-ı nâz iken yine çıkar biñ nâz ile
Her-nigâh-ı `işve-nâki kûşe-i müjgâne mest

3 Dilden âh u nâle çıkmaz var ise oldı yine
Nîm-câm-ı gamzeden erbâb-ı şîven-hâne mest

4 Mahrem olur gâh `itâba gâhî lutfa âşinâ
Görmedüm hîç çeşm-i sehhârı gibi şâhâne mest

5 Bir büt-i nâzendenüñ meftûnıdur Nâmî kim âh
Her nigâhında olur biñ bezm-i Yûsuf-hâne mest

[42]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
1 Gele ey sâkî-i kudsî-fıtrat
İt dili mest-i şarâb-ı ülfet

2 Handeler bezme gül-efşân olsun
Döne tâ gülşene cây-ı `işret

3 Zâhir olsun yine tâb-ı meyden
Ruhlaruñda eser-i germiyyet

4 Mest-i nâz ile yine gamzeleri
Olsun ârâste bezm-i vuslat

5 Fitneler kûşe-i ebrûlarda
Eylesün biri biriyle sohbet

6 Müjeler `işveyi der-kâr itsün
Vir meded lutf-ı nigâha ruhsat

7 Nâmîyi câm-ı vefâdan mest it
Gele ey sâkî-i kudsî-fıtrat

[43]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Câm-ı la`lüñ gıbta-bahş-ı çeşme-i âb-ı hayât
Tarf-ı çeşmüñ zinde-sâz-ı küşte-âhû-yı memât

2 Sâye-i dâmânuñ ümmîdiyle olmış hâk-i râh
Pây-mâl-i esb-i nâzuñdur vücûd-ı mümkinât

3 Ehl-i dil genc-i gam-ı hecrüñde mest-i zevk olur
İtse gâhî gamze-i hüsn-i hayâlüñ iltifât

4 Rûşenî-bahşâ-yı zerrât-ı cihân olsañ n`ola
Pertev-i mihr-i cebînüñden pür olmış şeş cihât

5 Zülfüñi bâd-ı seherle Nâmî tahrîk eylese
Dûr olur gamdan bulur girdâb-ı hestîden necât

[44]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Dâvûdî nefesle beni bir nev-heves-i mest
Mest eyledi te`sîr ider imiş nefes-i mest

2 Şûrîde vü rüsvâ iden anı gül-i Cemdür
Bilmez gül-i ra`nâyı hezâr-ı kafes-i mest

3 Gül-deste-i a`mâl-i mürâyîle görilsün
Her vech ile tercîh olınur muşt-ı hes-i mest

4 Tenhâ ney ile tesliyet-i dil nice mümkin
Şîşe olur olursa yine hem-nefes-i mest

5 Zâhid göre bir kuvvet-i kudsiyyeñi n`eyler
Çıksun hele şûrîde-figân-ı ceres-i mest

6 Kasd itmiş idi hâlet-i hamyâze helâke
Olmasa o tersâ-peçe feryâd-res-i mest

7 Mest itdi dem-i nagmede Nâmî gibi âhir
Dâvûdî nefesle beni bir nev-heves-i mest

[45]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Âteş-geh-i dilden kopa ger âb-ı mahabbet
Mümkin mi sipihr olmaya gark-âb-ı mahabbet

2 Leb-teşne gerek katre-i bârân-ı belâya
Her dilde olur mı dür-i nâ-yâb-ı mahabbet

3 Sevdâ-zede-i serv-i gülistân-ı hevâdur
Âzâde olursa n`ola erbâb-ı mahabbet

4 İtmez ebedî hâhiş-i âmâle tenezzül
Müstagnî olur cümleden ashâb-ı mahabbet

5 Terk eyledi biñ şevk ile ümmîd-i necâtı
Hep latme-hor-ı mevce-i girdâb-ı mahabbet

6 Pervâne-sıfat sûziş-i cân şevk-i dil oldı
Hakkâ ki budur şîve-i âdâb-ı mahabbet

7 Bî-dest ü ser ü pây gerek olmaga Nâmî
Gül-çîn-i ser-i gülbün-i şâd-âb-ı mahabbet

FÎ-HARFİ`S-SÂ`
[46]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dile yâd-ı lebüñdür mâyil-i câm olmaga bâ`is
Hevâ-yı zevk-i bûseñdür mey-âşâm olmaga bâ`is

2 Hemân bir cilve-i mestânedür kaddüñden ey sâkî
Bu bezmüñ `ayşına âgâz u encâm olmaga bâ`is

3 Mukâbildür ruhuñ mir`âtına dil dâyimâ anda
Süveydâ `aksidür hâl-i siyeh-fâm olmaga bâ`is

4 Yine âb u hevâ-yı eşk ü âh-ı haste-dillerdür
Nihâlüñ şîve-perdâz u dil-ârâm olmaga bâ`is

5 `İzâr üstindeki ol dâne dâne hâl-i miskîndür
Göñül murgine zülfüñ `anberîn-dâm olmaga bâ`is

6 Dil-i güstâh-ı şeydâdan niyâz-ı bî-hôdânemdür
O hûy-ı ser-keşüñ cânâ yine râm olmaga bâ`is

7 Hemîşe hâlet-i vasl u temâşâ-yı hayâlüñdür
Dil-i Nâmî iki `âlemde nâ-kâm olmaga bâ`is

[47]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Gül-i bâğ-ı ruhuñdur sîneler çâk olmaga bâ`is
Lebüñ esrârıdur diller ferah-nâk olmaga bâ`is

2 Temâşâ-yı hayâl-i nakş-ı hatt u hâl-i hüsnüñdür
Göñül âyîne-veş hep çeşm-i idrâk olmaga bâ`is

3 Sürâg-ı nutk-ı cân-bahş-ı lebüñdür râh-ı `ışkuñda
Fütâdeñ cân u ser virmekde bî-bâk olmaga bâ`is

4 Yine ey çeşm-i fettân hep niyâz-ı haste-dillerdür
Nigâh-ı nâza gamzeñ cüst ü çâlâk olmaga bâ`is

5 Hemîşe perveriş-yâb-ı temennâ-yı visâlüñdür
Cilâ-yı cevher-i vicdân-ı dil pâk olmaga bâ`is

6 Peyâm-ı hâl-i a`dâ cûş iderken semt-i `uşşâka
Nedür bilsem lebüñde harf-i imsâk olmaga bâ`is

7 Degül çün sünbülüñ dest-i sabâ vü şâneden hâlî
Odur Nâmî-i zâruñ böyle gam-nâk olmaga bâ`is

[48]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Olur mı böyle cân-gâh âh u enîne bâ`is
Yârıyla derd-mende agyâr olınca sâlis

2 Ferhâd u Kays u Vâmık kühsâr u deşt ü keştî
Terk itdiler benem hep anlara şimdi vâris

3 Tûtî hezâr gülsün gül-sükkerîn-i la`lüñ
Tahkîk-i zevkin eyler kimdür benümle bâhis

4 Bezm-i kadîm-i `ışkuñ ser-mest-i hûşıyuz biz
Şevk-i dili ne bilsün şahs-ı zamân-ı hâdis

5 Câm-ı lebine zâhid meyl itmezin dir ise
Olmaz o Nâmî-âsâ itse yemîn-i hânis

[49]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Açılsa ol şeh-i `âlî-ter-i cenâbdan bahs
Olur kirişme-i lutf u ser-i `itâbdan bahs

2 Geçerse demleri yâd-ı lebiyle `uşşâkuñ
Belî hemîşe ider mest olan şarâbdan bahs

3 İzâ`at-i dem-i nakdini bilmeyüp vâ`iz
İder bize dem-i ferdâdaki hisâbdan bahs

4 Olınsa zikr hat u hâl-i hüsni dillerde
Hemîşe mes`ele-hânân ider kitâbdan bahs

5 Añılsa Nâmî o şûhuñ lebiyle dendânı
İrür tamâma dür-i sâf u la`l-i nâbdan bahs

[50]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ragbet-i câm-ı müle himmet-i Cemdür bâ`is
Neşve-i ehl-i dile hep o keremdür bâ`is

2 Seyr-i hüsninde dil âşüfte-ter olsa ne `aceb
Hürmet-i bismil-i murgâna haremdür bâ`is

3 Ehl-i `ışkuñ cigerin itmege pür-hûn-ı cefâ
Kabza-i gamzedeki tîr-i sitemdür bâ`is

4 Giryedür râzını ifşâ iden erbâb-ı dilüñ
Aña da şevk ü gam-ı hlâh vü hne`amhdur bâ`is

5 Nâmî-veş mahv-ı vücûd it deheni fikrinde
Hestî-i `âlem-i dâreyne `ademdür bâ`is

FÎ-HARFİ`L-CÎM
[51]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Bîmâr-ı derd-i `ışka tabîbüm sen it `ilâc
Zîrâ yok anda gayrısınuñ bildügi mizâc

2 Gamzeñ `itâb eylemesün dillere sakın
Berk-i kazâya hîç döye mi kâse-i zücâc

3 Ey gülbün-i cemâl dil-i zâra bakma dûn
Bülbül virür metâ`-ı gül ü gülşene revâc

4 Gül-ruhlaruñdan irdi gülistâna âb u tâb
La`l-i lebüñden oldı «acil sükkerîn gülâc

5 Târîk-i hecri kanda görür Nâmî-i nizâr
Çeşm ü dilinde `aks-i ruhuñ olalı sirâc

[52]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nîze-dâr-ı gamzesine sînemi itdüm umac
Çekmesün ol şâh-ı hûbânum nişâna ihtiyâc

2 Ol mehüñ tâb-ı ruhında lem`a-i şem`a döner
Olsa hurşîd-i cihân halvet-serâsında sirâc

3 Bir nigâh-ı nâzınuñ meftûnıdur gılmân u hûr
Kişver-i hûbî-i `âlemden n`ola alsa harâc

4 `Aksidür âyînede var ise misli ol şehüñ
Tâc-ı istignâ ile itse mahaldür ibtihâc

5 Var iken kâlâ-yı tab`-ı Nâmî-i şîrîn-edâ
Kandadur gelsün metâ`-ı nazmına viren revâc

[53]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ruhuña beñzedügiyçün gül-i ter buldı revâc
Olalı la`lüñe hem-reng güher buldı revâc

2 Ka`be-i kûyuña sa`y eylediler halk-ı cihân
Der-i `ulyâña varan râh-güzer buldı revâc

3 Gamze-i mestüñi vâ`iz göreli mestâne
Ser-fürû itmededür lutf-ı nazar buldı revâc

4 Nûşî-i la`lüñe şîrîn diyeli `ârifler
Şöhret-i lezzet ile şîr ü şeker buldı revâc

5 Birini pehlûña birin ruhuña beñzedeli
Oldı meşhûr-ı cihân sîm ile zer buldı revâc

6 Bûy-ı gîsû-yı dil-âvîzüñe nisbet ideli
Nekhet-i nâfe ile `anber-i ter buldı revâc

7 Saña te`sîr ideli sûz-ı dili Nâmînüñ
Şîve-i vuslat ile âh-ı seher buldı revâc

FÎ-HARFİ`L-HÂ`
[54]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hüsn-i Yûsuf `âlem-i zâhirde oldıysa sabîh
Sûret ü ma`nîde olduñ sen sabâhatle melîh

2 Zahm-ı nâ-sûzını bihbûd-ı ezel itdi yine
Tîg-i gamzeñ sînesin her kimüñ oldıysa cerîh

3 Her seher yüz sürdügiyçün âsitân-ı kadrüñe
Mihr-i `âlem-tâb ile hem-hâne olmışdur Mesîh

4 Vasf-ı şân-ı hüsnüñüñ hakk-ı edâsın virmege
İki `âlemde kanı ta`bîrine kâdir medîh

5 Dürr-i dendân u leb-i la`lüñi ta`rîf ideli
Nazm-ı Nâmî-i kemîne oldı gitdükçe fasîh

[55]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Alıcak destine piyâle kadeh
Dindi meclisde vire ola kadeh

2 Devr idüp bezmi şevk ile döndi
Gâh bedre gehî hilâle kadeh

3 Yine gûş itdi ser-be-ser kendin
Şîşeden irişen delâle kadeh

4 Şeb-i bezm olsa n`ola reşk-i seher
Bâde mihr oldı aña hâle kadeh

5 Nâmî rindâna dest-i sâkî-veş
Sundı gûyâ mey-i dü-sâle kadeh

[56]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Olınca elde gehî bir nefes direng-i kadeh
Riyâz-ı câna düşer `aks-i rûy u reng-i kadeh

2 O feyz ile açılup gonçe-i ümîd-i safâ
Olur tarâveti reşk-i mey-i şereng-i kadeh

3 Makâm-ı `işrete erbâb-ı dil gerek tâ kim
Şikeste olmaya nâmûs-ı şîşe neng-i kadeh

4 Geçer mi bîhûde bir dem ki sâkî-i bezmüñ
Lebiyle olmaya bir kerre sulh u ceng-i kadeh

5 Dinürse Nâmîye ser-mest-i hûşyâr n`ola
Leb-â-leb olsa olur `aks-i bâde reng-i kadeh

[57]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Sâkî-i sâgar-ı şarâb-ı ferah
Hâtırı kıldı neşve-yâb-ı ferah

2 Hamdü li`llâh cihân-ı cân u dili
Tâb-dâr itdi âfitâb-ı ferah

3 Dil-i şeydâ hemîşe eyler idi
Rakam-ı fikr ile hisâb-ı ferah

4 Sıfr-ı zu`m-ı vücûdı tarh idicek
Nâgehân ref` olup nikâb-ı ferah

5 Dil-i Nâmî harîm-i vuslatda
Oldı yek-pâre kâm-yâb-ı ferah

FÎ-HARFİ`L-HÂ`
[58]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Yine hayret-füzûn oldı baña bir reng-i al-i ruh
Temâşâ-yı dil ü dîde hemîşe ol hayâl-i ruh

2 Helâk ü zinde eylermiş dil-i `uşşâk-ı nâ-kâmı
Gehî nûr-ı cemâl-i rû gehî tâb-ı celâl-i ruh

3	Hıred-sûz olur elbette hayâl itdükçe evsâfın
	Nice mümkin ki ta`bîr ola elkâb-ı kemâl-i ruh

4	O dûd-ı `anber-i sûzâna beñzer rûy-ı âteşde
	Demîde-mûy-ı pîç-â-pîç-i miskîn-târ-ı hâl-i ruh

5	Dili-i Nâmî gibi ser-mest-i hüşyâr olur elbette
	İdenler dem-be-dem zevk-i temâşâ-yı hayâl-i ruh

[59]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Gülsitân-ı `âlem içre olalı dûlâb çarh
	İtmedi hâsıl ruhuñ tek bir gül-i sîr-âb çarh

2	Niçe biñ yıldur ki yakup meş`al-i mihri arar
	Bulmadı hergiz cebînüñ gibi bir mehtâb çarh

3	Nisbet olınmaz yine kat`â leb ü dendânuña
	Gerçi itdi perveriş çok dürr ü la`l-i nâb çarh

4	Bir nazar seyr itmege kûyuñ tolanur rûz [u] şeb
	Niçe yıllardur ki kıldı terk-i hurd u hâb çarh

5	Yâd-ı şekl-i cebhe vü mihr-i ruhuñdur mâh u hûr
	Sînesin itdi hele Nâmî gibi pür-tâb çarh

FÎ-HARFİ`D-DÂL
[60]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Hamdü li`llâh âşikâr oldı hilâl-i câm-ı `îd
	Halkı mest itdi yine câm-ı sürûr-encâm-ı `îd

2	Iztırâb-ı intizârı devr-i çarh itdi fürû
	Cilve-ger oldı yine nev-şâhid-i hengâm-ı `îd

3	Zevki engüştiyle gösterdi biri birine halk
	Devre âgâz eyledi bezm-i felekde câm-ı `îd

4	Biñ sürûr-ı şevk ile hakkâk-i devr-i rûzgâr
	Yine nakş itdi nigîn-i âfitâba nâm-ı `îd

5	Nâmî-âsâ zümre-i `uşşâk mesrûr oldılar
	Bûs-ı dest-i merhabâdan irişüp in`âm-ı `îd

[61]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dil-sitânum nâ-şinâs-ı germ-i ülfet şûh-ı serd
Derd-i dâğ-ı `ışkınuñ dermânı tâze tâze derd

2 Rûzgâr ile ser-i kûyında hâk olmak gerek
Tâ vücûd-ı mübtelâdan ire dâmânına gerd

3 Her-binâgûş-ı semen-gûnı cilâ-bahş-ı nazar
`Ârız-ı gül-rengidür reşk-i tarâvet-geşt-i verd

4 Sanki âhû-peççedür dünbâl-i çeşminde yatar
Ser-nişîn-i kûşe-i ebrûdaki ol hâl-i verd

5 `Âşık-ı şeydâsı çekmez `arz-ı hâle ihtiyâc
Bildürür mazmûnı zîrâ cûy-ı eşk ü rûy-ı zerd

6 Görinür bir lahza sâbit olmadın eyler firâr
Berk-i `âlem-gîr ider mi sûz-ı âhumla neberd

7 Hânümân-ı mülk-i dâreyn olsa bakmaz bir nazar
Nâmî-veş rezm-i mahabbetde olanlar nîk-merd

[62]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 İtdükçe ârzû-yı gül-i gülşen-i ümîd
Hâşâk-i ye`s ile pür olur dâmen-i ümîd

2 Bârân-ı tünd-i girye tutar seyri men` ider
Açsam riyâz-ı hüsne kaçan revzen-i ümîd

3 Âvîze-gûş-ı şâhid-i ragbet olur mı âh
Dürc-i dilümdeki dürer-i şîven-i ümîd

4 Devr-i tegâfülinde yine oldı âşinâ
Çâk eyle ceyb ü dâmen-i pîrâhen-i ümîd

5 Evc-i kabûlüñ olur idi mihr-i enveri
Hışt-efgen olsa cûş-ı şarâb-ı den-i ümîd

6 Oldıysa şu`le berg ü şerer bir nihâl-i âh
Âteş-zemîndür şecer-i Eymen-i ümîd

7 Şemşîr-i tîz-i hiddeti der-dest-i gamzedür
Olmış o hûnî Nâmî yine reh-zen-i ümîd

[63]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dest-i gamze der-kemân-ı ebruvân bir şeh-levend
Tîr-i nâza sînemi kıldı nişân-ı dil-pesend

2 Zeyn idüp tarf-ı külâhın kâkül-i pür-çîn ile
Gösterür ya`nî dil-i dîvâneye miskîn kemend

3 Her-nigâh-ı şîve-peymâsında konmış biñ fünûn
Her-`itâb-ı `işve-pîrâsında biñ biñ fitne bend

4 Hüsn-i ta`bîr-i nikâtı rûh-bahş-ı mürde-dil
Lutf-ı te`sîr-i hitâbı reşk-i şîrînî-i kand

5 Nice meftûn olmasun Nâmî dem-â-dem `arz ider
Gamzelerden nîş-i kîne leblerinden nûş-hand

[64]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ol büt-i nâzendeden `işveyle nâz olmaz ba`îd
Nitekim `uşşâkdan `acz ü niyâz olmaz ba`îd

2 Nice mümkindür karîn-i âşinâyî bir nefes
Çeşm-i a`dâdan o şûh-ı dil-nevâz olmaz ba`îd

3 Ey dil-i şûrîde var `ayn-ı ümîd olmagı gör
Dem-be-dem senden nigâh-ı `işve-bâz olmaz ba`îd

4 Seyr-i dîdâr-ı hakîkatden ne deñlü dûr ise
Pâk-bâz âşüfte-i hüsn-i mecâz olmaz ba`îd

5 Kûyına varmak dilerseñ esb-i şevke ol süvâr
Nâmî ehl-i himmete râh-ı Hicâz olmaz ba`îd

[65]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Sûret-i hüsn-i dil-ârâñı çekerken Bihzâd
Nutk-ı cân-bahşuñı yâd eyleyüp itdi feryâd

2 Taşa nakş itdi o mahbûbını ben levh-i dile
Hâl-i `ışkuñda benümle bir olur mı Ferhâd

3 Dil-i hârâlarına berk-i mahabbet düşmiş
Cünbiş-i gamzeñi seyr itdi meger kim zühhâd

4 Hâne-i dil sitem-i hecrüñ ile olsa harâb
İrişür lutf-ı hayâlüñ hele eyler âbâd

5 Nice sabr ide firâka dil-i Nâmî cânâ
Eyledüñ evvel anı lutf-ı visâle mu`tâd

[66]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Tarh-ı agyâr u visâl-i dil-rübâ eyyâm-ı `îd
Ey zihî hengâm-ı devlet v`ey hoşâ rûz-ı sa`îd

2 İki `âlemden geçer erbâb-ı dil biñ şevk ile
Va`de-i vasla vefâsından irişdükde nüvîd

3 Nagme-i nâleyle sûz-ı âhı zâhid seyr idüp
Oldı bezm-i söz u sâz ehl-i mahabbetden ba`îd

4 Cân virüp agyâr almış bûse-i la`l-i lebin
Gâlibâ olmış metâ`-ı vaslı bey`-i men-yezîd

5 Çâşnî-i Kevseri ehl-i dile işrâb ider
Vâdî-i şi`rinde her kim olsa Nâmî-veş ferîd

[67]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Göñlümi kapdı yine bir şeh-süvâr-ı dil-pesend
Tarz-ı bî-bâki `inân u Tûr-ı istignâ semend

2 Turra-i şeb-renginüñ âşüftesi biñ biñ cihân
Zülf-i miskîni ucından halk-ı `âlem der-kemend

3 Her-nikât-ı dil-rübâsı mâye-i sihr-i helâl
Her-hitâb-ı dil-güşâsı reşk-i câm-ı neşve-mend

4 Pîç-tâb-ı cebhesi emvâc-ı deryâ-yı behâ
Kûşe-i ebrûları girdâb-ı râh-ı hûş-mend

5 Cür`a-i câm-ı nigâhın sundı dest-i gamzesi
Hamdü li`llâh mest-i hüşyâr oldı Nâmî derd-mend

FÎ-HARFİ`Z-ZÂL
[68]

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Firâkuñ olsa soñında o la`l-i nâb-ı lezîz
Humâr-ı şâma seherde olur şarâb lezîz

2 Dil ıztırâb-ı zülüfden `izâra düşse n`ola
Teb irse âhire elbette olur âb lezîz

3 Gerekse harf-i sitemdür gerek vefâ olsun
Gelür o lebleri şîrînden cevâb-ı lezîz

4 Dil itse dikkat-i nezzâre hatt u hâle n`ola
Olur müdakkik-i müsta«rice kitâb-ı lezîz

5 Olınca âhiri lutf-ı visâle peyveste
Ne deñlü olsa gelür Nâmîye `itâb lezîz

[69]
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 Güftârı ol hûrî-veşüñ bir kâse Kevserden elez
Bûs-ı lebi dil-teşneye şîrîn şekkerden elez

2 Şeftâlû-yı bâğ-ı hasen her yerde hâsıldur velî
Pehlû-yı nerm üzre biten pâlûde-i terden elez

3 Olsa ne deñlü hûb-bû gelmez dimâğ-ı `âşıka
Hakkâ ki ra`nâ-nekhet-i zülf-i mu`anberden elez

4 Zâhid şarâb-ı huld ile fahr itme anı kim bilür
Zannum budur olmaz leb-i nûşîn-i dilberden elez

5 Her sözde var bir çâşnî Nâmî velî hîç bulmadum
Vahy-i İlâhîdür meger güft-i peyemberden elez

[70]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Nigâh-ı iltifât-ı gamzeye dil-dâdedür kâgız
Ümîd-i bûs-ı dest eyler `aceb üftâdedür kâgız

2 Egerçi şehsüvâr-ı nâzum itmez birine ragbet
Yine ammâ sitem-dîde dem-â-dem dâdedür kâgız

3 Zarâfetle derûnı râzını inhâ ider dâyim
Sanurlar `arz-ı hâl-i `âşıka âmâdedür kâgız

4 Sevâd-ı safhası evsâf-ı agyâr ise de cümle
Hakîkatde yine nakş-ı sivâdan sâdedür kâgız

5 Dil-i Nâmî gibi nâ-güfte râz-ı `ışk ile memlû
Nigâh-ı iltifât-ı gamzeye dil-dâdedür kâgız

FÎ-HARFİ`R-RÂ`
[71]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gûşe-i ebrûları kim bezm-gâh-ı gamzedür
Nâz u şîve `işve hep mest-i nigâh-ı gamzedür

2 Reh-güzârında şümâr-efrûz ola mümkin mi cân
Niçe yüz biñ cân-ı `âlem hâk-i râh-ı gamzedür

3 Dem-be-dem yagmâ-gerî-i kişver-i sabr olmada
Saff-ı müjgân-ı dil-âşûbı sipâh-ı gamzedür

4 Zîr-i ebrû-yı siyeh-nûrında seyr itdüm didüm
Sâye-i bâl-i Hümâ gûyâ penâh-ı gamzedür

5 Bir nigâh-ı nîm-mestinden o şûh-ı ser-keşüñ
Niçe biñ hâtır şehîd-i bî-nigâh-ı gamzedür

6 Ârzû-yı dil n`ola olsa hem âgûş-ı husûl
Câm-ı mey-nûş-ı niyâz-ı pîş-gâh-ı gamzedür

7 Ser-be-ser seyr-i dil-i zerrât-ı âfâk eyledüm
Sîne-i Nâmî gibi hep cilve-gâh-ı gamzedür

[72]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Andelîb-i dil ki dâyim şevk ile feryâd ider
Gül-nihâl-i gülşen-i üns-i visâli yâd ider

2 Virmemiş hükm-i makâm-ı `ışkı Kays-ı bî-nevâ
Yohsa deşti bir şikeste âh gird-i bâd ider

3 Zûr-ı bâzû-yı mahabbetdür felekde kâr iden
Sanmañuz kim Bî-sütûna tîşe yâ Ferhâd ider

4 Bezm-i `ışka şâhid-i gûş u zebân bîgânedür
Nagme-i harf-âşinâyı müdde`î isnâd ider

5 Zâhidâ güm-kerde-rehsin bârî gezme serserî
Gel harâbâta seni pîr-i mugân irşâd ider

6 Vuslat olsa bîm-i fürkat hecre düşse derd-i gam
`Âşıkı devr-i felek bilmem ne dem dil-şâd ider

7 Telh-kâm olur mezâk-ı bü`l-hevesde câm-ı `ışk
Zevk iderse Nâmî-âsâ mest-i mâder-zâd ider

[73]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Açıl ey gül dehân-ı gonçeye nutk-ı zebân göster
Hamûş it bülbüli lutf-ı edâ hüsn-i beyân göster

2 Ser-i kûy-ı cihân-âsâña nâz ile çıkup gâhî
Hırâmân ol cihâna fitne-i âhir zamân göster

3 Sehâb-ı turrañı ref` it cebîn-i tâb-nâküñden
Bilinsin gurre-i garrâ hilâl-i ebruvân göster

4 Vefâ-yı va`de-i lutf itmez iseñ de dil-i zâra
Ferâmûş itme bârî iltifât-ı imtinân göster

5 Girîbân-ı cihânı nekhet-i nagz ile leb-rîz it
Yine tarf-ı külehden kâkül-i `anber-feşân göster

6 Ufukda mâh-ı bedr-i hâleye mâhiyyetin bildür
Kenâr-ı mâha gel zerrîn kemerle mû-miyân göster

7 `Adû inkâr iderse tab`-ı sihr-endîşeñi Nâmî
Sevâd-ı hâme-i mu`ciz-beyân-ı dil-sitân göster

[74]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Mâyil-i gamze-i ser-tîzüñe râhat mı kalur
Neşter-istâna düşen dilde ifâkat mi kalur

2 Pey-rev olur dile hep sabr u karâr u ârâm
Hâne-i sîne-i `âşıkda ikâmet mi kalur

3 Böyle pâ-mâl-i reh-i esb-i tegâfül idicek
Çekmege bâr-ı cefâñı dile tâkat mi kalur

4 İder olduñ gehî `uşşâka cefâñı da dirîg
Lutf olur yohsa begüm ulda bir `âdet mi kalur

5 Âşinâ-yı heme-kes olmaga ruhsat viricek
Şîve-i hüsn-i mahabbetde melâhat mi kalur

6 Neler eyler gam-ı hecrüñ beni tenhâ bulsa
`Acebâ itmedügi cevr ü siyâset mi kalur

7 `Arz-ı hâl itmese Nâmî seni gördükçe n`ola
Şükr-i vasluñla şehâ dilde şikâyet mi kalur

[75]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Her berk-i âh kim dil-i `uşşâkdan kopar
`Aks-i gazabdur ebrû-yı berrâkdan kopar

2 Sahn-ı hırâmı dillere mahşer hücûm ider
Her türkütâz-ı nâz gehî sâkdan kopar

3 Ol dikkat-i nazar ki cemâle gürisnedür
Bir şu`ledür ki dîde-i müştâkdan kopar

4 Sanmañ felekde berk-i dırahşân u sît-i ra`d
`Aks-i figân u âh bu nüh tâkdan kopar

5 Her dem meşâm-ı câna iren bûy-ı kâküli
Bir şemmedür ki nâfe-i ıtlâkdan kopar

6 `Arz eyle nîş-i mâr-ı gam-ı zülfi la`line
Nûş-ı sürâğ lâbüd o tiryâkdan kopar

7 Bir `âlem ile Nâmî perîşân görüp gehî
Şîrâze-i dili bu nüh evrâkdan kopar

[76]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Bâgda dîdeme sanmañ gül-i hod-rû görinür
Kanda baksam o gül-i `ârız-ı hoş-bû görinür

2 Gonçeyi görsem olur lutf-ı dehânı zâhir
Sünbüli alsam ele zülf-i semen-bû görinür

3 Çeşm-i mestin görürin nergis-i şehlâ görsem
Nigeh itsem semene pehlû-yı bî-mû görinür

4 Cûya bakdukça gelür hâtıra hercâylıgı
Eylesem serve nazar kâmet-i dil-cû görinür

5 Nekhet-i kâkül irür yine meşâm-ı câna
Zâhiren gerçi ki gül-deste-i şebbû görinür

6 Kûy-ı dilber sanurın rûy-ı sipihre baksam
Göricek mâh-ı nevi kûşe-i ebrû görinür

7 Hâtıra nakş ideli hüsn-i hayâlin Nâmî
Her tarafdan baña ol gözleri âhû görinür

[77]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Açılur gül gibi bir gonçe-dehânum vardur
Bülbül-âsâ gam-ı `ışkıyla figânum vardur

2 Nâvek-i gamzeleri sîne deler câna geçer
Kurılur nâz ile bir kaşı kemânum vardur

3 Gonçe-i nergis-i şehlâ gibi bir gül bedene
Dâyimâ best ü küşâd-ı nigerânum vardur

4 Âha leb-teşne isem n`ola dem-â-dem dilde
Lâle-veş şu`le virür dâğ-ı nihânum vardur

5 Mürde hîz-i dil olur şîve-i reftârından
Bir kıyâmet koparur serv-i revânum vardur

6 Kaddümi bükdi benüm hasret ile bir kaşı ya
Gamzesi tîrine biñ sîne nişânum vardur

7 Gözi câdûları Nâmî n`ola teshîr itsem
Eser-i hâme gibi sihr-i beyânum vardur

[78]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 O şûhı sanmañ eyler iltifât agyâra mâyildür
Derûn-ı `âşık-ı şûrîde-i gam-hâra mâyildür

2 Hadeng-i gamzesi her dem kemân-ı ebruvânından
Çıkar her cânibe murg-i dil-i bîmâra mâyildür

3 O miskîn hâller gülzâr-ı hüsni nâfe-zâr itmiş
Anuñ zımnında diller sahn-ı sünbül-zâra mâyildür

4 Gülistân-i cihânuñ verd-i hâr-âverdine bakmaz
Ezelden `andelîb-i dil gül-i ruhsâra mâyildür

5 Tegâfüldür görinen gerçi Nâmîye o gül-rûdan
Velî düzdîde lutf-ı gamzesin izhâra mâyildür

[79]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 `Uşşâka şevk-i yâd-ı lebüñ câm-ı Cem yeter
Bir neşvedür ki haşre sürer dir isem yeter

2 Dest-i emel ki nevk-i hayâl-i müjeñledür
Levh-i dil üzre nakş-ı gama ol kalem yeter

3 Kâr itdi câna zahm-ı hadeng-i tegâfülüñ
Pâyâna irdi cevr ise de ey sanem yeter

4 Âgûş-ı fikr-i gayrı hayâlüñ ki cây ider
Vasluñ müyesser olsa da baña o gam yeter

5 Sînem ki sâz-ı mutrib-i bezm-i firâk olur
Feryâd u nâle nagme-ger-i zîr ü bem yeter

6 Kûyuñda hâksâruñ olan dillere meded
Lutf it nigâh-ı nâzı ne var bir kadem yeter

7 Nâmî hemîşe olsa n`ola mest-i hûşyâr
Câm-ı ümîd-i vasluñ irür dem-be-dem yeter

[80]
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Dîde ki seyr-i hat-ı cânân ider
Geşt ü güzâr-ı çemen-istân ider

2 Her taraf-ı rûyına dest-i kader
Micmere-i `anberi gerdân ider

3 Yâ hôd iki cânib-i ruhsârını
Perde-i miskîn ile pinhân ider

4 Genc-i hasen üzre tılısm eyleyüp
`Asker-i mûrânı perîşân ider

5 Geldi `izârına hatı Nâmiyâ
Zeyn-i benefşeyle gülistân ider

[81]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
1 Nâz u `işve o dil-firîbe düşer
`Acz ü gam `âşık-ı garîbe düşer

2 Gamzeler zâhir olsa çeşminde
Berk olur hırmen-i şekîbe düşer

3 Havfum oldur o şûhuñuñ giderek
Şevk-i hüsni dil-i rakîbe düşer

4 Gül-i hande olınca hâra sezâ
Sünbül-i nâle `andelîbe düşer

5 Nâmî-veş câyı çeşm-i düşmendür
Ol ki hâk-i reh-i habîbe düşer

[82]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamzeler kim saff-ı müjgân ile kendin gösterür
Kahramân-ı fitnedür gûyâ levendin gösterür

2 Huld u tûbâ gülşen-i kûyına reşk eyler kaçan
Ol perî kim salınur kadd-i bülendin gösterür

3 Zülf-i miskîn-târıla hâl-i siyâhın dir gören
Beñzer ol Hindû-yı `ayyara kemendin gösterür

4 Pîr-i çarhı gör ki râhında o mâhuñ rûz [u] şeb
Dûd-ı âteş-nâk ü âh-ı şu`le-mendin gösterür

5 Her kademde fitne-hîz-i nâz olur haşre kaçan
Şîve-i reftâr-ı kadd-i dil-pesendin gösterür

6 Sanma mâh-ı nev ufukda gâşiye-dâr-ı felek
`Âleme resm-i ser-i sümm-i semendin gösterür

7 Nâmîyi gördükçe dest-i nâzını tahrîk idüp
Gâh best ü geh küşâd-ı sîne-bendin gösterür

[83]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Zülf-i pür-tâba dil ki mâyil olur
Tavk-bend-i belâya kâyil olur

2 Âh kim târ-ı turra-i şeb-reng
Âfitâb-ı cebîne hâyil olur

3 Dilde nakş-ı hayâli ol şûhuñ
Tîg-i cevr ile sanma zâyil olur

4 Cünbiş-i kaddini görenler dir
Ne güzel şîve-i şemâyil olur

5 Cân viren bûs-ı la`lin alsa n`ola
Çeşme-sâr-ı hayâta nâyil olur

6 Dem-i vuslatda bîm-i hâl-i firâk
Dil-i `uşşâka âh hâyil olur

7 Bâzû-yı tab`-ı şûh-ı Nâmîde
Vasf-ı hüsni `aceb hamâyil olur

[84]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamzeler kim nâz ile `arz-ı cemâl eyler yürür
Dil temâşâsında ümmîd-i visâl eyler yürür

2 Lânedür gül-hand-i fem bir murg-i hoş-lehce-zebân
Bülbül-âsâ dâyimâ gunc [u] delâl eyler yürür

3 Şânesin elden komaz meşşâta-i bâd-ı seher
Turrasında dilleri âşüfte-hâl eyler yürür

4 Ol şeh-i mülk-i melâhat reh-güzârında göñül
Ârzû-yı vasl ider fikr-i muhâl eyler yürür

5 Nâmî-veş rûz u şebi inkâr ider erbâb-ı dil
Âfitâb-ı hüsn-i dildârın hayâl eyler yürür

[85]
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 İrdi gülistâna yine feyz-i `amîm-i nev-bahâr
İtdi şüküfte gonçeyi lutf-ı nesîm-i nev-bahâr

2 Zerrât-ı `âlem oldılar ihsâna mazhar ser-be-ser
Bezl-i firâvân eyledi şâh-ı kerîm-i nev-bahâr

3 Cân-bahş eser bâd-ı seher gûyâ behişt olmakda bâğ
Toldı meşâm-ı `âleme ra`nâ şemîm-i nev-bahâr

4 Tâb-ı tecellî berk urur her şâh-ı gülbün şu`le-vâr
Gûyâ ki Tûr olmış çemen gelmiş Kelîm-i nev-bahâr

5 Semt-i gülistâna yine itdi çerâğân şâh-ı gül
`İşretde hep ehl-i hevâ olmış nedîm-i nev-bahâr

6 Bahr-ı letâfetdür kazâ emvâcı ser-sebz-i zemîn
Güller sadef her şebnemi dürr-i yetîm-i nev-bahâr

7 Murg-i dil-i Nâmî-sıfat şûrîde bülbüller yine
Feryâd-ı şîvenle ider tavf-ı harîm-i nev-bahâr

[86]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Kaçan ol çeşm-i fettânı şarâb-ı nâz mest eyler
Hezârân Bâyezîdüñ câm-ı takvâsın şikest eyler

2	Tebessüm lutf iderken lebleri hâhiş-ger-i lutfa
	Gelür evvel `itâba gamzeler hançer be-dest eyler

3	`Acebdür âfitâb ol mâha nûr-ı cebhe `arz itmek
	Fürûg-ı nâhunı hôd sâye-âsâ anı pest eyler

4	Ko ta`nı zâhidâ `âşık cebîn-sây olsa da `arşa
	Sunar yâd-ı lebin dest-i hayâli mey-perest eyler

5	Dil-i Nâmî gibi rûz-ı ebedde hûşyâr olmaz
	Anı kim sâkî-i bezm-i ezel mest-i elest eyler

6	O mest-i bâde-i ma`nî cenâb-ı `İzzetî mahdûm
	Ki câm-ı lutf-ı tab`ı şîve-i rindânı mest eyler

7	Hayâl-i nazmı teşrîf-i havâtır ise hoş beñzer
	Aña kim dîdeden nûr-ı nigeh mir`âta cest eyler

8	Hemîşe bezm-gâh-ı `izzi kâm-ârâ-yı dil olsun
	Nitekim mihr-i `âlem kâh-ı çârümde nişest eyler

[87]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Cemâlüñ `aksi kim âyîne-i dilde hüveydâdur
	Visâlüñ baña besdür her nefes zevk-i tecellâdur

2	Niçe biñ pâre kılsañ anı dest-i kahr ile yıksañ
	Yine her pâresinde lutf-ı hüsnüñ cilve-ârâdur

3	Hayâl-i nakş-ı hattuñ ol kadar câ-gîr-i dildür kim
	Anı mahv eylemek mümkin degül hakden müberrâdur

4	Baña yâd-ı leb ü hüsn-i hitâbuñ dest-i hâtırda
	Cihânı mest ider bir câm-ı leb-rîz-i musaffâdur

5	Mukîm-i kûyuñ olmakdur sa`âdet `âşık-ı zâra
	Ne mümkindür visâlüñ dilde ancak bir temennâdur

6	Düşelden hâtıra endîşe-i gülgeşt-i ruhsâruñ
	İren her dem meşâma nekhet-i gül-berg-i ra`nâdur

7	N`ola olsa sarîr-i kilk-i Nâmî gûş-ı cân-ârâ
	Nevâ-yı `andelîb-i gülşen-i i`câz-ı ma`nâdur

[88]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hayâl-i kâkülüñden dilde efkâr-ı müşevveş var
Gören dir ıztırâbumdan başuñda yanar âteş var

2 N`ola dest ü girîbân olsa dil zülf üzre şâneñle
Resen-bâz-ı hevâñı kılmaz âsûde keş-â-keş var

3 Musavverdür hayâlüñle ser-â-pâ ey sanem seyr it
Göñül dirler ser-i kûyuñda bir deyr-i münakkaş var

4 Helâkiyem nigâh-ı gamze-i mestüñ ki ünsüñde
Süzildükçe beni bî-tâb ider sahbâ-yı bî-gaş var

5 Nice halvet-zede bî-hûş-ı künc-i mihnet olmayam
Uçar hüsn-i hayâlüñ dîdede dil-keş perî-veş var

6 Virilmez hükmi keyf-i bâde-i bezm-i niyâzuñ çün
Yüri ey mest-i mâder-zâd-ı nâz ey türk-i ser-keş var

7 `Aceb hâlîligine geldüñ ey Nâmî harâbâtuñ
Ne pîr-i `âlî-himmet ne cüvân-ı rind-i mey-keş var

[89]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Zahmî-i hadeng-i nigehüñ merhemi n`eyler
Bûs-ı lebüñ ümmîdi yeter emsemi n`eyler

2 Mümkin mi seni terk ide cân u dil-i şeydâ
Olmasa gam-ı `ışkuñ iki `âlemi n`eyler

3 Çün bu dil-i dîvânemüzüñ kaydını çekmez
Zülfüñ ya o zencîr-i ham-ender-hamı n`eyler

4 `Uşşâkı visâlüñ tutalum şâd ider imiş
Yâ bîm-i firâkuñdan irişen gamı n`eyler

5 Dirseñ dil-i Nâmîyi ne `âlemde ki cânâ
Zevkini sürer bezm-i gamuñ `âlemi n`eyler

[90]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hadeng-i gamzesi kim der-kemân-ı ebruvânıdur
Hezârân murg-i dil her cânibe konmış nişânıdur

2 Vücûd-ı zâruma bir başka `âlem eyledüm peydâ
Sirişkümdür zemîni dûd-ı âhum âsümânıdur

3 Aceb fehm eyler iz`ân itdürür `arz itmedin hâlin
Zebân-ı `işvesi erbâb-ı `ışkuñ tercemânıdur

4 Dil almak bend-i kâkülden ne mümkindür ko ey nâsih
Belâmuz başda mâder-zâd-ı `ışk-ı câvidânîdür

5 Saña yer yok gelüp n`eylersin ey mihmân-ı şâdânî
Dil-i ehl-i mahabbet derd ü mihnet mîhmânıdur

6 Güzel tasvîr ider nakş-ı hayâlin levh-i hâtırda
Benüm çehre-küşâ-yı kilk-i fikrüm reşk-i Mânîdür

7 O şûhuñ olalı vassâf-ı engüşt-i muhannâsı
Cihânuñ hâme-i Nâmî müşârun bi`l-benânıdur

[91]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Dilberde sitem şîve-i germ-i nigehümdür
Hâtırda elem cilve-i baht-ı siyehümdür

2 Âşüfte dimâğum o kadar nekhet-i zülfe
Gâhî sanurın `anber-i ter hâk-i rehümdür

3 Ben bülbül-i hoş-nagme-i gül-gonçe-i nutkam
Gülgeşt-i temâşâ-yı hasen cilve-gehümdür

4 Engüşt-nümâ olsa n`ola mâh-ı nev-i çarh
Ser-geşte-i tarf-ı şiken-i şeb-külehümdür

5 Ol mertebe hayrân-ı hayâl-i ruh-ı yârem
Gûyâ dil-i hurşîd-i cihân cây-gehümdür

6 Nâdânî-i `ışk itdi ezel hâhiş-i tab`um
Dünyâ-yı elem dilde cezâ-yı günehümdür

7 Râm olsa n`ola gamze-i dilber dile Nâmî
Âhû-yı zebûn küşte-i şîr-i nigehümdür

8 Ol şîr-i dil-i pîşe-i kühsâr-ı belâgat
Vâdî-i ma`ârifde bu dem rû-be-rehümdür

9 Dergâh-ı felek sâyesi ol zât-ı şerîfüñ
Âsâyiş ü ârâma melâz u penehümdür

10 Dil kesb-i sa`âdet ideli hâk-i rehinde
Dirse yeridür perr-i Hümâyı külehümdür

11 Hıfz ide Hudâ tab`-ı şerîfini hatâdan
Tâ mihr-i cihân diye felek tekye-gehümdür

[92]
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 Meylüm yine biñ şevk ile bir yâredür bir yâredür
Mihre cebîni fer virür meh-pâredür meh-pâredür

2 Mir`ât-ı dilde olalı `aks-i cemâli cilve-ger
Cismüm ser-â-pâ dîde vü nezzâredür nezzâredür

3 Şimden gerü hubb-i sivâ mümkin midür câ-gîr ola
Hâtırda hep meyl ü hevâ dildâredür dildâredür

4 Hüsn-i dil-ârâyı n`ola görmezse çeşm-i bü`l-heves
Lutf-ı tecellî `âşık-ı dîdâredür dîdâredür

5 Nakş-ı hayâl-i dil-keşin her dem temâşâ eylemek
Çeşm-i dil-i Nâmî gibi bîdâredür bîdâredür

[93]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 `Âşık ki yârdan nigeh-i mihribân alur
Biñ cân virürse aña yine râyegân alur

2 `Arz it yüri o şûha dür-i eşki dâyimâ
Almazsa bir de anı gelür bir zamân alur

3 Âgûş-ı dilde kâkülini kor mı şânesi
Dest-i te`addî ile keşân-ber-keşân alur

4 Mestâne-hîz-i mahşer olur ol ki yanına
Bir nev-resîde-mest-i kirişme-cüvân alur

5 Bilmem cihânda hâce-i hüsnüm ne hayr ider
Nakd-i sitem virür de metâ`-ı figân alur

6 Hiddet-süvâr-ı gamzesi şemşîr-i kîn ile
Her bir çakışda niçe dil-i pehlevân alur

7 Nâhîdi mest-i hayret ider nagme-i sarîr
Nâmî ne dem ki destine kilk-i beyân alur

[95]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Gamzeñ ne dem ki destine tîg-i nigâh alur
Birden hezâr cân u dil-i bî-günâh alur

2 Böyle kalursa tarz-ı te`addî o gamzede
Hayl-i kirişme reh-güzerin dâd-hâh alur

3 Pâ-mâl-i esb-i lutfa revâ görme cevrüñi
Şâhâ `inân-ı nâzı sakın sûz-ı âh alur

4 Hüsnüñ hayâli dîde vü dilde hemîşedür
Âgûş-ı hâle sîneye gûyâ ki mâh alur

5 Kûyında ol ki nâ`il olur bir nişîmene
Dâyim bisât-ı meclisi bûs-ı cibâh alur

6 Kâlâ-yı ihtiyârumı cebr ile elden âh
Ruhsâr-ı alüñ ile o zülf-i siyâh alur

7 Dânâsı Nâmî Kays idi bâzâr-ı `âlemüñ
Mecnûn odur ki başına kayd-ı külâh alur

[95]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Lebleri kim lutf ile güftâr-ı dil-cû gösterür
Gamzeler de nâz ile her cânibe rû gösterür

2 Eyler âşüfte dimâğ-ı `âlemi bûy-ı heves
Ol perî kim bâda zülf-i `anberîn-mû gösterür

3 Kudsiyânı reşk-perdâz-ı giriftârî ider
Her kaçan miskîn-kemend-i târ-ı gîsû gösterür

4 Ol ne hoş demdür ki ser-mest-i şarâb-ı nâz iken
Germ olur çâk-i girîbânında pehlû gösterür

5 Der-küşâ-yı huld-i vuslat olur elbette o şûh
Nâmîye ol dem ki kufl-i çîn-i ebrû gösterür

[96]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamze-i mestüñ ki hâb-ı nâzdan bîdâr olur
Zâhidâ hüşyâr mest ü mestler hüşyâr olur

2 Dest-i şâne pençe-sâz-ı turrañ oldukça seher
Dâmen-i bâd-ı sabâ gülzâra `anber-bâr olur

3	Şâh-ı Sidre olsa da olmaz vatan-sâz-ı nevâ
	Âşiyân-ı bülbül-i dil zülf-i miskîn-târ olur

4	Merhem olur var ise tîg-i tegâfül zahmına
	Yine tâze çâk-sâz-ı gamze-i hûn-hâr olur

5	Rûyuña hatt-ı semen-pûşuñ da gelse gam yemem
	Bâg-ı hüsn etrâfı lâbüd sahn-ı sünbül-zâr olur

6	Ceng ider dâyim hezâr-ı dil tezerv-i cân ile
	Kâmetüñ ne serv-i hoş-reftâr u gül-ruhsâr olur

7	Yâd-ı gül-handüñle gül-çîn-i ma`ânî olsa dil
	Cilve-gâh-ı kilk-i Nâmî ser-be-ser gülzâr olur

[97]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Gamzeñ ne dem ki dest-be-şemşîr-i nâz olur
	Bih-kişte-zahm-ı sîne o dem çâk-sâz olur

2	Bir tarf-ı nâzı bunca dili tesliyet ider
	Çeşmüñ ne dil-firîb-i gürûh-ı niyâz olur

3	Hâtır-şiken egerçi `itâb-ı tegâfülüñ
	Ammâ tebessümüñ de `aceb dil-nevâz olur

4	Bezm-i velâda câm-ı belâñ ile mest olan
	Sen Leylî zülfe Kays-sıfat bî-niyâz olur

5	Zevk-i helâke Nâmî-veş `âlem heves ider
	Gamzeñ ne dem ki dest-be-şemşîr-i nâz olur

[98]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Her-nigâh-ı nîm-nâz itdükçe ol `Îsî-güzâr
	Biñ dil-i mürde-niyâz olurlar andan cân-şikâr

2	Yâra `arz itmek ne lâzım laht-laht-ı hûn-ı dil
	Gonçe-veş çîn-i cebîn-i gam iderken âşikâr

3	Nev-şüküfte bir gül-i bâğ-ı letâfetdür femi
	Nagme-perdâz olmada şûrîde-dillerdür hezâr

4	Sâgar-ı gül-rîz-i şermi sâkiyâ nûş it meded
	Câm-ı la`lüñden yine `uşşâk olsun neşve-dâr

5 Vasf-ı dendânuñla dest-i tab`-ı Nâmî yiridür
Bezm-i `irfâna sadef-âsâ olursa dür-nisâr

[99]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ol büt-i gûyâ kaçan kim çîn-i ebrû gösterür
Dillere emvâc-ı bahr-ı hüsn-i dil-cû gösterür

2 Çeşm-i sehhârı `acebdür sayd-ı erbâb-ı dile
Şerze-şîr-i gamzeyi sihr ider âhû gösterür

3 `Âlemi dil-beste-i zünnâr-ı `ışk eyler kaçan
Ol sanem tarf-ı külehde târ-ı gîsû gösterür

4 Cebhesinde pîç-tâb-ı nâzı olsa cilve-ger
Va`deler ümmîd-dâr-ı vaslına rû gösterür

5 Biñ dil-i âzâdeye sûz-ı firîb-endâz olur
Her kaçan tarf-ı nigâh-ı çeşm-i câdû gösterür

6 Her kademde niçe biñ cân u dil olur hâksâr
Ol perî kim mest olur reftâr-ı dil-cû gösterür

7 Her ki cismin Nâmî-âsâ feyz-yâb-ı `ışk ider
Âteş-i dûzah şerâre rişte-i mû gösterür

[100]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sûziş-i her-sîne dâğ-ı enverinden bellidür
Gülşen-i şâd-âb reng-i güllerinden bellidür

2 Nat`-ı bismilde katîl-i `ışk olmaz gark-ı hûn
Küşte-i şemşîr-i vuslat peykerinden bellidür

3 Biñ dil alur dinse lâyık bir nigâh-ı gamzeye
Himmet-i şâhîn-beçҫe şeh-perinden bellidür

4 Eylese her peşşeyi şem`-i mahabbet sûhte
Şekl-i pervâne yine hâkisterinden bellidür

5 Virse dildâra hazer dûd-ı şerer-nâküm n`ola
Tîg ser-tîz olsa lâbüd cevherinden bellidür

6 Ehl-i dil ser-mest-i yâd-ı nûş-hand-i la`l olur
Rind-i Cem-meşreb nigâr-ı sâgarından bellidür

7 Nâmî-veş endîşesin sihr-i beyân itmezse de
Tab`-ı mu`ciz nükte-i nazm-âverinden bellidür

[101]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gerdiş-i gerdûna ol kim i`timâd ile yürür
Beñzer ol zerre gubâra gird-bâd ile yürür

2 Bir giyeh gûyâ vücûd-ı âdemî `ömrinde kim
Cûybâr üstine düşmiş istinâd ile yürür

3 Silsile-cünbân-ı `ışka ta`n iden zâhid bugün
Beste olmış târ-ı zülfe i`tikâd ile yürür

4 Nükte-i ceffe`l-kalemden vâ`ize itdüm su`âl
Mebde`inden bî-haber fikr-i mu`âd ile yürür

5 Var ise dîvâne-i tahrîr-i vasf-ı zülfidür
Kilk-i Nâmî tavk-ı zencîr-i midâd ile yürür

[102]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dil yüzin görmez o şûhuñ niçe mâh u sâl olur
Künc-i fürkatde hayâliyle yatar hoş-hâl olur

2 Her ne deñlü râzını setr eylese erbâb-ı dil
Bir elif-kaddüñ gam-ı `ışkına kaddi dâl olur

3 Dîde gül-rîz-i ümîd olur hayâl itsem lebin
Zülfini yâd eyledükçe dil perîşân-hâl olur

4 Ehl-i `ışka men`-i vâ`izden garaz bilmem nedür
Ta`na âgâz eyledükçe dil beter meyyâl olur

5 Vasf-ı la`linde sarîr-i nevk-i kilk-i Nâmîyi
Tûtî-i şîrîn-makâl-ı huld işitse lâl olur

[103]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Dil bir nihâl-i gülşen-i şâd-âb-ı şu`ledür
Her dâğ-ı tâze bir gül-i sîr-âb-ı şu`ledür

2 Cism oldı câna dâğ-ı ser-â-pâ-yı âteşîn
Gûyâ ki dil semender-i gark-âb-ı şu`ledür

3 Yakmaz mı hânümân-ı `itâb u tegâfüli
Berk-ı nefes ki gamze-i erbâb-ı şu`ledür

4 Dil kim hemîşe encümen-efrûz-ı âh olur
Her mû tenümde dîde-i bî-hâb-ı şu`ledür

5 Germ-ihtilât-ı şâhid-i hüsn oldugınca dil
Pervâne-vâr mest-i mey-i tâb-ı şu`ledür

6 Her katre eşk-i girye-i dil-sûz-ı iştiyâk
Sermâye-bahş-ı dûzah olur âb-ı şu`ledür

7 Nâmî o dil ki vâkıf olur sırr-ı gamzeye
Tarf-ı nigâhı berk-i cihân-tâb-ı şu`ledür

[104]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ehl-i tab`a o sanem bendin açar sîne tutar
Ya`nî üstâd-ı suhan tûtîye âyîne tutar

2 Rişte-i ta`nı komazsa n`ola zâhid elden
Ehl-i `ışka ezelî `ukde-i dîrîne tutar

3 Her nefes şâhid-i maksûdı çeker âgûşa
Ol ki tîg-i siteme sîne-i bî-kîne tutar

4 Zâhidâ rûze tutup `âleme garrâlanma
Rind-i mey-hâre de içmez şeb-i âzîne tutar

5 N`ola mestâne hırâm eylese nutk-ı Nâmî
Serde keyfiyyet-i câm-ı mey-i dûşîne tutar

[105]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Zevk-i şîrînî-i cân lutf-ı feminden bellidür
Neşve-i bezm-i tarab câm-ı Ceminden bellidür

2 Kişver-i hûbîde hükm-endâz olursa vechi var
Tug-ı şâhı ol perînüñ perçeminden bellidür

3 Halt ider pest ü bülend-i nâle vü feryâdda
Nagme-i ehl-i heves zîr ü beminden bellidür

4 Añlanur hâl-i dil-i mecrûh o berk-i gamzeden
Zahm-ı cân-gâh-ı mahabbet merheminden bellidür

5 Reh-rev-i şeh-râh-ı `ışka bedraka lâzım degül
Her taraf üftâde-pây-ı sermedinden bellidür

6 Gülbün-ârâ-yı hayâl-i tîridür dil sînede
Mâcerâ-yı eşk-i hûnîn hem-deminden bellidür

7 Nâmî-âsâ zülf-i miskîn-târa dil-beste olan
Çîn-ber-ebrû-sâzî-i hüzn ü gamından bellidür

[106]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Âşıka lutf-ı nigâhuñ neşve-i sâgar virür
Hâhiş-i bûs-ı lebüñ keyfiyyet-i Kevser virür

2 Hep meşâm-ı `âlemi dem dem mu`attar kılmaga
Kâkülüñ ceyb-i nesîme nekhet-i `anber virür

3 Kâmetüñ bir gül-nihâl-i bü`l-`acebdür kim gehî
`Âşık-ı bîmâra şeftâlû-yı nâzük-ter virür

4 Hâlüñi şemm eyleyenler sersem ü bî-hôd düşer
Nâfedür ammâ ki hükm-i dârû-yı hüş-ber virür

5 Tab`-ı Nâmî lü`lü`-i dendânuñı fikr eyleyüp
Rişte-i nazm ile dest-i `âleme gevher virür

[107]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Tarf-ı nigeh ki cür`a-i bezm-i cemâldür
Atmak bu hâksâra o gamze muhâldür

2 Bûs-ı `izârı lezzet-i cân-perverîdedür
Kesme ümîdi `ârif iseñ ihtimâldür

3 Sîmâ-yı hüsnini tutalum Mânî gösterür
Nakş-ı dehende n`eyler o hôd bî-misâldür

4 Ârâm-ı cân-ı zâra sebeb künc-i sînede
Gâhî nihânî gamze-i va`d-i visâldür

5 Câm-ı lebi ki neşve-i meydür humâr aña
Hâhiş-geri hemîşe anuñ mest-i hâldür

6 Şûrîde-mest-i nagme iden bülbül-i dili
Sahn-ı riyâz-ı nâzda bir gül-nihâldür

7 Deyr-i mahabbetinde dil-i Nâmî bir bütüñ
Yıllardurur ki secde-ber-i bî-mecâldür

[108]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Te`sîr-i tâm şu`le-i âhımda gizlüdür
Teshîr-i kâm tarf-ı nigâhımda gizlüdür

2 Ol nev-Mesîh-i Meryem-i `ışkam ki her kadem
Ervâh-ı kuds rûy-ı Berâhimde gizlüdür

3 Ey tîr-i gamze sûz-ı dilümden sakın sakın
Sad-haşr-ı berk ma`reke-gâhımda gizlüdür

4 Âlûde-zann-ı zâhidem ammâ riyâ degül
Biñ levm pâk-i `özr-i günâhımda gizlüdür

5 Nâmî o merd-i şu`bede-bâz-ı ma`ânîyem
Nüh gûy-ı çarh zîr-i külâhımda gizlüdür

[109]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Minnet Hudâya irdi nesîm-i dem-i bahâr
Gülzâra oldı müjde-ber-i makdem-i bahâr

2 İtdi hezârı şâhid-i gül yine mest-i şevk
Oldı çemende sâkî-i câm-ı Cem-i bahâr

3 Hayret-fezâ-yı dîde-i `irfân olup gider
Âheste-cûş-ı lücce-nümâ-yı yem-i bahâr

4 Her zerre mest-i câm-ı nemâdur bu dem yine
Oldı küşâde mey-gede-i `âlem-i bahâr

5 Virdi hayât-ı tâze cihâna dem-i sabâ
Geldi hurûşa mürde-dilân-ı gam-ı bahâr

6 Hûn-ı revân-ı cûy salındı târaf taraf
Gülzâra toldı `ayş ü dem-i hurrem-i bahâr

7 Âyâ olur mı Nâmî o gonçe-dehân ile
Âgûş-kerde misl-i gül ü şebnem-i bahâr

[110]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Herkese olur müyesser seyr-i gül-bâğ-ı `izâr
Sünbül-i âşüftesin derhem iderse rûzgâr

2 Gamzedür tîg-i sitem-kîşân o şûh-ı ser-keşe
Câm-ı cân-bahş-ı safâdur her nigâh-ı `işve-kâr

3 Vâkıf olmaz cünbiş-i nâz-âver-i müjgânına
Çeşm-i ser-tâ-pây olsa ehl-i `ışk âyîne-vâr

4 Mâyilem ol şûh-ı tab`-ı dil-rübâ-etvâra kim
Göstere her cünbişinde biñ firîb ü va`de-zâr

5 Mest-i nâz ola tegâfül-pâş idüp müjgânını
Mübtelâsın gâh ide câm-ı vefâdan neşve-dâr

6 Her-hırâm-ı şîve-kârından ala biñ mürde cân
Gamze-i harf-âşinâdan ola diller dil-figâr

7 Yûsuf-istân olmayınca hacle-gâh-ı hâtıruñ
İdemezsin Nâmî-âsâ vasf-ı hüsn-i mâye-dâr

[111]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Görince ol büti sanmañ dilüñ karârı kalur
Ne sabr u tâb-ı tahammül ne ihtiyârı kalur

2 Safâ-yı üns-i visâle iren o dildür kim
Derûn-ı sînede dâyim hayâl-i yârı kalur

3 Nazar ne mümkin o şûha hücûm-ı eşkümden
İrişemez ser-i müjgâna ıztırârı kalur

4 Nigâh olursa da reh-yâb-ı seyr-i dîdârı
Döyer mi pertev-i hüsne vücûd-ı zârı kalur

5 Olur nüvişte-rakam Nâmî safha-i dehre
Anuñ ki dest-i zebân üzre yâdigârı kalur

[112]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Dil bir perî-i `âlem-i hüsne rübûdedür
Hâk-i rehinde cân-ı fedâ tûde tûdedür

2 `Aks-i ruhını sîneye çeksem `aceb degül
Mir`ât-ı dil ki gerd-i sivâdan zidûdedür

3 Oldıysa dil-firîb-i zamâne o büt n`ola
Esbâb-ı hüsn ü lutf-ı melâhat sütûdedür

4 Müjgân-ı hâb-ı nâzda şâhîn-i gamzesi
Çekmiş serini perrine gûyâ gunûdedür

5 Ol mâh-ı hüsni yerde vü gökde arar yürür
Turmaz sirişk ü nâlelerüm cüst ü cûdedür

6 Hâhiş-gerân-ı bûs-ı leb ü va`d-i vaslına
Şevk-i tesellî neşve-i câm u sebûdedür

7 Meftûn olınca ol perîye Nâmî dem-be-dem
Evc-i semâya şu`le-i âhı füzûdedür

[113]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Nigerânuñ nedür ey sâkî mey-i nâba mıdur
Yohsa keyfiyyet-i mestîde şeker-hâba mıdur

2 Zâhidâ kıbleye ikbâl idersin ammâ
Hâtıruñ kûşe-i ebrûya mı mihrâba mıdur

3 Reviş-i gerdişüñ ey çarh-ı edânî-perver
Hep perîşânî-i cem`iyyet-i ahbâba mıdur

4 Bir hevâ bahr-ı gama saldı yine fülk-i dili
Bilmezüz sâhile mi maksadı girdâba mıdur

5 Eser-i neşvesi zâhir degül ey sâkî hele
Virdügüñ bâde midür Nâmîye zehr-âbe midür

[114]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Şâh-ı bahâr handesini gülde gösterür
Çîn-i cebîni gonçe vü sünbülde gösterür

2 Bir gonçe zâhir itdi sanursın miyân-ı gül
`Aks-i lebini sâkî kaçan mülde gösterür

3 Dest-i sabâ irür diyü tahrîke bîmden
Âşüftegî-i dilleri kâkülde gösterür

4 Gül câm u şîşe bülbül ü meclis misâl-i bâğ
Erbâb-ı bezme nagmeyi kulkulde gösterür

5 Nâmî harîf-i `ışk görüp metn-i hüsnini
Şerh itse bahs-i zülfi teselsülde gösterür

[115]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Berg-i lebüñ ki şebnem-i dürri nümûn olur
Ruhsâr-ı gülde reng-i letâfet füzûn olur

2 Hep neşve-yâb-ı câm-ı nigeh-nâzuñ oldılar
Her zerreden ki şevk-i mahabbet birûn olur

3 Çeşmân u gül-ruhân u dehân üzre ma`nîde
Hattuñ debîr-i hâşiye-sâz-ı mütûn olur

4 Bezl-i vefâ-yı `âleme himmet ider lebüñ
Dil yâd-ı hâhiş itse edâ-yı cünûn olur

5 Âgûş-ı dîde sîneye çekse hayâlüñi
Ebrûlaruñda nâz-ı tegâfül nümûn olur

6 Gül-hand-i lutfuñ olsa o leblerde rû-küşâ
Çîn-i cebîn-i dil-şikenüñ gonçe-gûn olur

7 Şi`rinde cûy-ı Kevseri iskâ ider bu dem
Var ise Nâmî gibi o sâfî-derûn olur

[116]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamze-i şûhuñ gehî bir şîr-i merd-efgen olur
Gâh bir âhû-sıfat sehhâr-ı bî-mesken olur

2 Sırr-ı la`lüñ bir şarâb-ı dil-küşâdur kim anı
Fikr iden ser-mest-i hüşyâr-ı ebed-berzen olur

3 Huld-i dîdâruñ şüküfte olsa feyz-i bâdeden
Her-meşâm-ı mû nigâh-ı câna bir revzen olur

4 Hâtıra geldükçe sünbül-deste-i gîsûlaruñ
Her nefes sad-nâleye ârâyiş-i şîven olur

5 Bâde-cûş-ı selsebîl olur derûnı dâyimâ
Câm-ı sahbâ her kaçan la`lüñde ter-dâmen olur

6 Sen o gül-ruhsâr-ı `âlemsin ki bir gamzeñ içün
Sînelerde berk-i âh u ârzû hırmen olur

7 Her ki vîrân kıldı mülk-i hâhişi Nâmî gibi
Gevher-i bî-reng-i `ışka sînesi ma`den olur

[117]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Sarf-ı niyâz-ı zâhid-i nâdân behiştedür
Tarf-ı nigâh-ı rind-i kadeh ser-nüviştedür

2 Birdür cihânda kıble-i mest-i harâb-ı `ışk
Rûyı gerek Hicâza gerekse küniştedür

3 Dil-beste idi zülf-i girih-zâr-ı Leylîye
Mecnûnı kayd-ı bende çeken hep o riştedür

4 Bir mihr-i hüsn-i şûhı görürsin cihânda kim
Elbette rûy-ı lutfı bir evbâş-ı ziştedür

5 Görmez ruh-ı murâdını dânâ-yı hoş-nihâd
İkbâl-i devr-i çarh-ı denî bed-siriştedür

6 Olur hasâdı sünbüle-i lutf u yâ sitem
Tohm-ı recâ ki mezra`a-i nâza kiştedür

7 Zâhid ko ta`nı mestî-i sahbâ-yı bezm-i `ışk
Rûz-ı ezelde meşreb-i Nâmîye hiştedür

[118]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Âhû-nigâh-ı nâza ki cebheñ mu`în olur
Sünbül-sitân-ı turralaruñ reşk-i Çîn olur

2 Sihr-âferîn-i gamze-i şûhuñ dilerse ger
Vahy-âzmâ-yı tarh-ı nev-âyîn-i dîn olur

3 Bu `işvelerle haşr olur ise o gamzeler
Gâret-berân-ı râhat-ı huld-i berîn olur

4 Ol kebk-i dil ki zîr-i tegâfül hırâm ola
Tîr-i belâ vü tîg-i kazâdan emîn olur

5 Dil virdi Nâmî bir büt-i câdû-firîbe kim
Hemvâre dest-i nâzı gül ü va`de çîn olur

[119]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Zülfini derhem eylese dildâr
Mâh-tâbuñ `aceb güzelligi var

2 Nâvek-i gamzesinden eyle hazer
O harîmî bakışlı câna kıyar

3 Âh kim zâyi` oldı cezb-i `amel
O perî da`vetümde çizdi kenâr

4 Cem` olan şîveyi o reftâra
Cünbiş-i dâmeninden eyle şümâr

5 `Aks-i hüsni o meh-veşüñ Nâmî
Hele mir`ât-ı dilde itdi karâr

[120]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Şebnem-ârâ gül mi var hadd-i `arak-rîzüñ meger
Sünbül-i ter mi olur zülf-i dil-âvîzüñ meger

2 Fitne-i rûz-ı cezâyı kimse teskîn eylemez
Tarf-ı çeşm-i gamze-kâr u `işve-engîzüñ meger

3 Deşt-i Çîn virmez dimâğ-ı nâfeye bûy-ı şeref
Târ-ı turrañdan nesîm-i `anber-âmîzüñ meger

4 Geh helâk eyler gehî ihyâ ider biñ nâz ile
Var ise lutf u `itâb-ı la`l-i gül-hîzüñ meger

5 Şehr-i `ışk erbâbı hep bîgânedür birbirine
Yâd olınmaz âşinâ şemşîr-i ser-tîzüñ meger

6 Var ise hüşyâr ider mest-i ümîd-i vasluñı
Ol sürâğ-âlûd olan nutk-ı nemek-rîzüñ meger

7 Mahrem-i halvet-serây-ı şâhid-i hüsn olmaga
Kâr ide Nâmî gibi âh-ı seher-hîzüñ meger

[121]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Kaddüñ nihâli gülbün-i şâd-âb-ı `işvedür
Her-berg-i hande bir gül-i sîr-âb-ı `işvedür

2 Tarf-ı nigâh u lutf-ı kirişme `itâb-ı nâz
Hep şâhidân-ı bezm-i pür-âdâb-ı `işvedür

3 Her leb gürisne teşne safâ-yı nikâtuña
Her gamze mest-i câm-ı mey-i nâb-ı `işvedür

4 Bezl-i `atâ-yı lutf u `inâyet ider yürür
Mâhiyyetüñ ki hâtem-i erbâb-ı `işvedür

5 Nâmî dir ol cebîn-i beşâşet-tırâzuña
Evc-i behâda mihr-i cihân-tâb-ı `işvedür

[122]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çeşm-i mestüñ kim kaçan lutf-ı nigâh-efgen olur
Rîze-i elmâs-ı şerm dâğ-ı dile hırmen olur

2 Bâde-i lutf u `itâbuñ nûş ider dil-teşnenüñ
Cünbişi zîbâ pesend-i dôst u düşmen olur

3 Gamzeñ ol berk-i cihân-tâb-ı tegâfüldür ki hep
Cilve-i zerrâtı âfâkuñ aña rûşen olur

4 Ey büt-i `âlem-firîb-i nâz insâf it bunı
Kim niyâz-ı bî-dile bir gamze biñ reh-zen olur

5 Dâd-hâh olmazsa harf-i merhamet-sâz-ı lebüñ
Nâleler dilde hemîşe halka-i şîven olur

6 Tarf-ı gamzeñ bir nigâh-ı lutfa ruhsat-yâb ola
Biñ cihâna cür`a-i bezm-i visâl-efgen olur

7 Pertev-i hüsnüñde Nâmî zerreden kemter velî
Feyzüñe itse nazar mihr-i cihân-ı men olur

[123]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ra`nâ-ter iden gonçeyi ey şûh femüñdür
Zîb-âver olan gülbüne feyz-i kademüñdür

2 Geşt itmede cân bâğ-ı behişt-i ruhuñ içre
Dil-beste-i yek-târ-ı siyeh-zülf-i hamuñdur

3 `Işkuñ o kadar mahv-ı gam u şâdî ider kim
Âşüftelerüñ var ebedî muhteremüñdür

4 Şermendegî-i dilleri ref` itmege lutfuñ
Deryûze-ger-i râh-ı harîm-i elemüñdür

5	Bahşendegî-i cürm ü `atâ-kûşî-i bî-had
	Âdâb-ı nigeh-şîve-i çeşm-i keremüñdür

6	Ser-mest-i şakâ gerçi dil-i bî-edebâne
	Ammâ yine mes`ûd-ı hakîkat-rakamuñdur

7	Leb-rîz-i safâ olsa n`ola hâtır-ı Nâmî
	Mey-nûş-ı vefâ-neşve-i bezm-i himemüñdür

[124]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Hayâl-i kaddi dilde gül-nihâl-i ser-bülendümdür
	Ümîd-i vasluñ anda `andelîb-i nâle-mendümdür

2	`İtâb-ı gamzesin hem-dûş ider lutf-ı tebessümle
	Vefâsı cevrine peyveste şûhum şehlevendümdür

3	Devâm-ı üns-i vuslat idi dil-hâh-ı dil-ârâmum
	Baña cezb-i gam-ı hicrân iden aslında kendümdür

4	Dil-i şeydâya bakmaz bir nigeh-nâzî-i lutf itmez
	Dimez rû-mâl-i hâk-i râhumuzdur derd-mendümdür

5	Hayâl-i kâkül-i dilber ezelden tâ ebed Nâmî
	Hemîşe gerden-i cânumda pîçîde-kemendümdür

[125]
Vâdî-i köhne
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	İrdi eyyâm-ı safâ vakt-i tarab nevrûzdur
	Olsa dil mest-i harâb olmaz `aceb nevrûzdur

2	Sâgar-ı mihri cihâna sundı sâkî-i hamel
	Neşve-dâr itdi yine eşyâyı hep nevrûzdur

3	`Asker-i ezhâr ile şâh-ı bahâr idüp zuhûr
	Hem-`inân oldı nedîm-i rûz u şeb nevrûzdur

4	Her tarafdan encümen-sâz olsa ehl-i dil n`ola
	Köhne-`ayş-ı gülşen-ârâya sebeb nevrûzdur

5	Şiddet-i sermâyı ref` itdi dem-i feyz-i nesîm
	Germ ü nerm oldı havâ gitdi te`ab nevrûzdur

6	Bezm-i nûş-â-nûş-ı mestân-ı mahabbetde yine
	Düşdi hâke cür`a-i âb-ı `ineb nevrûzdur

7 Mihr-veş elden düşürme câm-ı şevki dem-be-dem
Zevk-i bî-encâmı Nâmî kıl taleb nevrûzdur

[126]
Vâdî-i tâze
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hande-zâr olsa n`ola âgûş-ı leb nevrûzdur
Düşdi ebrûdan girih-bend-i gazab nevrûzdur

2 Câm-ı zehr-âb-ı cefâya gamzeler virdi şikest
Sundı tiryâk-i vefâ hep dest-i leb nevrûzdur

3 Bâg-ı ülfetden yine feyz-i nesîm-i üns irüp
Lâle-zâr-ı dil şüküfte oldı hep nevrûzdur

4 Zülf-i sünbül-zârı seyr itmek perîşânî virür
Gülşen-i rûy özge cem`iyyet sebeb nevrûzdur

5 Gonçe-veş derhem idi hep cebhe-i erbâb-ı gam
Gül gibi oldı küşâde rûz [u] şeb nevrûzdur

6 Olsa hurşîd-i mahabbet dâğ-ı derd-i dil n`ola
Feyz-bahşây oldı te`sîr-i taleb nevrûzdur

7 Nâmî çâk itse girîbân-ı gamı olmaz `aceb
Oldı câm-ı şevk ile mest-i tarab nevrûzdur

[127]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Her niyâza himmetüm bir nâz-ı cânân almadur
Hacle-gâh-ı üns içinde cân virüp cân almadur

2 İştirâ-gâh-ı nigâhından o şûh-ı ser-keşüñ
Biñ dil ü câna hüner bir tîr-i im`ân almadur

3 Bâ`is-i mestâne-hîz-i rûz-ı rüstâhîz olan
Yanına bir mest-i nâz u çeşm-i mestân almadur

4 `Arsa-i ibrâma sür esb-i niyâzı ey göñül
Ehl-i `ışk içinde kasduñ çünki meydân almadur

5 Pîr-i çarhı dâyimâ pür-şevk iden âgûşına
Gice bir meh-rû seher bir mihr-i handân almadur

6 Künc-i hâtırda mukîm itmek hayâl-i hüsnini
Sîne âgûşına dâyim şâhid-i cân almadur

7 Nakş-ı hüsn-i `âleme meyl itmemek Nâmî gibi
Dest-i gerdûn-ı sitem-gerden girîbân almadur

[128]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Her yerde anuñçün dilümüz hâk-i rehüñdür
Deryûze-ger-i cür`a-i bezm-i nigehüñdür

2 Ra`nâ-büt-i güftâr-ı lebüñ şîvesinüñ hep
Âşüftesi bir gamze-i mest-i siyehüñdür

3 Bir tarf-ı nigeh-nâzuñı lutf it dil-i zâra
Leb-rîz-i taleb muntazır-ı pîş-gehüñdür

4 Şemşîr ile feth eylediler iki cihânı
Her gamze ki ser-`asker-i ebrû-sipehüñdür

5 Çok şûr-ı kıyâmet basılur bulsa küşâyiş
Ol fitne ki ser-beste-i zîr-i külehüñdür

6 Reftâr-ı hırâm eyle ne var bir kadem olsun
Biñ `âlem-i müştâk-nazar rû-be-rehüñdür

7 Gördüm dil-i Nâmî gibi her kûşeyi cânâ
Leb-rîz-i sürûr-ı şeref-i cilve-gehüñdür

[129]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Gam-ı zülfiyle dil âzürde belâ-keş hâtır
Bir benüm gibi `aceb var mı müşevveş-hâtır

2 Nev-be-nev nakş olınur hüsn-i hayâl-i hûbân
Dil anuñ vâlihi bir deyr-i münakkaş hâtır

3 Hâhiş-i bûs-ı lebi eyledi mest-i hüşyâr
Nûş ider turma dem-â-dem mey-i bî-gaş hâtır

4 Turrasın kılmasa âşüfte nesîm olmazdı
Tâ bu deñlü dil-i şâneyle keş-â-keş hâtır

5 `Andelîb-i dil-i Nâmîye yeter hecrinde
Dâg-ı hasret gül-i ter gülşen-i âteş hâtır

[130]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bir `itâbın kim o meh nezzâreye reh-zen ider
Her-bün-i mûyumda biñ cem`iyyet-i şîven ider

2 Ol `izâr-ı pür-letâfet yâd olınsa hâtırı
Bir müferrah cây-gâh-ı yâsemen-hırmen ider

3 Hatt-ı `anber-fâmı gird-ârâ-yı dîdârı olup
Gülsitân-ı hüsn ü ânı misk-i pîrâmen ider

4 Kâkülin tarf-ı girîbânında buldukça nesîm
Şemmesin âfâka bûy-efşân-ı pîrâhen ider

5 Olmadın dil gamzeye hâhiş-ger-i `arz-ı niyâz
Lebleri âlûde-i harf-i cevâb-efgen ider

6 N`eylesün `âşık o dest-endâz-ı hâl ü hattına
Bir dile biñ fitneyi âmâde der-dâmen ider

7 Hem-nişîn-i `aks-i şevk-i vuslat olur Nâmî-veş
Ol ki yâd-ı dil-rübâya hâtırın mesken ider

[131]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Lebleri kim destine câm-ı hitâb-ı nâz alur
Gamze de âgûşına sâz-ı `itâb-ı nâz alur

2 `İşve bir rind-i sebû-keş kûçe-bâz-ı fitnedür
Çeşmi bir meyhânedür andan şarâb-ı nâz alur

3 Hep tezervân-ı nigâhı der-mekîn-i çeşm olur
Destine müjgânı kim şeh-bâz-ı hâb-ı nâz alur

4 Gamze bir üstâd-ı fettân-ı tegâfül-hânedür
Andan etfâl-i müje ders-i kitâb-ı nâz alur

5 Olsa sâkî-i nigâhı nîm-mest-i câm-ı hâb
Destine Nâmî kirişme bir rebâb-ı nâz alur

[132]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Şâd iden rûh-ı revân-ı Cemi câm-ı müldür
Şöhret-i hüsni gülüñ sûz-ı dil-i bülbüldür

2 Ruhları kâmeti üstinde o şûhuñ gûyâ
Bir nihâl üzre açılmış iki ra`nâ güldür

3 Geçer erbâb-ı hakîkat irişür menziline
Kaşları râh-ı mecâzîde bir a`lâ püldür

4 Câ-be-câ hâl-i siyeh gerden-i sîmîninde
Rûy-ı kâfûr-ı sefîd üzre konan fülfüldür

5 Mest-i peymâne-i şevk eyleyen erbâb-ı dili
Reng-i câm-ı mey ile şîşedeki kulkuldür

6 Mâr-ı pîçîde-i gencîne nedür bilmez iseñ
Zîr-i destâr-ı perîşânda yatan kâküldür

7 Revnak-efrûz-ı gülistân-ı `izârı Nâmî
İki cânibde ol âşüfte iki sünbüldür

[133]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Güller açıldı yine `âlem bahâristândur
Bülbülüñ berg-i nevâsı nâliş ü efgândur

2 Ser-be-ser ezhâr ile zeyn oldı eşcâr-ı kazâ
Cûş-ı keff-âverde gûyâ lücce-i `ummândur

3 Yine bîd-i ser-nigûn itdi perîşân kâkülin
Gûyiyâ âşüfte-gîsû dilber-i fettândur

4 `Âlem-i sırdan vücûda geldi bunca reng ü bû
Ehl-i dil esrâr-ı hikmetle bu dem hayrândur

5 Seyr idüp Nâmî nemâ-yı gülşeni vakt-i hazân
İltifât-ı hânümân iden ne bî-iz`ândur

[135]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Biten hep deşt-i dilde lâle-i ümmîd-i vuslatdur
Velî pejmürde-i bâd-ı semûm-ı semt-i fürkatdür

2 Gerek güftâr-ı dil-perver gerek düşnâm-ı telh-âver
Hemân nutk-ı hitâb-âlûd-ı üns-efzâ-yı sohbetdür

3 Sürâhî-i niyâz-ı pür-mey-i ümmîd-i dil lâbüd
Şikest-i seng-i istignâ olur bilmem ne hâletdür

4 Virilmiş kâm-ı taklîde hemân bir ruhsat-ı cünbiş
İren ser-menzil-i maksûda hep pây-ı hakîkatdür

5 Nesîm-i lutfı geh bîrûn-vezân olursa gam çekme
Yine âhir cebîn-sây-ı gülistân-ı mahabbetdür

6 Nigâhuñ sû-yı gayra türkütâz-ı zîr ü bâlâsı
Dil-i âgâh-ı mehcûra nihânî sevk-i ülfetdür

7 Degüldür şi`r-i Nâmî hâr u hâşâk-i kühen-bestân
Gül-i gülbün-firâz-ı tâze-gülzâr-ı tabî`atdür

[135]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Ol şûh-ı dil-şikâf ki hançer-be-dest olur
Ceyş-i figân u nâle gülûda şikest olur

2 Vardukda hâb-ı nâza o çeşm-i vefâ-nevâz
Hep câme-hâb-ı va`de girîbân-be-dest olur

3 Geldükçe bezm-i kûşe-i ebrûya gamzeler
Âşüfte-mest-i nâz-ı tegâfül-nişest olur

4 Bir böyle şûha mâyil olan dil de n`eylesün
Câm-ı ümîd-i lutf u `itâb ile mest olur

5 Her kim olursa sâgar-ı hubb-i sivâ-figen
Nâmî gibi hemîşe o mest-i elest olur

[136]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Sâkî lebüñ ne dem ki tebessüm-fürûş olur
Rindâna câm-ı bâde tehî neşve-cûş olur

2 Virdükçe ebruvâna vefâ pîç ü tâb-ı nâz
Deryâ-yı mevc-hîz-i nemek pür-hurûş olur

3 Nâz-ı nigâh u lutf-ı hitâbuñ ümîdine
Her mû tenümde revzene-i çeşm ü gûş olur

4 Yakdukca câna dâğ-ı temennâ-yı vasluñı
Zerrât-gûne dûd-ı nefes şu`le-pûş olur

5 La`lüñ ki bezme cür`a-feşân-ı nikât ola
Hâlet-nümâ-yı nâtıka-gâh-ı sürûş olur

6 Böyle kalursa tarz-ı tegâfül o gamzede
Her bir nigâhı mâye-i hestî-i hûş olur

7 Nâmî ki vasf-ı câm-ı lebüñ yazsa hâmeden
Dil-teşnegân-ı `âleme Kevser-fürûş olur

[137]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 La`lüñ kaçan ki gayra tebessüm-fürûş olur
Her mû tenümde dîde gibi girye-cûş olur

2 Ser-şâr-ı câm-ı gamzeñi gördükçe kudsiyân
Hasret-güzâr-ı bezm-geh-i bâde-nûş olur

3 Ra`nâ-sarîr-i hâme-i müjgânuñı tuyar
Ol kim hemîşe havsala-pîrâ-yı gûş olur

4 Bir tarf-ı nâzı biñ dil ü cânı helâk ider
Gamzeñ ne dem ki tîg-i tegâfül-be-dûş olur

5 Her kim hevâ-yı zevk-i visâlüñle cân virür
Pervâne-veş vücûd-ı dile şu`le-pûş olur

6 Nutkuñ ki bezme nâdire-gûy-ı nikât ola
Hep şâhidân-ı mülk-i mukaddes hamûş olur

7 Ol gün olur mı Nâmîye sen dil-şikâr ile
Hem-seyr ü hem-nişîn ü hem-âgûş-ı hoş olur

[138]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Semt-i agyâra ne dem kim gamzesi ser-tîz olur
Sînelerde ârzû hep dûd-ı âh-engîz olur

2 Nâz ile seyre hırâm itse o şûh-ı gül-`izâr
Şûre-zâr-ı deşte feyz-i makdemi gül-hîz olur

3 Bulıcak tarf-ı külehde kâkül-i âşüftesin
Ceyb ü dâmân-ı nesîm âfâka `anber-bîz olur

4 Çâk çâk eyler girîbân-ı gamı şevk-i vefâ
La`l-i rengîni ne dem kim handeden gül-rîz olur

5 Bu kirişmeyle kalursa gamze-i mestâneler
Bâ`is-i âşûb-ı bezm-i rûz-ı rüstâhîz olur

6 Lezzet-i zevk-i dem-i şemşîrini yâd eylese
Köhne-zahm-ı sîne-i dil-dâdesi hûn-rîz olur

7 Tâb-ı ruhsârında her kim olmak isterse mukîm
Nâmî-i şûrîde-âsâ zerre-i nâçîz olur

[139]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gûşe-i çeşminde kim bezm-i şarâb-ı nâz olur
Sîh-i müjgânumda laht-ı dil kebâb-ı nâz olur

2 Nutka geldükçe lebi feyz-i nesîm-i lutf ile
Gonçe-i gûyâ-yı gül-bâğ-ı hitâb-ı nâz olur

3 Sîne-sây-ı `arş olur emvâc-ı deryâ-yı niyâz
Her kaçan ebrûlarında pîç ü tâb-ı nâz olur

4 Gamze bezm-ârâ-yı ülfet mi olur kim destine
Almadan câm-ı nigeh mest-i harâb-ı nâz olur

5 Nâmî bir çeşm-i tegâfül-zâya meftûn oldı kim
Her nigâhında niçe lutf u `itâb-ı nâz olur

[140]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dil-i ehl-i mahabbet bülbül-i gülzâr-ı `ışkuñdur
Nevâ-yı nâlesiyle `ayş ider gam-hâr-ı `ışkuñdur

2 Ne hazz eyler gülistân-ı visâl-i dil-nevâzuñdan
Semender-vâr-ı mâder-zâd-ı âteş-zâr-ı `ışkuñdur

3 Dem-â-dem zevk-yâb-ı vuslat-ı gılmân-ı huld olsa
Yine güft ü şenîd-i ehl-i dil güftâr-ı `ışkuñdur

4 N`ola ser-zed olursa dûd-ı âh u dâğ-ı dil dâyim
Şüküfte-lâlelerle sahn-ı sünbül-zâr-ı `ışkuñdur

5 Hayâl-i dil-şikâr-ı vuslatuñla hâtır-ı Nâmî
Der ü dâr-ı Züleyhâ-vâr Yûsuf-zâr-ı `ışkuñdur

[141]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Bilinmez neşvemüz hikmet-şinâs-ı hey`et âz añlar
Bizi ser-mest-i câm-ı gamze-i hüsn-i mecâz añlar

2 Ne bilsün müdde`î esrâr-ı `ışk-ı meşreb-ârâyı
Dil-i Mahmûdı meftûn eyleyen hüsn-i Ayâz añlar

3 Zamâne renciş-i hâtır virür ehl-i heves anı
Dil-i pervâne-i `ışka düşen sûz u güdâz añlar

4 Belî `uşşâk o mest-i bâde-i bezm-i hevâdur kim
Gazab-senc olsa dilber ebruvânın pîç-i nâz añlar

5 Sarîr-i kilk-i Nâmî âşinâ-yı gûş-ı kudsîdür
Edâ-yı nagme-i dil-sûzını erbâb-ı râz añlar

[142]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Her bâr irişen gûşuma peygâm-ı gamıdur
Ammâ kef-i destümde olan câm-ı Cemidür

2 Erbâb-ı dile zikri virür hâlet-i mestî
Var ise o şûhuñ mey-i gül-fâm-ı femidür

3 Ülfet-gede-i vasla kadem basmaga ey dil
Göster görelüm kûşişe ikdâm demidür

4 `İşret-geh-i ikbâl-i mecâzîde dem-â-dem
Her sâgarı kim nûş ider ecsâm semidür

5 Nüzhet-gede-i dehre gelelden berü Nâmî
Her bâr irişen gûşuma peygâm-ı gamıdur

[143]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamzesin ol şûh-ı bî-pervâ kaçan ser-tîz ider
Köhne-dâğ-ı sîne-i dil-dâdesin gül-hîz ider

2 Niyyet itse katl-i `uşşâka o şâh-ı hûniyân
Kâra âgâz itmedin şemşîrini hûn-rîz ider

3 Pertev-i hüsne hücûm itse n`ola üftâdeler
Bezm-i hurşîdüñ safâsın zerre-i nâçîz ider

4 Bûy-ı zülfinden seher gâret-ger oldukça nesîm
Şemmesin sünbül-sitân-ı Çîne dest-âvîz ider

5 Zümre-i `uşşâk içinde virmek içün imtiyâz
Nâmî-i zâra hele hışm itse lutf-âmîz ider

[144]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkiyâ gel destüñe al câm-ı Cem nevrûzdur
Mest-i şevk olsun yine erbâb-ı gam nevrûzdur

2 Bezm-gâh-ı gülşeni hep zînet itdi nev-bahâr
Seyr iden itse n`ola def`-i elem nevrûzdur

3 Hâzin-i gencîne-i neşv ü nemâdan feyz irüp
Oldı eşyâ-yı cihân hep mugtenem nevrûzdur

4 Başladı gunc u delâle yine murgân-ı çemen
Çıksa eflâke n`ola savt u nagam nevrûzdur

5 Rind-i dürd-âşâm-ı `ışk olan dil-i şûrîdeler
Nûş-ı câm-ı `işret itsün dem-be-dem nevrûzdur

6 Mutrib-i bezm-i gülistâna muvâfıkdur yine
Eylese âheng-i nevrûz-ı `Acem nevrûzdur

7 Tab`-ı Nâmî sâkî elfâz u ma`ânî câm u mey
Nûş idenler gûşdan gelsün bu dem nevrûzdur

[145]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Dil-i sahtîñe niyâzum eger itmezse eser
Ey cefâ-cû göresin şâhid-i nâzük ne çeker

2 Havfum oldur ki saña_ey şûh-ı vefâ düşmen âh
İnkisâr-ı dil-i şeydâ ider elbette zarar

3 Virmedüñ bûseye ruhsat beni gam-nâk itdüñ
Bârî lutf eyle lebüñden dile bir şâkî haber

4 Nagme-şâdî idegör bülbülüñi ey gül-i nâz
Yohsa sûz-ı gamı eyler seni âşüfte-siyer

5 Her zamân girmez ele bâde-i ma`nî nûş it
Dil-i Nâmî gibi bir âyine-âsâ sâgar

FÎ-HARFİ`Z-ZÂ`
[146]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Fettân-ı kudsiyân olur ey şûh-ı dil-nevâz
Hüsn-i kabûl-i nâzuña meftûn olan niyâz

2 Gamzeñ kirişme tîgini der-dest idüp n`ider
Biñ Kahramân-ı hûşa yeter bir nigâh-ı nâz

3 Tut `andelîb-i nagme-nevâz-ı hemîşeñe
Gûş-ı vefâ-yı ragbet ayâ gülbün-i mecâz

4 Zehr-i `itâb u nûş-ı mey-i lutfı `arz ider
Ol la`l-i hande-nâk ü o çîn-i cebîn-i nâz

5 Hakkâ ki dil-rübâ sanemâ iki hâletüñ
İkbâl-i pür-beşâşet ü reftâr-ı şîve-bâz

6 Hâcet-nümâ-yı pertev-i şems ü kamer degül
Leb-rîz-i `aks-i hüsnüñ olan hacle-gâh-ı râz

7 Gamzeñle Nâmî bir nigehe âşinâ ola
Fettân-ı kudsiyân olur ey şûh-ı dil-nevâz

[147]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Mâ`ilüz hüsne nigâh-ı beste-pâdan geçmezüz
Mest-i ümmîd-i visâlüz dil-rübâdan geçmezüz

2 İltifât-ı gamzenüñ hâtır temennâ-pâşıdur
Ser-be-ser `ayn-ı ümîdüz ol recâdan geçmezüz

3 Mâye-i cem`iyyet-i dildür bize zülf-i cünûn
Silsile-cünbân-ı Kaysuz âşinâdan geçmezüz

4 Cümleden geçmek olur ammâ leb-i la`lindeki
Sâgar-ı sahbâ-yı nûş-ı cân-fezâdan geçmezüz

5 Şâh-bâz-ı lâ-mekânuz ma`nîde sûretde hem
`Andelîb-i gülşenüz mihnet-serâdan geçmezüz

6 Râh-ı lutfa ugramaz gerçi o şûh ammâ ki biz
İki `âlemden geçer ol bî-vefâdan geçmezüz

7 Mû-be-mû zâhir olur `aks-i likâ-yı dil-rübâ
Nâmî-âsâ sîne-i âyîne-sâdan geçmezüz

[148]
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Haste-dile itme begüm cevr ü nâz
Tîz olur tîg-i şikeste-niyâz

2 Germî-i şevk-i dil-i pervânedür
Şem`-i şebistânı iden ser-firâz

5	Mîve-i hûr bâğ-ı cüvânî olur
	Zümre-i pîrâna olan dil-nevâz

6	Nâle vü efgân-ı hezâr-ı dile
	Gûş tut ey gülbün-i bâğ-ı mecâz

7	Murg-i dil-i Nâmî-i şûrîdedür
	Bâg-ı mahabbetde bu dem nagme-sâz

[149]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Bir câzibe kim hüsne dili secde-ber itmez
	Nakş ile perî olsa da hâtırda yer itmez

2	Bilmem ne alur başına bâzâr-ı cihândan
	Bir kâkülüñ ol kim gamını tâc-ı ser itmez

3	Bir şîve-semendüñ ser-i kûyında yatar dil
	Sad-deşne «aver gamzesi var bir nazar itmez

4	Fettânî-i âhûlarını sanma ki bir dem
	Kasd eylese biñ şîr-i dili muhtazar itmez

5	Bir dem mi geçer şâneye tarrârî-i zülfi
	Sâmân-gede-i dilleri zîr ü zeber itmez

6	Âlûde olur dâmen-i `ismet diyü nâgeh
	Bu çeşm-i terüm üzre hayâli güzer itmez

7	Bir lutf-ı `itâb itmez o fettân ki cihânı
	Nâmî gibi biñ şevk ile meyyâl-i ter itmez

[150]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Va`d-i vasl-ı dil-firîb izhâr ider gamzeyle nâz
	Dest-i ümmîd itmedin çâk-i girîbân-ı niyâz

2	Mest ü hayrân olmasun mı nâsıhâ âşüfteler
	`Âlemi bî-hûş ider ol gamze olsa mest-i nâz

3	Dilleri bî-tâb-ı şevk-i şu`le-i hüsn itmege
	Ruh-küşâ-yı ân-ı behcetdür o hâl-i fitne-sâz

4	Biñ niyâz-ı hâhiş-efrûzı ferâmûş itdürür
	Kûşe-i ebrûlarında ol nigâh-ı `işve-bâz

5	Ugramaz rindâna hep râh-ı tegâfülden geçer
	Olsa pây-endâz-ı gamze dildeki kâlâ-yı râz

6	Bezm-i `ismet-âverân-ı kudsa şûr-endâz olur
	Ol leb-i gül-handeden bir nîm-harf-i dil-nevâz

7	Nâmî ol pervâne-i tenhâ-tavâfem kim baña
	Dilde bir şem`-i ebeddür şevk-i mihr-i bî-niyâz

[151]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Hüsnüñ gibi bir gülşen-i şâd-âb görilmez
	La`lüñ gibi bir gonçe-i sîr-âb görilmez

2	Zülfüñ gibi bir sünbül-i şeb-târ bulınmaz
	Cebheñ gibi bir mihr-i cihân-tâb görilmez

3	Bir hokka-i mercân mı olur dürc-i lebüñ-veş
	Dendânuña beñzer dür-i nâ-yâb görilmez

4	Tab`uñ gibi bir tohm-ı vefâ-keş ele girmez
	Sîneñ gibi bir hırmen-i mehtâb görilmez

5	Nâmîye hayâlüñ gibi târîk-i hicirde
	Hurşîd-sıfat lem`a-i şeb-tâb görilmez

[152]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	O şûhuñ la`l-i nâbı gonçe-i ra`nâyı söyletmez
	Zebânı nutka gelse bülbül-i gûyâyı söyletmez

2	Figân itsem gam-ı hicrân ile bezm-i mahabbetde
	Tutar agzını mutrib söyledürken nâyı söyletmez

3	Ne var dem-beste itdiyse bir iki eblehi tenhâ
	Elinden gelse vâ`iz kürsîde dünyâyı söyletmez

4	Virür güftâr-ı nâdânîye ragbet dehr-i dûn-perver
	`Acebdür bulsa sille urmadın dânâyı söyletmez

5	Niçe yıllar niyâz ile ser-i kûyında hâk olsam
	Geçer ol mest-i nâzum bu dil-i şeydâyı söyletmez

6	Gelürdi sôfî bezm-i bâdeye pîr-i mugan ammâ
	Huzûr-ı neşvede anuñ gibi hôd-râyı söyletmez

7 Leb-i şîrîn-dehânın vasf iderken Nâmî-i zâruñ
Sarîr-i hâmesi tûtî-i şekker-«âyı söyletmez

[153]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Tegüpû-yı reh-i vuslatda sabâ-veş degülüz
Sûret ü âyineyüz penbe vü âteş degülüz

2 Zülf-i Leylâ-sıfatuz keş-me-keş-i şânede biz
Mûy-ı Mecnûn gibi âsûde müşevveş degülüz

3 Ser-be-ser âteş ü âteş-dilüz ammâ ki yine
Cins-i hâk-i kademüz şu`le-i ser-keş degülüz

4 Gül-sıfat nagme-serâyâna ser-â-pâ gûşuz
Murg-i gülşen gibi bîhûde nevâ-keş degülüz

5 Hâkden câma iren cür`a-i deryâ-sıfatuz
Nûr-ı sâfî gibi ammâ katı bî-gaş degülüz

6 Sohbet-i tîre-nümâ mihr-i ziyâ-bahşâyuz
Bîş ü kem olmada rûşenligi meh-veş degülüz

7 Nâmî peyveste hırâm-ı kad-i dildâruz biz
Sâye-veş sâde-dilüz levh-i münakkaş degülüz

[154]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Dâg-ı dil açdı gamzesine dâmen-i niyâz
`Arz itdi berk-i nâza yine hırmen-i niyâz

2 Câm-ı şarâb-ı lutf-ı nigâh ile `aksini
Ser-mest ider dilümde o bezm-efgen-i niyâz

3 Elbette behre-dârî-i üns-i cevâb olur
Deryûze-gird-i râh-ı der ü berzen-i niyâz

4 Şevk-i dil ü hücûm-ı sirişk-i hemîşedür
İrmekde gûş-ı yâra yine reh-zen-i niyâz

5 Feyz-i hevâ-yı nâz u vefâdan şüküftedür
Hep gonçe-i ümîd ü gül-i gülşen-i niyâz

6 Bir `işve-i firîb-i visâli ider dili
Âşüfte-sâz-ı cem`iyyet-i şîven-i niyâz

7	Nâmî görince çâk-i girîbân-ı handesin
	Dâg-ı dil açdı gamzesine dâmen-i niyâz

[155]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Gelse hayâli hâtıra def`-i gam eylerüz
	Va`d-i visâli yâd iderüz `âlem eylerüz

2	Biñ sarf-ı intizâr ile bir gamze aluruz
	Elmâsı ya`nî zahmumuza merhem eylerüz

3	Cevr itmesün iñende felek hüznümüz görüp
	Nâgeh bir âhı nâlemüze hem-dem eylerüz

4	Eşk-i revânı zeyn iderüz sîne dâğına
	İzhâr-ı lutf-ı berg-i gül ü şebnem eylerüz

5	Nâmî gibi hücûm-ı gama virmeyüp vücûd
	Yâd-ı lebiyle göñlümüzi hurrem eylerüz

[156]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Takdîre-güsterîde olaldan bisâtumuz
	Hôn-ı nefîs-i `ışk ile kondı simâtumuz

2	Gamze nedîm ü `işve harîfüz enîs nâz
	Hûbân-ı dil-sitân iledür ihtilâtumuz

3	Fikr-i hayâl ü yâd-ı leb-i dil-rübâdayuz
	Âmâde câm u sâkî hemîşe neşâtumuz

4	Kasd ile dâm-ı zülfe düşer murg-i zîreküz
	Yokdur girift-i pâ vü sere ihtiyâtumuz

5	İtmez şüküfte bâd-ı sabâ gonçesin dilüñ
	Feyz-i tebessümiyle olur inbisâtumuz

6	Huld-i visâl-i yâra dem-â-dem revendeyüz
	Şeh-râh-ı dilde câna bedendür ribâtumuz

7	Nâmî o Kays-ı silsile-cünbân-ı kâkülüz
	Leylâ-yı hüsnedür ezelî irtibâtumuz

[157]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Olanlar nûş-ı mey kim dem-be-dem sâgar be-dest olmaz
Çeker bu bezm-i kesretden ayak mest-i elest olmaz

2 Ne gâfildür o zâhid kim gelür deyr-i cihân içre
Görürken lutf-ı hüsn-i dil-rübâ bes büt-perest olmaz

3 Ne var künc-i riyânuñ kabz u bastında gel ey zâhid
Der-i pîr-i mugan bârî küşâ olursa best olmaz

4 Göñül ol şîşe-i sabr u tahammüldür ki biñ kerre
Düşerse seng-lâh-ı keyd-i a`dâya şikest olmaz

5 İki `âlemde Nâmîye sürûr-efrûz u gam-fersâ
Ser-i kûy-ı dil-ârâ gibi bir cây-ı nişest olmaz

[158]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Sanmañ ki benüm şu`le-i âhum eser itmez
Ol berk-i kazâdur ki irişür haber itmez

2 Rindân-ı meye ta`nı nedür vâ`izüñ âyâ
Bir pendi mi var kim dahı bî-tâb-ter itmez

3 Bir kes mi var âvâre-i sevdâsı degüldür
Hurşîd-i cihân gibi o meh derbeder itmez

4 Hîç bir nigeh itmez o gazâlâne çeşm kim
Biñ nâz ile müjgânlarını `işve-ger itmez

5 Sebt itmez o nâmın varak-ı kevne ki Nâmî
Dest-i kalemi levh-i beyâna eser itmez

[159]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Biz iltifât-ı neşve-i câm-ı Cem itmezüz
Biz sâkî minneti ile def`-i gam itmezüz

2 Leb-rîz-i şevk-i `ışk-ı bütândur vücûdumuz
Dem mi geçer ki zevk ile biñ `âlem itmezüz

3 Zahm üzre zahm olmayıcak râhat olmazuz
Biz berk-i gamze gayrısını merhem itmezüz

4 Gül gibi rû-şüküfte vü sad-pâre sîneyüz
Biz gonçe gibi cebhemüzi derhem itmezüz

5	Âh u figânı Nâmî gibi dilde saklaruz
	Nây-ı gülûya nâlemüzi hem-dem itmezüz

[160]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Gerdûn-süvâr-ı nâzum tarf-ı zemîne bakmaz
	Kûyında hâksâr-ı zâr u hazîne bakmaz

2	Bî-tâb-ı iştiyâkı n`itsün ne çâre kılsun
	Ol çeşm-i mest-i `işve âh u enîne bakmaz

3	`Işk-ı mecâza zâhid ta`n itse gam degüldür
	Ol hîre-çeşmi gördüm mihr-i cebîne bakmaz

4	Bir şâh-ı mülk-i hüsnüñ diller esîr-i cevri
	Devrinde şekve-kâr-ı dâd-âferîne bakmaz

5	Hâhiş-ger-i visâl-i mahbûb-ı ser-keşîdür
	Şevk-i mahabbet ile dil hûr-ı `îne bakmaz

6	`Uşşâk-ı bî-nevâdan agyâr iderse nefret
	`Âdet budur cihânda «âyin emîne bakmaz

7	Nâmîye `aks-i rûyı zâhir olalı dilde
	Yıllar geçer ki mihr-i çarh-ı berîne bakmaz

[161]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Sanmañ şeref-i sâye-i dâmân ele girmez
	Ten hâk-i reh olmak gerek âsân ele girmez

2	Bir gonçe açılmaz leb-i la`line mümâsil
	Ruhsârı gibi bir gül-i handân ele girmez

3	Geşt eylese firdevs-i berîni dil-i `uşşâk
	Kûyında olan hâlet-i seyrân ele girmez

4	Erbâb-ı dile râh-ı velâda ne diyem âh
	Vuslat gibi bir genc-i firâvân ele girmez

5	Bir gonçede kim lutf-ı tebessüm ola Nâmî
	Bî-tâb olurın çâk-i girîbân ele girmez

[162]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Biz bâde-i te`sîr-i nigeh-mest ile mestüz
Bir gamzede sad-neşve-i peymâne-be-destüz

2 Şevk-i dili yâ Hû ile reftâra getürsek
Bir na`rada biñ zehre-i zühhâd şikestüz

3 Âvîzesidür gûş-ı dilüñ rûz-ı ezelden
Lûlû-yi belî cevherî-i nutk-ı elestüz

4 Gencîne-i `irfân bulınur bâtınumuzda
Zâhirde egerçi teh-i deryâ gibi pestüz

5 Harf-i lebümüz havsala-tâb-ı bülegâdur
Nâmî gibi bir zerre-i hurşîd-nişestüz

[163]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Beni ihâta ider dûd-ı âh göstermez
O mâhı pertev-i sun`-ı İlâh göstermez

2 Hayâlin eyler isem levh-i dîdeye tasvîr
Hücûm ider dile hırs-ı nigâh göstermez

3 Olurdı hâlini görmek ser-i `izârında
Anı da dâmen-i zülf-i siyâh göstermez

4 Nigâh u gamze ile hâb-ı nâza vardı yine
Kemîn-i fitnede çeşmi sipâh göstermez

5 Ser-i gülâlesin agyâra ber-güzâr eyler
Zamân geçer baña tarf-ı külâh göstermez

6 Görinmese n`ola dil-keş o gül-ruhuñ gayrı
Fürûg-ı encümi şeb-tâb-ı mâh göstermez

7 Müşâhede nice mümkin o şûh ile Nâmî
Beni ihâta ider dûd-ı âh göstermez

[164]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Ancak belâ vü fitne degül mübtelâ-yı nâz
Kuhl ile vesme dahı esîr-i belâ-yı nâz

2 Çâk itdügince ceyb-i niyâzı o şûha dil
Ebrû-yı râ-nümâsı olur pîç-zâ-yı nâz

3 Güftârı hande-zâd-ı leb oldukça çeşminüñ
Olur nigâhı sâye-nişîn-i Hümâ-yı nâz

4 Nutkı enîs-i va`d-i visâl olsa lutf ile
Eyler kirişme zînet-i bezm-i safâ-yı nâz

5 Hûy-kerde olsa sâye-geh-i sünbül-i teri
Reşk-âverân-ı Çîn olur âb u havâ-yı nâz

6 Bâg-ı mahabbetüñ gül-i pür-şebnemini der
`Arz-ı niyâz u hâhiş-i hüsn-i rızâ-yı nâz

7 Nâmî o şûh-ı bûkalemûn-şîveyi görür
Âyîne-i niyâza virürse cilâ-yı nâz

[165]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Her-ân-ı hüsnüñ olsa bahâr-ı safâ-yı nâz
Dest-i niyâza düşmeye berg-i vefâ-yı nâz

2 Olduñsa her nigehde n`ola fitne-âferîn
Ey âfitâb-ı `işve vü ey meh-likâ-yı nâz

3 Her gamze hande-zâd-ı serây-ı tegâfülüñ
Her ebrû sâye-perver-i perr-i Hümâ-yı nâz

4 Sunmış o gamze her müje-i `işve-sâzuña
Mestâne câm-ı bâde-i bezm-i edâ-yı nâz

5 İtmiş şüküfte gonçesini bâğ-ı hüsnüñüñ
Feyz-i nesîm-i hande vü neşv ü nemâ-yı nâz

6 Hep lâle-zâr-ı dâğ-ı dili hande-gâh ider
Dest-i müjeñ sunarsa gül-i merhabâ-yı nâz

7 Nâmî didi o hâl-i cebînüñle turraña
Âhû-yı müşk-zâde-i sünbül-çerâ-yı nâz

[166]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Seyr-i hayâl-i hüsnile geçmekde ânumuz
Her dem bahâra tâze sıfat gülsitânumuz

2 Mihr-i münîr-i evc-i sipihr-i belâgatüz
Yokdur egerçi vire kader kadr-i şânumuz

3	Kadd-i hamîde âh dem-â-dem neberdedür
	Besdür helâk-i düşmene tîr ü kemânumuz

4	Mecnûn-ı deşt-i fürkatüz ammâ ki dâyimâ
	Leylâ-yı hüsne cilve-geh âgûş-ı cânumuz

5	Ol bülbül-i nihâl-i gülistân-ı mihnetüz
	Vakt-i hazân resîdedür evvel figânumuz

6	Her gam dile ki gelse kalur gitmek istemez
	Lâbüd mukîm-i hâne olur mîhmânumuz

7	Tâze-nevâ-yı `Örfî-i Şîrâzı itdi pest
	Nâmî sarîr-i kilk-i bedâyi`-beyânumuz

[167]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Hemîşe mest-i câm-ı gamze-i çeşmân-ı mestüz biz
	Nedîm-i bezm-i üns-i şâhidân-ı mey-perestüz biz

2	Ser-i şûrîdemüzden neşve-i yâd-ı lebi gitmez
	Dem-i mahşer de olsa gül gibi sâgar-be-destüz biz

3	N`ola olsak hevâ-bûy-ı hakâyıkdan dimâğ-ârâ
	Nevâ-sâz-ı hbelîh murg-i çemen-deşt-i elestüz biz

4	Bize ülfet idenler itmesünler `ahd-i rû-tâbı
	Tüvân-dest-i teveccühle ser-i peymân-şikestüz biz

5	Revândur hükmümüz hep «ıtta-i ma`nâya Nâmî-veş
	Serîr-i fikret-ârâ bir şeh-i `ârif nişestüz biz

[168]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Göñül göñül diyerek zülf-i yâra dek giderüz
	Ne çâre mülket-i Çîn ü Tatâra dek giderüz

2	Gubâr-ı hatt-ı lebi âhir eyler eşki revân
	O çeşmeden çekilür cûybâra dek giderüz

3	Reh-i belâ-yı velâda gubâr idüp cismi
	Ümîd-i bûs ile dâmân-ı yâra dek giderüz

4	Yolında nakd-i sirişk-i niyâzı «arc iderek
	Verâ-yı `âlem-i bûs u kenâra dek giderüz

5 Gelürse âyine-i hüsne hatt-ı jeng-âver
Safâ-yı dil görilür bir diyâra dek giderüz

6 Miyân-ı lücce-i gamda komaz havâ lâbüd
Bu fülk-i hâli sürer bir kenâra dek giderüz

7 O murg-i evc-i semâ-yı mahabbetüz Nâmî
Hümâ gibi taraf-ı bî-karâra dek giderüz

[169]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Vücûd-ı zârumı za`f u hayâl göstermez
O şûh pertev-i nûr-ı cemâl göstermez

2 Nigâr-ı hüsnini mümkin mi mû-be-mû görmek
Dehânı zerre miyânı hayâl göstermez

3 O gül-`izârı dinür mi o kâmet-i mevzûn
Dem-i hırâmda gülbün misâl göstermez

4 Zebân-ı nükte-nevâzı hücûm-ı şûhîden
Mahall-i bast-ı kelâma me`âl göstermez

5 Geçer o şûh-ı cihânum velîk olmaz kim
Tegâfülinde nigâh-ı gazâl göstermez

6 Bilür o gamzeyi diller ne zehr-i kâtildür
Nümâyişinde egerçi cemâl göstermez

7 Murâd vasl ise Nâmî o şûha zer göster
Tehî niyâz-ı mahabbet visâl göstermez

[170]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Biz mest-i mey-i bî-gaş-ı meyhâne-i `ışkuz
Cân-efgen-i teh-cür`a-i peymâne-i `ışkuz

2 Deşt-i gamuñ olsak n`ola pey-bürde-i Kaysı
Ârâm-geh-i murg-i hevâ lâne-i `ışkuz

3 Olmaz bize dil-hâh-nümâ kıble-i zâhid
Biz secde-ber-i sû-yı sanem-hâne-i `ışkuz

4 Zencîr-i hıred-tavk bize kâr-ger olmaz
Biz halka-keş-i gîsû-yı cânâne-i `ışkuz

5 Rencûr iderüz `âfiyet-i `âlemi gelse
Peygûle-güzînân-ı şifâ-hâne-i `ışkuz

6 Çün sâye-girîzân iderüz şu`le-i mihri
Biz şem`-i ziyâ-güster-i kâşâne-i `ışkuz

7 Nâmî gibi misbâh-ı şebistân-ı belâya
Cân-dâde vü pür-sûhte pervâne-i `ışkuz

[171]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gerd-i efkâr-ı sivâdan sâfdur âyînemüz
Reşk-i mir`ât-ı musaffâdur derûn-ı sînemüz

2 Biz gülistân-ı hayâl-i dil-rübâda dâyimâ
Ol hezâruz kim nevâ-yı nagmemüzdür çînemüz

3 Pertev-i mihr-i cebîn tâbân idelden hâtırı
Fark olınmaz rûz u şeb hem şenbih ü âzînemüz

4 Bezm-gâh-ı mahşere mestâne varur bî-hirâs
Nûş idenler cür`a-i câm-ı mey-i dûşînemüz

5 Teng-dest añlar bizi bilmez mi âyâ müdde`î
Cevher-i `irfân ile pür oldugın gencînemüz

6 Bezm-i nev-devlet-gerâna n`ola basmazsak ayak
Hamdü li`llâh destümüzde sâgar-ı dîrînemüz

7 Cism ü cânı gark-ı deryâ-yı mahabbet ideli
Muntafîdür sîne-i Nâmîde sûz-ı kînemüz

[172]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ne merdüm-i hüşyâr u ne dîvânelerüz biz
Mest-i nigeh-i gamze-i mestânelerüz biz

2 Bilmez bizi sôfî-i safâ-cûy-ı zamâne
Peygûle-i `uzletde ne merdânelerüz biz

3 Hayret-zede-i lu`betümüzdür dil-i Leclâc
Bâzî-gede-i dehrde ferzânelerüz biz

4 Lutf ideli câm-ı leb-i la`lin bize sâkî
Deryûze-ger-i kûşe-i meyhânelerüz biz

5 Hulf olmaz ebed va`de-i erbâb-ı keremde
Da`vâ-yı vefâ idene bîgânelerüz biz

6 Hâsiyyet-i evrâduña zâhid sözümüz yok
Hâhiş-ger-i keyfiyyet-i peymânelürüz biz

7 Nâmî gibi şehr-i tarab-ı `ışkda dâyim
Ser-halka-i rindân ile hem-hânelerüz biz

[173]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1 Biz peyâm-ı peyk-i vasla sîne-meşhûn itmezüz
Derd-i hecre sâbirüz agyârı mahzûn itmezüz

2 Levh-i dil nakş-ı temennâ-yı vefâdan sâdedür
Ârzûya lutf-ı minnet-bârı makrûn itmezüz

3 Biz firîb-i gamze-i fettânlara virüp vücûd
Vasl ümîdiyle dil-i şeydâyı meftûn itmezüz

4 Bâde-i hûn-ı cigerle `ayş ider mestâneyüz
Nâlemüz añlar bizi tahrîk-i kânun itmezüz

5 Gerdiş-i seyyâreden ber-ter temâşâ-gâhumuz
Biz nigâh-ı tâli`-i menhûs u meymûn itmezüz

6 Dâver-i taht-ı dilüz gencînemüzdür dâğumuz
İltifât-ı tûde-gâh-ı kenz-i Kârûn itmezüz

7 Fârig-i âmâl-i dâreynüz dil-i Nâmî-sıfat
Kâm içün tab`a hırâş-ı fikri merhûn itmezüz

[174]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Biz hemîşe ârzû-yı la`l-i mey-gûn eylerüz
Ol ümîd ile dil-i mahzûnı meşhûn eylerüz

2 Reng-i gül-ruhsâr-ı cânânı hayâl itdükçe biz
Dîdemüzden cûybâr-ı eşki gül-gûn eylerüz

3 `Âşıkuz artar cefâ-yı dil-rübâdan şevkümüz
Zevkümüz seyr itdürür agyârı mahzûn eylerüz

4 Deşt-i mihnet kûh-ı gam seyrin ider âvâreyüz
Ya`nî meyl-i mezheb-i Ferhâd ü Mecnûn eylerüz

5 Kâm-bahş-ı düşmen-i bed-hâhuz ammâ gâh olur
Bir şikeste âh ile hâlin diger-gûn eylerüz

6 İtmezüz Tûbâ-yı huld olsa nigâh-ı iltifât
Biz temâşâ-yı hayâl-i kadd-i mevzûn eylerüz

7 Nâmî-veş deryâ-dil ü gevher-şinâs-ı ma`nîyüz
Nazm-ı şi`ri reşk-sâz-ı dürr-i meknûn eylerüz

[175]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Oldugiyçün âşikârâ vü nühüfte `azmümüz
Eksük olmaz bu fenâ deştinde sulh u rezmümüz

2 Dönmezüz şemşîr-i Hayder-veş cihân olsa `adû
Ceng-i dilde görmemişdür kimse rûy-ı hezmümüz

3 Görmedükse seng-dillerden n`ola cevr ü sitem
Hamdü li`llâh mûm ider hârâyı sıdk-ı cezmümüz

4 Turmaduk diñlenmedük râh-ı talebde bir nefes
İrmeyince dâmen-i maksûda dest-i hazmumuz

5 Nûşumuz câm-ı temâşâ hayret oldıysa n`ola
Nâmî-âsâ dâyimâ hakka`l-yakîndür bezmümüz

[176]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
1 Sürûr-ı câh-ı dünyâ `azl ile zâr olmasın degmez
Neşât-ı câm-ı Cem mahmûr-ı evgâr olmasın degmez

2 Safâ-yı seyr-i gül-ruhsâr-ı `âlem niçe yıl bir dem
Esîr-i bend-i gîsû-yı siyeh-târ olmasın degmez

3 Dirîg itmezse de bûs-ı leb-i la`lini `uşşâka
Hadeng-i gamzeden gâhî dil-efgâr olmasın degmez

4 Ne deñlü iltifât eylerse bir dildâr-ı meh-peyker
Yine agyâra bir lahza vefâdâr olmasın degmez

5 Fenâ bâzârınuñ kâlâ-yı sûd-âverdine Nâmî
Virüp sermâye-i vakti ziyân-kâr olmasın degmez

[177]
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Bûseye ibrâm nedür bilmezüz
Vuslata ikdâm nedür bilmezüz

2 Dönmese de `aks-i murâd üzre çarh
Biz heves-i kâm nedür bilmezüz

3 Gamze açar yaramuz agzın yine
Gayrıya i`lâm nedür bilmezüz

4 `Ayş iderüz yâd-ı lebiyle müdâm
Bâde-i gül-fâm nedür bilmezüz

5 Mest-i harâb-ı reh-i meyhâneyüz
Neng nedür nâm nedür bilmezüz

6 Hem-per-i pervâz-ı Hümâ murg-i dil
Dâne nedür dâm nedür bilmezüz

7 Biz mey-i nâbı çekerüz şîşeden
Nâmî gibi câm nedür bilmezüz

[178]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1 Sanmañuz deryûze-gird-i cür`a-i peymâneyüz
Sâgar-ı la`lîn lebinden nûş iden mestâneyüz

2 Bülbül-i nâlân-ı gül-bâğ-ı hayâlüz hem yine
Şem`-i ruhsâr-ı visâle per yakar pervâneyüz

3 Sînemüz hâlî kıyâs itmeñ harâb-âbâd isek
Yâdigâr-ı bezm-i Cem ma«zûn olan virâneyüz

4 Kays-ı `ışkuz ma`nîde sûretde meftûn-ı hıred
Mest-i hüşyâruz hemîşe bir `aceb dîvâneyüz

5 Mû-be-mû hüsni temâşâya ser-â-pâ dîdeyüz
Gösterür hem `aksini âyîne-i cânâneyüz

6 `Aks ider hercâylık gâhî dil-i şeydâmuza
Gamze-i hûn-rîz-i yâra âşinâ bîgâneyüz

7 Bezm-i kudsa Nâmî-âsâ mahremüz ammâ yine
Dâmen-âlûde mukîm-i kûşe-i meyhâneyüz

[179]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Sanmañuz hatt u hâle meftûnuz
Nakş-bend-i cemâle meftûnuz

2 Ya`nî mir`ât-ı şekl-i âdemde
`Aks-i hüsn-i kemâle meftûnuz

3 `Adem-i sırfa böyle cilve viren
Kudret-i lâ-yezâle meftûnuz

4 Âşiyân-sâz olan gül-i dehene
Murg-i gunc u delâle meftûnuz

5 Dîdede cilve-beste nakş-ı cemâl
Dilde hüsn-i hayâle meftûnuz

6 Fârigüz şevk-i reft ü âmedden
`Ârifüz zevk-i hâle meftûnuz

7 Nâmî-veş yâr ile hem-âgûşuz
Biz hemîşe visâle meftûnuz

[180]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Biz neşve-dih-i câm-ı dil-i ehl-i niyâzuz
Hem mâye-ber-i şîve-i ra`nâyî-i nâzuz

2 Geh hâk-i reh-i sâkî-i peymâne-be-destüz
Geh pey-ber-i zühhâd-ı ser-endâz-ı namâzuz

3 Şîven-gedemüz yine harîm-i dilümüzdür
Geh nagme-ger-i şâdî vü geh nâle-nevâzuz

4 Geh cilve-ger-i kasr-ı harem-gâh-ı hakîkat
Geh pây-ber-i geşt-i gülistân-ı mecâzuz

5 Geh kilk-i bedâyi`-gere bîgâne nedîmüz
Geh Nâmî gibi hem-dem ü hem-mahrem-i râzuz

FÎ-HARFİ`S-SÎN
[181]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Seher sahn-ı çemende bezm-i nûş-â-nûş ider nergis
Olur mest-i safâ-peymâ hurûş u cûş ider nergis

2 Meger bir mû-miyânı kocmaga verziştedür dâyim
Vücûdın cezr ü medde ser-be-ser âgûş ider nergis

3 Firûzân itmege hep şem`-i `işret-gâh-ı gülzârı
Derûnında müheyyâ ahker-i has-pûş ider nergis

4 Büyüklenmez gül-i ra`nâ-sıfat magrûr-ı hüsn olmaz
Çemen etfâlini hem-sohbet ü hem-dûş ider nergis

5 Dem-i fursat geçer kalmaz diyü nezzâreye her dem
Sunar sahbâ-yı zerrîn-sâgarı bî-hûş ider nergis

6 Hemîşe muntazırdur var ise bir çeşm-i şehlâya
Peyâm-ı vaslına cismin ser-â-pâ gûş ider nergis

7 Dem-â-dem göz kıpar zer gösterür hûbân-ı ezhâra
Dil-i Nâmî gibi rindâna vaz`-ı hoş ider nergis

[182]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 O dehâna femüñi eyleme ey gonçe kıyâs
Sende yokdur o tekellüm o Mesîhî enfâs

2 Dimiş ebrû vü müje dest-i kazâ-nâza sunup
Ber-kemân kabza-i miskîn niçe tîr-i elmâs

3 Gamzenüñ cünbiş-i lutf u sitemin fehm itseñ
Zâhidâ neydügini bilür idüñ emn ü emân

4 Harf-i ser-beste-i sırr-ı dehenin derk idemez
Vâkıf-ı şîve-i gaybiyye olan nükte-şinâs

5 O şeh-i kişver-i hûbîye düçâr oldukça
Nigehinden mütelâşî olur elbette havâs

6 Dil-i şeydâ görüp ol gamze-i hûnîlerini
Ser-i zülfinde ne mümkin ki ide istînâs

7 Reh-güzârında dil-i Nâmî-sıfat hâk olagör
Birgün elbette olur sâye-i dâmâna mümâs

[183]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Âşıkuñla bir mi cânâ bü`l-heves
İre mi pervâz-ı `Ankâya meges

2 Bü`l-heves şâd olmak ister dâyimâ
`Âşık ayrılmaz gamuñdan bir nefes

3 Bü`l-heves dâyim olur herze-derây
`Âşık eyler nâle mânend-i ceres

4 Bü`l-heves genc-i visâle kasd ider
Bir nigâhuñ `âşık-ı bîmâra bes

5 Bü`l-heves eyler kenâruñ ârzû
`Âşıka nutk-ı lebüñdür mültemes

6 Bü`l-heves dermân umar `âşıklaruñ
Derde bî-tâb olmaga eyler heves

7 Gülşen-i kûyuñda cânâ Nâmî-veş
Bülbül `âşık bü`l-hevesdür hâr u has

[184]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Cism-i zerdüm `andelîb-i câna bir zerrîn kafes
Dâglar yer yer konılmış güldür aña tâze-res

2 Kûh-veş sâbit-kademdür `âşık-ı ser-bâz olan
Bü`l-heves seyl-i havâ üzre revândur misl-i has

3 Dâm-ı tezvîrinde şeyhüñ ahmakân-ı bî-safâ
Târ-gâh-ı `ankebût üzre kalur gûyâ meges

4 Nây-veş hâlî-derûn olup delenler bagrını
Bezm-i gamda lâbüd ehl-i `ışka olur hem-nefes

5 Reh-revân-ı Ka`be-i maksûd olan Nâmî gibi
Kendüye dem-sâz ider feryâdı mânend-i ceres

[185]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Lâne-i ümmîdi sûzân eyledi murg-i heves
Nagme-senc-i gülşen-i ruhsâr olınca bir nefes

2 Cânuma `işret hücûm-âverdür ammâ n`eylesün
Sâkin itmez sûz-ı Tûrı gird-bâd-ı hâr u has

3 Hôş degül mi `âşıka sahrâ-neverd-i ye`s iken
Mahmil-i maksûda ola nâgehânî dest-res

4 Râh-ı `ışkuñ kârbân-ı şeb-revine tâ ezel
Âh-ı `âlem-tâb meş`al nâleler olmış ceres

5 Olmaz âşüfte dil-i Nâmî o şûh-ı dil-keşe
Kim ire dâmân-ı vaslına anuñ dest-i heves

[186]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Nâleme hem-zebân olalı ceres
Alımaz oldı bî-enîn nefes

2 Âşinâ olmaz ise `ışka hıred
Sûz-ı berke döyer mi hırmen-i has

3 Mübtelâ kim diyince ol perîye
Didi agyâr duymasın sesi kes

4 Muztarib gül-ruhân hevâsı ile
Murg-i câna olalı sîne kafes

5 Dili âşüfte eyleyüp Nâmî
Eyleme vasl-ı bî-vefâya heves

FÎ-HARFİ`Ş-ŞÎN
[187]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Çıkar mı bir nefes kim olmaya dilden `ayân âteş
Ser-â-pâ her bün-i mûyumda hüfte biñ cihân âteş

2 Dem-â-dem zâhir eyler sûz-ı dil âh-ı derûn-âsâ
Komışdur var ise `ışk ile bir dâğ-ı nihân âteş

3 Olur yâd-ı ruhuñla külhana girsem her ahker gül
Varursam sahn-ı bâğa sensüz olur gülsitân âteş

4 Visâlüñ hâtıra gelse kopar âh-ı cihân-sûzum
Olur dûd-ı derûnumdan zemîn ü âsümân âteş

5 Meger yâd-ı müjeñle ebruvânuñ fikrin itmişdür
Hevâya ser virüp ger tîr olur gâhî kemân âteş

6 `Aceb taklîd ider berk-i nigâh-ı gamzeñe cânâ
Helâk itmekde olmışdur düçârın bî-amân âteş

7 Hayâl-i kâmetüñ seyrinde Nâmî eylese âhı
Çıkar bir serv şeklinde turur niçe zamân âteş

[188]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dâmen-i kühsâr-ı gamda Kays feryâd eylemiş
Hânümân-ı derdini hayfâ ki berbâd eylemiş

2 Şerm idüp olmış Züleyhâ bürka`-ârâ-yı sanem
Yûsufın ol şîveden râhî-i irşâd eylemiş

3	Dâne iden dâm-ı zülfe hâlini murg-i dile
Gamzesin her kûşe-i ebrûda sayyâd eylemiş

4	Lagziş-i pâyı bahâne itdürüp yârî-i `ışk
`Âkıbet Şîrînini ber-dûş-ı Ferhâd eylemiş

5	Nâmî tasvîr-i dil-âşûbın çeküp levh-i dile
Nakş-ı reşk-i hâme-i Mânî vü Behzâd eylemiş

[189]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Hadeng-i gamzesini der-kemân-ı ebruvân itmiş
Yine ol şûh-ı `âlem kasd-ı cân-ı nâ-tüvân itmiş

2	Sipeh-sâlâr-ı `işve nîze-dârân-ı müje birden
Çeküp asker yine mülk-i şekîbâya kırân itmiş

3	Alup koynına pîrâhen o mâh-ı `âlem-ârâyı
Der-âgûşını reşk-i hâle-i mihr-i cihân itmiş

4	Nice setr eylesün eşk-i revân u rûy-ı zer-fâmı
Tutalum zahm-ı dâğ-ı sînesin `âşık nihân itmiş

5	Sunup câm-ı mey-i la`l-i lebin bezm-i tasavvurda
Dil-i Nâmîyi zevk-i vuslat ile kâmrân itmiş

[190]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1	Sîneye çekdüm yine bir mâh-rûyı hâle-veş
Sûz-ı `ışkı yakdı dilde dâğ-ı mihrin lâle-veş

2	Seyr-i ruhsâra harîsem ol kadar kim dîdeden
Cilve-i nezzârem olur katre-i seyyâle-veş

3	Görmesem deryâ-yı eşke gavta-hârem dem-be-dem
Göricek olur vücûdum şu`le-i cevvâle-veş

4	Cür`et-i izhâr-ı derd itsem derûn-ı sînede
Rişte-i nutkum olur pîçîde mûy-ı nâle-veş

5	Künc-i fürkatde ümîd-i bûs ile fikr-i lebi
Nâmîye besdür firîb-i delle-i muhtâle-veş

[191]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Feyz-i meyden ruhların ol şûh gül-gûn eylemiş
Gamzeler şemşîrini destinde pür-hûn eylemiş

2 La`lümi emsem diyen derd ile cân virsün dimiş
Cân virüp cân almagı `uşşâka kânûn eylemiş

3 Şevk ile rû-mâl olup her gün tolanur kûyını
Âfitâbı var ise hüsnine meftûn eylemiş

4 Kays-ı nâ-şâdını Leylâ gayrıdan mümtâz idüp
Kâsesin kırmış dilin lutf ile meşhûn eylemiş

5 Mübtelâlar içre nâz ile geçerken ol perî
Bir nigâh ile dil-i Nâmîyi memnûn eylemiş

[192]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 O dil ki râh-güzâruñda pest olup kalmış
Ümîd-i sâyeñ ile pây-best olup kalmış

2 Nigâh-ı `işve-gerüñ bezm-i hâb-ı nâzuñda
O sâkî-i meye beñzer ki mest olup kalmış

3 Heves-nigârın idüp hâme vasf-ı engüştüñ
Zebân-ı nâtıka-senci şikest olup kalmış

4 Firâk-ı seyr-i ruhuñdan çü dil gül ü lâle
Hemîşe çâk-i girîbân-be-dest olup kalmış

5 Serây-ı sîne hayâlüñle Sûmenâta dönüp
Dil anda vâlih-i sûret-perest olup kalmış

6 İder komaz yine lutf-ı `itâb-ı pinhânuñ
O gamzeler ki tegâfül-nişest olup kalmış

7 Ko hâl-i Nâmîyi yâd itme yâd-ı la`lüñ idüp
O mest-i neşve-i câm-ı elest olup kalmış

[193]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Bu cism-i nâ-tüvân kim dûd-ı âh-âbâda sarılmış
O hasdur gûyiyâ dâmân-ı gird-i bâda sarılmış

2 Kemâl-i nakş-ı hüsne virmege sûret budur bâ`is
Ki târ-ı zülfi bir dem hâme-i Behzâda sarılmış

3 Mahabbet kâbil-i feyz-i safâ bir sîne bulmamış
Tenezzül eyleyüp hayfâ dil-i Ferhâda sarılmış

4	Tutup zülf-i dil-âvîzin ider dil gamzeye şekvâ
	Huzûr-ı şehde gûyâ nâ-tüvân bî-dâda sarılmış

5	Hayâlin kûşe-i hâtırda Nâmî çekmiş âgûşa
	Hele hîç kimse vâkıf olmamış tenhâda sarılmış

[194]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Sen itdüñ ise `ahd-i dîrîneyi ferâmûş
	Ben itmem ol recâ-yı pîşîneyi ferâmûş

2	Te`sîr-i nev-niyâza dil itse n`ola himmet
	Sen eyledüñ o va`d-i dûşîneyi ferâmûş

3	Zâhid o şûhı görseñ `akluñ gider iderdüñ
	Tesbîh ü vird ü dalk-ı peşmîneyi ferâmûş

4	Dil pâs-ı hâtır itse n`ola gam-ı visâlin
	Hükm-i tılısm itmez gencîneyi ferâmûş

5	Ol nev-resüñ visâlin göñlüm de eylemez yâd
	Tıfl-ı hecâ iderse âzîneyi ferâmûş

6	Şahs-ı denîden umma dil-hâhuña mülâkât
	Dânâ ya hîç ider mi ol kîneyi ferâmûş

7	Nâmî mecâzdan geç hüsn-i hakîkate var
	Seyr olmaz itmeyince âyîneyi ferâmûş

[195]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	O peykân-ı mahabbet kim dil-i bülbülde cây itmiş
	Gubâr-âşâm-ı şebnemdür ki gûyâ gülde cây itmiş

2	Perîşân kâkül içre hâl-i `anber-bû `izârında
	O miskîn nâfedür kim sâye-i sünbülde cây itmiş

3	Dil-i leb-rîz-i `ışk üzre dimâğ-ı pür-havâ gûyâ
	Habâb-ı bâd-perverdür ki câm-ı mülde cây itmiş

4	Havâ-yı gamla âşüfte-dimâğ olmaz mı `âşıklar
	Ola şâne-sıfat dest-i `adû kâkülde cây itmiş

5	Dil-i Nâmîde gûyâ dâğ-ı mihnet berg-i gül-âsâ
	İrüp dest-i sabâdan lâne-i bülbülde cây itmiş

[196]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Yine sünbüllerin ol şûh-ı `âlem târmâr itmiş
Tagıtmış lânesin bülbüllerinüñ bî-karâr itmiş

2 Nice mümkin ümîd-i sabr u sâmân ola dillerde
Yine her kûşe-i ebrûlarını gamze-zâr itmiş

3 Ne mümkindür dili almak o kâfir-kîşden gayrı
Esîr-i bend-i pîç-â-pîç-i zülf-i müşk-bâr itmiş

4 Leb-i nâzük-teri tebhâle zâhir eylemiş gördüm
Meger bir hâtırı pür-sûzdan yâdı güzâr itmiş

5 Getürmiş yüz virüp pîrâmen-i hüsne hatın ammâ
Hurûc itdükce gâhî tu`me-i şemşîr-i `âr itmiş

6 Ne şâhîndür nigâh-ı gamzesi âyâ o fettânuñ
Açınca per nice murg-i dili birden şikâr itmiş

7 O şûhı mest-i hâb-ı nâz iken Nâmî bulup fursat
Alurken bûsesin lutf-ı tebessüm şermsâr itmiş

[197]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dil-i erbâb-ı `ışka hîç karâr u mesken olmazmış
Hümâ-pervâz imiş ammâ per ü bâl-efgen olmazmış

2 Fezâ-yı dilde dâğ-ıstân-ı derd ü nâleden gayrı
Nevâ-yı `andelîb ü şâhsâr-ı gülşen olmazmış

3 Gam-ı hecr [ü] neşât-ı vasl olurmış `âkıbet yeksân
O demlerde şeb-i târîk ü rûz-ı rûşen olmazmış

4 Tutarmış pîr-i `ışk âgûş-ı dilde Yûsuf-ı hüsni
Arada mekr-i ihvân nekhet-i pîrâhen olmazmış

5 Ser-â-pâ bir görinmez şu`le-i pertâb imiş Nâmî
Libâs-ı `ışka ceyb ü âstîn ü dâmen olmazmış

[198]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Yine şemşîr-i nigâh-ı nâzı ser-tîz eylemiş
Ol ki dâğ-ı `ışkını dillerde gül-hîz eylemiş

2 Pençe-i hurşîd-i hüsni tâb-dih pür-zûr iden
Mübtelâsın zerre-i bî-tâb ü nâçîz eylemiş

3 La`lini cân-bahş idüp dil-mürdeye biñ lutf ile
Gamzesin katl-i niyâza tîg-i hûn-rîz eylemiş

4 Her-füsûn-ı fitne biñ cân u dili gâret idüp
Tarf-ı çeşmin cân-sitân zülfin dil-âvîz eylemiş

5 Adı mihr ü encüm olmış devr ider eflâkde
Rûz-ı fürkat Nâmî bir âh-ı şerer-hîz eylemiş

[199]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Zülf-i şeb-târın `izâr üzre perîşân eylemiş
Ol perî târîki nûr içre nümâyân eylemiş

2 Bir tebessümden yine şûrîde olmış niçe dil
Gülşen-i kûyın o gül cûş-ı hezârân eylemiş

3 `İşvelerle zînet idüp kûşe-i ebrûların
Her nigâhın mâye-i âşûb-ı devrân eylemiş

4 Bâg-ı hüsni pâs içün nezzâre-i müştâkdan
Gamze-i merdüm-küşi beñzer nigeh-bân eylemiş

5 Mihr-i rûyın `arz idince dâğ-ı dil izhârına
Lâle-veş üftâdeler çâk-i girîbân eylemiş

6 İltifât idüp yine ser-geştegân-ı kûyına
Câme-i tenden çıkarmış tûde-i cân eylemiş

7 Nâmî-i dil-haste hecr ile sipihr-i sînede
Âhını berk-i dırahşân ra`dın efgân eylemiş

FÎ-HARFİ`SÂD
[200]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Cilve-i reftâra virmiş ol perî bir tarz-ı hâs
Cünbişinden şîve-i hûrâya virür intikâs

2 Böyle âşûb-ı cihân olup kalursa kâmeti
Añlamam kim fitne-i haşr ide kesb-i ihtisâs

3 Kurtuluş yok tîr ü tîg-i gamzesinden var ise
Zeyl-i dâmân-ı tegâfüldür yine cây-ı menâs

4	Cân u dil zülf-i dil-âvîzinde kaldıysa n`ola
	Silsile-cünbân-ı `ışka yokdur ümmîd-i halâs

5	Kasd-ı `uşşâk itmiş agyâr almaga bûs-ı lebin
	Lâzım oldı aña Nâmî bir niçe yüzden kısâs

[201]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Lutf-ı mihre hattuñ ibrâz itdi nas
	Ey hilâl-ebrû kemân-ı cevri yas

2	İltifât it `âşık-ı dîrîneye
	Nahl-i ferdâya dil-i agyârı as

3	Külbe-i vicdâna ey Yûsuf-hayâl
	Gel şeref vir dîde-i giryâna bas

4	Noktadur vasf-ı dehânuñ ey perî
	Bî-dile ammâ gam-ı zülfüñ kısas

5	Mühr-i `ışka itdi üstâd-ı ezel
	Yâd-ı la`lüñle dil-i Nâmîyi fas

[202]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Gösterince bezm-i meyde devre-i peymâne raks
	Birbirine girdiler `aks eyledi mestâne raks

2	Zülfini bâd-ı sabâ gâhî perîşân itse dil
	Aña beñzer kim ider zencîr ile dîvâne raks

3	Bûse-i dâmân-ı şem`-i ser-keşe ruhsat bulup
	Şevk-i ümmîd-i visâl ile ider pervâne raks

4	Pîç ü tâb-ı turrasından ugrasa bâd-ı seher
	Ser-be-ser girdâb olur düşer dil-i `ummâne raks

5	Ta`n olınmaz zevke dâyirdür dil-i Nâmî gibi
	Neşve-i `ışk itdürür şâhân u dervîşâne raks

[203]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Nigâh-ı lutfı o şûhuñ `itâbına mahsûs
	O dahı gamze-i mest-i harâbına mahsûs

2 Lebinden irmege gûş-ı fütâdeye bir harf
`Adûya üns-fezâ-yı hitâbına mahsûs

3 O şehsüvârumuzuñ bûs-ı dest ü pâyı âh
Hased hased ki `inân u rikâbına mahsûs

4 Hırâm-ı şâhid-i hande miyân-ı la`linden
Bir iki câm ile ref`-i hicâbına mahsûs

5 Rızâ-yı gamzeye teslîme kûşiş it Nâmî
Olınca lutf u sitem hep cenâbına mahsûs

FÎ-HARFİ`Z-ZÂD
[204]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bûs-ı la`lüñdür şarâb-ı bezm-i `âlemden garaz
Havsala kesb eylemekdür neşve-i Cemden garaz

2 Lutf-ı dendân u lebüñ işrâbıdur nezzâreye
Hep dehân-ı gonçede lûlû-yi şebnemden garaz

3 Şevk-i rûyuñ bir fenâ kesb itdürür `uşşâka kim
Mahv olur hep meyl-i sûr u bîm-i mâtemden garaz

4 Nev-be-nev şâd-âbî-i gül-berg-i hüsnüñdür yine
Gülşen-i kûyuñda bunca çeşm-i pür-nemden garaz

5 Şîve-i reftâr-ı kaddüñ seyridür bir kaç kadem
Sahn-gâh-ı `âlem ü Firdevs-i hurremden garaz

6 Dem-be-dem izhâr-ı zevk-i derd-i `ışkuñdur yine
Renciş-i zahm-ı derûn u lutf-ı merhemden garaz

7 Zerre zerre `âleme baksañ dil-i Nâmî gibi
Hep ümîd-i vuslatuñdur ülfet-i gamdan garaz

[205]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Kanlu sudur cûybâr-ı eşke gelmez inkırâz
Dîdeler mecrâsına konmış iki la`lîn hıyâz

2 Ol ne hoşdur `âşıka dildâr iderken iltifât
Nâ-şenîde ola itdükce rakîbi i`tirâz

3 Gülbün-i kadd üzre ruhsâr u `izârın dir gören
Tev`em olmış kudret-i Hakdan gül-i sürh u beyâz

4	Mest-i câm-ı nâz olup itse hırâm ol serv-kad
Gülşen-i Firdevse reşk-endâz olur sahn-ı riyâz

5	İnbisât-ı vasla irmişdür dil-i Nâmî gibi
Virmez erbâb-ı dile ta`n-ı mürâyî inkıbâz

[206]
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1	Lutf-ı ruhuñ ibrâzıdur hep gülşen ü gülden garaz
Nûş-ı lebüñ işrâbıdur peymâne-i mülden garaz

2	Olmış bahâne arada âşüftegî-i hüsn-i gül
Gül-berg-i rûyuñ hecridür feryâd-ı bülbülden garaz

3	Ol gerden-i sîmîn ile yer yer düşen hâl-i siyeh
İzhâr iderler şîve-i kâfûr u fülfülden garaz

4	Âşüfte-şekl-i turradur olmış perîşân câ-be-câ
Dâmân-ı kuhsâra düşen gîsû-yı sünbülden garaz

5	Nâmî gibi dil-beste-i zünnâr-ı `ışk olmış meger
Ehl-i dilüñ başındaki sevdâ-yı kâkülden garaz

FÎ-HARFİ`T-TÂ`
[207]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	`Anber-i ter saçdı gül-berg-i `izâr-ı yâre hat
Revnak-ı hüsni ziyâd itdi ruh-ı dildâre hat

2	Zeyn idüp nûr-ı siyehle rûyını cânânenüñ
Başka hâlet virdi lutf-ı şîve-i dîdâre hat

3	Cilve-i hüsni yine eyler temâşâ mû-be-mû
Kılca gelmez görmez aslâ hiddet-i nezzâre hat

4	`Ayn-tâb-ı hüsne gûyâ itdi Şâmîler hücûm
Gamzedür sâlâr-ı fitne `asker-i hûn-hâre hat

5	Âyet-i “nûrun `alâ nûr”ı yazup dest-i kader
Misk-i terle çekdi cedvel safha-i ruhsâre hat

6	Hem vefâ-kirdâr ider hûbânı erbâb-ı dile
Perde-dâr-ı hüsn olur hem dîde-i agyâre hat

7	Her ne deñlü olsa gül-pûş-ı cemâl-i dil-rübâ
Hâyil olmaz çeşm-i Nâmî-i nigeh-bîdâre hat

[208]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dest-i nakkâş eyleyüp tasvîr-i hüsnüñde galat
Yok yere konmış dehândur diyü bir la`lî-nukat

2 Gel kenâra bir kadem ey serv-i hoş-reftâr-ı nâz
Niçe bir olsun sirişküm reşk-sâz-ı cûy-ı Şat

3 Her heves-gîrân-ı seyr-i hüsnüñ olmaz gam-güzîn
Râh-ı `ışkuñda belâ-keş derd-mendüñdür fakat

4 Zevk-i hâlât-ı dürüst-i ehl-i `ışka diñledüm
Vâ`iz-i efsâne-sencüñ sözleri var hep sakat

5 Cân virüp Nâmî lebine cân alurmış bûseden
Gam-keşân-ı vaslına tarh itmiş a`lâ bir nemat

[209]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gerçi pâs-ı mushaf-ı hüsninde mâhir oldı hat
Âyet-i Nûrı basup ammâ ki kâfir oldı hat

2 Mısra`-ı ebrûları vezninde bir beyt eyleyüp
Misk-i terle la`li üzre yazdı şâ`ir oldı hat

3 Gün-be-gün mir`ât-ı ruhsâra keder virmekdedür
Âh kim gitdükçe jeng-i levh-i hâtır oldı hat

4 Fitne-i Ye`cûcidür âhir-zamân-ı vaslınuñ
`Âlem-i hüsne yayıldı çıkdı zâhir oldı hat

5 Çeşme-sâr-ı la`le hâyil itmede peyveste dûd
Gâlibâ me`vâ-yı sihr idindi sâhir oldı hat

6 Ka`be-i dîdâra gâyetde meger müştâk imiş
Perde-i miskîn-i `izzet çekdi nâzır oldı hat

7 Kilk-i Nâmî şâhid-i ma`nâ nihân eyler gibi
Safha-i rûyın sevâd-ı terle sâtir oldı hat

[210]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Virür hayâl-i hande baña bir dem-i neşât
Virmez o zevki bir dile câm-ı Cem-i neşât

2 Eyler şüküfte şebnem-i gam gonçe-i dili

Pejmürde olur esse nesîm-i dem-i neşât

3 Ol deñlü urdı mıskalayı zer-nigâr-ı Cem
Gitmez henûz dildeki jeng-i gam-ı neşât

4 Ferdâ-yı `ömr olaydı fedâ olsa bir nefes
Ol şâhid-i merâm ile bir `âlem-i neşât

5 Hâlî tutar derûnını elbette ney gibi
Ol kim cihânda her dem olur hem-dem-i neşât

6 `Âşık niyâz idince ide dilberi de nâz
Ol vakt irür kemâle dem-i hurrem-i neşât

7 Nâmî o zahm-ı hurde-i tîg-i gam oldı kim
Gelse ziyâd olur elemi merhem-i neşât

[211]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sükker üzre mûrlardur ol leb-i şîrîne hat
`Anber-efşân oldı yâ berg-i gül-i nesrîne hat

2 Nâfe-zâr itdi gülistân-ı `izârın ser-be-ser
Ta`n iderse vechi var deşt-i riyâz-ı Çîne hat

3 Dest-i yâkût-ı zamân âyet-nüvîs-i hüsn olup
Misk-i terle yazdı rakk-ı `ârız-ı sîmîne hat

4 Var ise pûlâd-ı istignâyı nerm itmek diler
Saldı âteş hırmen-i nâz u `itâb-ı kîne hat

5 Sûz-ı âh-ı hasret-efrûz-ı dil-i `uşşâkdan
Dûde-endûd oldı etrâf-ı ruh-ı rengîne hat

6 Çeşm-i bed-devr olmaga kasd-ı zarâfet eyleyüp
Şâhid-i hüsne geyürdi câme-i peşmîne hat

7 Nûş-ı câm-ı la`le Nâmî pâdişâh-ı gamzeden
Hamdü li`llâh vârid oldı `âşık-ı miskîne hat

[212]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Kasd-ı gamze cânadur ammâ nigâh eyler galat
Lutf ider turmaz nigehde gâh gâh eyler galat

2 Pey-rev-i erbâb-ı derd-i `ışk-ı hûbân olsa da
Zâhid-i lâhî yine bî-iştibâh eyler galat

3	`Âşıkâne bir nefes besdür helâk-i düşmene
	Korkarın te`sîr-i sûzânında âh eyler galat

4	Sâbit olmaz müdde`â-yı ehl-i dil bir vech ile
	Nokta sıgmaz her ne söylerse güvâh eyler galat

5	Nâmî tahrîr eyledükçe vasf-ı câm-ı gamzesin
	Mest olur destinde kilk-i rû-siyâh eyler galat

[213]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Lutf ile zeyn eylemiş pîrâmen-i ruhsârı hat
	Hâledür âgûşa çekmiş mihr-i pür-envârı hat

2	Rûyını gâh âfitâb-âsâ ider rûz-ı terâş
	Geh şeb-âsâ der-miyân eyler meh-i dîdârı hat

3	Lutf-ı hüsne vâkıf olmasun diyü çeşm-i `adû
	Setr ider miskîn nikâb içre `izâr-ı yârı hat

4	Der-kenâr itmiş zû-yı misbâh hüsnüñ kâtibi
	Sandı nâdân meşk ider levh-i ruh-ı dildârı hat

5	Gülşen-i hüsnüñ benefşe zeyn idüp etrâfına
	Eyledi dil-cûy-ı Nâmî `ârız-ı gülnârı hat

FÎ-HARFİ`Z-ZÂ`
[214]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	N`ola eylerse ehl-i dil `itâb-ı gonçe-femden haz
	İder elbette rind-i mey-küsârân câm-ı Cemden haz

2	Görince derhem olur hâtır-ı zâhid neden bilmem
	Niçün itmez perîşânî-i zülf-i ham-be-hamdan haz

3	Ne deñlü zevk iderse nûş-ı la`linden dil-i `âşık
	İder ol deñlü yine zahm-ı şemşîr-i sitemden haz

4	Düşer pâyına diller şehsüvâr-ı nâzumuñ lâbüd
	Nigâh itmezse de eyler yine hayl ü haşemden haz

5	Safâ-yı ülfet olur hecre peyveste diyü âhir
	Ümîd-i şevk-i vuslatla ider dil-dâde gamdan haz

6	Cinân-ı kûyını geşt itmek ile bir midür bilsem
	İdermiş zâhid-i nâdân reh-i tavf-ı Haremden haz

7 Olur Nâmî şüküfte bir gül-i şebnem-nümâ gûyâ
N`ola eylerse ehl-i dil `itâb-ı gonçe-femden haz

[215]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dillere virmez o deñlü neşve-i peymâne haz
Kim virür nâz ile düşnâm-ı leb-i cânâne haz

2 Gamzeler câm-ı tegâfül sunsa erbâb-ı dile
İltifât işrâbına rû-keş olur nâdâne haz

3 Mest-i şevk iden yine yâd-ı şarâb-ı la`lidür
Bâde-i bezm-i cihân virmez dil-i rindâne haz

4 Neşve-i câm-ı mahabbet şevkini izhâr ider
Yakmasa şem`a derûnın eylemez pervâne haz

5 Târ-ı zülf-i `anberîn-mûdur anı hüşyâr iden
Âhenîn zencîrden itmez dil-i dîvâne haz

6 Sîneler şemşîr-i gamzeyle anuñçün çâk olur
Hande-i zahmından eyler ol nigeh-mestâne haz

7 Nâmî-i şûrîde nakş-ı hüsnüñ itdükçe hayâl
Ülfet-i vuslat kıyâs eyler irişür câne haz

FÎ-HARFİ`L- `AYN
[216]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Temâşâ-yı dil-i zâra hat-ı ruhsâr olur mâni`
Nitekim `andelîbe vasl-ı gülde hâr olur mâni`

2 Tebessüm ruhsat izhâr eyledükçe bûs-ı la`line
Çeker şemşîr-i nâzı gamze-i hûn-hâr olur mâni`

3 Nice mümkin baña seyr eylemek gül-bâğ-ı dîdârı
Nigâh itsem hücûm-ı eşk-i deryâ-bâr olur mâni`

4 Yine hâyil kabâ-yı cismidür `âşıklaruñ yohsa
Visâl-i dil-rübâya sanmañuz agyâr olur mâni`

5 Sakın sûz-ı derûn izhârını dildârı gördükçe
Nigâh-ı âşinâ-îmâya âh u zâr olur mâni`

6 Hücûm-ı hırs-ı nezzâre çekerken dîdeye perde
Yine seyr-i `izâra zülf-i miskîn-târ olur mâni`

7 Der-âgûş-ı miyânın lutf ider Nâmîye ammâ kim
Komaz zerrîn kemerle hançer-i zer-kâr olur mâni`

[217]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Dîdâr-ı dil-rübâya düşince nigâh-ı şem`
Çarh-ı berîne irdi o dem dûd-ı âh-ı şem`

2 Gösterdi ehl-i `ışka özin hayli ser-firâz
Sûz-ı dilinden olmag ile şeb-külâh-ı şem`

3 İnkâr iderse hâlet-i `ışkını müdde`î
Eşk-i revân u şu`le-i serdür güvâh-ı şem`

4 Rûy-ı habîbe ben de yalıñ yüzlüyem dimiş
Başdan ayağa yanmaga budur günâh-ı şem`

5 İtse hazer `adû nefes-i Nâmîden n`ola
Mümkin mi bâd-ı sarsar ola cilve-gâh-ı şem`

[218]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Olurdı gamzesinden bir nigâh-ı tâze dil kâni`
Temâşâya hücûm-ı şermsârı olmasa mâni`

2 Peyâm-ı derd-i `uşşâka kulak tutmaz o gül-ruhsâr
Dürûg-ı düşmen-i bed-hâhı ammâ sıdk ile sâmi`

3 N`ola yâd-ı lebin kılsa mükerrer ehl-i dil dâyim
Mizâcuñ inhirâfına olur gül-bâ-şeker mâni`

4 Hayâl-i zülfi minber fikr-i tâk-ı ebruvân mihrâb
Olur enbûh-ı âha dilde nakş-ı hüsni bir câmi`

5 Derûn-ı sîne-i Nâmî n`ola pür-şevk-i hüsn olsa
Hemîşe dilde mihr-i `aks-i ruhsârı olur lâmi`

[219]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Vâ`izâ erbâb-ı `ışka niçe bir hadd-i nizâ`
Umaruz rûz-ı cezâ olmaya bu deñlü sudâ`

2 Râh-ı bî-kaydânedür erbâb-ı derdüñ mesleki
Şevk ile evvel kademde cümleye eyler vedâ`

3	Lâzım olan nagmedür murg-i dil-i âşüfteye
	Nâle-i zâra o gül tutmazsa da gûş-ı simâ`

4	Ol büte dirsem nedür bâ`is dirîg-i lutfuña
	Gamzesiyle `arz ider `uşşâka vech-i imtinâ`

5	Nice mümkin sû-yı gayra eyleye Nâmî nazar
	Her tarafdan eyler iken mihr-i hüsni iltimâ`

FÎ-HARFİ`L-GAYN
[220]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Sun baña sâkî meded sahbâ-yı la`lüñden ayağ
	Nâr-ı hasret bagrını `uşşâkuñ itsün dâğ dâğ

2	Âşinâ-yı iltifât it zümre-i hammâruñı
	Nutkuñ olsun cûybâr-ı hâle gül-pâş-ı sürâğ

3	Sâkiyâ sen ol safâ-bahşâ-yı hâtırsın ki hep
	Cür`a-hâr-ı bezmüñ olanlar nedür bilmez yasağ

4	Gülşen-i hüsnüñde ser-mest-i temâşâ çeşm-i ter
	Nekhet-i sünbül-sitânuñdan mu`attardur dimâğ

5	Neşve-i meyden dil-i Nâmîye gel vir âb ü tâb
	Hande-zen olsun gül-i hurşîde destinde ayağ

[221]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Fasl-ı hazân irişdi bozıldı hevâ-yı bâğ
	Esmez nesîm-i dil-keşi gitdi safâ-yı bâğ

2	Mest-i sürûr iderdi gam-âşâm iken dili
	Kanı o zevk-i sohbet-i mihnet-zidây-ı bâğ

3	Hep berg ü bâr-ı şâh dökildi taraf taraf
	Hayret-fezâ-yı dîde-ver oldı fezâ-yı bâğ

4	Bang-i kelâğ u zâğ yine tutdı gülşeni
	Oldı hamûş bülbül-i destân-serâ-yı bâğ

5	Gül-berg-i dâğ-ı sîne-i Nâmî-sıfat hele
	Zeyn oldı şimdi cilve-geh-i dil-küşâ-yı bâğ

[222]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Âteş-i germ-i mahabbet cânuma yakdukça dağ
Oluram zevk-i ümîd-i bûs-ı lebden hoş-dimâğ

2 Lem`a-i hurşîd-i hüsninden pür oldukça derûn
Feyz-i şevkinden olur her mû tenümde bir çerâğ

3 Dil temâşâ-yı hayâl itdükçe dir bunı kim âh
Dest-der-dest-i habîb olsa ne hoşdur geşt-i bâğ

4 Gülsitân-ı `âlemüñ bir vaktine irdük ki biz
Nagme-gâh-ı bülbüli almış ser-â-pâ bang-i zâğ

5 Şemme-i gül-bûy-ı vasl irmez dimâğ-ı cânuña
Olmayınca Nâmî-âsâ bülbül-i bâğ-ı ferâğ

[223]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Vezân oldı nesîm-i şevk irişdi nev-bahâr-ı dâğ
Yine itdi şüküfte sahn-i sînem lâle-zâr-ı dâğ

2 Meseldür gerçi dirler `ârife bir gül yeter ammâ
Safâ itmem ben olmasa hezârân gül-nigâr-ı dâğ

3 Tesellî behre-bahş olmaz dil-i `uşşâka olmazsa
Dem-â-dem tâze merhem tâze zahm-ı dil-figâr-ı dâğ

4 Senüñ har-vâr har-vâr ise nakd-i sürhüñ ey hâce
Yeter erbâb-ı derde bir zer-i kâmil-`ayâr-ı dâğ

5 Nice rûşen olur halvet-serây-ı hâtır-ı Nâmî
Firûzân olmayınca dilde şem`-i tâb-dâr-ı dâğ

FÎ-HARFİ`L-FÂ`
[224]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Harîm-i hüsnine hep hâr-ı hatt iken etrâf
Büherne-pâ nice itsün dil-i kemîne tavâf

2 Gele o kûşe-i mihrâb-ı ebruvâna bakup
Elüñi gögsüñe ko eyle zâhidâ insâf

3 Mahabbet ehli odur tîg-i gamzeye dilber
İşâret eylemedin sînesinde ola şikâf

4 Nigîn-i la`l-i lebüñle o dürr-i dendânuñ
Kanı bahâsını `alemde fehm ider sarrâf

5	Nedür münâsebeti `ışka pendüñüñ bilsem
İşüñ gücüñ koya vâ`iz hemîşe lâf u güzâf

6	Mukârin olmasam erbâb-ı derde bilmez idüm
Olurmış ehl-i gamuñ râh-ı dîdesinde ru`âf

7	Hemîşe Nâmî gibi `aks-i hüsni seyr eyler
Cilâ-yı âyine-i hâtırı olanlar sâf

[225]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Lâzım oldugını âyine-i dildâre sadef
Gûş idüp düşdi ol ümmîd ile bâzâre sadef

2	Leb ü dendânı yanında görinür dîdemüze
Pîle-ver lü`lü`-i yektâ vü hazef-pâre sadef

3	Kendüyi nisbet idermiş o leb-i rengîne
Ol agızla nice beñzer dehen-i yâre sadef

4	Vasf-ı dendânı meger gûş-zed-i hâtır ider
Eyler ol feyz ile hâsıl dür-i şehvâre sadef

5	Hecr-i dil zahm-ı derûnuñ elemin bilmez idi
Olmasa dest-i sadef-kârîde sad-pâre sadef

6	Şâhid-i lü`lüyi itmişdi sürûr-ı sîne
Ayrılup ugradı bir gussa-i nâçâre sadef

7	Dürr-i mengûş-ı dil-âvîzi hevâsında olup
Nâmî-veş oldı o sevdâ ile âvâre sadef

[226]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün fa`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Her dem niyâz-ı `âşık oldıysa nâza masrûf
Nâz-ı sanem de lâbüd olur niyâza masrûf

2	Dâgıyla nâlesi var dil-dâdenüñ nesi var
`Ömrin gam içün eyler hep söz ü sâza masrûf

3	Hakka irişdi `ârif kurtıldı sâl ü mehden
Dahı zamân-ı zâhid vird ü namâza masrûf

4	`Âkil odur kim ide nakd-i revân-ı `ömrin
Hurşîd-i `âlem-âsâ bir ser-firâza masrûf

5 Bu dâr-ı mihnet içre hayfâ ki ola Nâmî
Sermâye-i mahabbet hüsn-i mecâza masrûf

[227]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Künc-i dilde sırr-ı la`lidür anuñ genc-i tuhaf
`Âkil itmez anı râh-ı gûş-ı âfâka telef

2 Haste-i `ışka hadeng-i gamzesiyle cân atar
Ol kemân-ebrûya anuñçün olur cânlar hedef

3 Yâd-ı dendânı dilinde gördi kim lûlû olur
Ka`r-ı deryâya girüp kendin nihân itdi sadef

4 Dil nice olsun mukâbil bir nazarla rûyına
Hatt u hâl ü gamze ceyş-i fitne dökdi her taraf

5 Reng-i bûy-ı gülşen-i dehre sakın meyl eyleme
Bezm-i `irfân içre Nâmî bulmak isterseñ şeref

FÎ-HARFİ`L-KÂF
[228]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bilmedi Cemlik nedür nûş itmeyenler câm-ı `ışk
`Âşıkuñ hâlin ne bilsün çekmeyen âlâm-ı `ışk

2 Ber-ter-i pervâz-ı Cibrîl-i emîn olmış meger
Âşinâ olmaz kemend-endâz-ı `akla bâm-ı `ışk

3 Her nefes tavf-ı harîm-i dil-rübâya sa`y ider
Hacc u `umre idemez pûşîde-i ihrâm-ı `ışk

4 Meyl-i hüsn-i `işretin iki cihânuñ ref` idüp
Mahv ider agyârı dilden şîve-i encâm-ı `ışk

5 Ol ki bed-nâm-ı reh-i ehl-i riyâdur Nâmî-veş
Nakş olınmışdur nigîn-i cebhesinde nâm-ı `ışk

[229]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Olmasa hayâlüñ güzelüm hem-dem-i `âşık
Hîç bir gama olmazdı mümâsil gam-ı `âşık

2 Zahm üstine zahm olmasa râhat yüzi görmez
Peykânuñ olur dilde yine merhem-i `âşık

3	Bir gün mi geçer bir niçe kan itmeye gamzeñ
	Yohsa ser-i kûyuñda heder mi dem-i `âşık

4	Şâdânî-i vuslatda iken bîm-i hecirden
	Olur gam-ı dîrîne yine mahrem-i `âşık

5	Ol gonçeye beñzer ki sabâ perveriş itmez
	Ümmîd-i visâlüñle dil-i derhem-i `âşık

6	Böyle kalıcak ülfet-i agyâr-ı bed-âmûz
	Bir vech ile zâyil mi olur mâtem-i `âşık

7	Nâmî ne kıyâs eyler ola nâsıh-ı nâdân
	[Bir] `âleme beñzer mi sanur `âlem-i `âşık

[230]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Ey gamzelerüñ tîg ü hedef sîne-i `uşşâk
	V`ey yâd-ı lebüñ bâde-i dîrîne-i `uşşâk

2	Al nakd-i şekîb-i dili sarf it reh-i nâza
	Hep saña fedâ cevher-i gencîne-i `uşşâk

3	Ser-mest-i harâb olsa n`ola reh-güzerüñde
	Ümmîd-i nigehdür mey-i dûşîne-i `uşşâk

4	Her pâresi eyler güzelüm hüsnüñi zâhir
	Sad-pâre de olsa yine âyîne-i `uşşâk

5	Leb-rîz-i safâ-havsaladur fikr-i ruhuñla
	Nâmî gibi hep sîne-i bî-kîne-i `uşşâk

[231]
Müfte`ilün Fâ`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1	Çarh-ı esîri geçer nâvek-i feryâd-ı `ışk
	Zîr-i zemîne iner eşk-i eser-zâd-ı `ışk

2	Berk-i elem-sûz olur her-şerer-i gavtası
	Şevk-i taleb-destedür tîşe-i Ferhâd-ı `ışk

3	Kilk kader levhine âyet-i nisyân geçer
	Kaysa sabakdaş olur tıfl-ı nevâ-zâd-ı `ışk

4	Gerd-i sivâdan dili pâk iden âyîne-veş
	Neydügini fehm ider şîve-i irşâd-ı `ışk

5	Her ki dil-i Nâmî-veş `ayn-ı nigâh içredür
	Her dem olur mazhar-ı feyz-i Hudâ-dâd-ı `ışk

[232]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Yâd-ı lebüñle cismin cân eylemişdür `âşık
	Cân virmege niçe biñ kan eylemişdür `âşık

2	Hükmindedür ser-â-ser nice iderse itsün
	Sevdâñı mülk-i dilde cân eylemişdür `âşık

3	Kadd-i hırâmuñı yâd itdükce gülşen içre
	Teşbîh-i nahl-i gül-yâbân eylemişdür `âşık

4	Devr-i mahabbetüñde cân u dilin hemîşe
	Hayrân-ı nakş-ı hüsn ü ân eylemişdür `âşık

5	Destinde kilk-i şûhı olsa n`ola güher-rîz
	Nâmî gibi vücûdın kân eylemişdür `âşık

[233]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Yâd-ı lebi sundukca dile câm-ı Cem-i zevk
	Hâşâk-i gamı ref` ider emvâc-ı yem-i zevk

2	Gül-bûs-ı kef-i destini itdükce tahayyül
	Ümmîdüm olur dest-be-dest-i kerem-i zevk

3	Seyr-i ruha nezzâre gürisne olur ammâ
	Her-mûy-ı tenüm dîde-küşâ-yı nagam-ı zevk

4	Elbette olur mahv-ı nukûş-ı gam u mihnet
	Deyr-i dile itdükçe tecellî sanem-i zevk

5	Nâmî gibi bir vech ile olmaz keder-âmîz
	Ser-cûş-ı tarabdur yine `uşşâka gam-ı zevk

[234]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Ey dil-i gâfil-nazar bîdâr olup dünyâya bak
	Feyz-i hengâm-ı bahârı n`eyledi eşyâya bak

2	Sahn-ı huld ü havz-ı Kevser seyri dil-hâhuñ ise
	Bir kenâr-ı cûda gülzâr-ı behişt-âsâya bak

3 Gülbün-i serv-i revân u müşk-bîdüñ her seher
Şâhsârında hurûş-ı bülbül-i şeydâya bak

4 Ref` ider dilden gamı lutf-ı nesîm-i nev-bahâr
Hande-nâk ol dem-be-dem dünyâ vü mâ-fî-hâya bak

5 Nice mesrûr olmaya Nâmî-sıfat erbâb-ı şevk
Mevsim-i gülde iren `îd-i neşât-efzâya bak

6 `Îd ammâ her demi bir `âlem-i `ayş u tarab
`Îd ammâ hem-çünîn-i gül-bahâr-ârâya bak

7 Secde-ber ol şükr-i Yezdân ile ey dil dem-be-dem
Her tarafdan cilve-ger feyz-i safâ-peymâya bak

FÎ-HARFİ`L-KÂF
[235]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Egerçi rûy-ı zîbâña nikâb-endâzdur zülfüñ
Velî nezzâre-i `uşşâka hüsn-efrâzdur zülfüñ

2 Hevâ-yı bî-karârîde açar her cânibe şeşper
Meger kim âşiyân bilmez Hümâ-pervâzdur zülfüñ

3 `Aceb mi iltifât itmezse murgân-ı dil ü câna
Dil-i Cibrîli sayda kasd ider şehbâzdur zülfüñ

4 Nedür cânâ sebeb böyle perîşân olmaga dâyim
Meger hâl-i dil-i gam-hâr ile dem-sâzdur zülfüñ

5 Egerçi hatt u hâlüñ hâlet-efzâ-yı `izâruñdur
Dil-ârâlıkda ammâ cümleden mümtâzdur zülfüñ

6 Hayâl olınsa çeşm-i dilde ârâm eylemez bir dem
Hemîşe cünbiş-ârâ bir hevâ-perdâzdur zülfüñ

7 Dil-i Nâmî-sıfat tîg-i cefâña ser-fürû eyler
Reh-i `ışkuñda pâ-mâlüñ `aceb ser-bâzdur zülfüñ

[236]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gamzesin dilber o resme mest-nâk itmek gerek
Kim dil-i `uşşâkı tîg-i nâzı çâk itmek gerek

2 Künc-i târîk-i gam-ı hicrânını bî-dillere
Şu`le-i hüsn-i hayâli tâb-nâk itmek gerek

3 Dâyimâ meclâ-yı `aks-i şâhid-i hüsn olmaga
Cevher-i âyîne-i vicdânı pâk itmek gerek

4 Şehsüvâr-ı esb-i istignâ olan şûh-ı cihân
Reh-güzârında ruh-ı şâhânı hâk itmek gerek

5 Âteş-i dâğın firûzân eylese Nâmî n`ola
Dûdmân-ı `ışkı dâyim sûz-nâk itmek gerek

[237]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Derhem eyler gonçeyi gül-berg-i handânuñ senüñ
Berhem eyler sünbüli zülf-i perîşânuñ senüñ

2 Cilve-gâhın reşk-i Tûbâ vü cinân itse olur
Şîve-i reftâr ile serv-i hırâmânuñ senüñ

3 Biñ dil-i gam-hârı ser-mest-i şarâb-ı lutf ider
Bir nigâh-ı nîm-nâz-ı çeşm-i mestânuñ senüñ

4 İrmez âşûb-ı heves olmaz temennâ dest-res
Pâkdür âlûdelikden tarf-ı dâmânuñ senüñ

5 Nâfe-i sünbül-sitân-ı Çîni kıldı bî-dimâğ
Sâye-i zülfüñdeki ol hâl-i fettânuñ senüñ

6 Tâze tâze dâğlarla sînesin gül-bâğ idüp
`Andelîbi dek durur hecrüñde nâlânuñ senüñ

7 Zerre-veş âşüftesi olsa dil-i Nâmî n`ola
Matla`-ı mihr-i letâfetdür girîbânuñ senüñ

[238]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Meftûn ider niyâzı hüsn-i edâ-yı gamzeñ
İltür cefâya nâzı sevk-i vefâ-yı gamzeñ

2 Sad-va`de var lebüñde ammâ netîce hırmân
Biñ biñ recâ-yı dil-keş oldı fedâ-yı gamzeñ

3 Gaddârî-i felekden bildüm sabak-sitândur
Bî-bâkî-i felekde tarz-ı hevâ-yı gamzeñ

4 Ümmîd-dâr-ı vasla vakt-i kirişmelerde
Cûş-ı tebessümüñdür ruhsat-nümâ-yı gamzeñ

5 Tîr-i nigâh-ı nâzı lutf eyle ber-güzâr it
Cây-ı niyâza turdı saf saf gedâ-yı gamzeñ

6 Pâs-ı tegâfül üzre verziştedür hemîşe
Bî-hâhiş-i nigehdür gâhî hatâ-yı gamzeñ

7 Düşdi hirâs-ı fitne yine dil-i cihâna
Olınca kilk-i Nâmî midhat-fezâ-yı gamzeñ

[239]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Şikâyet itme ey dil cevr-i nâz-ı dil-sitânı çek
Cefâya kıl tahammül bir zamân âh-ı nihânı çek

2 Ne hâlet var göre âyîne-i sâgarda ey sôfî
Gelüp kûy-ı harâbâta şarâb-ı ergavânı çek

3 Zerüñ ey hâce turdukca ser-i mû deñlü hayr itmez
Anı sarf eyle bârî sîneye bir mû-miyânı çek

4 Saña peymâne-i ta`n-ı riyâ teklîf iden zâhid
Baña dir bezm-i `ışka sen varup rıtl-ı girânı çek

5 Şeh-i tab`uñ şikâr-ı sayd-ı ma`nâ kasdın itdükce
İriş Nâmî kümeyt-i hâme-i çâpük-`inânı çek

[240]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Mey içüñ âyine-i câm-ı cihân-tâbı görüñ
`Aksini anda temâşâ iden erbâbı görüñ

2 Dest-i sâkî-i ezelden tarab-ı ehl-i dile
Bezm-i `âlemde müheyyâ olan esbâbı görüñ

3 Şâhid-i mug-peçenüñ seyr idüñ istignâsın
Şerbet-i vaslına dil-teşne-i bî-tâbı görüñ

4 Cüst ü cûda meded ihmâli koñ ey ehl-i safâ
Câm-ı rahşânı buluñ anda mey-i nâbı görüñ

5 Dürr ü gevher diyü seng ü hazefe meyl itmeñ
Sîne küncinde konan gevher-i nâ-yâbı görüñ

6 Geşt idüñ zulmet-i hestî-i vücûdı dâyim
Hızruñ İskendere göstermedügi âbı görüñ

7	Gelüñ ey savma`a-dârân-ı riyâ Nâmî-veş
	Hizmet-i pîr-i muganda olan âdâbı görüñ

[241]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Câm-ı nâzı yine çekmiş gamze-i câdûlaruñ
	Bezm-gâh-ı fitne olmış kûşe-i ebrûlaruñ

2	Ceyb ü dâmân-ı nesîmi eylemiş `anberle pür
	Şemme-i yek-târ-ı sünbül-deste-i gîsûlaruñ

3	Gonçe-i la`lüñ açılmış yine feyz-i bâdeden
	`Âleme gül-pâş olmış hande-i dil-cûlaruñ

4	Mest-i şevk-i ârzû-yı vuslat itmiş dilleri
	Yine her-tarf-ı nigâh u cünbiş-i ebrûlaruñ

5	Bâg-ı hüsnüñde gül-i hurşîde olmış hande-zen
	Gül-nihâl-i şîve-perdâzuñdaki gül-rûlaruñ

6	İtmiş âşüfte dimâğ-ı kudsiyânı ser-be-ser
	Nekhet-i ra`nâ-şemîm-i zülf-i `anber-bûlaruñ

7	Nâmî-âsâ niçe biñ şîrâne-dil itmiş şikâr
	Bir nigâh-ı nâz ile ol gamze-i âhûlaruñ

[242]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Bir neşve-i nihândur yâd-ı şarâb-ı la`lüñ
	Nakş-ı nigîn-i cândur harf-i hitâb-ı la`lüñ

2	Yokdur recâ-yı ülfet dilden güzâra niyyet
	Ammâ gınâ-yı ruhsat virür cevâb-ı la`lüñ

3	Nûş itdügi şarâbuñ keyfiyyeti bilinmez
	Hüşyâr-ı mahşer olmaz mest-i harâb-ı la`lüñ

4	La`lîn-sadefdür ol leb dürcinde derc olınmış
	Reşk-âver-i `Adendür dürr-i hoş-âb-ı la`lüñ

5	Ser-çeşme-i hayâta peyveste çün Mesîhâ
	İhyâ-yı mürde eyler nutk-ı savâb-ı la`lüñ

6	Mîm-i femüñ `adem-veş pinhân olurdı ammâ
	Gösterdi anı gâhî zerre `itâb-ı la`lüñ

7 Sîr-âb-ı zevk-i câvid itdi gül-i mezâkın
Nûş eyleyince Nâmî câm-ı lü`âb-ı lâ`lüñ

[243]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 O zevk-i hâleti kim neşve-i peymâneden gördük
Nigeh-düzdîde çeşm-i sâkî-i mestâneden gördük

2 Nevâ-sâz olmada üstâdumuzdur bülbül-i şeydâ
Tavâf-ı şem`-i ruhsâr itmegi pervâneden gördük

3 Nedür şîrînî-i cân bilmez idük künc-i fürkatde
Dem-i vuslatda bûs-ı gabgab-ı cânâneden gördük

4 O şûh-ı `âlem-ârânuñ ser-i zülf-i girih-zârın
Perîşân itmegi dest-i sabâ vü şâneden gördük

5 N`ola olsa nühüfte dilde genc-i dâğumuz Nâmî
O bir tarz-ı hasendür kûşe-i vîrâneden gördük

[244]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Çeker sahbâ-yı nâzı bezm-i nûş-â-nûş ider çeşmüñ
Sunar câm-ı nigâhı `âleme serhoş ider çeşmüñ

2 O sehhâr-ı ciger-«ây-ı terahhumdur ki isterse
Reh-i nezzâre-i bî-tâbı neşter-cûş ider çeşmüñ

3 Nice mümkin düçâr-ı âşinâyı bir nigâhuñla
Tegâfülden edâ-yı lutfuña rû-pûş ider çeşmüñ

4 Şüküfte eylemez çîn-i cebîn-i nâzuñı lâbüd
Hevâ-yı şerm ile bir gonçe-i gül-pûş ider çeşmüñ

5 Müyesser mi olur gülgeşt-i hüsnüñ Nâmîye evvel
Nigâh-ı nîm-nâzuñla anı medhûş ider çeşmüñ

[245]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Görin `uşşâka cânâ gâhî tîg-i imtinânı çek
Gehî nâvek-zen-i nâz ol kemân-ı ebruvânı çek

2 Dilîr-i gamzeñi târâca mülk-i hâtıra gönder
Diyâr-ı hûşa var sen râyet-i kişver-sitânı çek

3 Gubâr-âlûde-i sahn itme bend-i mû-miyânuñ kıl
Hırâm itdükce sünbül-deste-i `anber-feşânı çek

4 Begüm bîgâneye yâr olduñ ise âşinâlardan
Çekinme dâmen-i cünbiş-nümâ-yı mihribânı çek

5 Ruhuñ seyrinde bilmez resm-i hayrânî-i `uşşâkı
Görinme çeşm-i bed-hâha nikâb-ı kadr ü şânı çek

6 Koduñ dâğ-ı gamı dilde teveccüh kılduñ agyâra
Hatâ itdüñ meded dest-i nigâh-ı dil-sitânı çek

7 Ne deñlü hâksâruñ ise de şâhum dil-i Nâmî
İñende pây-mâl-i esb-i cevr itme `inânı çek

[246]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Gehî câm-ı nigâh-ı neşve-nâzı nûş ider gamzeñ
Sunar gâhî dil-i pür-hâhişe serhoş ider gamzeñ

2 O sâkî-i nigeh-peymânedür kim bezm-i hüsnüñde
Dil-i Cibrîli reşk-efrûz-ı sahbâ-nûş ider gamzeñ

3 Kemân-ı ebruvânuñ kim hadeng-endâz-ı kîneñdür
Çeker geh Rüstemâne âşinâ-yı gûş ider gamzeñ

4 Gehî eyler hem-âgûş-ı girih-perdâz-ı pîşânuñ
Dilîr-i reh-revâna gâhî zih-ber-dûş ider gamzeñ

5 Pesend-efşân olup endîşe-gâh-ı Nâmîye gâhî
Ser-âgâz-ı senâdan `âlemi bî-hûş ider gamzeñ

[247]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hayâl-i gamzesi dilde kazâ nedür dirseñ
Hevâ-yı kâküli serde belâ nedür dirseñ

2 Ümîd-i bûs ile tahsîl-i neşvedür maksûd
Lebinden ol sanemüñ müdde`â nedür dirseñ

3 Visâl-i şâhid-i kudsa harîm-i `izzetdür
Bu çâr-suffa-i şeşder-serâ nedür dirseñ

4 Düşürme yâd-ı lebin dest-i dilde gül gibi tut
Bu bezm-i gussada câm-ı safâ nedür dirseñ

5 Nihâl-i serv-kadüm var kenâr-ı hâtırda
Bu cûy-ı eşk-i tere mâcerâ nedür dirseñ

6 Niyâz-ı lutf-ı nigeh-nâz-ı çeşmidür gâhî
O şûh-ı `âlem ile merhabâ nedür dirseñ

7 Sarîr-i hâme-i mu`ciz-edâ-yı Nâmîdür
Figân-ı bülbül-i ma`nî-serâ nedür dirseñ

[248]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hadeng-i gamzesine murg-i dil nişâne gerek
Belî sa`âdet-i bismil-gehe bahâne gerek

2 O şûh-ı `alemi râm itmege niçe yıllar
Gülûda âh-ı seher nâle-i şebâne gerek

3 Ko kûy-ı yâra beni zâhidâ revân ol sen
Reh-i harem saña baña ol âsitâne gerek

4 Revende-i reh-i `ışkında ol cefâ-cûnuñ
Nigâh-ı pîş ü pes olmaz hemân revâne gerek

5 Hevâ-yı turrasına olsa dil n`ola mâyil
Hümâdur ebr-i bahâr üzre âşiyâne gerek

6 Tavâf-ı kûyına pervâne-veş yüri sa`y it
Kemâl-i şevk-i mahabbet o şem`-i câna gerek

7 Medîha-i nigehinde o çeşm-i câdûnuñ
Olınca Nâmî gazel böyle şâ`irâne gerek

[249]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Küşâde-çeşm-i dil ol feth-i bâb olur giderek
Şüküfte-gûş-ı ümîd ol hitâb olur giderek

2 Derîde-ceyb-i niyâz ol reh-i mahabbetde
Edâ-yı tesliye-bahş-ı cevâb olur giderek

3 Dili hemân idegör bir nigâh-ı nâza sezâ
Şarâb-ı ülfet ile neşve-yâb olur giderek

4 `İmâret-i harem-i iltifât olur birgün
Binâ-yı cevr ü tegâfül harâb olur giderek

5 Hemîşe hâhiş-i maksûdı eyle dest-âvîz
Kabûl-i dergeh-i `âlî-cenâb olur giderek

6 Tahammül it siteme `âkıbet o gül-ruhdan
Nevâziş-i dil-i zâra şitâb olur giderek

7 İren fürûg-ı cemâle gubâr-ı Nâmî-veş
Kemîne-zerre iken âfitâb olur giderek

[250]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Ey şeh-i sadrı mülk-i ebdânuñ
V`ey meh-i bedri `âlem-i cânuñ

2 Mâye-bahş-ı hayât-ı sermeddür
Bûy-ı gîsû-yı `anber-efşânuñ

3 Çekmiş âgûşa rû-be-rû olmış
Şâhid-i hüsni hatt-ı reyhânuñ

4 Mest-i hüşyâr-ı câm-ı `ışk eyler
Her-nigâh-ı `itâb-ı pinhânuñ

5 `Anberîn-turra-i girih-zâruñ
Sünbül-istân-ı bâğ-ı pîşânuñ

6 Fitne-i sad-hezâr-ı pîçîde
Girih-i kâkül-i perîşânuñ

7 Kâr-ı Nâmîye besdür itme dirig
Nîm-harf-i tebessüm-efşânuñ

[251]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çeşm-i cânâne dem-â-dem `işve-sâz olmak gerek
Dil niyâz itdükce mest-i hâb-ı nâz olmak gerek

2 Nükte-i esrâr-ı la`linden haberdâr olmaga
Terceman-ı sırr-ı gaybî ehl-i râz olmak gerek

3 `Âşık-ı pâ-mâline cevr itmeyendür dil-rübâ
Meşreb-i hüsn-i melâhat dil-nevâz olmak gerek

4 Lâyık olmaga nigâh-ı iltifâta dem-be-dem
Gamze-âsâ gayrıdan dil bî-niyâz olmak gerek

5 Mahrem-i sırr-âşinâ-yı şâh Mahmûd olmaga
Hüsn-i tedbîr-i mahabbetde Ayâz olmak gerek

6 Haste-dil oldur ki âhın sîne-sây-ı `arş idüp
Şevk ile râh-ı talebde ser-firâz olmak gerek

7 Kebg-i mazmûn-ı güzîn almaga tab`-ı Nâmî-veş
Evc-i ma`nâdan per açar şâhbâz olmak gerek

[252]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Getürdüñ çeşme hâk-i dergehin ey bâd hoş geldüñ
İderdi dil bu lutfı senden istib`âd hoş geldüñ

2 Revân-ı Kaysa sahrâda bulışdum didi ben gitdüm
Mahal saña beyâbân-ı cünûn-âbâd hoş geldüñ

3 Bugün gülşende gördüm `andelîbi geldi bâl-efşân
Didüm ey mübtelâ-yı `ışk-ı mâder-zâd hoş geldüñ

4 Göreydi Bîsütûn-ı gamda kâr-ı tîşemi Ferhâd
Dir idi bâreka`llâh âferîn üstâd hoş geldüñ

5 Bu şeb hâbumda vardum bezm-i `işret-gâh-ı cânâna
Sunup sâgar didi ey Nâmî-i nâ-şâd hoş geldüñ

[253]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Meclisde leb-i la`lini agyâr öper anuñ
Bir bûsesine degmezüz ol âfet-i cânuñ

2 Sînemde gül-i dâğuma şebnem gibi düşdi
Peykân-ı nigâhı yine bir kaşı kemânuñ

3 Alsa reh-i nezzâresini devr-i ruhında
Bakmaz yine kimse yüzine mihr-i cihânuñ

4 Taklîd-i hırâm itdi diyü kâmet-i yâra
Bend urdı çemen ayağına serv-i revânuñ

5 Vasf-ı hat-ı la`linde hele hâme-i Nâmî
Hükmini virür hüsn-i edâ lutf-ı beyânuñ

FÎ-HARFİ`L-LÂM
[254]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Çeşm-i siyehüñ olsa nigeh-zây-ı tegâfül
Eyler dil-i Cibrîl temennâ-yı tegâfül

2 Bu cünbiş-i müjgân u nigeh böyle kalursa
Dâreyne düşer şûr-ı temâşâ-yı tegâfül

3 Sermâye-i nakd-i dil ile düzd-i kirişme
Oldı yine sûdâ-ger-i kâlâ-yı tegâfül

4 Bir harf-i nigeh-nâz-ı vefâ yazmadı gamzeñ
Tahrîri hemân ser-be-ser imlâ-yı tegâfül

5 Erbâb-ı dile kûşe-i ümmîd-i nazarda
Lâyık mı müjeñ göstere alay-ı tegâfül

6 Havfum bu dem-i âh-ı eser-nâk-i derûna
Nâgâh müsâdif olur esnâ-yı tegâfül

7 `Uryân ide ger tîg-i teveccüh dil-i Nâmî
Bi`llâhi hazer eylesün ebnâ-yı tegâfül

[255]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Mahabbet câmını nûş eyledi dil
Anuñçün şevk ile cûş eyledi dil

2 İdüp gül-bâğ-ı `âlemde figânı
Hezârânını hâmûş eyledi dil

3 Olaldan şîve-i hüsnine vâkıf
Cihân seyrini rû-pûş eyledi dil

4 Haberdâr olmaga nutk-ı lebinden
Bün-i her-mûyumı gûş eyledi dil

5 Görüp `aksin kemâl âyînesinde
Safâ ile der-âgûş eyledi dil

6 Gidüp esrâr-ı la`line döşendi
Beni hayrân u medhûş eyledi dil

7 Mey-i `ışk ile Nâmî mest olınca
Sivâ fikrin ferâmûş eyledi dil

[256]
Zebân-ı köhnede
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 O gamzeler güzelüm tîr-i dil-sitân mı degül
Kemân-ı sahtı anuñ yâ ol ebruvân mı degül

2 Şehîd-i gamzeñ olan haste-dillerüñ cânâ
Yeri cinân mı degül zevki câvidân mı degül

3 Gurûr-ı hüsn ile hîç hâk-i pâña bakmazsın
Nisâr-ı `âşık-ı bî-çâre yohsa cân mı degül

4 Vefâñ ümîdine düşdükce gayra lutfuñdan
Göñül hazîn mi degül dîde hûn-feşân mı degül

5 Serîr-i nazma geçüp `ayş iderse Nâmî n`ola
Mey-i hayâl-i lebüñle o kâmrân mı degül

[257]
Zebân-ı tâzede
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Ümîd-i cünbiş-i gamze vücûda cân mı degül
Recâ-yı nîm-nigeh dilde câvidân mı degül

2 Zuhûr-ı çîn-i cebîn zevrak-ı niyâzı âh
Şikeste itmege emvâc-ı bî-amân mı degül

3 `İtâbı kişver-i dilde olursa dest-endâz
O zulmi def`e yine nâzı mihribân mı degül

4 Niçün tegâfüli eyler havâle istignâ
Metâ`-ı hestî-i `uşşâk râyegân mı degül

5 Keşîde-tîg ne lâzım helâk-i Nâmîye
Nigâh-ı gamzesi şemşîr-i cân-sitân mı degül

[258]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Rûz u şeb `ayş itmege gülşende tâ encâm-ı gül
Çetr-i sebzin kurdı sultân-ı bahâr eyyâm-ı gül

2 Encümen-zâr oldı semt-i kûh u sahrâ ser-be-ser
Şevk ile `âlem leb-â-leb hoş-havâ hengâm-ı gül

3 Bâde-i zevk-i temâşâ sunmaga her cânibe
Aldı destine yine sâkî-i gülbün câm-ı gül

4 Vechi var mest-i şarâb-ı şevk-yâb-ı hüsn olup
Hançer-i hâra düşerse bülbül-i nâ-kâm-ı gül

5 Dâyimâ mestânedür peymânesi ser-şâr ise
Şîve-i hüşyârı bilmez rind-i dürd-âşâm-ı gül

6 Her gice bezm-i sabûh-ı şâhid-i mihre yine
Râh-ı şebnemle pür olur kâse-i gül-fâm-ı gül

7 Gördi berg-i `ayşa yok gülbün vücûd üzre bekâ
Nakş-ı kilk-i Nâmîde cây itdi âhir nâm-ı gül

[259]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Aldı destine yine peymâne gül
Sîne-çâk âşüfte bî-kaydâne gül

2 İrdi `işret-gâh-ı sahn-ı gülşene
Nûş ider şeb-tâ-seher rindâne gül

3 Gonçeler lutf-ı tebessüm gösterür
Hande eyler bülbül-i nâlâne gül

4 Yiridür sahbâ-yı şebnemle yine
Ta`n iderse sâgar-ı mestâne gül

5 Dâg-zâr-ı sînesin `arz eyledi
Nâmî-âsâ bir gül-i handâne gül

[260]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Tâze güllerdür şüküfte ol iki ruhsâr-ı al
Gonçe-i ra`nâ dehânı kâmetidür gül-nihâl

2 Şîve-i hüsni nedür fehm eylemez vâ`iz hele
Çeşm-i erbâb-ı dilüñdür seyr-i gülzâr-ı cemâl

3 Bir irişürmiş mezâk-ı ehl-i `ışka `âfiyet
Neşve-i câm-ı firâk u sâgar-ı bezm-i visâl

4 Bir nevâdur zahme-i evtâr-ı `ışk âgâz ider
Nâle-i cân-sûz-ı `âşık nagme-i gunc u delâl

5 Ehl olur lutf-ı kemâl-i ma`rifet izhârına
Nâmî-veş her kim olursa pey-rev-i ehl-i kemâl

[261]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Gider çîn-i cebîni gonçe-veş sâkî gül açıl gül
Gülistân eyle bezmi destüñe al yine câm-ı mül

2 Açup bend-i kabâñı gülşen-i pehlûñı seyr itdür
Çıkar destâruñı olsun perîşân tûde-i sünbül

3 Görinsün gerden-i sîmînüñ üzre hâller yer yer
Yine lutf eyle göster ma`den-i kâfûrda fülfül

4 Tolu peymânelerle devre âgâz eyle meclisde
Sulu şeftâlûlar virdükce olsun ruhlaruñ gül gül

5 Dil-i Nâmî gibi mest ol yine ey sâkî-i gül-ruh
Sürâhî `andelîbüñdür nevâ-yı nagmesi kulkul

[262]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Oldı şâd-âb ol kadar hâtırda gülzâr-ı hayâl
Görinür her kanda baksam tâze gül-berg-i cemâl

2 Gülleri şebnemleridür hep hakîkat bâğınuñ
Katre-i eşk-i firâk u hande-i la`l-i visâl

3 Çârsû-yı `ışkda bir kâr-gâhuñ târıdur
Oldı gîsû-yı siyeh Leylâya Kaysa kara şâl

4 Şîve-i hüsn-i mahabbetdür ki dâyim görinür
Nâz-ı ma`şûk u niyâz-ı `âşık-ı âşüfte-hâl

5 Ma`nî-i endîşesini fikr iden meftûn olur
Var ise lutf-ı edâ-yı Nâmîdür sihr-i helâl

[263]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Yine seyr-i çemen-i bâğ-ı bahâr eyledi gül
Açılup her tarafa `arz-ı `izâr eyledi gül

2 Cem` idüp başına hep gonçe-i nev-hâsteyi
Halka-i encümen-i dâğ-ı hezâr eyledi gül

3 Gülerek rûyına göñlinde yer itdi şâhuñ
Hande-rûyâneligi mâye-i kâr eyledi gül

4 Bülbülüñ nâle-i bî-dâdını gûş eylemeyüp
Küşte-i bî-güneh-i hançer-i hâr eyledi gül

5	Zer tabaklarla dür-i şebnemi âmâde kılup
	Dökdi dâmân-ı sabâ üzre nisâr eyledi gül

6	Cür`a-i jâleyi câmında bulup çekdi seher
	Nîm-mest oldı yine def`-i humâr eyledi gül

7	Terk idüp cilve-geh-i gülbün-i hâr-istânı
	Dest-i endîşe-i Nâmîde karâr eyledi gül

[264]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Zînet-ârâ-yı semendür gülşen-i dîdâra hâl
	Zîver-efzâ-yı letâfetdür gül-i ruhsâra hâl

2	Dâyimâ murg-i dil-i âzâdegânı sayd içün
	Dâm-ı hatda dânelerdür câ-be-câ dildâra hâl

3	Merdüm-i nezzâre-i `uşşâkı bî-hûş itmege
	Dârû-yı hüş-berdür ol şûh-ı vefâ-`ayyâra hâl

4	Ta`n idüp garrâlanursa yiridür biñ vech ile
	`Anber-i her-câ-mesîre nâfe-i Tâtâra hâl

5	Pertev-i hurşîd-i hüsninden o mâh-ı dil-keşüñ
	Gâh görinür gâh görinmez Nâmî-i bîdâra hâl

[265]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Olmasa kâkül-i müşkînüñe mahrem sünbül
	Böyle hoş-bûy virür miydi dem-â-dem sünbül

2	Var ise telhî-i hecrüñle musîbet-zededür
	Dâyim egninde tutar câme-i mâtem sünbül

3	`Arz ider hâl-i perîşânına bir bakmazsın
	Görinür gâh şüküfte gehî derhem sünbül

4	Dûd-ı âh-ı elem-i zülfüñ ile ey büt-i Çîn
	Nîl-gûn itmededür cismini her dem sünbül

5	Virmedi lutf-ı şiken-zârını nezzâremüze
	Gerçi turrañ gibi gösterdi niçe ham sünbül

6	İreli gîsû-yı pîçânuña dest-i şâne
	Oldı âşüfte vü sevdâ-zede sersem sünbül

7	Şâhid-i hâme-i endîşe-i Nâmî gibi hem
	Gösterürse yeridür `âleme perçem sünbül

[266]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Nâz ile geçdi yine taht-ı zümürrüd-kâre gül
	Başladı bezm-i safâda varını îsâre gül

2	Neşve-i câm-ı letâfetden sürûr idüp hücûm
	Mest-i bî-hûşâne itdi câmesin sad-pâre gül

3	Mutribân-ı `andelîbân itdi âheng-i sürûd
	Sîne-germ oldı girîbân açdı vare vare gül

4	Turmaz evrâkın sabâ gerdân ider her cânibe
	Döndi bir gül-çehre sâgar-bâz-ı şîrîn-kâre gül

5	Rind-i dürd-âşâm-ı `âlem olmaga idüp heves
	Koydı nakd-i şebnemi hep sâgar-ı ser-şâre gül

6	Var ise mestânedür câm-ı gurûr-ı hüsn ile
	Gösterür şemşîr-i hârı `andelîb-i zâre gül

7	Hâme-i Nâmî zemîn-i şi`ri gül-hîz eyleyüp
	Tâze revnak virdi nazma nitekim gülzâre gül

[267]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Çeşmüñde ki zâhir ola âsâr-ı tegâfül
	Nakd-i dili `uşşâk ider îsâr-ı tegâfül

2	Sâkî-i lebüñ sunmaga bir câm-ı tebessüm
	Ruhsat mı virür gamze-i gaddâr-ı tegâfül

3	Mülk-i dili târâca kemîn itdi nigâhuñ
	Saff-ı müjeler hayl-i ciger-hâr-ı tegâfül

4	Birbirine şemşîr çeker fitne vü gamzeñ
	`İşveñ ki ola nâz ile der-kâr-ı tegâfül

5	Lutf-ı nazaruñ görmez olur rûyını `âşık
	Ebrûlaruñ oldukca hevâ-dâr-ı tegâfül

6	Mest-i sitem olmış yine sâkî-i kirişmeñ
	Destinde tutar sâgar-ı ser-şâr-ı tegâfül

7 Nâmî gibi dil-mürdeñi hep itmede zinde
Her-lemha-i düzdîde-nigeh-kâr-ı tegâfül

[268]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gerçi kim âyîne-i dilden gubâr eksük degül
Def` ider ammâ yine bir gam-güsâr eksük degül

2 Tesliyet-bahş-ı mukîm-i kûşe-i hicrân içün
Zülfine ugrar nesîm-i müşk-bâr eksük degül

3 Cür`a-i câmın dirîg itse ne gam sâkî-i mey
Neşve-i sahbâ-yı lutf-ı Kirdigâr eksük degül

4 Bu `acebdür mahrem-i halvet-geh-i gülzâr iken
`Andelîbâna yine âzâr-ı hâr eksük degül

5 `Âşıkuñ dildâr ile nâz u niyâzında hele
Bir suhan-çîn-i sebük-ser nâ-be-kâr eksük degül

6 Bezm-i hecre gam nice eyler teveccüh bir kadem
Dest-i dilde câm-ı yâd-ı la`li var eksük degül

7 Bir `aceb devre irişdük Nâmî mir`ât-ı dile
Seng-i a`dâdan pey-â-pey inkisâr eksük degül

[269]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Cân ümîd-i vasl-ı cânân itmemek mümkin degül
Ol temennâ çeşmi giryân itmemek mümkin degül

2 Lem`a-i hurşîd-i `âlem-tâb-ı ruhsârın görüp
Dâg-ı `ışkı dilde sûzân itmemek mümkin degül

3 Sâye-i dâmânına irmek hevâsına düşüp
Cism-i zârı hâke yek-sân itmemek mümkin degül

4 Hâlet-i ref`-i nikâb-ı rûyını fikr idicek
Şevk ile çâk-i girîbân itmemek mümkin degül

5 Hep gelen meydân-ı `ışka gûy ider lâbüd serin
Nitekim zülfini çevgân itmemek mümkin degül

6 Çeşmi tîg-i gamzesin `uryân iderken dem-be-dem
Her nigehde niçe biñ kan itmemek mümkin degül

7 Şîve-i hüsn-i dil-ârâsını Nâmî seyr idüp
Terk-i meyl-i nakş-ı imkân itmemek mümkin degül

[270]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Bildüm ol şûh-ı cihânı beni şeydâ iden ol
Râz-ı pinhân-ı dili `âleme ifşâ iden ol

2 Buldum ol rûh-ı musavverde nesîm-i nefesi
Levh-i mir`ât-ı dili pâk ü musaffâ iden ol

3 Gördüm ol gamzeleri kûşe-i ebrûlarda
Niçe biñ fitne vü âşûbı müheyyâ iden ol

4 Şâhid-i hüsne odur cezbe-i dil-keş-bahşâ
Neşve-i `ışkını dillerde hüveydâ iden ol

5 Nâzını perde ider lutf-ı nigâha ammâ
Yine nâz ile verâsında temâşâ iden ol

6 Neşve-i nüktesine cem` idüp erbâb-ı dili
Gûş-ı cân ile yine dem-be-dem ısgâ iden ol

7 Kilk-i Nâmî gibi tahrîre ide meyl o müje
Levh-i idrâke olur fitneler inşâ iden ol

[271]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sanmañuz dildâr ihsân eylemek mümkin degül
Belki mahzûn u perîşân eylemek mümkin degül

2 Bî-sebeb `âşık niyâza cür`et itmek mümteni`
Bî-taleb cânâne dermân eylemek mümkin degül

3 Âh kim ser-beste olınca niyâz u iltifât
Bir girihdür hallin âsân eylemek mümkin degül

4 Mahz-ı lutfından bahâne tarh ide dilber meger
Yohsa `âşık zârın i`lân eylemek mümkin degül

5 Himmet-i `âlî gerek Nâmî visâle irmege
Sen gamuñla def`-i hicrân eylemek mümkin degül

[272]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hâk-i pây-ı dil-rübâya tûtiyâ olmaz bedel
Beñzemez misk-i Hıtâya kîmyâ olmaz bedel

2 Ben o ser-gerdân-ı girdâb-ı yem-i derd ü gamem
Sür`at-i seyrüme çarh-ı âsiyâ olmaz bedel

3 Fikr-i vasl-ı mû-miyân ol mertebe itdi nazar
Za`f-ı cism-i zâra târ-ı bûriyâ olmaz bedel

4 Ben o rencûr-ı gam-i vaslam `ilâc-ı derdüme
Tâze tâze derd olur hîç bir devâ olmaz bedel

5 Nâmî-i mest-i mey-i `ışkam ki zevk-i hâlüme
Neşve-i Kevserdeki şevk ü safâ olmaz bedel

[273]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nâgehân geldi hurûşa bahr-ı bî-pâyân-ı dil
Sürdi pây-ı `arşa yine mevcesin `ummân-ı dil

2 Cür`a-i câm-ı nigâhuñ neşvesi idüp hücûm
Şevk ile oldı leb-â-leb `âlem-i vicdân-ı dil

3 Hamdü li`llâh hâhiş-i tab` u niyâzumdan yine
`Arz-ı dîdâr eyledi ebkâr-ı meh-rûyân-ı dil

4 İtdi te`sîr-i taleb mânend-i gülzâr-ı behişt
Dâg-ı mihnet olmış iken câ-be-câ sûzân-ı dil

5 İrişüp bârân-ı eşk-i dîdeden feyz-i nemâ
Oldı pür nevbâve-i ma`nîle bâğ-ıstân-ı dil

6 Zevk-i ümmîd-i visâl-i dil-rübâdan oldılar
Her-meşâm-ı mû-tenümde dîde-i hayrân-ı dil

7 Çâk-i ceyb-i şâhid-i endîşe-i Nâmî gibi
Toldı gül-berg-i visâl ile yine dâmân-ı dil

[274]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Tâ ezelden bezm-i `ışkuñ bâde-hârıdur göñül
Mahrem-i rindân-ı mest-i hûşyârıdur göñül

2 İrmek içün bûse-gâh-ı sâye-i dâmânına
Niçe yıllardur ki hâk-i reh-güzârıdur göñül

3	Âteş-i `ışk ile reşk-i gülşen itdi cismini
Lâle-ruh bir gül-`izâruñ dâğdârıdur göñül

4	Nâ-şinâs-ı kıymete `arz itmesem anı n`ola
Câna bâzâr-ı mahabbet yâdigârıdur göñül

5	Künc-i hâtırda hemîşe yâd-ı lutf-ı hüsn ider
Ârzû vü iştiyâkuñ yâr-ı gârıdur göñül

6	Kanda bir gül-ruh görürse pâyına olur revân
Gülsitân-ı nakş-ı hüsnüñ cûybârıdur göñül

7	Hâsılı Nâmî ezelden bî-gubâr u pür-safâ
Bir cemâl-i bî-zevâl âyîne-dârıdur göñül

FÎ-HARFİ`L-MÎM
[275]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Ruhı şem`ine sanmañ devr ider pervânedür göñlüm
Visâli câmını nûş eyleyen mestânedür göñlüm

2	Yeter bir katresi mest itmege yârân-ı dünyâyı
Şarâb-ı feyz ile leb-rîz olan peymânedür göñlüm

3	Temâşâ-semt-i hüsn-i `âlem-ârâsında kalmışdur
Niçe yıldur benümle âşinâ-bîgânedür göñlüm

4	Hayâl-i encümen-efrûz-ı nakş-ı gül-ruhânıyla
Der ü dîvârı Yûsuf-zâr olan kâşânedür göñlüm

5	Nigâh-ı gamze-i hûbânı mest-i nâz ider ancak
Binâsı dürd-i meyden bir `aceb hum-hânedür göñlüm

6	N`ola sahrâ-neverd-i hayret ise bir perî-rûnuñ
Saçı leylâsınuñ ser-geştesi dîvânedür göñlüm

7	Urupdur Nâmî-âsâ püşt-i pâ âmâl-i dâreyne
`Arûs-ı mâsivâya bakmayan merdânedür göñlüm

[276]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Yine dil hacle-gâh-ı ünse reh-yâb oldugın görsem
Safâ-yı seyr-i dîdâr ile bî-tâb oldugın görsem

2	Açup bend-i kabâsın tâb-ı pehlû-yı semen-berden
Şeb-i târîk-i fürkat reşk-i mehtâb oldugın görsem

3	Nesîm-i iltifât u feyz-i nûş-ı câm-ı la`linden
Gülistân-ı emel bir dahı şâd-âb oldugın görsem

4	Yine hüsn-i temâşâ-yı cemâl-i `işve-râzından
Bün-i her-mûy-ı cismüm çeşm-i bî-hâb oldugın görsem

5	İrüp bezm-i visâle pertev-i hurşîd-i hüsninde
Misâl-i zerre Nâmî mahv u nâ-yâb oldugın görsem

[277]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Olur göñlüm şüküfte verd-i handânuñ hayâl itsem
İder derhem hem anı hâr-ı hicrânuñ hayâl itsem

2	Düşer bir neşter-istân-ı belâya murg-i nezzârem
O tarf-ı çeşm-i nâvek-zâr-ı müjgânuñ hayâl itsem

3	`Adem yüz gösterür mûy-ı miyânuñ fikrine düşsem
Akar dil cûy-veş serv-i hırâmânuñ hayâl itsem

4	İder yâd-ı ruhuñ geldükce sahn-ı hâtırı gülşen
Olur sünbül-sitân zülf-i perîşânuñ hayâl itsem

5	Ser-â-pâ çeşm olur âyîne-veş her dâğ-ı cismümde
O sîb-i gabgab u çâk-i girîbânuñ hayâl itsem

6	Dilüm ser-mest-i künc-i fitnedür sahbâ-yı hâhişden
Kaçan ol nîm-mest-i çeşm-i fettânuñ hayâl itsem

7	Olur Nâmî gibi şevk ile leb-rîz-i safâ sînem
Rızâ-yı ruhsatuñla bûs-ı dâmânuñ hayâl itsem

[278]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1	Mümkin mi şem`-i hüsnüñe pervâne olmayam
Cân oynamakla vâsıl-ı cânâne olmayam

2	`Âşık olam revâ mı harâbâta düşmeyem
Rüsvây olam da mâyil-i peymâne olmayam

3	Kûy-ı gamuñda itmemek olur mı na`ralar
Yâd-ı lebüñ idem yine mestâne olmayam

4	Bîgâneler yanında görem âşinâ seni
Bendeñ efendi yâ nice dîvâne olmayam

5 `Ahd eyledüm ki şâhid-i bâzârı terk idüp
Âşüfte-hâl-i dilber-i kâşâne olmayam

6 Ümmîd-i vasl ile vireyin tesliyet dile
Kasdum bu zevk-i hecre de bîgâne olmayam

7 Lâyık mı Nâmî pîr-i mugândan alam nazar
Rû-mâl-i hâk-i dergeh-i meyhâne olmayam

[279]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Bir gonçe-dehânı yine âgûşa getürdüm
Peymâne-i la`l-i lebini nûşa getürdüm

2 Bûy-ı gül-i ruhsârı dimâğ-ı dile irdi
Hayrânî-i esrâr-ı hatın hûşa getürdüm

3 İtdüm niçe yıl nutk-ı sürâğını temennâ
Bir harf-i vefâ-nâzı hele gûşa getürdüm

4 Ol şûhı girih-zâr-ı cebîn itdi niyâzum
Deryâ-yı nemek-zârı yine cûşa getürdüm

5 Bir nagme-i dil-sûz ile gül-şâh-ı nevâdan
Bülbülleri hep vâdî-i hâmûşa getürdüm

6 Derd ü gam ile cismi nizâr eyledüm ammâ
Bir mûy-miyânı hele âgûşa getürdüm

7 Nâmî gibi dil mest-i harâb olsa `aceb mi
Bezm-i nigeh-i şâhid-i mey-nûşa getürdüm

[280]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Firâz-ı `arşa çıkar gird-bâddur âhum
Künûz-ı hâki açar saht-zâddur âhum

2 Uyardı dest-i vefâ-yı hayâl-i cânâne
Serây-ı sînede şem`-i fu`âddur âhum

3 Gürûh-ı saht-dilânı niyâza nerm eyler
Nesîm-i germ-i vezân-ı murâddur âhum

4 Vücûd-ı düşmeni hâkister itmeyince komaz
Ol ejdehâ-yı gıdâ-cû-remâddur âhum

5 Sakın sakın dil-i Nâmîye olma dâmen-zen
Şerâr-ı nâr-ı tecellî-nijâddur âhum

[281]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Bahâr irdi yine şebnem fütâde tâze-ter `âlem
Neşîmen-gâh-ı Firdevse nazîre çın-seher `âlem

2 Gülistân-ı cihân ezhâr-ı gûn-â-gûn ile memlû
Müzeyyen reng-i hoş-bûdan mu`attar ser-be-ser `âlem

3 Hırâm eyler nihâl-i gül şüküfte gonçe-i ra`nâ
Figân-ı bülbül-i şûrîdeden güm güm öter `âlem

4 O deñlü gam-zidâ vü dil-küşâ gülgeşt-i sahn-ı bâğ
Bahâr âyînesinde `aks-i cennetdür meger `âlem

5 Sabâ gülzâra dest-efşân-ı feyz oldukca hemvâre
İrişür tâze tâze hoş-havâlardan tolar `alem

6 Bu dem `ayş-ı müdâma nakd-i `ömrin sarf idüp nergis
Felekden kâm alur gelmez gözine kıl kadar `âlem

7 Dil-i Nâmî-sıfat bâğ-ı ma`ânî seyr ider gûyâ
Temâşâ-sahn-ı gülzârı dem-â-dem devr ider `âlem

[282]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Femini dest-i tebessümde gonçe-sân görsem
Biraz açılsa gül-i hande râyegân görsem

2 Nigâh-ı nâzın idüp ebruvâna peyveste
Yine o tîr-i ciger-dûzı der-kemân görsem

3 Fürûg-ı hüsnini pervâne-veş tavâf itsem
O mâhı bir gice bezmümde şem`-sân görsem

4 Görilmedük ne kalurdı kumâş-ı hâhişden
Açup o sîne-i sîmîni bir zamân görsem

5 Ben iştiyâk-ı dili `âlem `âlem itsem edâ
Vefâ-yı va`deyi andan cihân cihân görsem

6 Hemîşe secde-ber olmasını diler göñlüm
Hele bu deyr-i kühen içre ben bütân görsem

7 Uyansa dîde-i bahtum felekde bir niçe gün
Safâ-yı vasl ile Nâmîyi kâmrân görsem

[283]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Egerçi nermek ü âheste-bâddur âhum
Velî o şu`le-i dûzah-nijâddur âhum

2 Komaz ki fülk-i `adû sâhil-i merâma çıkam
Reh-i necâtın alur tünd-bâddur âhum

3 Tayanma çarhuña ey âsiyâb-ı bâd-ı gurûr
Binâñu raksa koyar gird-bâddur âhum

4 Ko sa`yi müdde`iyâ dâne hâsıl itmezsin
Ki berk-i sünbüle-sûz-ı `inâddur âhum

5 Ulaşma mezheb-i Nâmîye zâhidâ hazer it
Ki dûd-ı güm-kün-i râh-ı reşâddur âhum

[285]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Devr-i gül irdi yine sâgar-ı mey nûş idelüm
Bir dem olsun gam-ı dünyâyı ferâmûş idelüm

2 Çıkalum semt-i gülistâna gül-efşân olalum
Şâhid-i sâgarı şâh-ı güle hem-dûş idelüm

3 Nagme-i bülbüleye zânû-yı sâkîde yine
Bün-i her-mûy-ı teni revzene-i gûş idelüm

4 Dâg-ı hûn-pâş ile zînet virelüm sînemüze
`Andelîb-i kafes-i hasreti gül-pûş idelüm

5 Sîne-ber-sîne vü leb-ber-leb olup mestâne
Hâle-âsâ o meh-i bedri der-âgûş idelüm

6 Bir iki berg-i niyâz ile olup ruhsat-yâb
Yine dûr-efgen-i celbâb-ı semen-pûş idelüm

7 Fursat-ı bûse-i la`lin düşürüp Nâmî-veş
Rîş-i bih-kerde-i nevmîdi nemek-cûş idelüm

[286]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Nev-bahâr oldı gülistâna varup yer görelüm
Dest-i sâkîde açılmış gül-i sâgar görelüm

2 Şevk-i zevk ile gül-efşân olalum meclisde
Cür`a-i câmı yine hâke berâber görelüm

3 Öpelüm ayağını şâhid-i mug-peççelerüñ
Zâhid-i huşk görüp anı ne söyler görelüm

4 Yine mülk-i dile Tâtâr-ı gam akın saldı
Varalum dergeh-i `adl-i Ceme n`eyler görelüm

5 Alalum kâm-ı dili devr-i felekden dem dem
Semt-i `işret tutalum bir niçe günler görelüm

6 `Andelîbânı hem-âheng-i sürûr eyleyelüm
Mutrib-i bezmi de ne nagmeler eyler görelüm

7 Zu`mına savma`a-dârân-ı riyânuñ Nâmî
Bezm-i gülşende biraz gül gibi sâgar görelüm

[286]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Yine bir şâhid-i hüsnüñ temâşâsındadur göñlüm
Gazâlâne nigâh-ı `işve-peymâsındadur göñlüm

2 Kulak tutmaz geçer ol gül figân-ı bülbüle ammâ
Nihânî-istimâ`-ı gonçe-âsâsındadur göñlüm

3 Hayâli hâtırumda câna va`d eyler mülâkâtın
Ol ümmîdüñ safâsı zâhir olmasındadur göñlüm

4 Niyâz idüp visâlin keşf-i râz itme didüm câna
Didi biñ nâz ile n`ola o n`olasındadur göñlüm

5 Nice Mecnûnı olmayam o Leylânuñ ki yıllardur
Nihânî bir tebessüm-nâz-ı îmâsındadur göñlüm

6 Sürâg-ı vasla cür`et eylesem turmazlanur gitmez
O şûhuñ lutf-ı bî-ârâmı ma`nâsındadur göñlüm

7 Gözüm kaldı enâr-ı bâğ-ı pehlûsında ey Nâmî
O şeftâlû-yı üns ü gabgab almasındadur göñlüm

[287]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 La`line sâgar-ı mül mi `acebâ gül mi disem
Târ-ı gîsûsına zünnâr mı sünbül mi disem

2 Dil-i dîvâne yine bestesidür bir târuñ
Bilmezin gul mi disem rişte-i kâkül mi disem

3 Açılur âyinemüz gülşen-i ruhsârından
Dil-i şeydâya o dem tûtî mi bülbül mi disem

4 Hayl-i müjgânı gider mülk-i dile târâca
Zulme mâyil mi disem yohsa tegâfül mi disem

5 Görse Nâmî o büti sûret-i bî-câna döner
Aña hayret mi disem tâb-ı tahammül mi disem

[288]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Leb-i şîrînine sükker mi `aceb gül mi disem
Nutkına tûtî-i gûyâ mı ya bülbül mi disem

2 Görinür gamzelerüñ cünbişi hep mestâne
Şîve-i nâz mı yâ hâsiyet-i mül mi disem

3 Zülf o cünbiş ki pey-â-pey yem-i hüsn üzre ider
Aña emvâc mı yâ nakş-ı teselsül mi disem

4 Iztırâbına dilüñ `âlem-i vuslatda iken
Bîm-i fürkat mi ya tahrîk-i temâyül mi disem

5 Sihr ider Nâmî tekûpû-yı reh-i ma`nâda
Rahş-ı Rüstem mi disem tab`uña Düldül mi disem

[289]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Sîr-âb-ı feyz-i lutf-ı nigeh-nâz-ı gamzeyim
Ser-mest-i hûşyâr-ı mey-i nâz-ı gamzeyim

2 Dil teşne-i zülâl-i visâl-i hemîşedür
Ben cân-ı nâ-tüvân-ı ser-endâz-ı gamzeyim

3 Zâhirde gerçi küşte-i tîg-i tegâfülem
Ammâ ki dâyimâ yine dem-sâz-ı gamzeyim

4 Zâr u esîr-i zülf-i girih-gîr-i nâleyem
Âzâde-gird-i `âşık-ı ser-bâz-ı gamzeyim

5 Bîgâne-i harîm-i vefâ-yı düçârıyam
Düzdîde-âşinâ-yı nevâ-sâz-ı gamzeyim

6 Mey-nûş-ı câm-ı lutf u `itâb-ı kirişmeyim
Dâyim mukîm-i bezm-geh-i râz-ı gamzeyim

7 Nâmî gibi hemîşe dil-i bî-karâr ile
Sîr-âb-ı feyz-i lutf-ı nigeh-nâz-ı gamzeyim

[290]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bûs-ı la`li mâye-i cân yâdı cânumdur benüm
Cism-i zâra zinde-bahş-ı câvidânumdur benüm

2 Hat degül pîrâmen-i ruhsârına iren sevâd
Âşikâre-ma`nî-i râz-ı nihânumdur benüm

3 Bâg-ı cennet dil-keş ü cây-ı dil-ârâ oldugı
Cilve-gâh-ı sâye-i serv-i revânumdur benüm

4 `Andelîb-i gülbün-i va`dem nevâ-senc-i visâl
Dâg-zâr-ı sîne sahn-ı gülsitânumdur benüm

5 Gülşen-i ruhsârını rengîn ü şâd-âb eyleyen
Yine bu cûy-ı sirişk-i hûn-feşânumdur benüm

6 Ol kemân-ebrû dimişdi tîr-i gamzemden sakın
Zahm-ı berk-âsâ o söz hâtır-nişânumdur benüm

7 Murg-i kudsî Nâmî gibi nagme-i i`câzda
Hem-zebân-ı tûtî-i kilk-i beyânumdur benüm

[291]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Mümkin midür helâk-i nigeh-nâzuñ olmayam
Lutfuñ görem de bende-i ser-bâzuñ olmayam

2 Râh-ı gamuñda varumı bezl eylesem n`ola
`Âşık olam revâ mı ser-efrâzuñ olmayam

3 Hâruñ sitemlerini çekem de sezâ mı yâ
Bülbül gibi gülüñde nevâ-sâzuñ olmayam

4 Tîr-i müjeñ ki cây ide sînemde cân gibi
Lâyık mı bezm-i gamzede dem-sâzuñ olmayam

5 Nâmî gibi mukîm-i harîm-i vefâñ iken
Bendeñ revâ mı hem-dem ü hem-râzuñ olmayam

[292]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Oldukca nigeh bâ`is-i âsâr-ı tebessüm
Ebrûsı olur mâni`-i izhâr-ı tebüssüm

2 Hat sanma kenâr-ı leb-i dilberde demîde
Gûyâ ki nemâlandı çemen-zâr-ı tebessüm

3 Âyâ ola mı feyz-i ümîdümle küşâde
Gül-hand-i leb ü gonçe-i gülzâr-ı tebessüm

4 Eylerse nevâziş ne kadar gamze-i hûnî
Dil-dâdeye yigdür yine âzâr-ı tebessüm

5 Meftûn olalı hande-i gül-rîzine Nâmî
Göstermez o fettân aña dîdâr-ı tebessüm

[293]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Helâk-i gamze-i nâzem kazâ nedür bilmem
Esîr-i zülf-i niyâzem belâ nedür bilmem

2 Hezâr dâ`iye-senc-i ümîdem ammâ kim
Görince ol sanemi müdde`â nedür bilmem

3 O dil-rübâ-yı cihâna recâ-yı vuslatda
Tamâm hâhişem ammâ edâ nedür bilmem

4 `Umûma âyine-dâr-ı hulûs-ı ikbâlem
Cihâniyâna vedâd-ı riyâ nedür bilmem

5 Hayâli hâtıra geldükce cûy olur eşküm
`Aceb budur ki yine mâcerâ nedür bilmem

6 O murg-i gülşen-i âteş-havâ-yı `ışkam ben
Ferah-fezâ-yı nesîm ü sabâ nedür bilmem

7 Dise o şûha gam-ı ibtilâ mı Nâmî dil
Belâ budur dir aña mübtelâ nedür bilmem

[294]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ol şûh-ı dil-ârâmı der-âgûş idebilsem
İbrâm iderek bûs-ı binâgûş idebilsem

2 Çeksem o mehi hâle-sıfat sîneye bir şeb
İkdâm iderek câm-ı lebin nûş idebilsem

3 Sîr-âb-ı vefâ olsam irüp zevk-i visâle
Derd ü gam-ı hicrânı ferâmûş idebilsem

4 Teşrîf-i kenâr itse havâ olsa muvâfık
Deryâ-yı niyâzı yine pür-cûş idebilsem

5 Ol gül-ruh ile gülşeni itdükce temâşâ
Bülbülleri feryâdda hâmûş idebilsem

6 Hüznüm eser idüp dil-i sahtına o şûhuñ
Dûr-efgen-i celbâb-ı semen-pûş idebilsem

7 Nûş eyler idüm câm-ı visâlin yine Nâmî
Ol gamzeleri nâz ile serhoş idebilsem

FÎ-HARFİ`N-NÛN
[295]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bildürür hem gamze la`line tebessüm neydügin
Hem yine hûn-rîz olur bilmez terahhum neydügin

2 Bûse-i la`l-i şeker-bârın gehî lutf eylese
Gösterürdüm tûtîye zevk-i tekellüm neydügin

3 Katresin `ummân ider te`sîr-i cevr-i dil-rübâ
Merdüm-i çeşme su`âl it çeşm-i merdüm neydügin

4 Ey müneccim eyleme seyyâreden bahs-i şumâr
Dîde-i giryâna sor ta`dâd-ı encüm neydügin

5 `Arz ider cân virmegi la`li dil-i şûrîdeye
Gösterür teslîmden evvel tesellüm neydügin

6 Deşte girmezdi koyup ders-i cünûnı bir kadem
Bildürürdüm Kaysa ta`lîm ü te`allüm neydügin

7 Nâleme Nâmî o gül-ruh tutsa gûş-ı iltifât
Ögredürdüm bülbüle şevk-i terennüm neydügin

[296]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Gonçe-i lutf açılur hande-i gül-rîzüñden
Hûn-ı şekvâ saçılur gamze-i ser-tîzüñden

2 Küşte-feryâd-ı terahhum yine ey mâye-i rûh
Zindedür nîm-nigâh-ı sitem-âmîzüñden

3 Sûziş-i diller ider şu`le nesîm-i seheri
Ugrasa sâye-geh-i zülf-i dil-âvîzüñden

4 İrişür kâm-ı niyâz-ı dil-i pür-ümmîde
Zevk-i şîrînî-i cân nutk-ı şeker-rîzüñden

5 Cân virür nîm-sürâğ-ı lebüñ ey şûh-ı vefâ
Dil alur lutf ile müştâk-ı gam-engîzüñden

6 Eser-i tâbiş-i hüsnüñden olur ey meh-rû
Germî-i şîftegî zerre-i nâçîzüñden

7 Cânı mı var ki hazer itmeye Nâmî düşmen
Gird-bâd-ı nefes-i âh-ı seher-hîzüñden

[297]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ben hemîşe ârzû-yı vasl-ı cânân iderin
Ol ümîd ile dil-i mahzûnı şâdân iderin

2 Ben o kudret-bahş-ı te`sîrem ki gâhî dil-rübâ
Cevre meyl itse yine lutfa şitâbân iderin

3 Dâg-ı hûnîn ile sahn-ı sînemi zeyn eyleyüp
Bir gül-i ruhsâr içün reşk-i gülistân iderin

4 Hâb-ı râhat merdüm-i çeşme vedâ` itse n`ola
Her gice bir meh hayâlin dilde mihmân iderin

5 Âh kim böyle kalursa dilde dâğ-ı hasreti
Giderek seylâb-ı eşk-i çeşmi `ummân iderin

6 Böyle te`sîr eyler ise câna sûz-ı iştiyâk
Hayme-i gerdûnı ben âh ile sûzân iderin

7 Sûz-ı dilden eylesün Nâmî hazer ol meh-likâ
Yohsa bâd-ı âh ile zülfin perîşân iderin

[298]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Göricek ol büti `âşık olur ebkem ne disün
Gelse de nutka komaz âh dem-â-dem ne disün

2 Bülbül-i dil ne kadar nâle vü feryâd itse
Yokdur ol gonçe-i nev-hâstede fem ne disün

3 Bildi nutk-ı lebini mâye-geh-i rûhı imiş
Dem-i ihyâda aña `Îsî-i Meryem ne disün

4 Sûz-ı `ışk eyler imiş `âşıkı lâl ü mebhût
Kays olmış tutalum Leylîye mahrem ne disün

5 Nâmî-veş tîg-i gamuñ zahmî-i dem-bestesine
İdicek nûş-ı leb-i la`lini merhem ne disün

[299]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ruhlaruñ âyînede ol mâh-ı tâbân görmesün
`Aks-i hüsninden dilinde dâğ-ı hicrân görmesün

2 Gamze-i çeşm-i siyeh-mestinden itsün ihtirâz
`Âşık-ı dil-hasteler şemşîr-i `uryân görmesün

3 Girye-sâz-ı hasret eyler merdüm-i nezzâresin
Bâyezîd olursa da ol la`li handân görmesün

4 Tesliyet-bahş-ı dil olsun bûse-i gül-hand ile
Ol perî her katre-i eşkümde `ummân görmesün

5 Zâde-i kilk-i güher-bahşâñı Nâmî-veş sakın
Tab`-ı keç-fehmân u çeşm-i `ayb-cûyân görmesün

[399]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Zevk-i nigeh-i gamze-i cânân iderin ben
Deryûze-i teh-cür`a-i mestân iderin ben

2 Sünbülleri âşüfte olur diyü sabâdan
Şeb-tâ-seher efkâr-ı perîşân iderin ben

3 Rûşenligi hep şu`le-i âhumdan alurlar
Şem`-i meh ü hurşîdi firûzân iderin ben

4 Nezzâre-i gül-bâğ-ı cemâl eyledügümce
Görseñ hele ey sôfî ne seyrân iderin ben

5 Ol gonçe-lebi yâd iderek gülşene varsam
Bir nagmede biñ çâk-i girîbân iderin ben

6 Gül-çîn-i riyâz-ı emel olsam da hemîşe
Turmaz yine bülbül gibi efgân iderin ben

7 Elde var iken gevher-i endîşe-i Nâmî
Hâce dimesün `azm-i Bedahşân iderin ben

[301]
Mef`ûlü Mefâ`îlün Mef`ûlü Mefâ`îlün

1 Gül-berg-i leb-i la`lüñ reng-âver-i her-gülşen
Dûd-ı dil-i pür-sûzum berhem-zen-i her-külhan

2 Agyâra görüp meylüñ koydı dil-i zârumdan
Bir âh ile biñ nâle her nâlede sad-şîven

3 Gül-bâğ-ı visâlüñden şeftâlûlar alınmış
Hep sîne vü bâzûlar olmış yine gül-hırmen

4 Sen şûh-ı cihân ile bilmem nice_olur hâlüm
Olmakda nigeh-nâzuñ kâlâ-yı niyâz-efgen

5 Dîdâr-ı dil-ârâña cân itmege nezzâre
Her bir bün-i mûyumdan açıldı yine revzen

6 Şemşîr-i sitem gördi dest-i nigehüñde dil
Çâk itdi girîbân-ı ümmîdini tâ dâmen

7 Alsaydı ne var gâhî sen Yûsuf-ı hâhişden
Ya`kûb-ı dil-i Nâmî bir nekhet-i pîrâhen

[302]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hadeng-i gamze çıkdukca kemân-ı ebruvânından
Bulınmaz âşinâ-yı âşiyân-ı murg nişânından

2 Kemîn-gâh-ı tegâfülde turur dâyim nigeh-nâzı
O şûhuñ kurtılur yok gâlibâ şast-ı kemânından

3 Ser-i kavs-i kuzahda berk-i `alem-tâb sanmadum
Görince hançer-i zerrîn kemer-gâh-ı miyânından

4 Ecel küşte olur bir darb-ı engüşt-i `itâbında
İder ihyâ yine isterse nutk-ı nükte-rânından

5 Dil-i âşüfte dâğ-ıstân-ı derdin seyr ider Nâmî
Ferâgat-kerdedür dehrüñ gülinden gülsitânından

[303]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Dilberâ irdi bahâr ile temâşâ-yı çemen
Muntazır makdem-i reftâruña ebnâ-yı çemen

2 Sahn-ı gülzâra hırâm eyle döşendi yine hep
Ser-be-ser bûkalemûn nakş ile dîbâ-yı çemen

3 Def-i gül-bergi yine mutrib-i bâd aldı ele
Başladı nagmeye murgân-ı hoş-âvâ-yı çemen

4 Gonçeler çâk-i girîbâna heves-gîr oldı
Sînesin açdı safâdan gül-i ra`nâ-yı çemen

5 Huld ü Kevser mi degül baña diye ey sôfî
Mey-i gül-reng ile vâdî-i ferah-zây-ı çemen

6 `Âşıka cân mı kalur müjdeye idince niyâz
Diye nâzendesi bir kûşe-i tenhâ-yı çemen

7 Dâyimâ kilk-i ma`ânî bulınur destinde
Nâmî-veş her kim olur nükte-şinâsâ-yı çemen

[304]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Mihnet-i erbâb-ı `ışkı zâhid âsân görmesün
Anı âsân zu`m idenler ser-be-sâmân görmesün

2 Tünd-bâd-ı cevr-i çarh elbette virür ıztırâb
Bezm-i ehl-i dilde bir şem`-i firûzân görmesün

3 Gevher-i râzı sakın dest-i hayâle virmeden
Şöyle tut kim dürc-i dilde dîde-i cân görmesün

4 Gerd-i ye`s ile hemân pejmürde eyler rûzgâr
Gonçe-i ümmîdde çâk-i girîbân görmesün

5 Zahm-ı çeşm-i bed-güherden ihtirâz it Nâmî-veş
Dâg-ı mihri gül gibi herkes nümâyân görmesün

[305]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Aç turrañı ol cebhe-i pür-nûr görinsün
Hurşîd ile birden şeb-i deycûr görinsün

2 Vir dest-i sabâ zülf-i dil-âvîzüñi açsun
Her târda biñ şîve-i Mansûr görinsün

3 Bir lemha da olursa nigeh-nâzuñı lutf it
Mâtem-gede-i dilde ne var sûr görinsün

4 Dillerde yine `aks-i safâ cilveler itsün
Çöz dügmeñi âyîne-i billûr görinsün

5 Nâmî gehî ruhsat-dih-i âh ol ki cihâna
Sîneñde olan şu`le-i mestûr görinsün

[306]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ben hemîşe dilde fikr-i hüsn-i hûbân eylerin
Ya`nî kim halvet-serâmı Yûsuf-istân eylerin

2 Bir gül-i gonçe-dehân yâdıyla itdükce figân
Nâlemi hep reşk-sâz-ı `andelîbân eylerin

3 Turmaz eşküm ârzû-yı vasl ile cûyân olur
Vasla irsem bîm-i hicrân ile `ummân eylerin

4 Cismi cân u cânı mest-i câm-ı `ışk itsem n`ola
Dâyimâ hâtırda yâd-ı la`l-i cânân eylerin

5 Mihr-i ruhsârı tulû` itdükce Nâmî subh-veş
Dest-i şevk ile çeker çâk-i girîbân eylerin

[307]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ebrûlaruñı nâz yine cilve-geh itsün
Der-kâr-ı niyâza nigeh itsün nigeh itsün

2 Çöz bend-i nikâb-ı ruhuñı nûr-ı cebînüñ
Reşk-efgen-i hırmen-gede-i mihr ü meh itsün

3 Ol zülf-i girih-zâruñı vir şâneye açsun
Her târı yine biñ dil ü cânı tebeh itsün

4 Tek sâye-i dâmânuñı âgûşa getürsün
Yıllarla felek cismümüzi hâk-i reh itsün

5 Çün kâbil-i yek-harf-i lebüñdür dil-i Nâmî
İsterse hatâ anı vücûd-ı güneh itsün

[308]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Açılsa kaçan lebleri harf-i siteminden
Ancak görinür nokta-i mevhûm feminden

2 Birbirini nezzâre basar reh-güzerinde
Ol gamzelerüñ dest-küşâ-yı kereminden

3 Zencîrine âşüftegî-i şâneyi gördi
Dîvâne göñül turmaz oturmaz eleminden

4 Zâhid hele al destüñe bir bak ne görürsin
Bu bezm-gehüñ âyine-i câm-ı Ceminden

5 Agyâra atar tîr-i nigâhı diyü gâhî
Taşlarla döger sînesin `uşşâk gamından

6 Lutf eyle sabâ çeşm-i recâ-mend-i visâle
Bir zerre de olursa gubâr-ı kademinden

7 Yârân-ı hased sihr-i beyân görmek içündür
Nâmînüñ eser-nâtıka-senc-i kaleminden

[309]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Bir lem`a cebînüñde konan nûr görinsün
Biñ dilde yine meş`ale-i Tûr görinsün

2 Dil mahşere dek mest-i harâb-ı sitem olsun
Tek bir nazar ol gamze-i mahmûr görinsün

3 Aç dâr-ı şifâ-yı lebüñi nutka tabîbüm
Bir harf ile biñ sıhhat-ı rencûr görinsün

4 Kıl nâzuñı hem-dûş-ı tebessüm reh-i cevre
Sermâye-i şûr u za`af-ı hûr görinsün

5 Agyâra bu ülfet niçe bir gâhîce cânâ
Yanuñda ne var Nâmî-i mehcûr görinsün

[310]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Meded lutf it lebüñ cânâ nikâta reh-güzer virsün
Zebânuñdan dil-i pür-derde bir şâfî haber virsün

2 Hırâmân ol yüri biñ nâz ile ey şâhid-i gamze
Yine pâ-mâlüñ olsun haste-diller cân u ser virsün

3 Ne var gâhî lebüñden bûse ihsân eyle `uşşâka
Nihâl-i kâmetüñ bâğ-ı vefâda berg ü ber virsün

4 Ne söyler tûtî-i tab`-ı suhan-sencüñ baka cânâ
Hele âyîne-dâr olsun ruhuñ la`lüñ şeker virsün

5 İrişsün lutf-ı sâkî-i hayâlüñ bezm-i hâtırda
Gözüm merdümlerine bâde-i hûn-ı ciger virsün

6 Kosunlar nakd-i eşk ü rûy-ı zerdi hâsılı diller
Metâ`-ı vasl-ı hûbân-ı cihâna sîm ü zer virsün

7 Güher-pâş ol yine ey tab`-ı Nâmî safha-i dehre
Sevâd-ı nevk-i hâmeñ dest-i yârâna eser virsün

[311]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Nâz ile yine gamzelerüñ bir nigeh itsün
Biñ cân u dili şevk-i taleb hâk-i reh itsün

2 Vir deste-i sünbüllerüñi dest-i sabâya
Sad lutfı yine zîver-i tarf-ı küleh itsün

3 Müjgân-ı dırâzı yine cünbiş-ger-i lutf it
Biñ `âlemi âşüfte-i çeşm-i siyeh itsün

4 Ey sayd-ı ümîdi ko meded dest-i terahhum
Âvîze-i fitrâk-i kümeyt-i nigeh itsün

5 Nâmî diline leşker-i müjgân ile gamzeñ
Der-bend-i tegâfülde nümûn-ı sipeh itsün

[312]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Niçün âh-ı gülû-sûz eylerin dâğ-ı gamînümden
O şûha zâhir iken sûzişüm çîn-i cebînümden

2 Hayâl-i bûs-ı la`linden meger mest oldılar dilde
Gelür yok da`vet itsem âh u feryâd u enînümden

3 Cefâ-yı gamzeden ol deñlü bî-tâbem ki hâtırdan
Zebâna harf irişmez şekve-i dâd-âferînümden

4 N`ola çeşmüm şerer-rîzân u dâğ-ıstân ise sînem
Kopan hep şu`le-i terdür dil-i âteş-zemînümden

5 Nazar âşüfte eyler reng-i gül-ruhsârını Nâmî
Derûn-ı sînede pîçîde-âh-ı âteşînümden

[313]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Felek bezm-i bahârı zeyn idüp gâyet safâsından
Gidermez şîşe-i ebrini zânû-yı havâsından

2 Gelüp her kûşeden seylâb-ı nîsânî geçer turmaz
Şitâb üzre haber virür cihânuñ mâcerâsından

3 Çekildi ehl-i dil saf saf yine semt-i gülistâna
Gınâ-yı bâğ-ı huld alındı sahn-ı dil-küşâsından

4 Çemen evrâkı şâd-âb oldı hep feyz-i bahâr ile
Nazar mest-i mey-i `ibret olur seyr-i nemâsından

5 Çıkar cân gûşına dil dîdesine ehl-i `irfânuñ
Temâşâ-yı gül ile bülbülüñ zevk-i nevâsından

6 Letâfet ol kadar cûşa getürdi cûybârı kim
Havâ üzre revân olmaga kasd eyler safâsından

7 Bu demde zevk-i gülgeşt-i hakâyıkdan alur hisse
Cihânı Nâmî-âsâ seyr idenler mâverâsından

[314]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 `Arz itse mihr-i rûyın o meh-rû nikâbdan
Olur misâl-i sâye fürûg âfitâbdan

2 Eyler hezâr kebg-i dili bir dem içre sayd
Şehbâz-ı çeşmi bâl aça ger dest-i hâbdan

3 `Âlem niyâz-pâş-ı ser-i reh-güzârıdur
Lutf-ı nigâh-ı nâzına rûy-ı `itâbdan

4 Bir zerre deñlü cânib-i râh-ı harîmine
Ref` it bu hâksârı nesîmâ türâbdan

5 Nâmî dem-i bekâ-yı vücûdını rind olan
Eyler kıyâs meyde sebât-ı habâbdan

[315]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Dil-dâde-i düzdîde-nigâh-ı gazabam ben
Mestâne-i teh-cür`a-i câm-ı edebem ben

2 Şeb-reng-i hamûş-ı elemem gerçi kim ammâ
Âbisten-i hurşîd-i sabâh-ı tarabam ben

3 Hem şu`le-i âhumla hased-kerde-i rûzam
Hem dûd-ı şerer-nâküm ile reşk-i şebem ben

4 Dil kûşe-i ebrûda temâşâdan usanmaz
Vâlih-şude-i fitne-gehem bü`l-`acebem ben

5 Sîr-âb-ı ebed-neşve-i peymâne-i gamze
Haclet-dih-i keyfiyyet-i âb-ı `inebem ben

6 Dilberde dili kendimi fürkatde sanurdum
Gördüm ki o mâha dil ile leb-be-lebem ben

7 Dünbâle-ber-i bedraka-i mahz-ı `inâyet
Nâmî gibi tenhâ-rev-i râh-ı talebem ben

[316]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Bahâr oldı açıldı tâze güller nev-nihâlinden
Haberdâr oldılar hep bülbülüñ feryâd-ı hâlinden

2 Hıred âşüfte dil hayret-füzûn u sâmi`a meftûn
Tuyûr-ı gülsitânuñ nagme-i gunc u delâlinden

3 Çemen üzre görenler nev-be-nev ezhârı pejmürde
Didi evvel iren şâhid budur bâğuñ me`âlinden

4 Bahârıyla hazânın seyr idüp erbâb-ı dil dâyim
Alurlar hisse âsâr-ı kemâlinden zevâlinden

5 Perîşân-geşte evrâk-ı gülistânı görüp Nâmî
Haber aldum cihânuñ bî-sebât-ı reng-i alinden

[317]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Yüri ruhsatdur ey dil hande-i hâhiş-nümâlardan
	Pür it dâmân-ı zahmuñ nükte-i merhem-edâlardan

2	Libâs-ı cilve-nâküñ şu`le-i Tûr olsa kurtılmaz
	Sakın ey şem`-i ser-keş gamze-i cünbiş-rübâlardan

3	Tebessüm-sûz olur ey gonçe-i gül-bâğ-ı istignâ
	Hazer-nâk ol niyâz-ı `andelîb-i bî-nevâlardan

4	Metâ`-ı nâzını lutf-ı sitem ber-dûşa virdiyse
	Alur sermâye-i sâmân-ı cânı mübtelâlardan

5	Musavver Sûmenâta döndi hep endîşe-i Nâmî
	Hayâl-i hüsn-i dil-sûz-ı büt-i hayret-fezâlardan

[318]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Bu gülzâr-ı `anâda biñ gül-i sîr-âb-ı ahmerden
	Dile bir dâğ-ı ahker-nûş hoşdur dest-i dilberden

2	Vedâ`-ı takat-i âh itdi kaldı nâr-ı `acz içre
	Dil-i bî-tâbı görsün hazz iden seyr-i semenderden

3	Yıkılsa mest-i mâder-zâd-ı şeh-râh-ı mahabbet çün
	Ne mümkindür ki teş«îs eyleye destârını serden

4	Belâ-yı gamzesine sabr-ı kuvvet-sûzumuñ dilde
	Misâlidür kıyâs it `anber-i sûzânı micmerden

5	Dil-i Nâmî gibi mest-i ebeddür nûş iden `âşık
	Şarâb-ı âteşîn-keyf-i nigâh-ı `işve-perverden

[319]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Bezm-i rindânı yine reşk-i bahâr itdi hazân
	Berg-i gûn-â-gûn ile zînet-şi`âr itdi hazân

2	Lâle hadler bezmine varını îsâr eyleyüp
	Hayli dökildi saçıldı iftihâr itdi hazân

3	Reng-i zerd ü sürh ile zeyn eyleyüp her cânibi
	Meclis-i rindânı nakş-ı tâb-dâr itdi hazân

4	Ruk`a-i berg ile bu dehrüñ me`âlin bildürüp
	Dîde-i câm-ı sebûyı eşk-bâr itdi hazân

5 Tagıdup efkâr-ı âmâl-i dil-i Nâmî gibi
Hânümân-ı kâr u bârın târumâr itdi hazân

[320]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hezâr-ı zâra gerçi `işve-i gül kâr açar birgün
Velî gülzâra da feryâd-ı bülbül kâr açar birgün

2 Dil-i gül çünki tutdı semt-i cevr-i hâr-ı bed-hûyı
Var ey bülbül tahammül kıl tahammül kâr açar birgün

3 Gam-ı zülf-i vefâ-yı va`desinden eyleme şekvâ
Dilâ sabr eyle endûh-ı teselsül kâr açar birgün

4 Çalışma sulha sabruñ nâdim eyler ol cefâ-cûyı
Gam-ı fursat yime âhir tevekkül kâr açar birgün

5 Ümîd oldur perîşânî virüp germ-i peşîmânî
Dehânın nutka ta`bîr-i te`allül kâr açar birgün

6 Hakîkat merkezinden sen hemân ey dil güzâr itme
Te`allî hâksârına tenezzül kâr açar birgün

7 Füzûn eylerse istignâyı ref`-i ruk`adan Nâmî
Tegâfül eyle sıdk ile tegâfül kâr açar birgün

FÎ-HARFİ`L-VÂV
[321]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Göñlüm esîr-i turra-i pîçân-ı ârzû
Cânum mukîm-i kûşe-i zindân-ı ârzû

2 Âyâ olur mı ta`ne-zen-i ceyb-i subh-ı gam
Gül-berg-i vuslat ile girîbân-ı ârzû

3 Yâ Rab görür mi mahmil-i Leylâ-yı hâhişi
Çeşm-i ümîd-i Kays-ı beyâbân-ı ârzû

4 Ruhsat nesîm-i bâğ-ı kerem ola mı `aceb
Burka`-küşâ-yı gonçe-i handân-ı ârzû

5 Bilsem ne dir o gamze `aceb rûz-ı rüstahîz
Dâmâna el urınca şehîdân-ı ârzû

6 Feyz-i nesîm-i âh u sirişk-i revân ile
Şâd-âb olur mı âh gülistân-ı ârzû

7 Nâmî cihânda çekme husûl-i ümîde gam
Birgün olur ki vuslat olur cân-ı ârzû

[322]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Gehî bâd-ı seherden bî-karâr âşüftedür gîsû
Gehî genc üzre gûyâ ejdehâ-yı hüftedür gîsû

2 Başında var gibi sevdâsı bir yerde karâr itmez
Meger kim şâhid-i ruhsârına âlüftedür gîsû

3 Reh-i nezzâreye ser-bâz-ı reh-zen oldugın bilmez
O şâh-ı dil-nevâzâna dahı nâ-güftedür gîsû

4 Hırâmân olsa ol serv-i revânum nâz ile tenhâ
Bilinür kanda gitse reh-güzârın rüftedür gîsû

5 Hevâ-yı vasl-ı gerden ile ârâm eylemez bir dem
Perîşândur dil-i Nâmî gibi âşüftedür gîsû

[323]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 O şâhuñ devr-i hüsninde dile virmez amân ebrû
Hadeng-i nâzını her dem atar eyler nişân ebrû

2 Nedür kavs-i kazâdan `âşıka tîr-i belâ gayrı
`İtâbında olurken gamzeler tîr ü kemân ebrû

3 Yatarlar sâye-i sünbül-sitân-ı turrada gûyâ
Ser-i çeşmân-ı mestinde dü-şâh-ı âhuvân ebrû

4 Firâz-ı gülbün-i kaddinde ol gül-bâğ-ı ra`nânuñ
Turur kavs-i kuza«-âsâ mu`allak tâk-ı ân ebrû

5 Gazab hâlinde çîn-i cebhe tahrîk eylese bir dem
Bulınmaz ıztırâbından yerinde bir zamân ebrû

6 Gâh olur kim bahâdırlıkda çekmez yayını Rüstem
Görinür gâhî miskîn-i nizâr u nâ-tüvân ebrû

7 İki mısra` alup gûyâ ser-i dîvân-ı Nâmîden
Yazupdur safha-i pîşânına sihr-i beyân ebrû

[324]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	O meh-rûnuñ n`ola salsa cebîni `âleme pertev
Mukavves ebruvânıdur sipihr-i hüsne mâh-ı nev

2	Sabâ deryûze itdükce şemîm-ârâ-yı zülfinden
Girîbânın pür eyler nekhet-i misk ile dir rev rev

3	Çatup hışm ile ebrûsın nigâh-ı gamze-kâr itse
Olur ebr-i siyehden gûyiyâ nâzil iki ba«nev

4	Gören bâzâr-ı hâl-i `anberin mûyında almazlar
Bahâ-yı nâfe-i Tâtâr degmez berg-i kâh-ı cev

5	Yazarken meşkine imlâ-yı sen sev ol mehüñ Nâmî
Diyince bu nedür lutf-ı tebessümle didi sen sev

[325]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Şekl-i ebrûlarına beñzer idüñ ey meh-i nev
Dem-be-dem sen de cihân-ı dile salsañ pertev

2	Zâhidâ neşve-i rindân-ı meye irmezsin
Sübhañı itmeyicek mastaba-i Cemde girev

3	Kulkul-i şîşede olmasa idi sırr-ı hafî
Şâhid-i câm tutar mıydı aña gûş-ı şinev

4	Dâhil-i hacle-geh-i vuslat olursın lâbüd
Ser-i kûyında dilâ bâd-ı sabâ-veş yüri dev

5	İtmese âh-ı şerer-pâş dem-â-dem Nâmî
Şerha-i sînesini çâk ider elbette `alev

[326]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Hayâl-i hâlüñe dil-beste nâfe-i âhû
Şemîm-i zülfüñe âşüfte sünbül-i Hindû

2	Dehânuñı göricek gonçe oldı dem-beste
Miyânuñı añıcak pîç ü tâba düşdi mû

3	Ne deñlü yara açarsañ olur göñül hurrem
Olınca gamzelerüñ nâvek ü kemân ebrû

4	Kemâl-i hüsnüñi mümkin mi seyr ide `âşık
Füsûn ider dil-i bîmâra ol iki câdû

5 Safâdan oldı dil-i Nâmî dîde şebnem-veş
Rızâ ile sen eyâ gül olınca hem-pehlû

FÎ-HARFİ`L-HÂ`
[327]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Umarsın tarf-ı çeşmin `âşık ammâ râyegân sanma
O bir tîg-i recâ-küşdür nigâh-ı dil-sitân sanma

2 Göñül kim hânedân-ı gamdur anda mîhmân olmaz
Tolınma ey tarab-vâr âsitân-ı mîzbân sanma

3 Yakîn olma görüp ey murg-i dil zülf-i şiken-zârın
Yatar pîçîde ef`î-peççelerdür âşiyân sanma

4 Virür lâbüd niyâza tesliyet hükmin `itâbında
O şûh-ı nâz-perverdi katı nâ-mihribân sanma

5 O zahm-ı bih-şude şemşîr-i âh-ı cân-güdâzumdur
Görinen sîne-i çarh üzre Nâmî kehkeşân sanma

[328]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Recâdan fârig oldum hem visâl-i dil-rübâdan da
Dili aldum gam-ı hecr ü temennâ-yı safâdan da

2 Hayâl-i nakş-ı hüsn-i `âlem-âşûbı giderdüm hep
Nigâh-ı hayret-âlâdan dil-i âyîne-sâdan da

3 Taleb nâ-yâb-ı şevk-i `ışk olınca dilde `uşşâka
İrişür neşve-i câm-ı vefâ dâğ-ı cefâdan da

4 Firûzân olur elbette mahabbet şem`i bir kerre
Sitem-senc-i tegâfülden nigeh-nâz-ı vefâdan da

5 O dildâruñ helâk-i gamzesi ol kim kesel gelmez
Der-âgûş-ı miyân u bûs-ı la`l-i cân-fezâdan da

6 Dil ol şehbâz-ı şehper-dâr-ı himmetdür ki geçmişdür
Dem-i pervâzda evc-i Hümâdan da semâdan da

7 Ferâgat itmedüm gitdi dil-i Nâmî gibi âhir
Bu tab`-ı nükte-zâdan hâme-i harf-âşinâdan da

[329]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Her kaçan itsem nazar âyîne-i ruhsârına
	Şu`le-i dâğ-ı nihânum `aks ider dîdârına

2	Reşk-sâz-ı nâfe-zâr-ı Çîn ider sahrâları
	Ugrasa bâd-ı seher gîsû-yı miskîn-târına

3	Gamze-i şûhı olurken cünbişinde fitne-zâ
	Nice meftûn olmaz âdem ol bütün kirdârına

4	Perveriş kılma temennâ-yı visâlin sînede
	İ`timâd itme yine hem şîve-i inkârına

5	Seyr idüp âvîze-i âşüfte-dillerle didüm
	İki sünbül-deste iki zülf-i `anber-bârına

6	Bûseye ruhsatda gâhî reh-zen olur gamzesi
	Mâyilem ol `işve-kâruñ lutf ile âzârına

7	Gûş-ı yârâna yine âvîze kıldı bir güher
	Âferîn Nâmî-i zâruñ tab`-ı gevher-bârına

[330]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Ol hâlet-i nâz olmasa sâkî nigehüñde
	Mest itmez idi bâde beni bezm-gehüñde

2	Zünnârî idersin ko meded Rûhu`l-Emîni
	Gösterme ser-i kâküli tarf-ı külehüñde

3	Başumdan ider bâl-i Hümâ kesb-i sa`âdet
	Hasret-keş-i sâyeñ olalı hâk-i rehüñde

4	Vahşet ider ümmîd-i niyâzum dil-i zâra
	Âsâr-ı tegâfül ola çeşm-i siyehüñde

5	Gâret-ger-i hûn olsa n`ola girye-i Nâmî
	Şemşîr-i sitem var yine dest-i nigehüñde

[331]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	`Aklum tagılur zülf-i perîşânı görince
	Cem`iyyet-i hâtır mı kalur anı görince

2	Cânum sıkılur beste-i teng-i kemerinden
	Bagrum delinür hançer-i bürrânı görince

3 Ben mest-i ümîd-i mey-i işrâb-ı vefâyem
Hüşyâr olurın gamze-i mestânı görince

4 Bir sîb-i mu`allak sanurın âyine üzre
Ol gabgab ile çâk-i girîbânı görince

5 Mahrem harem-i vasl-ı dil-ârâya `adû âh
`Âşık ne çeker kûşe-i dâmânı görince

6 Meyl itmemege çâre mi var söyleye sôfî
Bir çeşm-i siyeh dilber-i fettânı görince

7 Dem-beste iken gonçe-sıfat hecr ile Nâmî
Göñlüm açılur ol gül-i handânı görince

[332]
Mef`ûlü Mefâ`ilün Fe`ûlün (fa`lün) ?

1 Ey şûhek-i dil-rübâ gamze
V`ey âfet-i mübtelâ gamze

2 Âbisten-i berk-i hâtıfdur
Her bir nigehüñ eyâ gamze

3 Olur mı senüñ gibi âyâ
Hercâyî vü bî-vefâ gamze

4 Var ise nazîrüñ `aksüñdür
Âyîne-i dilde â gamze

5 Keyfiyyet-i câm-ı Cem olmaz
`İşveñ gibi gam-zidâ gamze

6 Zahmuñda olur merhem âteş
Ey tîr-i kazâ belâ gamze

7 Bilmem nic`olur hâl-i Nâmî
Ey düşmen-i âşinâ gamze

[333]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Virüp vücûdına pervâne şüst ü şû tâze
Gelür dümû`-ı şemi`den alur vuzû tâze

2 Tagıtdı zülfini ruhsârına nesîm-i seher
Olur bahârda elbette reng ü bû tâze

3 Rehâ bulursa girîbân-ı dil bir âfetden
Alur komaz yine bir şûh-ı mâh-rû tâze

4 Hoşâ o sâye-i bîd ü kenâr-ı cûña ola
Şarâb-ı köhne ile sâkî vü sebû tâze

5 Gerekdür ol mehi bulmaga yerde vü gökde
Sirişk ü âh ile her demde cüst ü cû tâze

6 Nevâ-yı murg-i dili diñle zâhidâ seyr it
Gül-i `izâr-ı şüküfte o tâze bu tâze

7 Bu nazma Nâmî yeridür yazarken itse kalem
Hemîşe secde-i tahsîne ser-fürû tâze

[334]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Sanmañuz kûşe-i ebrûdaki âhû-yı nigeh
Geşt ider sayd-ı dile sihr ile câdû-yı nigeh

2 Dil-i âgâha ider lutfı `itâbında nihân
Görinür tünd velî bü`l-hevese hûy-ı nigeh

3 Alınur nakd-i niyâz ile metâ`-ı nâzı
İştirâ-gâh-ı hevâdur ezelî sû-yı nigeh

4 Çekse hûn câma bedel çeşm-i siyeh-mesti n`ola
Şîr-i âhû-beçedür gamze-i dil-cû-yı nigeh

5 Ey göñül kûşe-i ebrûlarına varma sakın
Fitne peydâ ider elbette ser-i kûy-ı nigeh

6 Heves-i reh-zenî-i tâb-ı şekîb itdi yine
Sanma bîhûde kirişmeyle tekâpû-yı nigeh

7 Zahm-ı şemşîr-i tegâfül dil-i Nâmîye yeter
Hande-zâr eylesün a`dâ lebini rûy-ı nigeh

[335]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dile besdür nişest-i `aks-i mihr-i rûy-ı cânâne
Dimâga bûy-ı sünbül-deste-i gîsû-yı cânâne

2 Cihân-ı cism ü cânı ser-be-ser leb-rîz-i nûr itdi
Temâşâ-yı şüküfte-pertev-i meh-rû-yı cânâne

3 Bi-hamdi`llâh müşâheddür hemîşe çeşm-i bîdâra
Hayâl-i hey`et-i meh-peyker-i dil-cû-yı cânâne

4 Ezelden gerden-i cân u dilümde beste olmışdur
Ser-i miskîn-kemend-i zülf-i `anber-bûy-ı cânâne

5 Niçe biñ cân u dil âşüfte eyler dest-i şâneyle
Perîşân turra olsa cebhe-i gül-bûy-ı cânâne

6 Dem-i ferdâdaki huld-i safâ-pîrâdan ey zâhid
Vücûh ile baña hoşdur tavâf-ı kûy-ı cânâne

7 Dil-i Nâmî `itâb-ı nâzı bilmezdi dem-i vuslat
Eger göstermeyeydi cünbiş-i ebrû-yı cânâne

[336]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 İdince seyr ü safâ-yı şuhûd pervâne
O zevke eyledi bezl-i vücûd pervâne

2 Tavâf-ı Ka`be-i dîdâra sa`y ile itdi
Bir iki lahzada ref`-i kuyûd pervâne

3 İrişmez idi visâle kalurdı bülbül-veş
Hemîşe çekmese ism-i Vedûd pervâne

4 Yakup vücûdını âteş-geh-i mahabbetde
Huzûr-ı şem`e kodı misl-i `ûd pervâne

5 İrince pertev-i mihr-i cemâle zerre-misâl
Nüzûl ider gehî gâhî sücûd pervâne

6 Görince hüsn-i dil-ârâsın itdi Nâmî-veş
Hezâr secde hezârân dürûd pervâne

7 Metâ`-ı vuslata sermâye-i vücûdı virüp
[Ziyân]ın eyledi ser-cümle sûd pervâne

[337]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Gelür ehl-i dile dîvâr u derden bûy-ı cânâne
Kemâl ile görinür belki hüsn-i rûy-ı cânâne

2 Yine hâhiş-nümâ-yı lutfa peyveste olur lâbüd
Ne deñlü şîve-kâr-ı nâz olursa hûy-ı cânâne

3	Ne hoşdur ol dem-i ferhunde kim olur dile gâhî
	Şüküfte-gonçe vü âşüfte-sünbül rûy-ı cânâne

4	Semen-bâğ-ı binâgûşını şâd-âb itdi gitdükce
	Hevâ-yı sâye-gâh-ı zülf-i `anber-bûy-ı cânâne

5	Hemîşe hüfte bir âhû-yı sünbül-deşt-i hâtırdur
	Hayâl-i hâl-i `anber-fâm u miskîn-mûy-ı cânâne

6	Ne tuysun râz-ı hem-peymâne-i halvet-serâsından
	Ser-i şûrîde-mest-i kûçe-bâz-ı kûy-ı cânâne

7	Dil-i Nâmî gibi hep mest-i hüşyâr itdi âfâkı
	Nigâh-ı nîm-câm-ı gamze-i dil-cû-yı cânâne

[338]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Tîr-i eser âmâde kemân-ı gilemüzde
	Bîm-i dil ü cân tûde kemîn-i çilemüzde

2	Zî-kudret-i vîrân-ger-i Nemrûd-ı dimâğuz
	Za`f-ı peşe ammâ görinen şâkilemüzde

3	Âşüfte-ser-i turra-i Leylâ-yı velâyuz
	Biñ Kaysa belâ-keş bulınur silsilemüzde

4	Hâk-i rehümüz `anber olursa `aceb olmaz
	Bu nekhet-i hoş-rîz ki var kâfilemüzde

5	Ol râtibe-bahş-ı keremüz biz dil-i »âtem
	Deryûze-i taklîd ider râhilemüzde

6	Târâca virür mâye-geh-i servetin âhir
	Hisset-revişân fart-ı vedâda sılamuzda

7	Nâmî bizüz ol dâfi`-i teşvîş-i havâtır
	Vuslat görinür âyine-i gâ`ilemüzde

[339]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Gamze şemşîrin yine her lemha `uryân itmede
	Çeşm-i hûnî her nigehde âh kim kan itmede

2	Bir nigâh-ı nâza ruhsat virse kalmaz sabra tâb
	Sînede her zahm-i bih çâk-i girîbân itmede

3 Tarh ider gûyâ sabâ deryâ-yı hüsne cezr ü med
Kâkülin derhem gehî gâhî perîşân itmede

4 Muntazır pervâne-veş diller hücûm-ı şevke âh
Şem`-i ruhsârın saded bir dem firûzân itmede

5 Turrasın elden komaz âyâ ne buldı şânesi
Lâne-i murg-i dil-i bî-çâre vîrân itmede

6 Pûye-gâh-ı gamda ser-gerdânî-i `uşşâk imiş
Kasd-ı nakkâş-ı ezel zülfini çevgân itmede

7 Kimse taklîd idemez Nâmîye gerd-i cismini
Âşinâ-yı sâye-i dâmân-ı cânân itmede

[340]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Âr idüp tarf-ı nigâh-ı gamze kâr itmezse de
Mübtelâmuzdur dimez ol şûh `âr itmezse de

2 Şîve-i nutkında ser-beste olan harf-i sitem
Eyler âzürde dili lâbüd figâr itmezse de

3 Cünbiş-i dâmân-ı müjgândan bilür erbâb-ı dil
Gamzeler lutf u `itâbın âşikâr itmezse de

4 Leylî-i gamdan alur kâm-ı dili Mecnûn-ı `ışk
Şâhid-i zevk-i visâli der-kenâr itmezse de

5 Tîr-i ser-tîz-i hayâl-i gamzesi gâhî irüp
Sîne-i dilden güzâr eyler karâr itmezse de

6 Encümendür zâhidâ tenhâlıgı ehl-i dilüñ
Zevkine vâsıldur `uzlet ihtiyâr itmezse de

7 Dil hele oldı şikâr-ı pençe-i bâz-ı nigeh
Ol süvâr-ı nâz Nâmî dil şikâr itmezse de

[341]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çeşm-i mest-i câm-ı nâzı gamze-kâr olmazsa da
Dil helâkidür yine hançer-güzâr olmazsa da

2 Hâtıra fikr-i der-âgûş-ı miyân-ı dil-keşi
Bir safâ-yı câvidânîdür kenâr olmazsa da

3	Dürr-i eşkin `âşıka lâzımdur îsâr eylemek
Dil-rübâsından nigâh-ı i`tibâr olmazsa da

4	Teşnegân-ı deşt-i peymâ-yı serâb-ı hecrine
Yâd-ı la`li besdür âb-ı hoş-güvâr olmazsa da

5	Seyr-i dâğ-ıstân-ı sûz-ı iştiyâk eyler yürür
Ehl-i derde geşt-i bâğ-ı lâle-zâr olmazsa da

6	Bâd-ı âhı `âşıkı girdâb-ı gamdan kurtarur
Zevrak-ı ümmîde lutf-ı rûzgâr olmazsa da

7	Mest-i te`sîr-i nigâh-ı gamze-i mestânedür
Dest-i Nâmîmüzde câm-ı zer-nigâr olmazsa da

[342]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Atar tîr-i nigâhın `âşıka bîgâneden soñra
Yine eyle hedef dir sîneñi ammâ neden soñra

2	Alur agyârı yanına dil-i dîvâneden soñra
Yine cevre tahammül eyle dir ammâ neden soñra

3	Olur dilber mülâyim hatt-ı dil-rîşâneden soñra
Visâlin bezl ider `âşıklara ammâ neden soñra

4	Gelür mihnet-serâma sohbet-i bîgâneden soñra
Yine tahsîs-i mihr izhâr ider ammâ neden soñra

5	Vücûdın şem`-i `ışka şîve-i pervâneden soñra
Görür Nâmî yine ol şem` imiş ammâ neden soñra

[343]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Bir vech ile kâbil mi ki_ola râz nühüfte
Her gamzede var bir nigeh-i nâz nühüfte

2	Sad sihr-i eser-nâk nihân zîr-i lebinde
Her birine biñ şîve-i i`câz nühüfte

3	Sad lutf u vefâ her bün-i mûyında nihâde
Her bir müje biñ şevk-i tarab-sâz-ı nühüfte

4	Bir nâhun-ı dil-bâz-ı tegâfülde `acebdür
Biñ kuvvet-i ser-pençe-i şehbâz nühüfte

5 Biñ `arz-ı niyâz itse o şûha dil-i Nâmî
İtmez keremi bir nigeh-i nâz nühüfte

[344]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Göñlümi kapdı bir perî-çehre
Gelmedi misli mesken-i dehre

2 Vechi var tâb-ı şu`le-i hüsni
Berk-i reşk atsa hırmen-i mihre

3 Yâd-ı la`l-i tarab-fezâsı olur
Hâsiyet-bahş-ı zindegî zehre

4 Lutfına gamzesi olup dem-sâz
Ta`ne-kâr-ı hemîşedür kahra

5 Gül-i gül-bâğ-ı `âleme her dem
Reng-i ruhsârı virmede behre

6 Kaddini çeng ü târ ider eşkin
O mehüñ görse rûyını zühre

7 Şi`r-i Nâmî gibi nikât-ı lebi
`Âleme kıldı lutfını şöhre

[345]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Gam-zidây-ı dil olur mı mey-i hamrâya göre
Neşve-bahşâ mı olur şîşe-i sahbâya göre

2 Cân nisâr eyler idüñ mahmil-i bûy-ı zülfe
Hareket kılsa sabâ nâka-i Leylâya göre

3 Cây-ı âsâyiş-i güm-geşte-dilân olmak olur
Bâg-ı huld olsa idi kûy-ı dil-ârâya göre

4 Şem`a pervâne hem-âgûş-ı visâl oldukca
Şu`le tâbân-ter olur mâh-ı şeb-ârâya göre

5 Şâhid-i âfiyete haste-i `ışkî bakmaz
Derde bî-tâbdur Eyyûb-ı şekîbâya göre

6 Şerbet-i mevte ecel teşne olur her nefesi
Rûh-bahş olsa ger enfâs-ı Mesîhâya göre

7 Hâsıl eyler dil-i hârâ dür-i yektâ Nâmî
Hande-rîz olsa o meh `ıkd-i süreyyâya göre

[346]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Kanı elmâs-ı gamze sîne-çâke
O merhem iştiyâkından helâke

2 Nigeh gûyâ ki bir rıtl-ı girândur
O çeşm-i mest-i nâz-ı hâb-nâke

3 Olur zâhir lebinde nûr-ı hande
Lebimde olan âh-ı şu`le-nâke

4 Düşerdi tâbişümde sâye-veş hûr
Ziyâ virse o meh ben zerre hâke

5 Olur sîne-be-sîne leb-be-leb âh
Katı yüz virdi ol büt pûr-ı tâke

6 Açıldukca hitâba gonçe-i fem
Girîbânumda söyler çâk çâke

7 Olınca çeşm-i dil bîdâr Nâmî
Düşer nezzâre lâbüd vech-i pâke

[347]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Ola tâ hâne-i dil câna menzil bir de cânâne
Yeter derd ü belâ `uşşâka bir dil bir de cânâne

2 Çekilmek yine mümkin cevr-i a`dâ-yı cefâ-pîşe
Felekdür olmayan ma`kûle kâyil bir de cânâne

3 Şikest olmaz mı mînâ-pâre-i dil düşdi bir bezme
İki çeşm ile iki gamze kanzil bir de cânâne

4 Ne hoş demdür ne `âlemdür ola `arz-ı niyâz ile
Elümde zer-nigâr-ı Cem mukâbil bir de cânâne

5 Nice olsun şüküfte gonçe-i ümmîdi Nâmînüñ
Nesîm-i iltifât agyâra mâyil bir de cânâne

[348]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Nev-bahâr oldı gül-i gonçe-dehân irdi yine
	Bülbüle mevsim-i feryâd u figân irdi yine

2	Dest-i üstâd-ı gülistân-ı cihân-pîrâdan
	Bâgbâna tuhaf-ı lutf-ı zamân irdi yine

3	Seyr idüp gonçe-i nev-hîz-i tebessüm-zâyı
	Yâd-ı la`liyle dil-i mürdeye cân irdi yine

4	Gûşuma nâle-i murgân-ı çemenden seherî
	Nagme-i bülbül-i gülzâr-ı cinân irdi yine

5	Sînemi dâğ ile ben reşk-i gülistân iderin
	Seyr-i hengâme-i gül lâle-sitân irdi yine

6	Câm-ı gülde seherî bâde-i şebnem görilüp
	Dil-i gam-dîdemüze hatt-ı amân irdi yine

7	Turma Nâmî yüri var reşk-i hırâm-ı hûr it
	Cilve-i hâme vü tahrîk-i benân irdi yine

[349]
Mef`ûlü Mefâ`îlün Mef`ûlü Mefâ`îlün

1	Reşk-i tarab-ı Cemdür seyr-i dem-i nezzâre
	Oldukca nigeh-nâzuñ câm-ı Cem-i nezzâre

2	Ol deñlü leb-â-lebdür sînemde hayâlüñ kim
	Firdevs-i cemâl oldı hep `âlem-i nezzâre

3	Yâd-ı leb ü ruhsâruñ her dilde karâr itdi
	Gül-gonçe hezâr-âsâ hep mahrem-i nezzâre

4	`Aks-i ruhuñı seyre künc-i gam-ı fürkatde
	Âyîne-i rûşendür mevc-i yem-i nezzâre

5	Endîşe-i la`lüñle dil mest-i harâb oldı
	Mesrûr-ı temâşâdur bilmez gam-ı nezzâre

6	Hep pister ü bâlînüñ âgûşın ider rengîn
	Hûn-ı ciger ü dilden her şeb nem-i nezzâre

7	Dîdâruñı `arz eyle zerrât-ı cihân cânâ
	Çeşm-i dil-i Nâmî-veş hep hem-dem-i nezzâre

[350]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Mümkin mi karşu turmak dil nâ-tüvân u haste
Tîg-i kirişme der-dest ol iki çeşm-i meste

2 Müjgânı tîr-i elmâs miskîn kemân-ı ebrû
Dil murgı tâze-pervâz gamze kemîn-nişeste

3 Eşkümle sûz-ı âhum hurşîd ü kulzüm olmış
Biri zemîne refte biri semâya ceste

4 Gülzâr-ı hüsn ü nâzı geşt itdi ser-be-ser dil
Sünbül benefşe tûde gül-gonçe deste deste

5 Zülfüñ gamıyla beste hecrüñle dil şikeste
Ümmîd-i lutfuñ eyler Nâmî şikeste beste

[351]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bir nigâh-ı nîm-nâz-ı `işve-kâr itdüñ yine
Âh zâlim n`eyledüñ `uşşâkı zâr itdüñ yine

2 Gamzeler ruhsat bulup tîg-i tegâfül çekdiler
Hûn ile nat`-ı cihânı lâle-zâr itdüñ yine

3 Turmaduñ `ahdüñe ey serv-i revân-ı bâğ-ı nâz
Eşk-i hûn-efşân-ı çeşmi cûybâr itdüñ yine

4 Ey hadeng-i gamzesinde dil gibi hercâyî sen
Sînede eglenmedüñ bir dem güzâr itdüñ yine

5 Bildüm ey meşşâta olduñ şâne-zen gîsûlara
Ceyb ü dâmân-ı nesîmi müşk-bâr itdüñ yine

6 El uzatduñ ey sabâ zülfine murgân-ı dili
Âşiyânından uçurduñ bî-karâr itdüñ yine

7 Turmaduñ ey âh-ı Nâmî nâleye dem-sâz olup
Şu`le-i dâğ-ı derûnı âşikâr itdüñ yine

[352]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Yine aldı ele peymâne lâle
Dem-â-dem nûş ider mestâne lâle

2 Şarâb-ı şebnemi def`-i humâra
Seherden çekdi kane kane lâle

3	Olur gonçe-sıfat geh cebhe derhem
	Döner gâhî gül-i handâne lâle

4	Yine dâğ-ı derûnından sabâya
	Şikâyet itdi yane yane lâle

5	Olur dem-beste bir hoş açılurken
	Bilinmez bir `aceb dîvâne lâle

6	Meger mâyil geçer bir gül-`izâra
	Şirişkinden boyanmış kane lâle

7	Temâşâ eyleseñ `ibretle Nâmî
	Olur hem şem` ü hem pervâne lâle

[353]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Tebessüm itse niyâza o yâr yaklaşsa
	Açılsa gonçe-i ülfet bahâr yaklaşsa

2	Hevâsı bahr-ı gam-ı `ışk âşinâlarınuñ
	Kenâre eylemedür ger kenâr yaklaşsa

3	Dönerdi sîne-i pür-dâğ-ı ahker-âşâma
	Semûm-ı âh-ı dile lâle-zâr yaklaşsa

4	Dinürdi kâmet-i cânâna beñzedi nev`an
	Kenâr-ı Sidreye serv [ü] çınâr yaklaşsa

5	Olurdı na`l-i semendine hâk-i reh Nâmî
	Hilâl-i çarh-ı berîne gubâr yaklaşsa

[354]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Murâda irse göñül la`l-i yâr yaklaşsa
	Şarâb-ı nâra döşensek bahâr yaklaşsa

2	Biterdi lâle-i sîr-âb olurdı hem şâd-âb
	Dimâg deştine şemşîr-i yâr yaklaşsa

3	Döner derûnuma yâ teşnelik helâk eyler
	Gülû-yı hüşküme feryâd u zâr yaklaşsa

4	Meşâm-ı cânumı leb-rîz-i bûy-ı vasl eyler
	Nesîm-i reh-güzeriyle gubâr yaklaşsa

5 Olurdı hâhişi Nâmî-i bî-dilüñ hâsıl
`İnâyet ü kerem-i Kirdigâr yaklaşsa

[355]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 N`ola bang-i hased irse ye`isden gûş-ı ümmîde
Düşürdüm şâhid-i maksûdumı âgûş-ı ümmîde

2 Tolular sundı sâkî-i haber sahbâ-yı müjdeyle
Göñül meyhânesinde câm-ı mihnet-nûş-ı ümmîde

3 `Azâb-ı dûzah-ı gamda olur başka neşât-âver
Temennâ-yı visâlinde olan hâmûş-ı ümmîde

4 Hezârân hâr içinde her gül-i pür-jâle hoş beñzer
Miyân-ı derd ü gamda her dil-i serhoş-ı ümmîde

5 Olur Nâmî gibi mekr-i hücûm-ı gamdan âzâde
İderse her kim ihlâsı hamâyil dûş-ı ümmîde

[356]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Bûy-ı `ışk irdi meşâm-ı dile bir gülden âh
Bilmezin sûz-ı hezârândan olur mı âgâh

2 Âşikâr itmemege çâre mi var dâğ-ı dili
Çeşm-i mestinde nihânî görinen lutf-ı nigâh

3 Gamzeler nakd-i dil ü cânı iderse inkâr
Lebleri lutf-ı tebessümle olur aña güvâh

4 `İşve vü nâz u kirişme hat u hâl ü şîve
Âh kim her biri mülk-i dile salmakda sipâh

5 Pâk-bâz ol dil-i Nâmî gibi tâ kim dîdeñ
Kanda baksa görine lem`a-i hüsn-i dil-hâh

[357]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Râz açmam gûş-ı câm-ı dil-küşâdan gayrıya
Gûş tutmam nagme-i sâz-ı hevâdan gayrıya

2 Gül gibi elden düşürmem sâgar-ı yâd-ı lebin
Hem-nişîn olmam hayâl-i dil-rübâdan gayrıya

3	Dest-i cevr-i fürkatinden eylemez şekvâ göñül
	Pîş-gâh-ı gamze-i dâd-âşinâdan gayrıya

4	Ben girîbân-ı ümîdi kimseye çâk eylemem
	Lutf ile bir nükte-i ülfet-fezâdan gayrıya

5	Eylemez endîşe-i vasfında Nâmî iltifât
	Ma`nî-i i`câz ile hüsn-i edâdan gayrıya

[358]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Çok zûr çeker gerçi kemân-gîr-i teveccüh
	Ammâ siper-i çarhı geçer tîr-i teveccüh

2	Ser-beste ise her ne kadar dergeh-i maksûd
	Elbette açar nâle-i şeb-gîr-i teveccüh

3	Hançer-keş-i cevr olsa ne deñlü dile dilber
	Ol deñlü açar çâk aña şemşîr-i teveccüh

4	`Uşşâka kemend-efgen ise cezbe-i kâkül
	Dâm oldı dil-ârâya da te`sîr-i teveccüh

5	Nâmî gibi âgûşa çeker şâhid-i hüsni
	Her kim ola efsûn-ger-i teshîr-i teveccüh

[359]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Nakş-ı hüsn-i sıfâtı seyr eyle
	Cilve-i `aks-i zâtı seyr eyle

2	Pîş-i nâza niyâzı der-kâr it
	Şîve-i iltifâtı seyr eyle

3	Zevk-i bûs-ı lebini sor dilden
	Reşk-i kand-i nebâtı seyr eyle

4	Sâgar-ı yâd-ı la`lini nûş it
	Çâşnî-i hayâtı seyr eyle

5	Cünbiş-i gamzesin görüp Nâmî
	Terceman-ı nikâtı seyr eyle

[360]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bezm-i ünsüñ gamze sâkîsi ola câmı nigâh
`Âşık-ı âşüfte ser-mest-i harâb olmaz mı âh

2 Şâne-zen oldukca sünbül-desteye dest-i nesîm
Lutf ile der-kâr ider biñ şîveyi tarf-ı külâh

3 Ey dil-i şûrîde teşrîf-i kadem maksûd ise
Şâhid-i hüsne gerekdür pâk ü tenhâ cilve-gâh

4 Dün gedâ-yı bî-ser ü sâmânına olup düçâr
Sundı bir câm-ı tebessüm dest-i gamzeyle o şâh

5 Devlet-i rû-mâlî-i dâmânına irmek içün
Niçe yıllar olmak ister zîr-i pâda hâk-i râh

6 Bakmasa cürm-i vücûd-ı gam-nevâzına n`ola
`Afv olur şehden belî kuldan hatâ ile günâh

7 Nâmî-veş gerd-i sivâdan pâk iden levh-i dili
Her dem eyler hâtırın lutf-ı cemâle cilve-gâh

[361]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Açıldukca hevâ-yı nutk ile gül-hand-i cânâne
Nevâ-yı bûselikde bülbül-i dil başlar efgâne

2 Görinmezse miyânı n`ola zerrîn-tâb-ı hançerden
Nazar tâkat getürmez lem`a-i berk-i dırahşâne

3 Olur mı âşinâ hîç rind-i bezm-i `ışka hamyâze
Pey-â-pey gamzeler câm-ı nigeh sundukca mestâne

4 Bi-hamdi`llâh hele hâyil degül pîrâhen-i cismüm
Dem-i nezzârede ol şûh ile olmaga cân câne

5 Nedür sermâye-i ehl-i mahabbet bilmemiş gitmiş
Varup yâbâna atmış nakd-i râzı Kays-ı dîvâne

6 Dimeñ pervâne-i dil bezm-gâh-ı ünse yaklaşmaz
Şebistân-ı hayâl içre varur ol şem`-i handâne

7 Gubâr-ı cismi gird-i bâd-ı âhuñ rûzgârıyla
Sarar elbette Nâmî bir gün ol serv-i hırâmâne

[362]
Müfte`ilün Mefâ`ilün Müfte`ilün Mefâ`ilün

1	Hôş dem odur ki gamzeler cünbiş-i dil-sitân ide
	`Âşık-ı haste-dilleri zinde-i câvidân ide

2	Mürde ümîd-i hâtırı eyleye zinde bir nefes
	Lebleri harf-i nutkını nâz ile der-zebân ide

3	Ol ne safâ-yı hâl olur şâhid-i dil yegânesi
	Hacle-i vasla irgüre zevk ile şâdumân ide

4	Cilve-i hûrı basdura lutf-ı edâda cünbişi
	Kaddi hırâm-ı nâz ile gamzeyi tev`emân ide

5	Sît-i sarîr-i hâmesi toldura gûş-ı gülşeni
	Şevk ile Nâmî her kaçan vasf-ı ruh-ı bütân ide

[363]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Safâ-yı tab` ile gelsem n`ola deryâ gibi cûşa
	Murâdum şâhidin çekdüm yine girdâb-ı âgûşa

2	Dem-â-dem bezm-i nûş-â-nûş-ı yâd-ı la`lidür dilde
	Bi-hamdi`llâh irişdüm neşve-gâh-ı mest-i pür-hûşa

3	Yine fehm eyleyen erbâb-ı dildür nükte-i râzı
	Degüldür nagme-veş zîrâ irişe gûşdan gûşa

4	Olınca deşt-i hâtır feyz-i meh-rûyân ile gülşen
	Düşer berk-i mahabbet hâr u has-gâh-ı ferâmûşa

5	İrişür neşve-i câvîd-i ikbâl-i safâ-bahşa
	Dil-i Nâmî gibi hem-dem olanlar rind-i mey-nûşa

[364]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Ser-â-ser dâğ-dâğ-ı ye`s iken sînemde her kûşe
	İrişdi şâhid-i maksûdumuz gül-sahn-ı âgûşa

2	Disem şebnem dür-i mengûşına gül gûşına el-hak
	Yine oldur düşen evvelde ol dürr-i binâgûşa

3	Nice hüşyâr olur ol gamze-i mestânedür sâkî
	Nigeh peymânesinden nûş iden rindân-ı medhûşa

4	Şarâb-ı nâz ile ser-mest-i mâder-zâd olan hûbı
	Ne hoş demdür ne `âlemdür getürmek bir dem âgûşa

5 Dil-i Nâmî gibi hep gülşen-i Firdevse dönmişdür
Zuhûr-ı `aks-i meh-rûyân ile sînemde her kûşe

[365]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dil enîs olmaz hayâl-i dil-rübâdan gayrıya
Dîde bakmaz `ârız-ı âyîne-sâdan gayrıya

2 Gül gibi dâyim şüküfte-hâtır olsam çok mıdur
Gonçe-veş açılmazam bâd-ı sabâdan gayrıya

3 Zahm-ı tîrin gamzeye `arz it hemân ey dil yüri
Âşinâ derdin tuyurmaz âşinâdan gayrıya

4 Meclis-i huld olsa bakmaz bir nefes mest-i ümîd
Bezm-i vuslatda olan câm-ı vefâdan gayrıya

5 Birgün olur lutf ider râh-ı tegâfülden geçer
Bakma Nâmî sen hemân ol mîrzâdan gayrıya

[365]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Seher gülden gel ey bülbül ko feryâd itme yâbâne
Güzel gösterdi şeb âdâb-ı vasl-ı şem`i pervâne

2 Komaz endîşe-i esrâr-ı la`lin dest-i hâtırdan
Çeker erbâb-ı dil dâyim şarâb-ı zevki rindâne

3 İrişdük cezbe-i `ışka berâber bezm-i `âlemde
Düşürdi Kaysı sahrâya beni gülgeşt-i vicdâne

4 Dil-i âşüfteye cem`iyyet-i hâtır ne mümkindür
Hevâdâr olmada gitdükce bir kâkül-perîşâne

5 Gülistân-ı letâfet gonçesidür açılur gûyâ
Tebessümle gelince nutka Nâmî la`l-i cânâne

[367]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gördüm ol meh sahn-ı bâğı seyr ider agyâr ile
Hande eyler gül gibi âşüftesine hâr ile

2 Turrasın dest-i nesîm itmiş perîşân rûyına
Hôş temâşâ eyledüm gülzârı sünbül-zâr ile

3	Ta`nı ko erbâb-ı `ışka zâhidâ ol şûhı gör
	Cünbiş-i dâmânına bak şîve-i reftâr ile

4	Niçe biñ zencîr-i pendi tutmayan dîvâne dil
	Baglanur bir rişte-i gîsû-yı miskîn-târ ile

5	Şevket-i dârât-ı kişver-gîr-i ma`nî görmeyen
	Nâmî dîvânını görsün `asker-i eş`âr ile

[368]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Yer yer sokılup kûşe-i destâra benefşe
	Ta`n itdi meh ü encüm-i seyyâra benefşe

2	Virdi haber-i tâze kudûm-ı şeh-i gülden
	Geldi yine biñ şevk ile gülzâra benefşe

3	Her cânibe gülşende olup encümen-ârâ
	Gösterdi safâ bezmini ezhâra benefşe

4	Bir gül-ruha üftâde geçer var ise miskîn
	Pâ-mâl-i reh olmış yatar âvâre benefşe

5	Nâmî getürüp kâfile-sâlâr-ı bahârı
	`Arz itdi metâ`ın yine bâzâra benefşe

[369]
Mef`ûlü Mefâ`îlün Mef`ûlü Mefâ`îlün

1	Gül-bâğ-ı hayâlüñdür pîrâmen-i nezzâre
	Gül-berg-i cemâlüñden pür dâmen-i nezzâre

2	Dildârî-i gül-handüñ dâvet-ger-i âgûşî
	Şeh-merd-i nigeh-nâzuñ dûr-efgen-i nezzâre

3	İzhâr-ı girih-cebheñ emvâc-ı behâ saf saf
	İkbâl-i vefâ-şîveñ berhem-zen-i nezzâre

4	Ruhsâr-ı dil-efrûzuñ gülgeşt-i temâşâdur
	Pehlû-yı hıred-sûzuñ gül-hırmen-i nezzâre

5	Dest-i nigeh-i nâzuñ der-ceyb-i niyâz olsa
	Dâmâna irür çâk-i pîrâhen-i nezzâre

6	Firdevs-i melâhatsin bu hüsn ile ser-tâ-pâ
	Olmış bün-i her-mûyuñ bir gülşen-i nezzâre

7 Ey şûh-ı cihân-ârâ vâ-beste-i rûyuñdur
Çeşm-i dil-i Nâmî-veş hep revzen-i nezzâre

[370]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ne safâdur bu dilâ lutf ide dilber nâme
Ola mazmûn-ı vefâ ile mukarrer nâme

2 Ne şerefdür bu ki pîş-i nazar-ı müştâka
Ser-be-mühr irişe ma`nâ-yı senâ-ver nâme

3 Ne safâdur bu ki yâ hâme-i müşkîn-i habîb
Göndere nekhet-i ünsiyle mu`attar nâme

4 Ne sürûr u ne şerefdür iricek harf-be-harf
Dil-nevâzâne edâ ola ser-â-ser nâme

5 Hırz-ı cân hatt-ı emân-ı dil-i Nâmîdür bu
Nakş-ı hâtem gibi olsa n`ola ezber nâme

[371]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Seyre çıkmazdı nazar hüsn-i hayâlüñ olmasa
Pâydâr olmazdı dil va`d-i visâlüñ olmasa

2 `Andelîb itmezdi gül-şâhı vatan-gâh-ı nevâ
Feyz-bahşâ-yı tarab gül-berg-i alüñ olmasa

3 Künc-i gamda eglenilmezdi dil-i pür-derd ile
Safha-i hâtırda nakş-ı bî-misâlüñ olmasa

4 Cilvesi olmazdı servüñ hâlet-engîz-i safâ
Yâd-ı reftâr-ı hırâm-ı nev-nihâlüñ olmasa

5 Kim bilürdi lutf-ı hüsni ey büt-i `âlem-firîb
`Âşık-ı rüsvâ-pezîr âşüfte-hâlüñ olmasa

6 Yûsuf-istân-ı ma`ânî olmaz idi hâtırum
Mâye-i endîşe nakş-ı hatt u hâlüñ olmasa

7 Nükte-zây olmazdı kilk-i Nâmî-i şîrîn-edâ
Neşve-yâb-ı sâgar-ı vasf-ı zülâlüñ olmasa

[372]
FÎ-HARFİ`L-LÂMELİF
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Bir dil ki ola zülf-i siyeh-kâre mübtelâ
Mansûrdur ki oldı ser-i dâre mübtelâ

2 Âzâde-hâtır-ı gam iken yine oldum âh
Bir bî-nazîr şûh-ı sitem-kâre mübtelâ

3 Diller edâ-yı lutf-ı nigâhına muntazır
Cânlar hevâ-yı vaslına bî-çâre mübtelâ

4 Üftâde bûy-ı kâküline nâfe-i Tâtâr
`Anber şemîm-i mûyına âvâre mübtelâ

5 Zünnâr-ı `ışka lâyık ider Nâmî-veş dili
Her kim olursa ol büt-i `ayyâre mübtelâ

[373]
FÎ-HARFİ`L-YÂ`
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Tavâf iden hemîşe Ka`be-âsâ kûy-ı cânânı
Görür elbette dîdâr-ı temâşâ-cû-yı cânânı

2 Ferâmûş eyler idüñ secde-i mihrâbı ey zâhid
Hele fikr eyleseñ bir kûşe-i ebrû-yı cânânı

3 Virür yagmâya lâbüd hânümân-ı sabrını `âşık
Görince türk-tâz-ı gamze-i dil-cû-yı cânânı

4 Sabâ bir şemme dest-âvîz ider gelse tehî gelmez
Meşâm-ı câna bûy-ı zülf-i `anber-bûy-ı cânânı

5 Girîbân-ı bedende söyledürdüm çâkümi çâke
Getürseydüm nazar âgûşına pehlû-yı cânânı

6 Koyup sînemde üstâd-ı kader gencîne-i `ışkı
Tılısm itmiş hayâl-i ef`î-i gîsû-yı cânânı

7 Dil-i Nâmî gibi çeşm-i ümîd olmak gerek tâ kim
Temâşâ idesin her demde hüsn-i rûy-ı cânânı

[374]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Gülzâr ider o şûhuñ bir âşinâ nigâhı
Lutf-ı tebessümiyle biñ şu`le-zâr-ı âhı

2 Îmânı küfr içinde seyr itmek isteyenler
Tâbânî-i ruhında görsün hat-ı siyâhı

3 Gûyâ ki mâr-ı bî-had genc üzre zâhir olmış
Kâküllerin çıkarmış etrâfına külâhı

4 Ol zülf-i ham-be-hamda gördüm ruh u `izârın
San hâledür ki çekmiş âgûşa mihr ü mâhı

5 Gâm çekme hecre Nâmî olur visâl-i tâli`
Şeb âhir olsa irür gül-hand-i subh-gâhî

[375]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Bu gerdiş-i nüh-tâs-ı nigûn-sâr sadâsı
Gûyâ ki gelür gûşuma bir târ sadâsı

2 Ben mest-i nigeh-mest-i vefâyem baña besdür
Âheste-sarîr-i müje-evtâr sadâsı

3 Sıhhat virür ol `Îsî-nefesden irişürse
Dil-hasteye yâ Hû demi reftâr sadâsı

4 Tuydukca niyâzum n`ola çeşmi nigeh itse
Bîmâra gelür hoş yine bîmâr sadâsı

5 Eglerdi dilinde gam-ı Şîrînini Ferhâd
Âhengine pey-rev idi kühsâr sadâsı

6 Tahrîk-i cünûn itmemege çâre mi vardur
Cû demdemesi murg-i çemen-zâr sadâsı

7 Mest itmege Nâmîyi yeter bî-mey ü mutrib
Gül nekheti bülbül sesi gülzâr sadâsı

[376]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 `İzâr üzre görince didüm ol zülf-i perîşânı
Ne ra`nâ sâye-gehdür güllerine sünbül-istânı

2 Göñül târîk-i gamda sanmañuz bîhûde devr eyler
Hayâl-i `ârız-ı meh-rûsıdur şem`-i firûzânı

3 Meded çek destüñi zülf-i girih-zârından ey şâne
Tagıtma âşiyân-ı `andelîbân-ı dil ü cânı

4 Görinmez sîne-i `uşşâkdan ilmez geçer bilmez
Meger kim tîr-i dil-dûz-ı kazâdur nevk-i müjgânı

5 N`ola şûrîdelik el virse olsam hem-dem-i bülbül
Şebîh-i gonçe-i şebnem-nümâdur la`l-i handânı

6 Yüri ey dil gubâr-ı reh-güzâr ol rûzgâr ile
Müyesser olur elbette o servüñ bûs-ı dâmânı

7 Dil-i Nâmî hezâr-ı şevk-i mâder-zâddur bârî
Hemîşe tâze tutsun gül-riyâz-ı hüsn-i hûbânı

[377]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Nigâh-ı nâzını diller niyâz idüp kaldı
O mest-i şîve o hâhişde nâz idüp kaldı

2 Zer-i mahabbete Kays ol ki nâr-ı hasretde
Misâl-i pûte derûnın güdâz idüp kaldı

3 İdüp hayâlini hem-dem serây-ı sînede dil
Nevâ-yı nâle vü feryâdı sâz idüp kaldı

4 Olur mı ehl-i vefâ içre hem-ser-i Ferhâd
Özin o tîşe ile ser-firâz idüp kaldı

5 Cemâlin almaga âgûş-ı çeşmine Nâmî
Misâl-i âyine nezzâre-bâz idüp kaldı

[378]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Dil-ziyâ cûy-ı ruhuñ cebhe-i hurşîd gibi
Cân-şifâ gûy-ı femüñ sâgar-ı Cemşîd gibi

2 Girye âşüfte-i handeñ mül-i gül-rîz-sıfat
Nâle zâr-ı şinevüñ nagme-i Nâhîd gibi

3 Hem-ser-i züfüñ olur sünbül-i ra`nâ mı biter
Leb-i hüznümdeki dûd-ı dil-i nevmîd gibi

4 Cilve-i Sidre hırâmânî-i kaddüñde olur
Bûse-hâh-ı kademüñ sâye-geh-i bîd gibi

5 Kaldı peykân-ı mahabbet dil-i zahmînümde
Gonçe-i hulde düşen şebnem-i câvîd gibi

6 Gül-i vaslı n`ideyin bûy-ı tesellî virmez
Dâg-ı hecre kodugum penbe-i ümmîd gibi

7 Gird-i peygûle-güzîn-i dil iseñ Nâmî n`ola
Cây-ı râhat mı olur kûşe-i tecrîd gibi

[379]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dâg-zâr-ı sîne gülşen dil nevâ-keş bülbüli
Reşk-i hurşîd-i cihân-efrûzdur hem bir güli

2 Şerhalar gûyâ «ıyâbândur çekilmiş her taraf
Lâleler pergâle-i hûn dûd-ı âhum sünbüli

3 Ergavân-istân olur fikr-i ruhıyla hâtırum
Şâh-sâr-ı yâsemendür dilde yâd-ı kâküli

4 Künc-i fürkatde hayâl-i dil-rübânuñ bezmine
Şîşelerdür iki çeşmüm eşk-i hûnînüm müli

5 Çekmedi bu âna dek âgûşa kilk-i hoş-beyân
Nâmî bu nazmum gibi bir hûb-ı şûh u şengüli

[380]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Destine şâh-ı bahâr aldı yine câm-ı güli
Mest-i şevk-i nagme itdi mutribân-ı bülbüli

2 Savt-ı murgân-ı seher-hîzân irişdürse n`ola
`Âlem-i kudsa bu demlerde sadâ-yı gulguli

3 Zînet-i bezm itdi hep rindâna etfâl-i çemen
Sâkî gülbün şâhı dest ü câmı gül şebnem müli

4 Dil perîşân-ı hayâl-i zülf-i rûy-ı yâr olup
Sahn-ı gülşende görüp âşüfte şâh-ı sünbüli

5 Nâmî-i şeydâya hîç cem`iyyet-i hâtır mı kor
Seyr-i bîd-i ser-nigûn itdükce yâd-ı kâküli

[381]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Gonçe-i la`lüñ açıldı feyz-i meyden gül gibi
Nâle-sâz olsa `aceb mi murg-i dil bülbül gibi

2 Başuma düşdi hevâ-yı zülf-i `anber-bâruñ âh
Rûzgâr itdi perîşân hâlümi sünbül gibi

3	Bî-zebândur şîşe ammâ gûş-ı rindân-ı meye
	Bir nevâ-yı hûb olmaz nagme-i kulkul gibi

4	Gonçe mi vardur dehânuñ-veş tebessüm-rîz olur
	Tîb-i sünbül mi olur yâ müşk-bû kâkül gibi

5	Olsa mir`ât-ı Sikender seyr-i nîkde `âlemi
	Olmaya `âlem-nümâ Nâmîye câm-ı mül gibi

[382]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Yâd-ı lebinüñ zevki ki dillerde bulındı
	Ne câm-ı Cem ü ne mey-i Kevserde bulındı

2	Güm-geşte idi rûz-ı ezelden dil-i şeydâ
	Bismil-gede-i gamze-i dilberde bulındı

3	Basmazdı nigeh-nâzı kadem rûy-ı niyâza
	Nâgeh taraf-ı râha nazar-kerde bulındı

4	Ol şîve-i reftâr-ı şagab-hîz-i kıyâmet
	Ne cilve-i Tûbâ ne sanavberde bulındı

5	Var ise misâli yine `aksidür o dahı
	Mir`ât-ı dil-i Nâmî-i kemterde bulındı

[383]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Ol cezbe ki hüsn-i hat-ı dilberde görindi
	Da`vet birine birisine perde görindi

2	Hûn-âbe-i bagrumda olan dâğ-ı nihânuñ
	`Aynıyla biri lâle-i ahmerde görindi

3	Beñzer gül-i ra`nâya ola şebnemi vâfir
	Ol `ârız-ı rengîn ki hûy-kerde görindi

4	Bülbülde mahabbetden ise şîve-i feryâd
	Sad-pâre olan sînede güller de görindi

5	Pervâneyi germiyyet-i `ışk itdise sûzân
	Dûd-ı dili şem`üñ de çıkup serde görindi

6	Mekkâregî-i duhter-i rez buldı kemâlin
	Gâh Humda gehî şîşe vü sâgarda görindi

7 Pûşîde idi `aks-i safâ-yı dil-i Nâmî
Âyîne-i pehlû-yı semen-berde görindi

[384]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Kalur mı sâkî böyle bezme câm-ı bâde gelmez mi
Gider mi duhter-i rez `âşık-ı nâ-şâde gelmez mi

2 Bulınmaz zevk-i hâlet-bahş-ı mestî ehl-i meclisde
Yetişmez mi `aceb pîr-i mugan irşâde gelmez mi

3 Gül-i câm-ı safâ gülzâr-ı bezm içre açılmaz mı
Kanı yâ `andelîb-i çeng ü mey feryâde gelmez mi

4 Der-i `işret-sarây-ı Cem küşâde olma mı gayrı
Esîr-i bend-i gam yine gidüp âzâde gelmez mi

5 Yatar humlar tehî hum-hâneler tenhâ niçün bilsem
Kanı mestâneler sürdükleri dem yâde gelmez mi

6 Harâb olmış bozılmış resm-i âyîn-i tarab-hâne
Harâbât erleri n`oldı anı âbâde gelmez mi

7 Felek cevrini Nâmî âh terk itmez mi ehl-i dil
Kalur mı böyle bir dâver serîr-i dâde gelmez mi

[385]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sâkî-i bezm-i bahâr idüp müzeyyen `âlemi
Aldı destine yine gül-gonçeler câm-ı Cemi

2 Nagmeye âgâz idüp hep mutribân-ı `andelîb
Mest-i şevk itdi dil-i mahzûn-ı erbâb-ı dili

3 Her tarafdan cûybâr-ı sâf-meşreb cûş idüp
Feyz-bahş oldı «ıyâbân-ı riyâza makdemi

4 Böyle bir zîbâ bahâr eyyâmınuñ vakt-i seher
Vechi var tercîh olınsa niçe `ömre bir demi

5 Sâgar-ı gülde mey-i neşv ü nemâ leb-rîz iken
Mest-i hüşyâr eylemez mi seyr-i gülzâr âdemi

6 Çok zamândur dönmedi bu şevk ile tolab-ı çarh
Çeşm-i `âlem görmedi böyle bahâr-ı hurremi

7 Dürr-i pâk-i âbdâr-ı nazm-ı Nâmî zann idüp
Aldılar ceybine güller bî-nihâye şebnemi

[386]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Der-âgûş eyledüm bir mû-miyânı
Getürdüm sîneye ârâm-ı cânı

2 Lebinden bûse-çîn oldum irişdi
Mezâk-ı câna zevk-i câvidânî

3 Olınca leb-be-leb sîne-be-sîne
Kenârumda karâr itdi reyânî

4 Vefâlar kıldı nâz u `işvelerle
Safâ-yı vasluñ oldum kâmrânı

5 Riyâz-ı şîvede itdüm temâşâ
Ser-â-pâ gül-nihâl-i hüsn ü ânı

6 Müjeyle ebruvânı gamzesinüñ
Çekilmiş kabzada tîr ü kemânı

7 Perîşân turra sünbül-destedür hem
Küşâde-gonçe gül-hand-i dehânı

8 Kalup seyrinde nezzâre o hüsnüñ
Ferâmûş eyledi dilde cihânı

9 O hâlet dûr olaldan Nâmî eyler
Dem-â-dem girye çeşm ü dil figânı

[387]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Göñül ol çeşm-i fettânuñ olur meftûn-ı şeydâsı
Ki cân-bahş-ı temennâdur nigâh-ı `işve-peymâsı

2 Nikâb-endâz-ı şerm olsa hevâ-yı mey `izârından
Dil-i Cibrîli mest-i meyl ide bir dem temâşâsı

3 Dem-i vuslatda ümmîd-i devâma dil-hırâş olur
`Acebdür hâli `uşşâkuñ tamâm olmaz temennâsı

4 Gül-i ruhsâr-ı hat-rûyân-ı hûbân istemez `ârif
N`ider ol bâğı kim hâr-âver ola verd-i ra`nâsı

5 Edâ-yı tâze-ta`bîrüñ meger meyhânedür Nâmî
Gınâ-bahşâ-yı sahbâdur nikât-ı lafz u ma`nâsı

[388]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Bahâr oldı yine ezhâr açıldı
Güzellendi havâ gülzâr açıldı

2 Derûnı râzın itdi âşikâre
Gül-i sîr-âb-ı şebnem-dâr açıldı

3 Girih-zâr-ı çemen oldı küşâde
Ser-â-pâ sahn-ı sünbül-zâr açıldı

4 Sabâ kıldı mu`attar bâğı gûyâ
Niçe biñ nâfe-i Tâtâr açıldı

5 Mezâd itdi metâ`ın hâce gülşen
Harîdâra salâ pâzâr açıldı

6 Pür oldı gûş-ı güller nagmelerden
Gülû-yı `andelîb-i zâr açıldı

7 Yaka dîvân-ı Nâmî-veş çemende
Hezârân defter ü tûmâr açıldı

[389]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bir nigehde dîde-i giryânı hûn-bâr eyledi
Gamze-i hûn-rîzi ol şûhuñ yine kâr eyledi

2 Dil virüp sarf itdi dîde irmek içün vaslına
Râh-ı `ışkında anuñ varını îsâr eyledi

3 Zülfi tahrîk-i nesîm ile dil-i âşüftenüñ
Mâye-i sabrın perîşân itdi ber-dâr eyledi

4 Aldı evvel vaslını ikrâr idüp nakd-i dili
`Âkıbet inkâr idüp ikrâra bâzâr eyledi

5 Dest urınca zülfine uyardı ol şûhı sabâ
Baht-ı hâb-âlûdemi lutf ile bîdâr eyledi

6 Âferînler çeşm-i mest-i nâzı kim idüp nigeh
Lutf ile mest-i ümîd-i vaslı hüşyâr eyledi

7 Nâmî-i şûrîdeye dildâr-ı meh-rûsı bugün
Bir nazarda niçe yüzden `arz-ı dîdâr eyledi

[390]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nev-bahâr irdi yine katreyi `ummân itdi
Zerreler ta`n-ı gül-i mihr-i dırahşân itdi

2 Gonçe-lebler reh-i gülzâra açıldı yer yer
Mest-i şevk oldı çeküp çâk-i girîbân itdi

3 Müşk-bâr oldı cihân bâğına dâmân-ı nesîm
Gâlibâ zülfini ol şûh perîşân itdi

4 Hôş havâ ile çemen-zârı mutarrâ kıldı
Bâga bârân-ı bahârı `aceb ihsân itdi

5 Şâh-ı gül hem-dem-i `îd oldı diyü seyrâna
Turma yârân-ı safâ `azm-i gülistân itdi

6 Zînet-ârâ-yı şükûfe olalı feyz-i havâ
Dest-i eşcârı sabâ bezme gül-efşân itdi

7 İltifât-ı mey ü mahbûb-ı mecâzî idemez
Dil-i Nâmîye ki zevk-i çemen-istân itdi

[391]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Câme-i sürhi beyâz üstine ber-dûş oldı
Yine ol gonçe-dehen bir gül-i gül-pûş oldı

2 Gûşe-i çeşm ile va`d itdi peyâm-ı vaslın
Bün-i her-mûy-ı tenüm dîde iken gûş oldı

3 Hâle-veş dâyire-i yâda çekince o mehi
Merdüm-i dîde hayâliyle hem-âgûş oldı

4 Gördüm ol gül-ruhı agyâr ile güft ü gûda
Deheni gonçe-i gûyâ idi hâmûş oldı

5 Hande virdi lebine gamzesi nâvek-zen iken
Dil-i sevdâ-zedeye nîş-i kazâ nûş oldı

6 Cebhesin germî-i âh itdi girih-zâr-ı `itâb
Yine deryâ-yı nemek nâz ile pür-cûş oldı

7 Nâmî gûyâ ki gül aldı semeni âgûşa
Câme-i sürhi beyâz üstine ber-dûş oldı

[392]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Câme-i sürhi yine gül gibi ber-dûş itdi
O perî kadd-i semen-zârını gül-pûş itdi

2 Heşer-i tevsen-i nâz ile çıkınca seyre
Bir nigeh-nâzı niçe biñ dili bî-hûş itdi

3 Dest-i sâkî-i ezelden meger ol şûh-ı cihân
Sâgar-ı hüsni bilâ-cür`a çeküp nûş itdi

4 Hat-ı nev-reste degül tarf-ı leb ü rûyında
Mevc-i sebzîn-i yem-i hüsn-i nemek cûş itdi

5 Âh-ı cân-gâh çeküp nâleler itdüm göricek
Âh bir kerre o kimdür dimedi gûş itdi

6 Geydi ser-bâfte nâ-dîde `abâ-yı alı
Meh-i gerdûnı şafak sanki der-âgûş itdi

7 Añlamam kim dem-i ferdâ ola Nâmî hüşyâr
Anı câm-ı nigeh-i lutfı ki serhoş itdi

[393]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nev-bahâr oldı yine gülzârı handân eyledi
Bülbül-i dem-besteyi şevkiyle nâlân eyledi

2 Şevket-i dârâtını izhâr idüp sultân-ı gül
Kurmaga taht-ı zümürrüd-gûnı fermân eyledi

3 Şâh-ı nevrûz idüp eşcâr-ı zemîni «ayme-zâr
`Asker-i ezhâr ile tezyîn-i dîvân eyledi

4 Lâleler dâğ-ı derûnın âşikâr idüp yine
Sünbül-i ra`nâ saçın çözdi perîşân eyledi

5 Eşk-i çeşm-i `âşık-ı gam-dîde-âsâ cûybâr
Cânib-i kühsârdan sahrâya tugyân eyledi

6 Her tarafdan semt-i bâğa gonçe-lebler açılup
Reh-güzârın ser-be-ser reşk-i gülistân eyledi

7 Tab`-ı Nâmî seyr idüp cûş-ı bahâr-ı `âlemi
İltifât-ı şâhid-i kilk-i dür-efşân eyledi

[394]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Şemşîr-i gamze böyle meslûl olur kalur mı
Cây-ı niyâz-ı `uşşâk mahlûl olur kalur mı

2 Terk eylemez mi âyâ reh-zenligin tegâfül
Dil mansıb-ı nigehden ma`zûl olur kalur mı

3 Sahn-ı murâdum üzre cevlân ider mi yohsa
Pây-i semend-i ikbâl maglûl olur kalur mı

4 `Uşşâk-ı pür-niyâza çıkmaz cevâb bilmem
Lutf u gazab lebinde meşgûl olur kalur mı

5 Te`sîr ider mi Nâmî kuhl-i cevâhir-i âh
Yohsa bu çeşm-i bahtum ma`lûl olur kalur mı

[395]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Dügmesin bend itdi pehlûsını cânân sakladı
Gonçelerle gûyiyâ gül-berg-i handân sakladı

2 Çâk-i ceyb-i câmesin destiyle eylerken dürüst
Pençe-i mihr ile gördüm mâh-ı tâbân sakladı

3 Gûşe-i ebrûda çeşmi zâhir itmez gamzesin
Kûçe-bâz-ı fitne gûyâ tîg-i `uryân sakladı

4 Zîr-i destârında pinhân eyleyüp sünbüllerin
Sanki gül-berg-i sefîd altında reyhân sakladı

5 Rûyına zülf-i siyeh-târın perîşân eyleyüp
Zulmet-i küfr içre bildüm nûr-ı îmân sakladı

6 Sâyesin hâk-i rehinden âh kim idüp dirîg
Der-miyân-pîçîde oldı tarf-ı dâmân sakladı

7 Eşk-i Nâmî az diyüp haml itme noksân-ı gama
Kim bilür her katresinde belki `ummân sakladı

[396]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 O rind-i cür`a-keş kim kahve-âşâm-ı sebîl oldı
Hemîşe neşve-dâr-ı sâgar-ı feyz-i celîl oldı

2 Hased câm-ı memâtı Hızra dest-âvîz ider gelse
Ki âb-ı zindegânî dest-i Yûsufdan sebîl oldı

3 Ne hüsn olur bu âyâ mihr-i rahşân-ı felek-mesken
Fütâde reh-güzâr-ı Yûsufa hâr u zelîl oldı

4 Görüp `aksin gehi mahbûs-ı fincân içre ol meh-rû
Benüm Yûsufligüme dir bu bir rûşen delîl oldı

5 Dil-i Nâmî bir âteş-zâr-ı `âlem-sûz idi evvel
Hayâl-i hüsn-i Yûsufla gülistân-ı Halîl oldı

[397]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `İşve-rîz olmaz ser-i tarf-ı nigeh-nâzuñ gibi
Fitne-hîz olmaz nihâl-i şîve-perdâzuñ gibi

2 Tesliyet virmez dil-i gam-nâküme lutf-ı visâl
Tîr-i zahm-âverd-i müjgân-ı sihir-sâzuñ gibi

3 Bir safâ-yı câvidânîdür hevâ-yı kâkülüñ
Bir `atâ-yı sermed olmaz lutf ile nâzuñ gibi

4 Rezm-gâh-ı seyr-i ruhsâruñda kimse biñ dilüñ
Tîge oynatmaz serin gîsû-yı cân-bâzuñ gibi

5 Çeşme-i hayvân-nümûn olmaz leb-i gamzeñ misâl
`Âfiyet-bahşâ mı var nutk-ı pür-i`câzuñ gibi

6 İdemez hîç kimse zahm-ı gamzeñe merhem yine
Nâz ile lutf-ı nigâh-ı çeşm-i tannâzuñ gibi

7 Olmaya hergiz ser-i kûyuñda bir güstâh-rû
`Âşık-ı şûrîde-ser Nâmî-i ser-bâzuñ gibi

[398]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Cânâ riyâz-ı kûyuñ cennet-havâ degül mi
`Uşşâkuñ anda kârı zevk u safâ degül mi

2 Sünbül-sitân-ı turrañ reşk-âver-i »utendür
Gül-ruhlaruñla kaddüñ gülbün-nümâ degül mi

3	Bu cünbiş ile kâmet ol şîve-i kıyâmet
	Her biri dil-rübâ-yı ülfet-fezâ degül mi

4	Her gamze-i `itâbuñ harf-i sitemdür ammâ
	Nutk-ı nikât-mâyeñ câm-ı vefâ degül mi

4	Mahrem-sarây-ı ünse Nâmîyi dâ«il itseñ
	Özge nedîm-i sohbet zîbâ-likâ degül mi

[399]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1	Cânâ gubâr-ı kûyuñ kuhl-i cilâ degül mi
	Çeşm-i `alîl-i dilden `illet-zidâ degül mi

2	Bu hüsn-i pür-melâhat gâyetde hoş-nümâdur
	Ruhsâr-ı pür-letâfet âyîne-sâ degül mi

3	Nâz u kirişme nükte `işve `itâb u gamze
	Mestâne şâhidân-ı lutf-âşinâ degül mi

4	Görmezse gam degüldür rûy-ı tabîbi hergiz
	Bîmâr-ı derd-i `ışka la`lüñ devâ degül mi

5	Nâz-ı gamuñda cânâ Nâmî-i cân-güdâza
	Nûş-ı zülâl-i la`lüñ sunsañ sezâ degül mi

[400]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Rûy-ı lutfuñdur mutarrâ eyleyen hep gülleri
	Bûy-ı zülfüñdür perîşân eyleyen sünbülleri

2	Bildüm olmış ara yirde bir bahâne hüsn-i gül
	`Ârız-ı zîbâñ imiş şeydâ iden bülbülleri

3	Germî-i şevk-i derûnıdur sürâhînüñ meger
	Gûş-ı câma iricek izhâr iden kulkulleri

4	Ehl-i `ışkuñ feyz-i efkâr-ı perîşân-hâlidür
	Böyle pür-çîn ü girih-gîr eyleyen kâkülleri

5	Nâmî-i mahmûr olur yâd itdügince neşve-mend
	La`lüñe teşbîh iderse n`ola câm-ı mülleri

[401]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nev-şüküfte gonçedür gûyâ dehânuñ ey perî
Lü`lü`-i dendân-ı sâfuñdur anuñ şebnemleri

2 Bûy-ı zülfüñden eser var diyü ebnâ-yı zamân
Biri birinden alur şevk ile misk ü `anberi

3 Zevk-i hâl-i `ışkuñı cânında mestûr itmeyen
Bâd-ı sarsar-veş yeler kûyuñda her dem serserî

4 Ehl-i `ışka dil-nevâzâne gelür her cünbişi
Mülk-i hüsnüñ şimdi gamzeñdür dil-ârâ dilberi

5 Nâmî vassâf-ı ruh-ı rengînüñ olaldan beri
Gül-riyâz-ı hüsnüñe akıtdı cûy-ı dilleri

[402]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bezm-gâh-ı zevk olur mı `âlem-i vuslat gibi
Neşve-bahş-ı şevk olur mı yâ mey-i ülfet gibi

2 Zâhidâ gam çekme dûzah saña te`sîr eylemez
Bûse-i ruhsâr-ı cânâna olan hasret gibi

3 Müjde mi olur vefâ-yı va`de-hâh-ı vaslına
Türk-tâz-ı gamzelerde görinen ruhsat gibi

4 Lutf-ı sermed mi olur hîç bir dil-ârâ şûh ile
Bir nefes nâz u niyâz-efrûz olan sohbet gibi

5 Bezm-i huld olsa dil-i Nâmîyi kılmaz neşve-mend
Yâd-ı câm-ı la`lüñ ile itdügi `işret gibi

MUKATTA`ÂT
[1]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Fazl u hikmetle Bû `Alî olsa
Kudret-i mâlik olmasa ilde
Seni pâ-mâl ider erâzil-i nâs
Söylenürsin `uyûb ile dilde

[2]
ZİYÂRET-İ EŞREF-ZÂDE`DE VÂKİ` ŞUDE
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Olmak isterseñ mülâkî Nâmî-veş
Mâh-ı enver gibi nûr-ı sâdeye

Sıdk-ı niyyetle gelüp İznikde
Rûy-mâl ol hâk-i Eşref-zâdeye

[3]
HAZÎNEDÂR PAŞAYA BİR KAVUK BİR `İNÂN VİRİLDÜKDE
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Ey şecî`-i bahâdır-ı âfâk
Kâmrân ol hemîşe devlet ile
Ser ü destüñde ola hemvâre
Tâc-ı `izzet `inân-ı rif`at ile
Ola rehber hidâyet ü tevfîk
Kanda gitseñ yüri sa`âdet ile

[4]
BİR DÔSTUÑ HÂNESİNE DİNİLMİŞDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

Hoşâ eşrâf-ı eyvân-ı ferah-peymâ-yı dil Nâmî
Hemîşe olmaya hâlî derûnı `ayş u `işretden
Temâşâ-yı dıraht-istân-ı manzar-gâh-ı pehnâsı
İder fârig mukîm-i sahnını gül-bâğ-ı cennetden

[5]
BİR BÂGÇENÜÑ HAKKINDA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Bu gül-bâğ-ı tarab sîr-âb-ı `işret
Ola hemvâre şâd-âb u ferah-zâ
Ola hem ehl-i seyr-i sohbetine
Sürûr-efrûz-ı hâtır gussa-fersâ

[6]
BORÎ NAZMÎ`NÜÑ DÎVÂNI GÖRİLÜP TAHRÎR OLINMIŞDUR
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Olınca rîhte pîş-i nigâh-ı Nâmîye
Dürer-nizâm-ı ma`ânî-i Nazmî-i Borî
Terah-zidây-ı dil olup didi pesendâne
Sezâdur olur ise zîb-i gerden-i hûrî

[7]
BİR DÔSTUÑ BAHŞÂYİŞİ İÇÜN
Mef`ûlü Mefâ`ilün Mefâ`îlün

Bir şûh-ı vefâya mübtelâyem kim
Gâh râyiz-i va`de şehsüvâr eyler
Gâhî Nefehât-ı Ünse iltür gâh
Seccâde-nişîn-i intizâr eyler

[8]
DER-HAKK-I KAHVE KIT`A-İ `İZZET
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Kahve-i rû-siyehi bun sanur idüm Nâmî
Meger ol rind-i Üveysî imiş aslı Yemenî
Âşinâdur gibi gâlib nefes-i Rahmâna
Cân meşâmına irişdürdi şemîm-i Kareni

[9]
KIT`A-İ ZÎBÂ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

Ezel deştinde âh itdüm gam-ı ruhsâr u zülfüñle
O demde şu`lesi rûz oldı şeb dûd-ı şerer-nâki
Pey-â-pey geçmede peyveste cânâ tâ ebed seyr it
Tüvân-ı `ışk ile âh-ı dil-i Nâmî-i gam-nâki

[10]
VA`D OLAN AT İÇÜN
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Ey dil ivme bugünde yarında
Mîr-i `âlî (Mîr `Âlî) `atâsını görürüz
Hele şimdi katı piyâde degül
Esb-i va`de süvâr olup yürürüz

[11]
BİR DEVÂT HAKKINDA DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ben o turrâkî-i zerger turfayem
Kanı bir kıymet-şinâs-ı hurde-bîn

2 Bu devât-ı pür-nigâruñ eyledüm
İhtirâ`-ı tarzını gülşen-zemîn

3 Konsa lâyık her-ser-i gül-şâhına
Sad-hezârân `andelîb-i âferîn

[12]
BİR MİRVAHAYA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Dest-i pâkin bûs idüp cânânenüñ ey mirvaha
Tâze tut lutf-ı nesîmüñle gül-i ruhsârını
Dem-be-dem feyz-i ferah-bahş ol hevâ-yı hûb ile
Hôşça hıfz eyle megesden la`l-i şekker-bârını

[13] [Rubá`í]
BİRİNE HASEDEN DİNİLMİŞDÜR
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlün Fa`   (1. ve 3. mısra)
Mef`ûlü Mefâ`ilün Mefâ`îlün Fa`   (2. ve 4. mısra)

Gör hâhiş-i bed-tâli`-i nâ-sâzı kim
Dildârı `adûya râm-ı bî-tâb eyler
Agyâra sitem kasdı ile gül sunsam
Ol şûha döner tokanur igzâb eyler

[14]
BERÂY-I DUHÂN
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
Lûle düşmezse n`ola destümden
Sanmañuz kim idem safâ-yı duhân
Aña dûd-ı derûnumı koşarın
Râhat olur biraz dil-i sûzân

[15]
BOLIVÎ EFENDİ SEFERDEN GELDÜKDE VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hayra makdem ey cenâb-ı vâris-i `ilm-i Nebî
Olmada zât-ı şerîfüñ sadr-ı `izzetden ba`îd
Her denî eyyâm-ı câhın medd ü ibkâ itmede
Kaldı Nâmî râh-ı tevkît içre pâyân nâ-be-dîd

[16]
BURÛSEVÎ SEFERDEN GELDÜKDE VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hayr makdem ey vücûd-ı sadr-ı dîvân-ı tarîk
Olmaya re`y-i hükûmet-sencüñe sehv âşinâ
Hak masûn ide hatarlardan zebân-ı kilküñi
Hacle-i tedbîrüñe yol bulmaya pây-ı hatâ

[17]
KUDSÎ-ZÂDE HİLMÎ`YE VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Seyyid-i ebnâ-yı sâdât-ı kirâm
Hazret-i mahdûm-ı Kudsî-zâdedür
Gerçi gördüm zâtını bî-câ-nişest
Bahtı ammâ sadr içün âmâdedür

[18]
KÂDÎ-`ASKER HAKKINDA DİNİLMİŞDÜR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Olur elbette niçe dürlü ihânet zâhir
Ehl-i dâniş varak-ı matlabını alınca
Saña peyveste olan rişte-i ümmîd-i merâm
Üzilürdi eger olmasa efendi ince

[19]
SEYDÎŞEHRİ`NDE MESÎRE HAKKINDA
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

Dâmen-i kühsârı Çerîkışlanuñ
Hak bu ki_olur `işret içün reşk-i bâğ
Âb u havâ sâye-i bîd ü çemen
Ehle virür bâğ-ı İremden ferâğ

[20]
MÜNÂSEBET İLE DİNİLMİŞDÜR
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Yine sevdâ-gerân-ı câh u celâl
Cem` olup iftirâya bir yire
Seng-i ta`n ile itdiler herkes
Çeşme-sâr-ı nemâsını tîre

[21]
BİR NÂDÂNA RÛZİGÂR HARC İTDÜKDE DİNİLMİŞDÜR
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Tab`-ı Nâmîye hayf u sad-efsûs
Bir denî meşrebe olup meyyâl
Aña `arz eyleyüp senâ-kârî
Gerden-i «ûga takdı nazm-ı le`âl

MÜFREDÂT
[1]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

Câm-ı visâli nûş ider elbette ehl-i dil
Ey sûfî sen de irmege ol bezme öl diril

[2]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Girse zenbûr-ı elem hâne-i şehd-i dilüñe
Anı sa`y eyle çıkarmaga duhân al elüñe

[3]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Bâd-bîzen eylemez def`-i harâret bir nefes
Âteş-i `ışkı nice teskîn ider perr-i meges

[4]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Eksük olmasun elümde dir iseñ bâd-ı havâ
Mirvaha-âsâ olursın rûzgâra âşinâ

[5]
BİRİNE MAHLAS VİRİLDÜKDE
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

Rabbüñ çü getürdi seni tûfân-geh-i isme
Cûdîyi `Alî mahlas idin zevrak-ı cisme

MÜHRLER İÇÜN DİNİLMİŞDÜR
[1]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Zi-cûd-ı lutf-ı Hak ümmîd-i der-ber
Büved bâ-mahlas-ı Cûdî müyesser

[2]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Koned der-hâtem-i ümmîd-i gufrân
Zi-hem-nâmî-i zi`n-nûreyn-i `Osmân

[3]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Be-dil ümmîd-i lutf-ı Hak nihâde
Fakîr-i âl-i Ahmed Muhyî-zâde

[4]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Zi-dergâh-ı Hudâ kalb-i selîmî
Hemî cûyed dem-i âhir halîmî

[5]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Cûyed ez-Bârî füyûzât-ı medîd
Tab`-ı Feyzu`llâh İbn-i Bû Sa`îd

[6]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hâhed ez-dergâh-ı Hak kalb-i selîm `Abdü`l-halîm
Mustafâ hâhed zi-Hak `ilm-i ledün

[7]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Der-ezel şud zi-cür`a-i câmî
Mest-i hüşyâr Ahmed-i Nâmî

DER-MU`AMMEYÂT
[1]
BE-NÂM-I FÜTÛHÎ
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

Olsa kapuñda gün gibi nâmı n`ola be-nâm
`Âlem fütâdeñ oldugını bildiler tamâm
[2]
BE-NÂM-I SEMENDÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Girince koynuña ey mâh-peyker
Niçe kez müstemendüñ oldı bî-ser
[3]
BE-NÂM-I NÂMÎ
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Der-helâk-i `âşıkân-ı bî-dilân
Bî-nihâyet nâz mî-dâred bütân

[4]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Harf sıgmaz kulaguña zâhid
Saht-ı kalbüñ çü seng-i mermerdür
Gûş-ı cânuñ var ise gûş eyle
Neyde yâ Hayy sadâsı muzmerdür

[5]
BE-NÂM-I MEMİŞ
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Gam degül gelmezse şimdi nâm-ı Nâmî agıza
Ol ruhı meh-veşle oldı evvel agız agıza

[6]
BE-NÂM-I İMÂM `ALÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

İdüp cellâd-ı gamzeñ câna bî-rahm oldugın izhâr
Dili `uryân u bî-ser idüp atar üstüme tekrâr

[7]
BE-NÂM-I BÜLENDÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Lebüñe beñzedüp kendüyi cânâ
Katı garrâlanurdı gonçe-i ter
Gülistâna varup rindân-ı `âlem
Dün âhir gördiler gülbünde bî-ser

[8]
LÜGAZ-I BÎ-NAZÎR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Çîst ân der-çâr hayret şud nihân
Hem be-ânân mî-şeved der-şeş-`ayân

DER-TEVÂRÎH
[1]
MEKRÜMETLİ PAŞA HAZRETLERİ KA`BEYE GİTDÜKDE
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

Kerem-kârî şenîdem Nâmî ez-Şâm
Teveccüh-kerde şud bâ-tavf-ı dergâh
Zi-târîh-i `azîmet güftem ân-râ
Mübârek bâd-ı râh-ı Ka`betu`llâh (H.1034/M.1624)
[2]
BALIKESRİ`NDE İLYÂS PAŞAYA VİRİLÜP TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hazret-i İlyâs Pâşâ kim bugün
Oldı zâtı mazhar-ı lutf-ı Celîl

2 Balıkesrini bir âteş-zâr iken
Mâ`-i lutfı itdi gülzâr-ı Halîl

3 İki cânibden getürdüp şehre su
Oldı her birisi reşk-i âb-ı Nîl

4 Çeşmeler bahş eyleyüp her cânibe
Bâ`is oldı kalmaga zikr-i Cemîl

5 Gûyiyâ her lûle bir sakkâ olup
Dir imâmân `ışkına mâ`-i sebîl

6 Nâmî seyr idüp didi târîhini
"Kad vefâ `aynuh tesemmî Selsebîl" (H.1037/M.1627)

[3]
BÂGÇEDE KÂŞÂNE BİNÂSINA TÂRÎHDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Safâ-bahşâ-yı bâğ-ıstân-ı Firdevs
Tarâvet-bahş-ı gül-ruhsâr-ı hûbân

2 Bu gül-bâğ ile bu kâh-ı ferahda
Komış ol anı k`ehline nümâyân

3 Bün-i her-zerre hâkinde küşâde
Hezârân bâb-ı `işret-gâh-ı gılmân

4 Ser-i her-berg ü sâzında şüküfte
Niçe gülgeşt-i zevk-ârâ-yı Rıdvân

5 Temâşâsında Nâmî mest olup dil
Didi târîh huld-âbâd-ı `irfân (H.1043/M.1633)

[4]
BAGDÂD FETHİNDE DİNİLMİŞDÜR İDHÂL VE İHRÂC BE-TARÎK-İ TA`MİYE VUKÛ`I VÂKİ` ŞUDE
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
Hazret-i Sultân Murâd-ı Gâzî himmet eyleyüp
Hasm-ı dîne `askerin hem-kâr-ı mirrîh eyledi
Hep Kızılbaşı kırup ref` eyleyüp Bagdâddan
Ümmet-i Ahmedle âbâd itdi târîh eyledi (H.1048/M.1638)

[5]
ŞÂM OLDUKLARINDA
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

İrdi maksûda `İsmetî Çelebi
Şeyhü`l-islâm himmeti oldı
Didi târîhini anuñ Nâmî
Vâlî-i Şâm `İsmetî oldı (H.1049/M.1639)

[6]
BİR KASR İÇÜN DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Ey zihî kâşâne-i nev-tarz-ı hûb-ı dil-küşâ
V`ey hoşâ kâh-ı ferah-bahş-ı dil-ârâ dil-rübâ
Sâhibi sıhhatle devletle safâlar eyleye
Kasr-ı ra`nâ-yı müferrah târîhî olsa n`ola (H.1049/M.1639)

[7]
BALTACI MAHMÛD`UÑ ESKİŞEHİR`DE HÂNINA VE ÇEŞMESİNE

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Geldügince Eskişehre dâyimâ ebnâ-yı râh
Konmaga bulmazlar idi bir mahall emn ü emân

2 Geldi tersâne emîni Baltacı Mahmûd Aga
Çekdi `usret konmaga hem-râhı ile bir zamân

3 Niyyet-i hayr idüp anda soñra bezl-i mâl idüp
Yapdı bu hânı vü hem bu çeşmeyi kıldı revân

4 Görmedüm dir Nâmî ta`rîfini târîh eyleyüp
Böyle bir a`lâ mahallinde sarây-ı kârbân (H.1049/M.1639)

[8]
MERHÛM EFENDİMÜZ VELÎ-ZÂDE İNTİKALİNDE LEVH-İ MEZÂRINA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 İdicek rıhlet Velî-zâde idüp Nâmî du`â
Eyledüm bir kıt`a kim her mısra`ı târîh-i tâm

2 Eyleyüp Hak dem-be-dem rahmet Velî-zâde saña (H.1049/M.1639)
Olalar hem-menzilüñ ashâb u ervâh-ı kirâm (H.1049/M.1639)

3 Şâhid-i bezm-i hüdâ idüp şefî`üñ o Mu`în (H.1049/M.1639)
Kıla rûh-ı pâküñe Firdevs-i a`lâdan makâm (H.1049/M.1639)

[9]
FAZÎLETLİ MU`ÎD AHMED EFENDİ HAZRETLERİ SADRI TEŞRÎF İTDÜKLERİ GÜN VİRİLÜP TEVKÎR BUYURDURDUKLARIDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Mefhar-i gül hâce-i ebnâ-yı `ilm ü ma`rifet
İdicek sadrı müşerref Nâmî târîh oldı bu
Sadr-ı `ilm Ahmed Efendi müjdedür ehle kavî (H.1049/M.1639)

[10]
NASÎH-İ SİKKEDE DİNİLMİŞDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Karâr idince devletle serîr-i saltanat üzre
Şehenşâh-ı cihân Hân ibn-i Hân Sultân İbrâhîm

2 Nasîh-i sikkeye fermân-ı `âlî sâdır oldı kim
Bula halk-ı cihân sermâye-i kâmil-`ayâr-ı sîm

3 Vezîr-i a`zam-ı rûşen-zamîri Mustafâ Pâşâ
Vücûda gelmek içün eyleyüp biñ cân ile ta`zîm

4	Mukayyed oldı `avn-i Hakla tedbîr-i `adâletle
	Bi-hamdi`llâh vücûda geldi herkes itdiler teslîm

5	Murâd üzre yayıldı `âleme sîm ü zer-i hâlis
	Gidüp etrâf u eknâfa olındı cümleye taksîm

6	İrüp halk-ı cihân sermâye-i hâlis-`ayâra hep
	Hezâr ahsent ile bay u gedâsı itdiler tekrîm

7	Bu vaz`uñ hâtıra târîhi geldi Nâmî bî-noksân
	Urıldı mihr ü mâha sikke-i Sultân İbrâhîm	(H.1050/M.1640)

[11]
KONEVÎ `ÖMER EFENDİNÜÑ MERKADİNE TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Ey benüm türbetüm üstine gelen ehl-i makâl
Baka `ibret nazarıyla bu türâb u hacere
Fâtiha okumaz iseñ diye târîhümle
Dâr-ı `Adn içre mekân ide İlâhî `Ömere	(H.1050/M.1640)

[12]
BİR KASRA DİNİLÜP TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Ey hoşâ kâh-ı pür-safâ mesken
	Ehl-i hâle hemîşe zevk-ârây

2	Olmaya `âlem içre bir böyle
	Menzil-i dil-küşâ vü gussa-zidây

3	Gurfeler kim küşâde her tarafa
	Dâyimâ olmada ferah-peymây

4	Hak te`âlâ mübârek ide anı
	Sâhibi dâyim ola `ayş-efzây

5	Didiler Nâmî seyr idüp târîh
	Kasr-ı `âlî-makâm dil-keş cây	(H.1050/M.1640)

[13]
SA`ÂDETLİ PÂDİŞÂHUMUZ SULTÂN MEHMED VÜCÛDA GELDÜKDE VİRİLMİŞDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Görince gurre-i `îd-i siyâm ile meh-i bedrin
	Şehenşâh-ı cihân Hân ibn-i Hân Sultân İbrâhîm

2 Hilâl ebrûsı gördi gurre-i `îd-i sa`âdetdür
Didi el-hamdü li`llâh secde-i şükri idüp ta`zîm

3 Ne gurre mâh-ı bedr-i bürc-i ikbâl oldı kim `âlem
Sürûr-ı `îdden `îd-i sürûrın kıldılar takdîm

4 Ne mâh-ı bedr hurşîd-i sipihr-i saltanatdur kim
Fürûg-ı zerresinden nûr olur hep gurre-i takvîm

5 Ne hurşîd ibn-i hân emn-âver-i İslâm şehzâde
Ki tîg-i bahtına düşmen fürû eyler ser-i teslîm

6 O şehzâde semiyy-i Hazret-i Peygâmber oldı çün
Ümîd oldur kemâl-i lutf-ı Rabbânî idüp tekrîm

7 Kıla anı mu`ammer taht-gâh-ı dîn ü dünyâya
Zamânında cihâna `adl ü ihsânı ola ta`mîm

8 Olınca gurre-i `îd ile lâmi` mihr-i ruhsârı
Kulûb-ı `âleme şevk-i mahabbet olınup taksîm

9 Didi pîr-i hıred ta`rîfini târîh idüp Nâmî
Zihî ferzend-i nûr-ı dîde-i Sultân İbrâhîm (H.1051/M.1641)

[14]
BU DAHI OL BİR ŞEHZÂDEYE DİNİLMİŞDÜR
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 Biñ şevk ile dönsün felek togdı meh-i tâbânumuz
Şükr eylesün halk-ı cihân kıldı `atâ Mennânumuz

2 Ol dâver-i îmâniyân ol hâmî-i İslâmiyân
Ol zübde-i `Osmâniyân sultânumuz hâkânumuz

3 Olmadugından bir ogul mahzûn idi gâyetde ol
Minnet Hudâya kim bu yıl lutf eyledi Sübhânumuz

4 Geldi vücûda bir güher şehzâde-i hurşîd-fer
Oldur bize nûr-ı basar oldur bizüm cânânumuz

5 Nâmî du`â idüp didi târîh-i ferruh-fâlini
Ola mu`ammer `adl ile şehzâde-i sultânumuz (H.1051/M.1641)

[15]
KASABA-İ EGİN`DE BİR CÂMİ`E TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bânî-i câmi` ki nâmı Zü`l-figâr
Bî-vefâdur bildi dünyâ-yı denî

2 Rûşenîden bey`at u himmet ile
Yapdı bu `âlî-makâm-ı me`meni

3 Seyr idüp Nâmî didi târîhini
Ma`bed-i dil-cû vü ra`nâ rûşenî (H.1052/M.1642)

[16]
`ARABGÎR`DE CÂMİ`-İ ŞERÎF KAPUSINDA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Bânî-i câmi` Süleymân Beg kim ol
Vech-i hayrât içün itdi bezl-i mâl
Fâl idüp Nâmî didi târîhini
Câmi` oldı ma`bed-i Aksâ-misâl (H.1053/M.1643)
[17]
BERÂY-I SÛR
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

Ey kâm-bîn-i zü`l-kerem fikr eyleyüp her hâlüñi
Zikr eyle Hakkı hem geçür şükr ile mâh u sâlüñi
`Unvân-ı sûrı seyr idüp Nâmî didi târîhini
Oldı mübârek ide Hak sûr-ı safâ-ikbâlüñi(H.1053/M.1643)

[18]
CA`FER BEGÜÑ SÛRINDA DİNİLMİŞDÜR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Sûr-ı mîrzâlarına hazret-i defterdâruñ
Nâmî dîvânçe-i hâtırdan idince fâli
Geldi bu mısra`-ı ferhunde vü düşdi târîh
Hak mübârek ide sûr-ı dü-murâd ikbâli (H.1056/M.1646)

[19]
BİR DÔSTUÑ OTASINA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hoşâ dâr-ı sürûr-efrûz-ı hâtır menzil-i sâmî
Hoşâ dil-keş makâm-ı pür-safâ sahn-ı dil-ârâmî

2 Küşâde gurfeler her cânibe olmış ferah-peymâ
Havâ-yı cân-fezâdan pür der ü dervâze vü bâmı

3 Mübârek eyleye Hak sâhibine `izz ü rif`atle
Huzûr-ı kalb ile kıla hemîşe zevk-i hôd-gâmı

4 Gelüp yârân ile sahnında `ayş u `işret eylerken
Safâ idüp didüm âyâ ne demde oldı itmâmı

5 Didi pîr-i hıred ol demde tahsîn ile târîhin
Zihî kâşâne-i zîbâ makâm-ı dil-küşâ Nâmî (H.1056/M.1646)

[20]
`ALÎ BEGÜMÜZ KARA DEFTERDÂR ELİNDEN MANSIB ALUP GELDÜKDE
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Egerçi pençe-i şehbâzumuzdan
Karakuş almış idi sayd câhın

2 Velâkin irişüp himmetle şehbâz
Aña teng eyledi pervâz-gâhın

3 Bırakdurdı şikârın bir çalımda
Perîşân eyleyüp perr-i siyâhın

4 Bu zahm azdur didi hep ehl-i insâf
Görüp Karakuşuñ hâl-i tebâhın

5 Alınca saydı Nâmî düşdi târîh
Şikâr-ı câhı elde `Âlî şâhın (H.1057/M.1647)

[21]
MEKRÜMETLİ MURÂD PAŞANUÑ OTASINA DİNİLMİŞDÜR ALTI VECH İLE TÂRÎHDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hazret-i Pâşâ-yı cömerd-i murâd-ı ehl-i dil
Bu ziyâfet-hâneyi yapdı berây-ı hâs u `âm

2 Hoş-havâ kâşâneler biri birine muttasıl
Şeh-nişîn ü sahn-ı suffe dil-küşâ dil-cû be-nâm

3 Her tarafdan gurfeler idüp küşâde cebhesin
Ni`met ü ikrâma da`vet eylemekde subh u şâm

4 Devlet ü ikbâl ile olup hemîşe kâm-yâb
Dûdmânın Hak mu`ammer ide tâ rûz-ı kıyâm

5 Seyr idince şeş cihetden Nâmî feyz irüp dile
Altı vech üzre bu beyti eyledüm târîh-i tâm

6 Başka her bir mısra`ı vü nokta-dâr u bî-nukât
Birbiriyle hem-hisâb u başka başka hem tamâm

7 Dil-nişîn zîbâ havâsı tarh-ı `âlî suffede
Dil-keş ü a`lâ dil-ârâ Nâmî zîbende-makâm (H.1058/M.1648)

[22]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

Günehkârına rûzî kıldugı ferzend-i dil-bendi
Mu`ammer eyleye mahz-ı keremden Hazret-i Allâh
Görüp a`dâd-ı `unsurla didi pîr-i hıred târîh
Semiyy-i pîr-i rûhânî-i Nâmîdür `Ubeydu`llâh (H.1058/M.1648)

[23]
BEDÎHÎYE BİR SOHBETDE MÜNÂSEBET-İ TEKLÎF İLE DİNİLMİŞDÜR
Fe`ûlün Fe`ûlün Fe`ûlün Fe`ûlün
Cenâb-ı veliyy-i kerem-kâr Pâşâ
`Atâ kıldı kâdîye bir şâl-i bih-ter
Bedîhî o dem didi târîhi Nâmî
Efendi mübârek ola şâl-i micmer (H.1060/M.1650)

[24]
DEFTERDÂRLIGLA LİVÂ CEM`İNDE DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
Hamdü li`llâh devlet-i tev`emle olup kâm-yâb
Haste idi buldı sıhhat cism ü cânı Nigdenüñ
Târîhin feyz-i Ahadla Nâmî nazm idüp didi
Toldı yine yirine rûh-ı revânı Nigdenüñ (H.1060/M.1650)

[25]
`ÂLÎ BEGÜMÜZ OTA YAPDUKDA DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
(Mîr `Âlî) Mîr-i `âlî-himmet-i pâşâ-yı zî-şân-zâdemüz
Bu makâmı yapdı berhûrdâr u hem bih-rûz ola
Nâmî seyrinde du`â idüp didi târîhini
Dûdmânı sîne-i `âşık gibi pür-sûz ola (H.1060/M.1650)

[26]
BOR`DA BİR BÂGÇENÜÑ HAKKINDA TAHRÎR OLINMIŞDUR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Hoşâ sahn-ı çemen-zâr-ı mutarrâ
Hoşâ gül-bâğ-ı cennet-veş dil-ârâ

2 Hoşâ kâşâne-i dil-hâh-ı mevzûn
Hoşâ lutf-ı havâ cây-ı ferah-zâ

3 Bu nahl-istân-ı kühsâr u bu vâdî
Bu serv-istân u bu âb-ı musaffâ

4 Bu kasr ile bu fevvâre bu havzuñ
Nazîrin görmemişdür çeşm-i dünyâ

5 Görince didi Nâmî târîhini
Makâmı dil-keş ü kasrı da a`lâ (H.1062/M.1651)

[27]
İBŞÎR PAŞA HALEBDEN VEZÎR OLDUKDA
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Sa`âdetle vezîr İbşîr Pâşâ
Çıkup şehr-i Halebden yola bindi

2 Rikâb-ı pâdişâha sürmege yüz
Çekildi âsitân-ı `adle indi

3 Lisân-ı gaybdan Nâmî işitdüm
Vezîrü`l-hayr târîh ola dindi (H.1064/M.1653)

[28]
BİZÜM NÂ`İLÎ EFENDİNÜÑ MAHDÛMLARINA DİNİLMİŞDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Cenâb-ı Nâ`ilî-i nüktedândan
Gelüp dünyâya bir mahdûm-ı zîbâ

2 Komış nâmını Feyzu`llâh anuñ
Mu`ammer eyleye lutf ile Mevlâ

3 Görüp Nâmî o mahdûm-ı güzîni
Didüm târîh Feyzu`llâh hakkâ (H.1065/M.1654)

[29]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
Virdi Hak bir veled `Alî nâmı
Lutf ide `ömri hem vire rüşdi
Kendü mevlidine lisânından
Târîh Allâh hâfızı düşdi (H.1065/M.1654)

[30]
BOLIVÎ EFENDİNÜÑ KÂDÎ-`ASKER OLDUKDA
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Ey vücûd-ı fazîlet-ı sâmî
V`ey cenâb-ı şerâyi`-ahkâmî

2 Dâyimâ sadr-ı `âlîde görinüp
Süresiz lutf-ı Hakk ile kâmı

3 Şeref-i makdem-i şerîfüñüzi
Sadr-ı sâmîde gûş idüp Nâmî

4	Niçe yıl kûşe-i kanâ`atde
	Yok iken iktidâra ikdâmı

5	Virdi kudret sürûr-ı makdemüñüz
	Eyledi hem ümîd-i ibrâmı

6	Eyleyüp dil du`âyı dest-âvîz
	İrdi `izz-i huzûra ârâmı

7	Ber-ziyâd ola Nâmî çün târîh
	`İzzet-i devlet ile encâmı	(H.1067/M.1656)

[31]
`ABDU`R-RAHÎM ÇELEBİ EFENDİNÜÑ İSLÂMBOL KÂDÎSİ OLDUKDA
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Mesned-i şer`i idicek teşrîf
Bir vücûd-ı mükemmel ü kâmil
Nâmîye târîhini pîr-i hıred
Didi geldi Muhammed-i fâzıl(H.1067/M.1656)

[32]
BOLIVÎ EFENDİ MÜFTÎ OLDUKDA VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hazret-i şeyhü`l-enâm ol pâk-tab`-ı hoş-nihâd
`İzz ü rif`atle makâmı olıcak sadr-ı `alâ
Sırrına feyz-i Ahad târîh ile irüp didi
Hamdü li`llâh mesned-i fetvâya geldi Mustafâ (H.1067/M.1656)

[33]
`İSMETÎ EFENDİ KÂDÎ-`ASKER OLDUKDA VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
Dün gice pîr-i hıredden eyleyüp Nâmî su`âl
Kim ider âyâ didüm teşrîf câh-ı `izzeti
Her tarafdan gûşuma irüp nidâ târîh ile
Didiler sadr-ı Anatolı cenâb-ı `İsmetî	(H.1067/M.1656)

[34]
TOPAL MEHMED PAŞA KAPUDAN OLDUKDA VİRİLMİŞDÜR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Minnet Allâha serîr-i kapudanî hâlâ
	Oldı bir zâta müsellem ki nazîr olmaz aña

2	Odur ol sadr-ı bahâdır ki ola rûz-ı rezm
	Bezm-i `işret görinür ol dem aña deşt-i vegâ

3 O vücûd-ı hüner-ârâ-yı celâdet-hûyuñ
Re`y-i tedbîrini hıfz ide hatâdan Mevlâ

4 Meslekin havf u hatarlardan idüp pâk ü masûn
Ola ser-beste-i dergâhı gürûh-ı a`dâ

5 Rehberin Hızr ile İlyâs idüp Allâh Vedûd
Kıla tevfîk u hidâyetle karîn ü hem-pâ

6 Fahr-i `âlem didi Nâmî olur elbette kabûl
Olıcak vezne mukârîn der-i Bârîde du`â

7 Halk-ı `âlem didiler târîhini bî-takrîb
Kapudan oldı hidâyetle Mehemmed Pâşâ (H.1067/M.1656)

[35]
`İSMETÎ`NÜÑ HÂNESİNE TAHRÎR OLINMIŞDUR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey hoşâ kâşâne-i nev-tarz-ı hûb
Îzid andan zahm-ı çeşmi dûr ide

2 Eyleyüp zevk ü safâyı âşinâ
Gussayı redd ü gamı mehcûr ide

3 Nev-be-nev şevk-i sürûr idüp hücûm
Hâtır-ı sükkânını mesrûr ide

4 Sâhibi ikbâl ile `işret idüp
Görmeye idbârı her dem sûr ide

5 Seyr idüp Nâmî didüm târîhini
`İzzet ile Hakk anı ma`mûr ide (H.1067/M.1656)

[36]
BU DAHI BOLIVÎ MÜFTÎ OLDUKDA DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Şâdumân olmış cihân halkını gördüm bir seher
Birbirine zevk ile tebşîr ider zevk [ü] safâ
Didi târîh eyleyüp biri birine Nâmî-veş
Oldı müftî müjde efendi cenâb-ı Mustafâ (H.1067/M.1656)

[37]
YAZICI MUSTAFÂ`NUÑ OGLI OLDUKDA TEKLÎF İLE
DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Kâtib-i dârü`s-sa`âde Mustafâ Aga k`anuñ
Zâtın itmiş Hazret-i Bârî semâhatle karîn

2 Ol vücûd-ı mekrümet-ârâyı halk itdükde Hak
Gûyiyâ olmışdur ahlâk-ı hamîde mâ vü tîn

3 Fahr-i `âlemden haberdür olsa mevzûn bir du`â
Olur elbette dimiş makbûl-i dergâh-ı Mu`în

4 Hıfz ide râh-ı hatarlardan sülûk-i hâlini
Hem kıla mekr-i hasûd-ı şerr-i a`dâdan emîn

5 `Ömr-i devlet ber-mezîd ü kadr-i rif`at der-füzûn
Dâyimâ Hızr u hidâyet ola yâr u hem-nişîn

6 Eylemiş Hakk aña bir ferzend-i dil-bendi `atâ
Ola berhûrdâr-ı `âlem irmeye dest-i mühîn

7 Gûşuma irince Nâmî târîh oldı bu du`â
`Ömr-i devletle ola Ahmed cihânda kâm-bîn (H.1067/M.1656)

[38]
KONYADA ÇELEBİ TEKLÎFİYLE VAR
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

Nâmı Mehemmed Dede-i külhanî
Bezm-i fenâdan idicek ref`-i pây
Mevleviyân itdi du`â târîhin
Gülşen-i firdevs-i berîn ola cây (H.1068/M.1657)

[39]
BURÛSEVÎ MEHEMMED EFENDİ KÂDÎ-`ASKER OLDUKDA VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hak bu kim fazlıyla icrâ olmış idi cümleden
Gönderildi câh-ı `izzet zât-ı `âlî-kadrine
İrtifâ`-ı cây olınca Nâmî târîhin didi
İrdi hem-nâm-ı Peyâmber Anatolı sadrına (H.1068/M.1657)

[40]
MEZBÛR ŞEY»Ü`L-İSLÂM OLDUKLARINDA VİRİLMİŞDÜR
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Huzûr-ı pâdişehden nâgehân bir peyk-i ferruh-pey
İrişüp da`vet itdi bir vücûd-ı `ilm ü takvâyı

2 İrince pîş-gâh-ı devlete hil`atle teşrîfen
Emîn itdi sipâriş idüp aña genc-i fetvâyı

3 İşitdi halk-ı `âlem Nâmî-veş târîhini hâtif
Didi aldı kemâl ile Mehemmed sadr-ı iftâyı (H.1069/M.1658)

[41]
`ABDU`R-RAHÎM EFENDİ-ZÂDE KÂDÎ-`ASKER OLDUKLARINDA VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hamdü li`llâh sadr-ı `âlî-câh-ı Anatolıya
Fazlıla meşhûr bir mahdûm-ı emceddür gelen

2 Hamdü li`llâh bir vücûd-ı kâmil-i `ilm [ü] edeb
Pertev-i şems-i şerî`at zıll-i Ahmeddür gelen

3 Müjde ebnâ-yı tarîk-i fazl u dâniş-pervere
Cûd u `adl ile ahâlîye mukayyeddür gelen

4 Zâtına tevdî` olan ahkâm-ı dîn ü devlete
İn-şâ`a`llâh cânib-i Hakdan mü`eyyeddür gelen

5 Hıfz ide `avn-i ahad târîhini Nâmî didi
Sadr-ı Anatolıya nûr-ı Muhammeddür gelen (H.1069/M.1658)

[42]
`İSMETÎ EFENDİ RÛMİLİ OLDUKLARINDA
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Efdalî ber-şud be-sadr-ı Rûmili
Güftem âyâ kîst bâ in rif`atî
Güft Nâmî hâtifî bâ men be-şud
Mesned-i Rûm bâ cenâb-ı `İsmetî (H.1069/M.1658)

[43]
VÂKI`A HASAN PAŞA ZUHÛRI GÂ`İB OLDUKDA
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Bir bölük tâ`ife-i bî-hıredân-ı dünyâ
Mülket-i fevz-i itâ`atden idüp terk-i vatan

2 İtdiler `arsa-geh-i bagy u ta`addîde hurûc
Aldılar mâl-i zirâ`at-geri dâmen dâmen

3 Çok fesâd eylediler kişver-i İslâm üzre
İtmedi anlaruñ itdügini dîne düşmen

4 Sâbit ü zâhir olınca eser-i bagy u `inâd
Zü`l-figâr-ı dü-zebân-ı kalem-i mu`ciz-fen

5 Dest-i fermân-ı ülü`l-emr-i şerî`atle çıkup
Fark-ı bî-devletiyâna olıcak sâye-fiken

6 Havf-ı ser anları sevk eyledi kasd-ı Halebe
Vardılar kalmadı cây-ı mefer âhir birden

7 Göçdiler dâr-ı bedenden didi Nâmî târîh
`Askerin çekdi diyâr-ı `ademe kondı Hasan (H.1069/M.1658)

[44]
ABAZA HASAN KATLİNE BU DAHI TÂRÎHDÜR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Ey `ayâl-i fukarâ üzre veliyy-i müşfik
Sanma kim kudret-i hâli ola başlar kesenüñ

2 Hak zuhûr eyledi niyyetleri üzre âhir
İnkisâr-ı fukarâ ile niyâzuñda senüñ

3 Feyz-i ilhâm ile Nâmî didi saña târîh
Seyf-i bâtın ile katl oldı Mehemmed Hasanuñ (H.1069/M.1658)

[45]
SEYYİD HEKÎMBAŞI-ZÂDE MÜDERRİS OLDUKDA
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

Minnet Hudâya oldı bir hârice müderris
Mahdûm-ı zî-siyâdet a`nî hekîm-i sâdık
Lutf ide Hak pey-â-pey mansıblara irişe
Nâmî bu oldı târîh câh-ı emîr-i hâzık (H.1069/M.1658)
[46]
KÂDÎ-`ASKERLERE DİNİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

İşidüp tebdîl-i sadrın oldugını birine
Bu haber vâki` midür âyâ didüm didi belî
Didüm olmasun çeñe yok didi bir târîh ile
Anatolı Kadrî_Efendi Sun`î-zâde Rûmili (H.1071/M.1660)
[47]
KÖPRİLİ MEHMED PAŞANUÑ TÜRBESİNDE OLAN SEBÎL İLE
DÂRÜ`L-HADÎSE DİNİLÜP VİRİLMİŞDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

Hazret-i destûr-ı a`zam kim Mehemmed nâm aña
İtdi bir dârü`l-hadîs ile sebîle iltifât
Ecri de ola muzâ`af nezd-i Hakda eyledi
Bir eser kim görmemişdür dahı çeşm-i kâ`inât

Didi hâtif Nâmîye itmâmınuñ târîhini
Selsebîl-âsâ bu âb-ı sâfîdür âb-ı hayât (H.1072/M.1661)

[48]
Müfte`ilün Fâ`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Server-i ehl-i kerem hazret-i pâşâ kim âh
Haste olup niçe gün eyledi terk-i cihân

2 `Ârif-i bih-rûz idi sâdık-ı fîrûz idi
`Âşık-ı dil-sûz idi `ışk anı kıldı nihân

3 Lutf ide dîdârını dâyim İlâh-ı Rahîm
Merkadini ide hem ravza-i dârü`l-cinân

4 Muhtazar iken açup dest-i niyâz[ı] Haka
Zâdesine eyledi hayr-du`â-yı hisân

5 Tîr-i du`â ber hedef olmış o dem `avn-i Rab
İtdi anı câyına câhı ile şâdumân

6 Dest-i du`âda ma`an târîhi gûyâ dimiş
Devlet-i ikbâl ile `Âlî ola kâmrân (H.1072/M.1661)

7 Nahl-i vücûdı ola bâr-ver ü tâze-ter
Seng-i havâdis aña olmaya âfet-resân

8 Hıfz [ide] ahvâlini lutf-ı Hudâ dem-be-dem
Sevk ide tedbîrini rây-ı savâba her ân

9 Nitekim erbâb-ı câh Nâmî ola rütbede
Menkabet `âlîlere irişe bî-imtinân

[49]
MURÂD PAŞA MERHÛMUÑ MERKADİNE TAHRÎRDÜR
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1 Ey ziyâret iden ihvân-ı vefâ
Yâd idüñ “mûtû”yı gitmeñ nâsıha

2 Bir zamân pâşâ idüm sâhib-livâ
Lutf-ı Hak bende olurdı sâniha

3 Mâyil idüm Hûya oldukça nefes
Bûy-ı vahdetden irürdi fâyiha

4 `Âkıbet kıldum güzer bu fânîden
“İrci`î” den irişince sâyiha

5 Okuyup târîh-i levh-i merkadüm
Diñ Murâda rûhı içün fâtiha (H.1072/M.1661)

[50]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

Hânım-ı sâhibetü`l-`iffet-i hayr
Mihri bu mescide oldı lâmi`
Nâmî hâtifden işitdüm târîh
Didi ta`mîr-i `Afîfe Câmi` (H.1079/M.1668/69)

HÜSN-İ HAKÎKÎ

[1]

TÂRÎH-İ DÎVÂN-I FAKÎR-İ PÜR-TAKSÎR

Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

Tertîb idince iki dîvân-ı dil-keşini
İrmişdi kırk ikiye `ömr-i güzâr-ı Nâmî
Didi hıred o demde nâm-âverâne târîh
Hüsn-i Hakîkat ile Hüsn-i Mecâz nâmı (H.1051/M.1641)

[2]

DÎVÂN-I SÂNÎ DER-HÜSN-İ HAKÎKAT GÜFTE ŞUDE-EST

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey cenâb-ı hazretüñ derkinde hayrândur hıred
V`ey kıbâb-ı `izzetüñ vasfında yok nutka mecâl

2 Nakş-ı mevhûm-ı `ademden var idüp mahz-ı kerem
İtdüñ îrâd-ı kelâmı nazm ile Nâmîye hâl

3 Eyleyüp fikr-i sivâdan dil-tehî yâ Rabbenâ
Ma`nî-i endîşe-i vahdetle kıl sâhib-makâl

[3]

DER-TAVSÎF-İ KELİME-İ ŞERÎF

Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Taht-gâh-ı dile cülûs itdi
Dâver-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

2 Hamdü li`llâh tîgden geçdi
Kâfer-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

3 `Ayn-ı mihr olsa dil n`ola oldı
Hâver-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

4 Gülsitân-mâyedür hakîkatde
Âzer-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

5 Mahv u sahv-ı vücûda oldı mukîm
Yâver-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

6 Oldı miftâh-ı kufl-i genc-i şuhûd
Âver-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

7 Nûş kıl her nefesde Nâmî-vâr
Sâgar-i "lâ İlâhe illâ`llâh"

[4]
EYZAN DER-TA`RÎF-İ HÛ
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
I
Geldi halvet-sarây-ı vicdâna
Mehter-i "lâ ilâhe illâ Hû"
Dest-i dil çekdi düşmen-i câna
Hançer-i "lâ ilâhe illâ Hû"
II
Gerçi `ömri heves hebâ itdi
Lîk hâşâk-i mâsivâ gitdi
Künc-i dil genc imiş zuhûr itdi
Cevher-i "lâ ilâhe illâ Hû"
III
Sıdk olınca mukârin îmâna
İtdi fikr-i hevâyı bîgâne
Geldi âgûş-ı dîde-i câna
Dilber-i "lâ ilâhe illâ Hû"
IV
Râhuma bedraka olup tevfîk
Hamd aña kim hidâyet oldı refîk
Nûr-ı bî-müntehâ imiş tahkîk
Kişver-i "lâ ilâhe illâ Hû"
V
Nâmî mest olsa n`ola rindâne
Her nefes çekdügince peymâne
Neşve-peymâ olur dil ü câne
Kevser-i "lâ ilâhe illâ Hû"

[5]
Kıt`a-i niyâz-mendî
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

İlâhî `âlem `âlem şükre her dem olsa dil kâdir
Yine olmaz mukâbil dergehüñden zerre ihsâna
Mukadder eyleyüp vezn-i tabî`at mahz-ı lutfuñdan
Getürdüñ Nâmîyi ketm-i `ademden şekl-i insâna

[6]
TAVSÎF-İ ESMÂ ZIMNINDA `ARZ-I HÂCÂT REF`U`D-DERECÂT VE TEVHÎD-İ ESNÂ DERCİNDE MÜNÂCÂT-I KÂDİ`L-HÂCÂT OLINDUGIDUR
I
DER-İSM-İ HALLÂK
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

İlâhî sen o Hallâk-ı cihân-ı cism ü cânsın kim
Nukûş-ı `âlemi ketm-i `ademden itmege inşâ

Der-âgûş itdi emrüñ “kâf u nûn” ı bir hitâbuñda
İki harf ile kılduñ “küntü kenz” üñ sırrını imlâ
Zuhûr itdi o dem nûr-ı Muhammed nûr-ı zâtuñdan
İdüp mir`ât anı kılduñ tecellî-i cihân-ârâ
İrüp tâb-ı tecellîden güdâz-ı cûşiş ol nûra
O cûşuñ oldı serhoşı vücûd-ı `âlem ü eşyâ
Hakîkat zâhir ü bâtında sensin hâzır u nâzır
Görenler gayrı gayruñ zu`m ider fehm eylemez ma`nâ

İlâhî Nâmî-i nâkıs-vücûdı merd-i kâmil kıl
Habîbüñ hürmetiyçün behre-dâr-ı `ilm ü `âmil kıl

II
DER-İSM-İ SÜBHÂN
İlâhî sen o Sübhân-ı münezzehsin gil ü gişden
Ki vasf-ı zât-ı pâküñdür mukaddes fehm ü dânişden
Kerîm-i bî-şerîk ü bî-nazîr u Ferd ü Vâhidsin
Garaz `irfân-ı vahdâniyyetüñdür âferînişden
Bilinmez künh-i zâtuñ în ü ân erbâbı `âcizdür
Murâd evsâf-ı kudretdür bu dâniş-gâh-ı bînişden
Virürsin derdi sensin çekmege kudret viren âhir
İdersin lutfı hem sensin haberdâr âh u nâlişden
Hakîm-i bî-`ilelsin sen kadîm-i lem-yezelsin sen
Umûr-ı `akd u hallüñdür zuhûr iden nümâyişden

Görinen mâsivâda `aks-i esmâ vü sıfâtuñdur
Mu`arrâ vü münezzeh cümlesinden yine zâtuñdur

III
DER-İSM-İ FEYYÂZ
İlâhî sen o Feyyâz-ı kerîm-i her-dü-`âlemsin
K`olur eşyâ hemîşe mâye-dâr-ı birr ü ihsânuñ
Dem-â-dem sâkî-i peymâne-resdür şâhid-i feyzüñ
İçer erbâb-ı dil dâyim şarâb-ı zevk-i `irfânuñ
Yakar sûz-ı dilinden dûzahı `uşşâk mahv eyler
Çekerler zâhidân bâr-ı ümîd-i `afv u gufrânuñ
Ne `izzetdür ne devletdür `aceb ferhunde-hâletdür
Tecellî idesin dâyim dil ü cân ola hayrânuñ
İriş feryâdına yâ Râbbenâ mahz-ı `inâyetden
Reh-i güm-kerde-i `ışkuñ olan üftân u hîzânuñ

Benem ol pey-rev-i nefs ü hevâ gayr-ı rızâ-etvâr
Hudâyâ kıl muvâfık şer`a cümle hâlümi her bâr

IV
DER-İSM-İ SÂNİ`
İlâhî sen o Sâni`sin ki `aks-i hüsn-i zâtuñdan
Fezâ-yı `âlem-i kevneyni pür-nakş u nigâr itdüñ

Koduñ her nakşa bir hâletle bir seyr-i `iber-pîrâ
Der-i sun`uñda bir hengâme-gâh-ı kâr u bâr itdüñ
Kiminüñ sırr-ı `irfânuñla kılduñ hâtırın pür-nûr
Kimini cehl ile pür-kasve-dil hem sîne-târ itdüñ
Birin mehcûr-ı vuslat birini mesrûr-ı gaybiyyet
Birin der-kâr-ı emniyyet birin giryân u zâr itdüñ
Muhassal cümlede zâhir olan âsâr-ı kudretdür
Ne kim itdüñse hep âsân u ahsen ihtiyâr itdüñ

Kılup mahz-ı kerem yâ Rabbî `ışkuñla virüp hâlet
Vücûd-ı nâ-sezâmı kıl rızâñ ef`âline âlet

V
DER-İSM-İ MÂNİ`
İlâhî sen o Mâni`sin ki hurşîdüñ fürûgından
Eger bir zerreyi men` itse emrüñ sâyebân içre
Mahalline anı redd itmege kâdir degül kimse
Müsellimdür rızâña her ne kim var cism ü cân içre
Mukîm itseñ yine ol zerreyi levh-i fürûg üzre
Ta`arruz idemez hîç kimse kalur câvidân içre
Müfevvezdür saña hep kabza-i hükmüñdedür eşyâ
Ne kim emr eyleseñ hâsıl olur kevn ü mekân içre
Benî yâ Rabbî mihr-i rûy-ı lutfuñdan o zerre kıl
Ki dâyim seyr idem huldi bu nüzhet-gâh-ı ân içre

Safâ-yı bîniş-i hüsn-i ebed içre olup şâdân
Dem-â-dem nûş idem câm-ı şarâb-ı meclis-i `irfân

VI
DER-İSM-İ FETTÂH
İlâhî sen o Fettâh-ı der-i lutf u `atâsın kim
Anuñ deryûze-girdine idince zerrece ihsân
İder pür fazla-i dâmânı biñ biñ böyle dünyâyı
Yine `âciz olur bâkîsin iz`ân itmede insân
Olınca böyle Yezdân-ı latîfe bende olsun dil
Olınca böyle dergâh-ı `atâya sâ`il olsun cân
O Yezdân kim habîbi Ahmedi `unvân-ı da`vetle
Getürdi bezm-i ünsâ-ünse kıldı şâhid-i `irfân
O dergeh kim idenler ilticâ ümmîd-i şefkatle
Olurlar mâye-dâr-ı feyz-i rahmet-yâb-ı câvîdân

Olursa mest-i hüşyârı o dergâhuñ dil-i Nâmî
Aña sâkî-i lutfı her nefesde sundı bir câmı

VII
DER-İSM-İ REZZÂK
İlâhî sen o Rezzâk-ı ni`am-kâr-ı nevâsın kim
Recâ-mend-i derüñdür zerre zerre `âlem ü eşyâ

İrişür rîze nân-ı sufre-i hôn-ı sebîlüñden
Ziyâfet-gâh-ı in`âma ganî dünyâ ile `ukbâ
Edâ olur mı şükri hîç bu ni`met-güsterüñ hakkâ
Zebân-ı şâkir olsa cümle `âlem hem ebed gûyâ
Yine hôn-ı `atâsına sezâ şükri iden oldur
Hemânâ bir bahâne lutfına hamd-i ni`am-efzâ
Ümîd oldur dilümde zikr ü fikr ü şükr-i in`âmı
Dem-â-dem irişüp sâbit ola feyz-i ebed-bahşâ

Hevâ-yı mâsivâdan eyleyüp âzâde-ser `aklı
Kıla hüşyâr u hayrân küşte-i lutf-ı nazar `aklı

VIII
DER-İSM-İ `ALLÂMÜ`L-GUYÛB
İlâhî sen o `Allâmü`l-guyûb-ı lem-yezelsin kim
Saña gün gibi rûşendür hafâyâ-yı zamâyir hep
Bilürsin gicelerde cünbişin her peşşe vü mûruñ
Degüldür kudretüñ `ilmine hâyil teng ü târ-ı şeb
`Alîm-i pür-hikem sensin Basîr-i bîş ü kem sensin
Kapuñdan dûr u âvâre bizüz sensin bize akreb
Sen ol dânâ-yı bî-hemtâ-yı bâkîsin ki `âlemde
Visâlüñ zikr ü fikridür dil-i her-zerrede matlab
Günehkâram `amel ümmîd-i lutfuñdur baña ancak
Kalursa `adlüñe kârum figân u âh olur yâ Rab

Tutup rûy-ı siyeh deryûze-i ihsânuña geldüm
Ümîd-i `afvuñ ile dergeh-i gufrânuña geldüm

IX
DER-İSM-İ GAFFÂRÜ`Z-ZÜNÛB
İlâhî sen o Gaffârü`z-zünûb-ı `abd-i `âsîsin
Ki yüz biñ mâsivâ deñlü olursa cürm-i ednâsı
İrüp bir katre rahmet bahr-ı `afv-ı bî-kerânuñdan
Olur şûyende-i gufrân hep eczâ`-ı a`zâsı
İder lâyık sürûr-ı seyr-i dîdâr-ı ebed zevke
Ki niçe niçe biñ biñ cân deger her dem temâşâsı
Ne devletdür bu kim bir `abd-i `âsî-i hatâ-kâruñ
Günâhın `afv idüp hem lutf ide her demde Mevlâsı
Müyesser eyle yâ Rab bu esîr-i nefs-i bed-kîşe
Vücûd-ı `âriyetde dâyimâ budur temennâsı

Huzûr-ı hazrete lâyık `amel yok evvel ü âhir
Cenâb-ı `afvuña ammâ niçe dürlü zulül hâzır

X
DER-İSM-İ SETTÂRÜ`L`UYÛB
İlâhî sen o Settârü`l-`uyûb-ı bî-bedelsin kim
Hemîşe vâkıf iken bunca sırr u cehr-i `isyâne

Yine fazl-ı keremden setr idüp hemvâre eylersin
Cihân-ı fânî vü bâkîde mazhar lutf u ihsâne
Sebeb bu rütbeye tevhîd-i sûrî ehl-i bîgâne
Olınca âşinâlık hadd olur mı `izzet ü şâne
Cenâb-ı Kibriyâya `arz idüp dil ruk`a-i hâli
Dir ey zevk ü ferah-bahşâ bu halvet-gâh-ı `irfâne
Muvaffak eyleyüp âdâb-ı tavr-ı Nakş-bendîye
Huzûr-ı zâhir ü bâtında kıl mahrem nedîmâne

Kabûl idüp münâcâtın vir aña maksad-ı sâmî
Habîbüñ hürmetiyçün nev-niyâzuñdur dil-i Nâmî

XI
DER-İSM-İ KÂDİR
İlâhî sen o Kâdirsin ki kevneyni dilerseñ ger
İdersin bir nefesde niçe niçe mahv u hem îcâd
Vücûda geldi bir emrüñle bunca `âlem ü eşyâ
Yine âhir olurlar emr-i âhar iricek berbâd
Kalısardur bekâ-ender-bekâda rûz-ı rüstâhîz
Gerek ehl-i cehennemdür gerek erbâb-ı huld-âbâd
Hased sad-reşk ile hem-sohbetân-ı Ahmede ol dem
Dirîgâ âh u veylâ ehl-i nâra kim ider feryâd
O demde kudretüñ hakkı cemî`î cürmümi `afv it
Çıkar esmâ`-i hüsnâdan `Afüvv ismin yâ hôd kıl dâd

Bu demde mâsivâ meylini ref` eyle meded yâ Rab
Hevâ-yı `ışkuñ ile kıl dil ü cânı ebed yâ Rab
XII
DER-İSM-İ VEHHÂB
İlâhî sen o Vehhâb-ı kerem-güstersin âfâka
Ki her bir zerre sîr-âb-ı `atâñ olmakdadur dâyim
İdersin lutf u ihsânı degül âlûde-i `illet
Virürsin rızkı bî-minnet ganîdür feyzüñe âlem
İdenler şükr-i ni`met va`d-i ecr-i şükri fikr idüp
Olurlar niçe dem biñ şerm ile hayret-ger ü ebkem
Ne lutf-ı bî-şümâr olur bu kim yâ Rabbî hilkatde
Ola âdem içün `âlem senüñçün halk ola âdem
Ne birr-i bî-dirîg olur Hudâyâ âdeme bu kim
Ola `irfân-ı vahdâniyyetüñde dilleri mahrem

Kerîmâ bezm-i `irfâna dili hemvâre mahrem kıl
Ser-i rindân-ı mest-i bezm-i tevhîdüñde hem-dem kıl

XIII
DER-İSM-İ BÂKÎ VÜ KADÎM
İlâhî sen o Bâkî vü Kadîm-i lem-yezelsin kim
Senüñ âsâr-ı vahdâniyyetüñ her şeyde zâhirdür
Misâlüñ yok Semî` ü hem `Alîm ü Ferd-i yektâsın
Cemâlüñ nûrı feyyâz u celâlüñ nârı kâhirdür

O sultân-ı münezzehsin bu kevn içre kuluñ var kim
Cihân-gîrân-ı `âlem hizmetin kılmakda kâsırdür
Hudâ-yı bî-minen sensin Rahîm-i hmâh vü hmenh sensin
Bizüz muhtâc u lutfuñ cümleye fettâh u nâsırdur
Kemâl-i `acz ile dil dergeh-i birre olup rû-sây
Dir ey ihsân-fermâ kudretüñ her kâra kâdirdür

Baña âyîne-veş feyz-i cilâ vir sîne-çâküñ kıl
Müşerref eylesün `aks-i cemâlüñ tâb-nâküñ kıl

XIV
DER-İSM-İ RAHMÂN VE RAHÎM
İlâhî sen o Rahmân u Rahîm-i zü`l-minensin kim
Olur zerrât-ı `âlem hissedâr âsâr-ı rahmetden
İrişür cümleye eltâf-ı câvîdüñ ser-â-pâ hep
Alurlar behre-i in`âmuñı îsâr-ı şefkatden
Kimine bildürüp ammâ mezâkın eyledüñ pür-zevk
Hemîşe nûş ider câm-ı sıfâtı bezm-i vahdetden
Kimin efsürde-kâm itdüñ mezâyâ-yı hâkâyıkdan
Çeker hemvâre zahmet dûr olup dergâh-ı vuslatdan
Hudâyâ şâhid-i hubbuñla tenhâ olmasa dâyim
Ne hazz eylerdi `ârifler bu ünsâ-üns-i kesretden

`İmâret itmek isterler harâb-âbâdı gâfiller
Sarây-ı huldi vîrân bildügin bilmez mi `âkiller
XV
DER-İSM-İ FA``ÂL VE BASÎR
İlâhî sen o Fa``âl u Basîr-i hayr u şersin kim
İrâdeñ hayradur şerri taleble kul ider tahsîl
Hakîkat böyledür ammâ ki rüşdüñ olıcak Hâdî
Vücûdı hayr olur esmâ`-i hüsnâyı ider tekmîl
Kadîmâ Müste`ânâ cümleye kudret irüp senden
Kimini hayra terfî` ü kimin şerre ider tenzîl
Zihî lutf u sa`âdet ol kula kim hayra âletdür
Ebed devlet anuñ kim hayra şerrin idesin tebdîl
Hudâyâ hey`et-i nefsümi lutf it hayra âlet kıl
Bu `ömr enfâsını gayruñ hevâsı itmeye ta`tîl

Masûn it kâr-ı nâ-şâyesteden evzâ` u etvârum
Hemîşe zâhir ü bâtında zikr ü fikrüñ it kârum

XVI
DER-İSM-İ MU`TÎ
İlâhî sen o Mu`tî-i ni`am-bahşâ-yı `âlemsin
Ki envâ`-ı keremle toyladuñ dünyâ vü `ukbâyı
Garaz mahz-ı keremdür âdem içün bunca ni`metden
Ki bu heykelde tahsîl eyleye tâ `ilm-i esmâyı
`İnâyet eyle bu güstâh-ı `âcizden nümâyân it
Kemâl-i hâsiyetle neşve-i esmâ-yı hüsnâyı

Berûmend eyle nahl-i `ömrini feyz-i şerî`atle
Zuhûr-ı lutfuñ itsün anda râzî zîr ü bâlâyı
Vücûdın mest-i hüşyâr eyle sahbâ-yı hakâyıkdan
Rızâñ üzre müyesser kıl Kadîmâ din ü dünyâyı

Hemîşe `afv u lutf u feyz-i ihsânuñ olup hâhiş
Ola bu cism-i nâçîzüm muvaffak cünbiş ârâmiş

XVII
DER-İSM-İ HÂDÎ VE MUDİLL
İlâhî sen o Hâdî vü Mudilsin kim mukâbildür
Latîf ismine biri birisine nâm-ı Gaffâruñ
Zuhûr idüp tekâbülden mezâhir `aks-i esmâ hem
Olur her biri vahdâniyyete gerçi hevâdâruñ
Dil-i âdemde fermân-berlik içün cem` idüp esmâ
Vücûdına hilâfet rûzî kılduñ oldı der-kâruñ
Habîbüñ hâdî-i emr ü `Azâzildür mudill-i nehy
Koduñ nehye `itâb u kahr u emre lutf-ı dîdâruñ
Gidenler râh-ı emr içre irişür nûr-ı eltâfa
Kalan kûy-ı nevâhîde esîr-i kahrıdur nâruñ

Dalâletden masûn it nefsümi yâ Rab `inâyet kıl
Sülûk-i râh-ı fermânuñda kudret vir hidâyet kıl

XVIII
DER-İSM-İ ZÂT-I BÂRÎ `AMME NEVÂLÜHÛ
İlâhî ism-i zâtuñ hürmetiyçün Nâmî-i zâruñ
Dil-i şeb-zâr-ı cehlin matla`-ı hurşîd-i `irfân it
Müyesser eyleyüp `ilm ü `amel seyr-i hakâyıkla
Dem-i âhir karînin şâhid-i îmân u Kur`ân it
Rızâñ üzre muvaffak eyle kesb-i dîn ü dünyâya
Vücûdın mâsivâda âlet-i in`âm u ihsân it
Sırât-ı müstakîm-i emr-i şer` üzre revân idüp
Habîbüñ dergehinde dâyimâ dil-şâd u handân it
Nigeh-dâr ol şürûr-ı mâsivâdan sûret-i hâlin
İki `âlemde yâ Rab mahz-ı lutfuñla nümâyân it
Kabûl olsa bu hâhişler irişsem hep bu âmâle
Ne var bahr-ı keremden eksile hâşâ ki bir jâle

[6]
KIT`A-İ HÂTİME DER-MÜNÂCÂT
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 İlâhî mahz-ı lutfuñ çün nümâyân oldı Nâmîde
Dil-i şûre-zemînin gülşen-i esmâ`-i hüsnâ kıl

2 Vücûd âyînesin gerd-i sivâdan pâk idüp yâ Rab
Tecellî-i cemâl-i şâhid-i `irfâna meclâ kıl

3 Enîs it mahrem-i halvet-sarây-ı üns-i vicdâna
Nedîm-i hacle-i fahr-i cihân-ı dîn ü dünyâ kıl

[8]
KIT`A-İ NİYÂZ-MENDÎ DER-İZHÂR-I MAHLAS-DÂRÎ
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nâmî-i mest-i şarâb-ı cürm-i bezm-i her-nigâh
Dergeh-i ihsâna geldi biñ ümîd-i sîr ile

2 Her ki izhâr-ı nedâmetle gelüp dergâhuña
Gitmeye hâşâ ki biñ biñ `izzet ü tevkîr ile

3 Sen o Settâr-ı kerem-kâr-ı cihânsın kim güneh
Her ne deñlü olsa `afvuñ lutf ider testîr ile

4 Dergehüñden cûd u in`âmı dirîg itmek olur
Kudretüñsüz gelmek olaydı eger tedbîr ile

5 Hamd-i lâ-yuhsâ aña kim ma`nî-i hamdi ezel
Hey`et-i eczâ-yı nakşında koyup te`sîr ile

6 Behre-mend-i feyz-i hem-nâmî-i Ahmed eyledüñ
Oldı nâmı Ahmed-i Nâmî rızâ-yı pîr ile

7 Râh-ı gayr-ı şer`i sedd idüp aña yâ Rabbenâ
Zinde eyle tavr-ı sâhib-mushaf u şemşîr ile

8 Zâhir ü bâtında tevfîk-i hidâyet lutf idüp
Hâcegâna pey-rev it ihsânuñı tebşîr ile

9 Kıl `inâyetden küşâyiş cümle-i ahvâline
Muttasıf eyle hemîşe ahsen-i takdîr ile
[9]
NEDÂMET-NÂME BE-HİTÂB-I NEFS-İ BED-KÂR VE DİL-İ HEVES-KÂR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
I
Gel`e ey nefs-i şekâ-kerd-i heves-kâr-ı hevâ
`Âleme gelmege bâ`is ne idi saña baña
Bu kadar `ömr-i girân-mâyeyi berbâd itdüñ
Olmaduñ bir nefes âlûde-i tevhîd-i Hudâ
Tutalum rahmete gark itdi seni hazret-i Rab
Kanı ikrâr-ı edeb-nâk-i `ubûdiyyet yâ
Tâ`at it lutf u kerem hâhişini yâd itme
Kendü bilür ne kim eylerse olur lutf u `atâ
Gel`e ey nefs-i denî gel sözümi eyle kabûl
Saña seyr itdüreyin huld-i berîn-i ma`nâ

Lutf-ı Hakkı dahı bilmezsin olupdur bu `ayân
Nüsha-i hey`etümüz mücmel-i mazmûn-ı cihân
II
TETİMME
Oldı bâzîçe-i gaflet bu kadar şâm u seher
Gelmedi hâtıruña bir nefes efsûs u keder
Sadef-i lü`lü`-i tevhîd idi her bir nefesüñ
Perveriş-sâz-ı güher olmadın irişdi hatar
Bilmedüñ kıymet-i gencîne-i `ömri hayfâ
Telef-i râh-ı hevâ olmag ile itdi güzer
Yâd idüp cürmüñi terk eyle hevâ-yı gayrı
Gûşe-i `acz ü niyâzı idegör bârî makar
Gel`e rû-mâlî-i dergâh-ı Hudâya başla
Yeter itdüklerüñ ey yanuña kalursa yeter

Nâdim ol şahs-ı heves-kâr-ı hevâ olduguña
Dergeh-i Hakkı koyup rû-be-sivâ olduguña
III
TETİMME
Gitdi hengâm-ı şebâb irdi dem-i `ahd-i meşîb
Nakd-i vakti telef itdüñ kanı kâlâ-yı necîb
Hey yazuk dâniş ü tedbîr-i savâb-ârâña
Ola pejmürde-i destüñ gül-i sevdâ-yı habîb
Şebnem-i cidd ü taleble yüri şâd-âb idegör
Tâ mu`attar ola ârâm-geh-i cân-ı garîb
Niçe bir ola tehî ceyb-i sehâb-ı giryeñ
Hayfdur itmeye dâmânuñı eşküñ pür-zîb
Dâyim âgûş-ı hidâyetde olasın hüfte
Sad-dirîg olmayasın bir demi bîdâr u edîb

Gel seni `ışk-ı Hudâya ideyin dest-âvîz
Olasın yek-sere pür-şevk u meserret-engîz
IV
TETİMME
Niçeler devlet ile `âleme sultân oldı
Her ne emr eyledi ise tutılur cân oldı
Alacak yerden alup virecege itdi edâ
Ya`nî icrâ-yı evâmir dahı âsân oldı
Rûz-ı şermî-i hisâbı idicek endîşe
İhtiyârı ne kim itdiyse peşîmân oldı
Saña ben râh-ı necâtı diyeyin diñle beni
Evvelâ tut ki olanlar saña erzân oldı
Sâniyen cidd idegör himmet-i pîrâna iriş
İrişen `âlim ü hem `âmil-i Kur`ân oldı

Yâ İlâhî baña vü nefsüme vir şevk-i huzûr
Kûşe-i lutf-ı hemîşeñde olalum mesrûr
V
TETİMME

Eyledüñ bunca şekâ dem-be-dem ey nefs-i gabî
N`eyledüñ silsile-cünbânî-i cidd ü talebi
Kanı nâmûs-ı vifâk-ı dil-i hem-râhî-i rûh
Reh-zenüñdür hazer it hep heves-i bî-edebî
İdelüm tevbe menâhîye kabûl olmasına
Gel şefî` eyleyelüm hazret-i `âlî-nesebi
Fahr-i `âlem şeh-i kevneyn ü habîb-i Rahmân
Ümmetî dirdi idüp yâd `azâb-ı Lehebi
Ümmetisin berü gel itme te`allül kat`â
Râh-ı şer` içre revân ol göresin bü`l-`acebi

Hizmet-i dîn iledür seyr-i cemâl-i `irfân
`İsmet-âyîn iledür hem-demî-i sohbet-i cân
VI
TETİMME
Tevbe ey Bâr-ı Hudâ bunca ki `isyân itdüm
Emrüñi her sıdugumca niçe biñ kan itdüm
Tevbe her kâruña itdüm reviş-i nâ-makbûl
`Aks-i fermân-berî-i hazret-i Kur`ân itdüm
Tevbe her güft ü şinev k`olmış idi bî-ma`nî
Düzd-i sermâye-i `ömrüm imiş îkân itdüm
Tevbe her zerre ki gördüm degül idi ma`kûl
Tîre-pâşî-i ziyâ-yı ruh-ı îmân itdüm
Tevbe yâ Rabbî ne kim eyledüm ise tevbe
Hamdü li`llâh buña kim tevbeyi iz`ân itdüm

Lutf idüp tevbemi taklîd ise tahkîk eyle
`Afv idüp rüşdüñi her hâlüme tevfîk eyle
VII
TETİMME
Sen de gel ey dil-i bîgâne hevâ-pû yeter`a
Yeter ey havsala-pîrâ-yı sivâ-bû yeter`a
Hâlet-i şâdî vü gam çünki kader-bend-i kazâ
Gâh elem-nâk olasın gâhî ferah-cû yeter`a
Taleb ü meyl-i `adem nakş-ı mecâzî niçe bir
Türk-i hôd-rengî-i evsâf-ı Hudâ-sû yeter`a
Hayfdur olmayasın hem-per-i pervâz-ı melek
Cünbiş-i nâr-veş-i vaz`-ı beşer-hû yeter`a
Ümmetinden olasın eşref-i mahlûkâtuñ
Hedm-i şer` itmege çîn-âver-i ebrû yeter`a

Yeter insâfa gel ey mücrim-i nâ-perde-edeb
Kendüñi bil diyü halk itdi seni hazret-i Rab
VIII
TETİMME
Niçe bir hâhiş-i şîrîn-leb-i dil-cûy-ı mecâz
Niçe bir nâliş-i gül-rûy-ı semen-bûy-ı mecâz
Niçe bir mâyil-i fânî-heves-i hüsn-i suver
Niçe bir nâ`il-i ber-dârî-i gîsû-yı mecâz

Gehî âşüfte-i câh u şeref-i bî-encâm
Gehî âlûde-i hâk-i reh-i pehlû-yı mecâz
Gehî dil-dâde-i sîmîn-zekan-ı hûbânî
Gehî âlüfte-i nakş-ı hat u ebrû-yı mecâz
Olmaya ma`rifetüñ zerre kadar kendüñden
Niçe bir cehl ile meşşâtagî-i rûy-ı mecâz

Niçe bir bî-edebâne reviş ü kec-kârî
`Acabâ görme mi bilmez mi sanursın Bârî
IX
TETİMME
Îzidâ gülbün-i ma`şûk-ı dil-âvîzüñ içün
Sünbül-i nâle-i `uşşâk-ı seher-hîzüñ içün
Nev-niyâz-ı dil-i âşüfte-i hüsn-i talebüñ
Nâz-ı leb-rîz-i visâl-i `adem-engîzüñ içün
Bakma şâyeste-i dûzah olan a`mâlüñe hîç
Gazabuñ sâbıkı rahm-ı kerem-engîzüñ içün
Hem serî`ân-ı taleb-kârî-i şevk-i `ışkuñ
Hem nedîmân-ı harem-gâh-ı ferah-rîzüñ içün
Nâmî-i zerreyi kıl tâb-ı mahabbetde mukîm
Âh-ı pür-sûz-ı dil-i sâdık-ı şeb-hîzüñ içün
Î`tirâf itmegi kıl cürmine pîşe yâ Rab
Lâyık it eylemege lutf-ı hemîşe yâ Rab

[10]
DER-NİYÂZ-MENDÎ KIT`A-İ MÜSTEMENDÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

İlâhî ma`nî-i âb-ı hayâtı nutk-ı Nâmî kıl
Gülû-yı teşnegâna Kevser-i tevhîd-i sâmî kıl
Safâ-yı dâyim eyle mest-i hüşyâr-ı mey-i zikr it
Dil ü mâhiyyetin hem neşve-yâb-ı feyz-i câmî kıl

[11]
DER-MEDH-İ KA`BE-İ `ULYÂ YESSERA`LLÂHU TE`ÂLÂ
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hoşâ sabâh-ı tarab-nâk-i `îd-i ferruh-fâl
Hoşâ revâh-ı `atâ-yı muhavvilü`l-ahvâl

2 Hoşâ nehâr-ı neşât u zamân-ı ferhunde
Hoşâ sürûr-ı nüzûl-i hubûr u birr-i nevâl

3 Hoşâ seher-geh ire reh-revân-ı huccâca
Nesîm-i müjde-ber-i merhabâ-yı `îd-i visâl

4 Hezâr şevk ile cânlar gelüp kenâr-ı lebe
İde kuvâ-yı bedende niyâzı mâl-â-mâl

5 Zihî kuvâ-yı beden kim irişe ol zevke
Zihî niyâz-ı kabûl ü temennî istikbâl

6 Hoşâ seher ki vire rûz [u] şebde hemvâre
Safâ-yı pertev-i dîdâr-ı şâhid-i âmâl

7 Hezâr lutf ile diller olup vefâ-dîde
Kıla du`â-yı pey-â-peyle şükri istîsâl

8 Zihî du`â-yı icâbet-karîn-i ehl-i recâ
Zihî edâ-yı şükür kim teşekkür istidlâl

9 Hoşâ tavâf-ı harem-gâh-ı emr-i Rabbânî
Ki sa`y idüp aña dil-teşnegân-ı seyr-i cemâl

10 Gire harîm-i visâl-i ümîd-i cân u dile
İre huzûr-ı safâ-bahşa her dem ü meh ü sâl

11 Zihî harîm-i Ahad kim cenâbına muhtâc
`Umûm-ı halk-ı cihân u husûs-ı birr-i su`âl

12 Zihî huzûr-ı ebed kim me`âbına mevkûf
Zuhûr-ı `âlem ü eşyâ netîce-i a`mâl

13 Hoşâ o sa`y-ı tavâf-ı harem ki her demde
Sürûr-ı seyr ü temâşâsı ehline vire hâl

14 Zihî si`âyet-i ferruh-kadem ki her kademi
Revendegâna olur tayy-ı deşt-i cürm-i vebâl

15 Zihî tavâf-ı ser-i kûy-ı dergeh-i Bârî
Zihî sürûr-ı ferah-nâk-i da`vet ü ikbâl

16 Odur o da`vet-i `izzet ki yokdur aña nazîr
Odur o da`vet-i devlet ki olmaz aña misâl

17 Odur o merkez-i pergâr-ı `âlem-i sûrî
Odur o masdar-ı i`lân-ı dîn-i `âlü`l-`âl

18 Odur o maksad-ı ekrem-i Rabb-i mevcûdât
Odur o menba`-ı in`âm-ı Vâhibü`l-âmâl

19 Şerîf-i Yesrib ü Bathâ mekîn-i âl-i kasâ
Latîf-i arz u semâ vü karîn-i makdem-i âl

20 Güzîde-maskat-ı ebrâr a`nî Beytu`llâh
Hamîde-mehbit-i envâr-ı Îzid-i müte`âl

21 Harîm-i emr-i kavîm ü zemîn-i reşk-i na`îm
Ki zâyirin ider ol Hak rızâsına îsâl

22 Ol oldı Âdem ü Havvâya mesken-i dünyâ
Ol oldı Nûh u Halîle makâm-ı zü`l-efdâl

23 Ol oldı mazhar-ı ebnâ-yı enbiyâ vü rusül
Ol oldı manzar-ı erbâb-ı keşf ü sâhib-i hâl

24 Ol oldı mevlid-i fahr-i cihân-ı sırr u `alen
Ol oldı mevrid-i âyât-ı hazret-i Fe``âl

25 Ziyâ-ı âyine-i sıdk-ı hazret-i Bû Bekr
O yerde zâhir olup nûr-ı mihre virdi zevâl

26 Zuhûr-ı tantana-i `adl-i hazret-i Fârûk
O yerden eyledi etrâf-ı dehre `arz-ı cemâl

27 Sadâ-yı debdebe-i hilm-i hazret-i `Osmân
O yerde rütbe-i tekrîme irdi buldı kemâl

28 Kemâl-i `ilm-i ledünnî-i hazret-i Hayder
Kulûb-ı ehl-i dile anda oldı keşf ile hâl

29 Rızâ-nümâyî-i Îzidle hazret-i Hüseyin
İrişdi pâye-i ta`zîme buldılar iclâl

30 Çalındı nevbet-i hüş-gîr penç-gâh anda
O yerde oldı ikâmet ezâna çıkdı Bilâl

31 Gürûh-ı cümle-i ashâb u âl-i Peygamber
Rızâ-yı Hakk ile itdiler anda küfre cidâl

32 Hücûm-ı fırka-ı eşrâra `asker-i İslâm
O yerde eylediler tîg ü mushaf ile kıtâl

33 O yerden eylediler şark u garba `azm-i cihâd
Nüşûr-ı emr ü nehiyy andan oldı hep irsâl

34 Umûr-ı gayb u şehâdet o yerde oldı `ayân
Bilindi anda mübâh u harâm u vech-i halâl

35 Bilindi anda muhassal kerâmet-i insân
Görindi anda ma`ânî-i hüsn-i hulk u hisâl

36 Ne gûne medh olınur ol makâm-ı pâk-nihâd
Ki kalb-i mü`min-i `ârif olınca aña `idâl

37 Ne dinse vasf ola yâ ol zemîn-i rûh-efzâ
Ki cân u dil olıcak hâk-i râhına rû-mâl

38 Bahâne-sâzî-i lutf-ı İlâha cür`et idüp
Bir iki beyt ile itdüm medîhasın icmâl

39 Ümîd odur ki bu `âsîyi mahz-ı lutfından
O hâne hürmetine eyleyüp ba`îd-i dalâl

40 Muvaffak eyleye tavf-ı rızâsına dâyim
Ola hemîşe dile cilve-geh harîm-i visâl

41 İhâta-i nefes-i `ömr ü rûz-ı mahşerde
Bu zeyl-bend-i suhandur niyâz-ı mâ-fi`l-bâl

42 Be-hakk-ı şevk ü sürûr-ı sabâh-ı adhâ kim
Kulûb-ı mü`min olur şâdumân-ı bî-işgâl

43 Be-hakk-ı reh-rev-i hüccâc-ı zümre-i îmân
Ki tavf-ı Ka`be-i `ulyâya sarf ider emvâl

44 Cenâb-ı hazret-i Feyyâz mahz-ı lutfından
İdüp sürûr-ı hidâyetle Nâmîyi hoş-hâl

45 Tavâf-ı kûy-ı rızâsında şevk [u] zevk virüp
Mukîm ide harem-i dilde dâyimü`l-ahvâl

[12]
KIT`A-İ GARRÂ DER-HÂTİME
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

İlâhî Nâmî-i zârı ki vassâf-ı Harem kılduñ
Göñülden mahv idüp âsâr-ı hırmânı turur dâyim
Rızâñ üzre edâ-yı zindegânîye hidâyet vir
Müyesser eyle tavf-ı Ka`be-i `ulyâda kıl kâyim

[13]
MÜŞÂHEDE-İ CEMÂL-İ HAZRET-İ HÂCE-İ KÂ`İNÂT `ALEYHİ EFDALÜ`T-TAHİYYÂT
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Hâb içinde habîb-i Rahmânî
İtdi teşrîf çeşm-i giryânı

2 Hamdü li`llâh o şâhid-i yektâ
Geldi gördüm bu hüsn ile anı

3 Kâmet-i Tûbâ vü kad-i serve
Ta`ne-zen cünbiş-i hırâmânı

4 Mest-i câm-ı vefâ kirişmeleri
Lem`a-endâz mihre pîşânı

5 Cân-fezâ gamze-i nigeh-nâzı
Dil-rübâ nevk-i tîr-i müjgânı

6 Gam-zidâ seyr-i bâğ-ı ruhsârı
Dil-küşâ turra-i perîşânı

7 Lebleri reşk-i bâde-i Kevser
Nutkı âb-ı hayât-ı rûhânî

8 Desti hurşîd-i âsümân-ı necât
Şa`şa`a her-benân-ı rahşânı

9 Mâh-ı bedr ü gül-i mutarrâdan
Pâk ü pâkîze dest ü dâmânı

10 Hüsni sıgmaz `ibâret-i vasfa
Hâsılı `ayn-ı nûr-ı Yezdânî

MU`AMELE-İ SÛRET-İ VÂKI`A ÎN-EST

11 Der-i kâşâneden tulû` itdi
Âfitâb-ı sipihr-i Rabbânî

12 Minnet Allâha eyledi rûşen
Hânemi cebhe-i dırahşânı

13 Kadîm-i pâkine olup rû-mâl
Hâzır itdüm o dem iki nânı

14 Şîr ü şehdüm de var imiş anda
Oldı lutf-ı tenâvül erzânî

15 Şevk-i vuslatla girye eyler iken
Hâtıra lâyıh oldı pinhânı

16 Ki diyem ey habîb-i her-dü-cihân
Olsa görmek hemîşe sen cânı

17 Keşf idüp didiler tebessüm ile
Hilyemi kıl hayât-ı rûhânî

KEŞF-İ HİTÂB-I ÂN HAZRET ÎN-EST TEHAYYELÛ HİLYETÎ Bİ`R-RÛHÂNİYYETİ

18 Bûs idüp destini derûn u birûn
Sürer iken bu çeşm-i giryânı

19 Dîde-i baht-ı Nâmî hâba varup
Oldı bîdâr çeşm-i cismânî

20 Gitdi vuslat hayâl ile kaldum
Sîne pür-nûr hâne nûrânî

21 Derd-i hasretle âh idüp yakdum
Lâle-veş dilde dâğ-ı sûzânı

22 Her nefes ravzasına ide müdâm
Sad-dürûd-ı tahiyyet îkânî

23 Âl ü ashâbına selâm olsun
Nitekim ola gerdiş-i fânî

[14]
MÜŞÂHEDE-İ DÎGER BER-VEFK-İ VÂKI`A-İ SENCÎDE ŞUDE-EST
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Bi-hamdi`llâh dile oldı mukâbil âfitâb-ı sır
Cihân-ı cismi pür-nûr itdi `aks-i şevk-i tâb-ı sır

2 O `aksüñ feyzi ol deñlü cilâ-bahş oldı kim gördüm
Hüveydâ oldı dilde `ayn-ı tâb-ı âfitâb-ı sır

3 Odur ol âfitâb-ı sır ki erbâb-ı nazar dâyim
Görür her kanda baksa bir cemâl-i bî-nikâb-ı sır

4 Odur ol sır ki kalb-i halk-ı `âlem lutfına müştâk
Odur ol sır ki herkes andan olmış behre-yâb-ı sır

5 Hezârân şükr ü minnet kâr-sâz-ı bî-niyâza kim
Açıldı dilde gördüm bir der-i `âlî-cenâb-ı sır

6 Ne gördüm bir cemâl-i `âlem-ârâ misli nâ-dîde
Ne gördüm bir kemâl-i hüsn ü hûb-ı şöhre-yâb-ı sır

7 Ne gördüm pür-melâhat bir dil-ârâ şâhid-i `ismet
Ne gördüm pür-letâfet bir melek-manzar nisâb-ı sır

8 Ne gördüm ol habîb-i "kâbe kavseyn"i tulû` itdi
Ne gördüm ol edîb-i "lî-ma`a`llâh" intisâb-ı sır

9 Mübârek haddi gördüm şebnem-ârâ gülşene dönmiş
Olup tâb-ı tarâvet katre-pîrâ-yı gül-âb-ı sır

10 Libâs-ı nâz u istignâya gark olmış hırâm eyler
Şüküfte-gonçe-i nev-hande-gül-rîz-i hicâb-ı sır

11 Habîb-i lem`a-pâş-ı âfitâb-ı `âlem-i vahdet
Girîbân-ı leb-â-leb-nûrı burc-ı mâh-tâb-ı sır

12 Çekilmiş tîr-i müjgân der-kemân-ı ebruvân olmış
Asılmış her taraf miskîn-kemend-i bî-hisâb-ı sır

13 Süzilmiş çeşm-i mesti gamzeler olmış tebessüm-zây
Görinür bir nazarda niçe biñ lutf u `itâb-ı sır

14 Semen-bâğ-ı `izâr üzre saçılmış hâl-i `anber-fâm
Açılmış nev-gül-i sürh ü sefîd-i âb u tâb-ı sır

15 Dökilmiş lutf ile pîrâmen-i hüsn-i dil-ârâya
Müzeyyen eylemiş rûyın gubâr-ı müşk-nâb-ı sır

16 Deger her bir nazar seyri cihân-ı huld-pîrâya
Hat u hâl-i sabâhatle muhaşşâ bir kitâb-ı sır

17 Tagılmış `işveler her sû hevâ-yı dil-rübâlıkda
Yatar her gûşe-i ebrûda şîve kâm-yâb-ı sır

18 Zebânı nagme-ger gunc u delâl-i `andelîb-âsâ
Dehânı gonçe-i gûyâ-yı bâğ-ı müstetâb-ı sır

19 Temâşâ câmını sunmakda dest-i sâkî-i hüsni
Nazar çekdükçe olur `âlem `âlem neşve-yâb-ı sır

20 Vecîhâne dilâverler refîk olmışlar ardınca
Edîbâne yürürler cümlesi mest-i harâb-ı sır

21 Gelürmiş bir çemen-deşt-i dıraht-istân-ı pehnâda
Kafâsında gürûh-ı bî-nihâye şeyh ü şâb-ı sır

22 Var imiş anda bir zîbâ-binâ-yı dil-küşâ-câmi`
Kurılmış anda hem bir minber-i `âlî-me`âb-ı sır

23 Sa`âdetle salât-ı zuhr edâ idüp `urûc itdi
Kırâ`et eyledi bir hutbe-i faslu`l-hitâb-ı sır

24 Olup bir girye müstevlî baña nutk-ı şerîfinden
Bunı gûş eyledi ancak dil-i pür-ıztırâb-ı sır

HİTÂB-I ÂN HAZRET SALLA`LLÂHU TE`ÂLÂ `ALEYHİ VE SELLEM `ALEYKÜM Bİ`L-KUR`ÂNİ FÎ-ÂHİRİ`Z-ZAMÂN

25 "`Aleyküm" didi bi`l-Kur`ân u hem fî-âhir-i ezmân
Du`â idüp nüzûl itdi o zât-ı pür-savâb-ı sır

26 Bulışmak ârzûsında iken nâgeh düçâr oldum
Tebessümle selâmı sundı bir câm-ı şarâb-ı sır

27 Alup nûş eyleyince mest-i bî-hôdâne gûş itdüm
Mübârek leblerinden sâdır oldı bu hitâb-ı sır

28 Didi hîç var mı bir zâduñ ki ola ekle ol kâbil
Benüm de var imiş ceybümde hem bir habb-i nâb-ı sır

29 Ne hab bir tohm-ı zerdâlû şikest idüp sunıvirdüm
Alup ekl itdi nısfın sundı nısfın ol cenâb-ı sır

30 O tohm olmış mübârek destine alınca kef deñlü
Virince destüme ekl it didi ol âfitâb-ı sır

31 Anı ekl eyler iken rikkat-i vicdân ile gördüm
Ser-â-ser olmış idi aña âgüşte lü`âb-ı sır

32 Huzûrında o lutf-ı âhiri ekl idicek oldı
Vücûdum bî-vücûdâne vücûd-ı neşve-yâb-ı sır

33 O dem bir lezzet-i sermed mezâk-ı cânumâ irdi
O lezzetden ser-â-pâ cismüm oldı zevk-yâb-ı sır

34 Turup ol neşve-i zevk ile hüşyâr u nigâh itdüm
O mahbûb-ı güzîne kim odur ümmü`l-kitâb-ı sır

35 Vücûd-ı pâki bir nûr-ı mücessem nakş-ı ferhunde
Temâşâsında rûhânîler eyler iktisâb-ı sır

36 Bi-hamdi`llâh şeref-yâb oldı çeşmüm mihr-i rûyından
Sürüp rûy-ı siyâhı hâke oldum feyz-yâb-ı sır

37 O dem bîdâr olup gördüm vücûdum şevk ile memlû
Vürûd itdi tabî`atden bu resme nazm-yâb-ı sır

38 Ümîd oldur dil-i Nâmîye rûz-ı mahşer ol hazret
Şefâ`at eyleyüp zâhir ola ta`bîr-i hâb-ı sır

39 Bu demde zâhir ü bâtında tevfîk-i hidâyetle
Muvaffak olmaga lutf idüp ide behre-yâb-ı sır

40 Dürûd-ı bî-nihâye rûh-ı pâkine ire her dem
Nitekim ehline olup hemîşe feth-i bâb-ı sır

41 Dahı ashab u âline tahiyyât u selâm olsun
Nitekim devr ide bu nuh-kıbâb-ı bî-hisâb-ı sır

[15]
DER-HÂTİME KIT`A-İ NİYÂZ-MENDÎ
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Tab`-ı cism-i nizârumı yâ Rab
Câm-ı hâb-ı keremle kılduñ mest
Kalbüme vir o sıdk u hâleti kim
`Akl u idrâk irişdürimeye dest

[16]
BE-MU`AMELE-İ PÎR-İ HİDÂYET-TEDBÎR A`NÎ HÂCE-İ AHRÂR-I SA`ÂDET-MÜŞÎR
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Hamdü li`llâh yine nûş eyledi dil sahbâyı
Çekdügi demde unıtdı elem-i ferdâyı

2 Yine sâkî-i hüdâ mey-gede-i vahdetden
Sundı bir sâgar-ı leb-rîz-i safâ-peymâyı

3 Yine ser-mest-i tarab eyledi feyz-i nûşı
O kadar kim bilimez mertebesin dünyâyî

4 Sâkî oldur ki olup bedraka-i râh-ı visâl
Sâgar oldur ki virür zikr-i Hudâ-dânâyî

5 Nûş odur kim bu vücûd içre irüp neşve-i sır
Zâhir ü bâtına te`sîr ide hûy u hâyı

6 Odur ol sâkî-i feyz-âver-i bezm-i vahdet
Gösterür Nâmîye halvet-gede-i yektâyî

7 Odur ol fahr-i cihân Ahmed-i sâmî nâmı
Hâbda sundı baña câm-ı tarab-efzâyı

8 Mest-i hüşyâr-ı dil itdi nigeh-i mestinden
Dem-be-dem çekmededür sâgar-ı yâd-efzâyı

9 Nigeh-i mest ki hüsn-i nazar-ı mürşiddür
İltifât ile virür mürde-dile ihyâyı

10 Sâgar-ı yâduña âgâhî-i dildür dem dem
Nefes-i pîr sunar tâlibe ol sahbâyı

11 Sâkî-i câm-ı hayât-ı ebedî a`nâ pîr
Hazret-i hâce-i ahrâr-ı sülûk-ârâyî

12 Cevher-i zâtı idüp def`-i garaz `âlemde
Cesedi rûh-ı musavver idi ser-tâ-pâyî

13 Her kime hüsn-i teveccühle nigeh lutf itse
Ne kadar gâfil ise olur idi kimyâyî

14 Her kime eylese ta`lîm-i nefes-bendî-i yâd
Olur idi ne kadar lâl ise de gûyâyî

15 Hâliyâ rûh-ı şerîfi yine ol rütbededür
Terbiyet-bahş-ı dil olmakda reh-i ahfâyî

16 Sıdk-ı niyyetle teveccüh iden elbette görür
Dil-i bî-dîdesine hâsıl ider bînâyî

17 Verziş-i nisbet iden hüsn-i teveccühle aña
Her nefes zâkir olur kalbi ile Mevlâyı

18 Rûh-ı pâkine tahiyyât ola ehl-i dilden
Nitekim zâkir ide hazret-i Hakk eşyâyı

[17]
DER-VASF-I AHVÂL-İ KUDRET-İ İLÂHÎ
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Hâlik-ı `âlem ne kim îcâd ider
Zînet-i mülk-i `adem âbâd ider

2 Hilkat-i eşyâ-yı cihâna sebeb
Ahmed-i muhtâr ile îrâd ider

3 Nev`-i benî âdeme `izzet virüp
Secde ile kadrini bünyâd ider

4 Birini Şîrîn-leb idüp hüsn ile
Birisini `ışk ile Ferhâd ider

5 Birini şâkird-i denî eyleyüp
Birisini kârına üstâd ider

6 Birini `âr ile mukayyed kılup
Birisini `ârî vü dil-şâd ider

7 Birine bî-kesb virüp zevk-i hâl
Birini şükr-i gama mu`tâd ider

8 Birini dünyâya ferâmûş idüp
Birisinüñ cilve-gehin yâd ider

9 Birinüñ encâmını idüp sa`îd
Birisine dâd-ı şikâ ad ider

10 Hâsılı envâ`-ı nümâyiş ki var
Âdem içün oldugın inşâd ider

11 Gerçi sivâya nazar ile olur
Hüsn-i Hudâ kendüyi ib`âd ider

12 Lîk hakîkatle nigeh-bân olan
Seyr-i hüviyyetle dilin şâd ider

13 Nâmî[y]i lutf-ı ezel idüp berîn
Nâtıka-ta`lîmî-i efrâd ider

14 Her ne ki var zâhir ü bâtında hep
Kudret ile nev-be-nev îcâd ider

15 Halk idüp eşyâyı hke-mâ yenbagîh
Vahdetine her birin işhâd ider

16 Fâ`il-i muhtâr-ı ezel hem ebed
Her ne iderse ol ider dâd ider

[1]
TERCÎ` DER- TASFİYE-İ ÂYÎNE-İ DİL VE TERBİYE-İ SÛRET-İ ÂB U GİL VE TENBÎH-İ `ÂRİF
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
I
Ey dil isbât-ı müdde`â eyle
`Ahd-i dîrîneye vefâ eyle
İrmiş idi saña hitâb-ı "elest"
O hitâba yüri hevâ eyle
İrişe sıdka tâ cevâb-ı "belî"
Tâ`atinde teni fedâ eyle
Pâk idüp levs-i gayrıdan kalbi
Lâyık-ı cilve-i rızâ eyle
Olma tâbi` hevâsına nefsi
Şîve-i `ışka mübtelâ eyle
Sevk-i emmârenüñ şurûrından
Dergeh-i Hakka ilticâ eyle
Zikre sarf it bakiyye-i `ömri
Turma fevt olanı kazâ eyle
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
II
TENBÎH-İ NEFS-İ HÔD
Zikr-i Hakk eyle gayrı yâd itme
Rûhı mahzûn u nefsi şâd itme
Rûhdur şehriyâr-ı mülk-i beden
Nefsüñ emrine inkıyâd itme
Terk-i emr-i İlâha cür`et idüp
Cürmüñi dem-be-dem ziyâd itme
Tevbe kıl nâ-sezâ revişlerüñe
Muhkem it `ahdüñi fesâd itme

Gırre olma vücûd-ı fânîye
Berg-i berbâda istinâd itme
Bir iki gün gülerse de yüzüñe
Sâkî-i devre i`timâd itme
Sâlik ol râh-ı Hakka cehd eyle
Bu sözi tut dilâ `inâd itme
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
III
TA`LÎM BE-HÔD
Şöhret-i `izz ü câhı kılma heves
Kalma süflî havâda hem-çü meges
Yâd idüp vasl-ı asluñı dâyim
İñle mânend-i çeng ü nây u ceres
Dergeh-i vâcibü`l-vücûdî kim
Cümle muhtâc aña kes ü nâ-kes
Kalb-i mü`minden eyleyüp râhı
Murg-ı rûhına cismi kıldı kafes
Mü`min iseñ girüp reh-i kalbe
Bezl idüp mâl ü cism ü cânı pes
Bâd-veş dâ«il-i harem-gâh ol
Düşme sahrâya misl-i hârek ü has
Geçmesün gaflet ile âgâh ol
Bu duhûl -i havâ hurûc-ı nefes
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
IV
TAHKÎK BE-ASL-I HÔD
Hazret-i Hâlik-ı vücûd u `adem
`Ademe kıldı reşş-i nûr-ı kadem
Hâmil idi cemî`-i esmâya
Ol idi nûr-ı pâk-i fahr-i ümem
İdüp aña tecelliyât-ı sıfât
İktizâ itdi neşr-i kesret o dem
Zâhir olup hakâyık-ı eşyâ
Hâsıl oldı merâtib-i `âlem
`Âkıbet cem`-i ma`nî-i esmâ
Oldı `âlemde hey`et-i âdem
Fi`l-mesel dâneyi tasavvur kıl
Şecer ü berg ü bâr u dâne be-hem
Gel`e fikr it bu fer` u ol aslı
Şükr ü zikr eyle `âşıkâne o dem
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
V
TEZKÎR BE-KEYFİYYET-İ ZİKR BE-HÔD
Zikr idince hakîkatine su`ûd
Kalb-i mü`min olur mahall-i vürûd

Bir olur anda zikr ile mezkûr
Zâkir eyler zikirde mahv-ı vücûd
İder ahlâkını o dem mezkûr
Zât-ı zâkirde bâkî vü mahmûd
O zamân içre zâkir ü mezkûr
Bir olur gayrı olımaz mevcûd
Bu makâma irince ehl-i sülûk
Dimek olur bu ma`nî-i bihbûd
Çeşm o meşhûduñ oldı şâhidi kim
Çeşmi şâhid idendür ol meşhûd
İmdi sa`y it vücûduñı mahva
Açıla tâ dilüñde çeşm-i şühûd
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
VI
TA`RÎF BE-VÜCÛD-I HÔD
Nakş-ı emvâc-ı bahr-ı zâtuz biz
Hatt-ı mecmû`a-i sıfâtuz biz
Gösterür hem görür cihânı tamâm
Merdüm-i çeşm-i kâ`inâtuz biz
`İlm-i esmâ bizümle peydâdur
Nükte-pîrâ-yı vâridâtuz biz
Şânumuzdadur "ahsen-i takvîm"
Mazhar-ı hüsn-i iltifâtuz biz
Tîre-gildür vücûdumuz ammâ
Ma`nîde magz-ı mümkinâtuz biz
Nokta-i vahdetüñ mukâbiliyüz
Merkez-i devr-i şeş-cihâtuz biz
Olmasa cânda pertev-i hillâh
Cism ile hlâh-i bî-sebâtuz biz
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
VII
TENBÎH BE-GAFLET-İ HÔD
Fânîdür bu kâr-gâh-ı cihân
Olma ser-beste kârına bir ân
Ko anı elde var iken fursat
`Âkıbet kor seni o zâr u mehân
Gel vücûduñ cihânını seyr it
Andadur hem mekîn ü kevn ü mekân
Mû-be-mû dikkat eyleseñ `âlem
Görinür bu vücûd içinde `ayân
Himmet it tâ ki kendüñi bilesin
Göresin cümle `âlemüñde nihân
Keşf olup hep hakâyık-ı eşyâ
Seyr ide anı dîde-i `irfân
Zevk u şevk ile biñ dil ü cândan
Diyesin sen de âhire o zamân

Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
VIII
HİTÂB BE-HÔD
Himmet it `ömri itmege ma`mûr
Zikr-i Hakk eyle dâyim ol mesrûr
Yâd-ı Hakdur tecelliyât-ı hitâb
Mûsî-i hûşa hâtırı kıl Tûr
Mest-i bezm-i şühûd olup tâ kim
Bilesin nicedür bu dâr-ı gurûr
Gör ki dil-beste olduguñ eşyâ
Nice eyler fenâ rehini `ubûr
Kat` idüp cümleten izâfâtı
Mihr-veş bî-hodâne eyle zuhûr
Gâfilâne geçürme enfâsı
Kûşiş it olmaya demüñde fütûr
İrişüp vakt-i "lî-ma`a`llâh"a
Destüñe al hemîşe câm-ı huzûr
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle
IX
HİTÂB BE-HÔD
Turma Nâmî hemîşe tâ`at kıl
Cismüñi fi`l-i hayra âlet kıl
Cânı ümmîd-i vasl ile mesrûr
Nefsüñi mazhar-ı hidâyet kıl
Koma elden niyâz-ı `aczi müdâm
Hâtıra inkisârı `âdet kıl
Geçen evkât-ı zâyi`a nâdim
İbn-i vakt olmaga si`âyet kıl
Belki himmet idüp ebü`l-vakt ol
Özüñi pertev-i sa`âdet kıl
Tâlib-i feyz-i Hakda bahl olmaz
Turma tevhîdi bî-nihâyet kıl
Gayra dil virmeden hazer eyle
Hâsılı cümleden ferâğat kıl
Kalbi tevhîde vir safâ eyle
Tarh-ı efkâr-ı mâsivâ eyle

[2]
DER-TE`ESSÜF-HORDEN-İ ERBÂB-I YAKÎN VE NETÎCE-İ HEVÂ-YI SİVÂ
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
I
`Âşıka zâd-ı reh eyvâh yeter
Sâye hem-râh u hem-ser âh yeter
Mekr-i reh-zenden olmagiçün emîn
Va`d-i lutf-ı Hudâ penâh yeter

Ceng-i hayl-i vesâvis-i nefse
Tîg-i ser-tîz-i “lâ İlâh” yeter
Gülsitân-ı gam-ı mahabbetde
Nâle sünbül olur gül âh yeter
Olma âlûde hubb-i fânîye
Ey dil olduñ ko rû-siyâh yeter
Kayd-ı destâr-ı nîk ü câme-i nev
Eyledi `ömrüñi tebâh yeter
Egnüñe bir pelâs-ı fersûde
Başuña bir külâh yeter
Bir gün âh itmedüñ ma`âsîden
Yeter itdüklerüñ günâh yeter
Yeter itdüñ hevâ-yı câh yeter
Zindegânî-i bün-i çâh yeter
II
TETİMME
Olma nefsüñ hevâsına mâyil
İdegör Hak rızâsını hâsıl
Nefsüñ eyler seni zelîl ü hakîr
Sakın uyma aña olup gâfil
Merkeb-i rûh iken olur mı sezâ
Ola rûhuñ süvârı ol câhil
Rûhuñı nefsüñe süvâr idegör
Olasın tâ ki menzile vâsıl
Pey-rev ol rûha var ise `akluñ
Diyeler saña bâlig ü `âkil
Bâlig oldur ki nefsin eyleye râm
Ola emr-i Hudâ ile `âmil
Kûşiş it tâ ki nefs-i bed-hâha
Her ne emr eyleseñ ola kâbil
Gam-ı dildür hevâ-yı nefsânî
Terk idüp ol hakâyıka nâ`il
Yeter itdüñ hevâ-yı câh yeter
Zindegânî-i bün-i çâh yeter
III
TETİMME
Fânîdür itme fikr dünyâyı
Alma başuña kurı gavgâyı
Zâyi` itme bu `ömr-i bihbûdı
Gözle her dem rızâ-yı Mevlâyı
Emr-i ma`rûf u nehy-i münkeri bil
`Ârif ol fehm idüp bu ma`nâyı
İnkıyâd u `inâda dâyirdür
Emr ü nehy-i Hakîm-i dânâyî
`Amel-i emr-i Hak ki vâki` ola
İder elbette şahsı a`lâyî
Olur ise `amel menâhîden
Çeker elbette peste bâlâyı

Böyledür çünki hikmet-i Îzid
Ey dil olma menâhî-peymâyî
Cehd idüp emr-i Hakka ol tâbi`
Mâsivâyı ko olma hercâyî
Yeter itdüñ hevâ-yı câh yeter
Zindegânî-i bün-i çâh yeter
IV
TETİMME
Mey-i tevhîde kalbüñi câm it
Tab`uñı neşve-yâb-ı ilhâm it
Mest-i vahdet olup hurûş eyle
`Irzı nâmûsı `ârı bed-nâm it
Burc-ı imkândan âfitâb-âsâ
Bî-hodâne tulû`a ikdâm it
Uyma `akluñ sükûn u cünbişine
Cây-ı emr-i Hudâda ârâm it
Destüñe al `inân-ı teklîfi
Tevsen-i nefsi emrüñe râm it
Eyleme kaddüñi hevâya elif
Züll-i `acz ü niyâza vir lâm it
Fi`l-i hayra vücûdı âlet kıl
Emr-i Bârîde dikkat-i tâm it
Mâl ü câh-ı fenâya dil virme
Heves-i `izz-i sermed-encâm it
Yeter itdüñ hevâ-yı câh yeter
Zindegânî-i bün-i çâh yeter
V
TETİMME
Sarf idüp nakd-i `ömrüñi meh ü sâl
Eyleseñ kesb-i rızk-ı mâl ü menâl
Hâsıl olsa merâm-ı dünyâ hep
Girse âgûşa şâhid-i âmâl
`Âkıbet hasret ü nedâmet ile
Bil mübeddil olur firâka visâl
Var `azâbı harâm ise mâluñ
Yâ hisâbı olur olursa halâl
İmdi evkâtı zâyi` itme sakın
Vakt imiş âdemîye re`sü`l-mâl
`Ömri sarf it yüri ibâdâta
Rızkuñı Hak virür sen itme su`âl
Terk idüp gayrı Hak rızâsına
Tâbi` ol emrin eyleme ihmâl
Ko hevâ-yı sivâyı gel Nâmî
Saña lâzım olana it ikbâl
Yeter itdüñ hevâ-yı câh yeter
Zindegânî-i bün-i çâh yeter

[3]

DER-TA`RÎF-İ RÜTBE-İ ÂDEM VE TAVSÎF-İ İNSÂN-I MÜKERREM
DER-HİLKAT-İ BENDE
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün
I
Biz ki bugün `âlemîyüz âdemüz
Her birimüz ma`nîde bir `âlemüz
Halk olunupdur bizüm içün cihân
Biz Hak içün halk olunan âdemüz
“Mâ-halak”uñ nüsha-i kübrâsıyuz
Cümlede biz a`lem ü hem ekremüz
Ahsen-i sûretle müşerref bizüz
Nâtık olur gâh gehî ebkemüz
`İşrete geldük bu fenâ bezme biz
Nûş iderüz câm-ı sıfâtı Cemüz
Lâyık olan meclis-i ünse bizüz
Pâdişeh-i hestîye biz mahremüz
Her şeyüñ a`lâsıyuz îmân ile
Küfr ile bir pâre hasekden kemüz
Derdümüze yine biz olduk devâ
Yâremüze hem yine biz merhemüz
Her ne ki var zâhir ü bâtında hep
Nagme-i emr içre bugün hem-demüz
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
II
DER-FAZÎLET-İ ŞER`-İ ŞERÎF
Eyleme gel gayra sakın i`timâd
Hakdan irür herkese best ü küşâd
Hâsıl olur cümle murâd-ı dilüñ
Şer`-i şerîfe idicek inkıyâd
Hazret-i Hak Hâlik u Kahhâr-ı halk
Zâhir idüp hikmetini kıldı dâd
Lutfını şer` içre nihân eyleyüp
Lutf ile geçsün didi `ömr-i `ibâd
Her ki şerî`atde ider ihtimâm
Cümle kuvâya irişür ictihâd
Mülk-i beden ser-be-ser âbâd olup
Zâhir olur şîve-i fazl u reşâd
Mazhar-ı esmâ`-i Hak olup vücûd
Masdar olur halk-ı Hamîde fu`âd
Anda bilür kevn ü mekân mahv imiş
Anda görinür aña rûy-ı murâd
Fehm ider ol demde bu ma`nâyı kim
Hep `adem imiş bu görinen sevâd
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
III
DER-SÜLÛK Ü HÂSİYYETEŞ

Diñler iseñ saña diyem bir haber
Nice olur meslek-i `âlî-nazar
Hazret-i kevneyne idüp iktifâ
Cân ile teklîf-i Hudâyı sever
Emrini fi`le getürüp şevk ile
Nehyini yâd itmege eyler hazer
Pertev-i ef`âl düşüp başına
Cismi letâfetden olur behre-ver
Gelmez olur hâtırına mâsivâ
Belki cihân çeşmine zerre kadar
Nûr-ı sıfâta irişüp şâd olur
Zevk ile dil mülkini âbâd ider
Lutf-ı Hudâ neydügini fehm idüp
Rûz u şebi şükr ile eyler güzer
Anda irüp nûr-ı vücûda görür
Kendüliginden yog orada eser
Zâhir olup anda hakâyık kamu
Dir bunı kim gayr imiş asl-ı suver
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
IV
DER-İTTİSÂF-I EVSÂF-I İLÂHÎ
Tâlib-i Hak kim ola sâbit-kadem
Bir görinür ma`nî-i "lâ" vü "ne`am"
Fark idimez şâm mıdur yâ seher
Bilmez olur nûr mıdur yâ zulem
Kalbi olup menba`-ı nûr-ı `Alîm
Hakkı bilür `ilm ile olur `alem
Cümle-i sun`ında bilüp Hâlikı
Zevk-i temâşâya olur mugtenem
Sem`i olup merci`-i nûr-ı Semî`
Hakdan irür gûşına savt u nagam
Her ne dise Hakk ile eyler suhan
Hakk ile eyler ne iderse o hem
Çeşmi olup mazhar-ı nûr-ı Basîr
Kendüsini kendüde görür `adem
Halkı görür Hakda temâşâ ider
Hakkı görür halk iledür dem-be-dem
İki cihânuñ bilüp eşyâsını
Şevk-i hakîkatle okur bunı hem
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
V
DER-TEMSÎL BE-MA`RİFET-İ VAHDET
Ben diyücek saña sen ü baña ben
Sen de diseñ kendüñe ben baña sen
Sen ben ü ben sen oluruz nutk ile
Lîk degül sen ben ü ben sen beden

Cins-i beden câmi`-i efrâd olup
Sen ben olur gayr düşer aradan
Cem` oluruz vahdet-i nev` içre hep
Sen ben edâsı gidicek cümleden
Bundan eger añlamayup dir iseñ
Nice bilür vahdet-i Hakkı bilen
Mazharıdur zâtınuñ esmâ`-i Hak
Mazharınuñ mazharı eşyâ vü ten
Mecma`-ı âsâr-ı sıfât ola ten
Kalb olur âyine-i zü`l-minen
Anda Hudâ şâhid ü meşhûd olup
Gâyib olur hükm-i kuvâ-yı beden
Tende ki cem` ola sıfât-ı Ahad
Nice olur gel sabak al ma`nîden
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
VI
DER-TA`RÎF-İ CÛD-I İLÂHÎ
Bir nefes irişmeye ger fazl-ı Rab
Gâyib olur kevn ü mekân rûz u şeb
Cûd-ı ni`am nev-be-nev irmekdedür
Bunca zuhûra o keremdür sebeb
Oldı zuhûrında hafî kudreti
Oldı kümûnında `ayân bî-niseb
Gör ki bu eşyâ-yı cihân her biri
Â«arınuñ `aynı degül gayrı hep
Her biri bir gûne görinmek içün
Feyz-i Hudâ gerçi olur leb-be-leb
Lîk temâşâ buña igfâl idüp
Hasret ile feyzine virür taleb
Tâlib iseñ dikkat ile kıl nazar
Tâ göresin kâr-geh-i bü`l-`aceb
Nice konılmış nicedür her biri
Bunlar içün kandadur asl u neseb
Cism ile cân içre ne kim var kamu
Seyr idegör cân ile gözle edeb
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz
VII
DER-TAKRÎR-İ MAHZ-I LUTF-I İLÂHÎ
İtdi hidâyet bize Nâmî Hudâ
Dîdemüze gelmedi çöpçe sivâ
Sûz-ı mahabbetden irüp bir şerer
Eyledi pindâr-ı vücûdı fenâ
Cismümüzüñ hükmini mahv itdi `ışk
Kaldı hemân bir hat-ı vehmî-nümâ
Hey`etümüz sanmañuz ola vücûd
Vehm-i mahızdur görinen sûretâ

Zann-ı vücûd itdügümüz nakş imiş
Zu`m-ı sücûd itdügümüzmiş riyâ
Terk-i vücûd eylemek imiş sücûd
Mahv-ı vücûd ile olurmış bekâ
Hayf bize hayf bize dem-be-dem
`Ömr-i `azîzi telef itmiş hevâ
Hamd-i hezâr eyleyelüm bu deme
Fevt olana tevbedür ancak kazâ
`Ömrümüz oldukça dürişmek gerek
Göstere tâ ma`nîsini bu edâ
Cümle yem-i vahdete gark olmışuz
Teşne-leb-i sâhil-i fark olmışuz

[4]
MÜNÂCÂT-I NİYÂZ-MENDÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
I
İlâhî feyz-i `ışkuñla bu cismi kâmrân eyle
Dili hayrân u mest-i hüsn-i ma`şûk-ı cihân eyle
Zebânum bülbül-i gûyâ-yı gül-bâğ-ı hakâyık kıl
Dehânum cilve-gâh-ı nev-`arûs-ı dâsitân eyle
Dimâg u sem`ümi ârâm-gâh-ı nutk u ilhâm it
Meşâm-ı cânumı pür-bûy-ı zülf-i kudsiyân eyle
Enîsüm şâhidân-ı hacle-gâh-ı zühd ü takvâ kıl
Celîsüm Hızr-ı vakt u hem-nişîn-i `ârifân eyle
Ser ü dûşum mutarraz kıl libâs-ı Nakş-bendîden
Hayâtum dil-nişîn-i meclis-i sa`d-ahterân eyle
Ol ahter kim şebistân-ı dilüñ mahvına bâ`isdür
Safâ-yı hâl ile câvîd-i evkât u zamân eyle
Mukîm idüp gubâr-ı cismümi râh-ı sadâkatde
Hem-âgûş-ı visâl-i hâk-i pây-ı hâcegân eyle
Kemâl-i şevk ile pâyîn-nişîn-i bezm-i hâl idüp
Serîr-i fahr-i fakr üstinde reşk-i düşmenân eyle
Muhassal bu za`îfe mahz-ı lutf-ı bî-kerân eyle
Dil-i nâçîzümi `ışkuñla yâ Rab kâmrân eyle
II
TETİMME
İlâhî kudret-i emr-i itâ`at vir bu nefsüme
Rızâñ olmadugı hâl üzre her dem nâ-tüvân eyle
Sırât-ı müstakîmüñde revân olmak müyesser kıl
Ser-â-pâ cismümi hem-cünbiş-i rûh-ı revân eyle
Nigeh-dâr ol şürûr-ı mâsivâdan sûret-i nakşum
Sürûr-ı sıdk u ihlâs ile dâyim şâdumân eyle
Berû-mend eyle nahl-i `ömrümi bag-ı ma`ânîde
Emîn it âfet-i mekr-i ma`âsîden amân eyle
Safâ-yı `ışk ile `işret-güzâr-ı bezm-i fânî kıl
Hemîşe hem-reh ü hem-meşreb-i sâhib-dilân eyle
Şeh-i hestî-süvâr it hey`et-i mevhûm-ı nâçîzüm
Rikâbumda ma`âd ile ma`âşı hem-`inân eyle

Nesîm-i nutkumı cân-bahş-ı icrâ-yı evâmir kıl
Hırâm-ı kilkümi reşk-âver-i kadd-i bütân eyle
Mezâkum zevk-i lezzet-cûş-ı îkân ile dâyim tut
Derûnum nûr-ı îmân ile çün mihr-i cihân eyle
Muhassal bu za`îfe mahz-ı lutf-ı bî-kerân eyle
Dil-i nâçîzümi `ışkuñla yâ Rab kâmrân eyle
III
TETİMME
İlâhî hâtır-i endîşe-zâdum huld-i `irfân it
Hevâ-yı tab`umı mir`ât-ı hüsn-i câvidân eyle
Derûnum hâlet-i ma`nâ-yı Kur`ân ile rûşen kıl
Nazar-gâhum hemîşe gülşen-i dîdâr-ı cân eyle
Güzer-gâh-ı fenâda hem-reh-i rüşdüñ kılup dâyim
Bu mevhûmü`l-vücûd üzre himâyeñ sâye-bân eyle
Ma`ârif bezmine mîr-i kelâm it nutk-ı güftârum
Safâ-yı lezzet-i tevhîd ile ratbü`l-lisân eyle
`İnân-ı ihtiyârı kıl hemîşe dest-i şevkümde
Huzûr-ı kalbi bî-endâze-i vakt u zamân eyle
Nevâ-mend eyle ahlâk-ı habîb-i bezm-i kudsîden
Cemî`-i hâlümi hulk-ı hasenle kâmrân eyle
Nigeh-bân ol şürûr-ı mâsivâdan bâğ-ı vicdânum
`Anâsır menzilinde pey-rev-i rûhâniyân eyle
Rızâñ üzre Hudâyâ sâbit olup pây-ı idrâküm
Dile cây itmesün hergiz çünîn eyle çünân eyle
Muhassal bu za`îfe mahz-ı lutf-ı bî-kerân eyle
Dil-i nâçîzümi `ışkuñla yâ Rab kâmrân eyle
IV
TETİMME
İlâhî mekr-i kahruñdan hulûs eyle emânî vir
Hemîşe muhlis ü mahlas-sıfat makbûl-i cân eyle
Sürâg-ı derdümi hâtır-nişân-ı ehl-i `irfân it
Nigâhum `ârif-i bînâ-yı zerrât-ı cihân eyle
Bu hâk-i târı yâ Rabbî huzûr-ı kalb ile dâyim
Musaffâ eyleyüp âyîne-i kevn ü mekân eyle
Be-hakk-ı ism-i zât u resm-i esmâ vü sıfât-ı pâk
Edâ-yı şer`a kâdî-i müşârün bi`l-benân eyle
Be-hakk-ı sâhib-i sır sûre-i “Tâhâ” ile “Yâsîn”
`Adû-yı dîne nutk u tarfumı tîg ü sinân eyle
Cemî`-i mü`minîn ü mü`minâtuñ mahz-ı lutfuñdan
Günâhın `afv idüp bezl-i keremle şâdumân eyle
Yeter bir zerre lutfuñ mâye-i dûzah kadar cürme
Şefâ`at-hâh-ı dergâhuñla hem-râh-ı cinân eyle
Didüñ şânında zîrâ “rahmeten li`l-`âlemîn” anuñ
`Usât-ı ümmetinde sâkin-i dârü`l-emân eyle
Muhassal bu za`îfe mahz-ı lutf-ı bî-kerân eyle
Dil-i nâçîzümi `ışkuñla yâ Rab kâmrân eyle
V
TETİMME

İlâhî behre-yâb it fikrüñ ile müddet-i `ömri
Dil-i pejmürdemi çün dîde-i bîdâriyân eyle
Nisâr it nakd-i nutkum hep `arûs-ı zikrüñe yâ Rab
Ten-i nâçîzümi hâl-i şerîf içre nihân eyle
Müşerref kıl harem-dîvân-ı dil âmâdedür çokdan
Verâ-yı perdeden vechüñ `ayân eyle `ayân eyle
Ziyâya bürka`-i târîk olan mâhiyyetüm yâ Rab
Dil-i `ârif gibi âyîne-i dîdâr-ı cân eyle
O nâmı Ahmed-i Muhtâr hakkı `afv idüp cürmin
Bu `âsî Ahmed-i Nâmîye lutfuñ râyegân eyle
Rızâñ üzre ikâmet gösteren erbâb-ı dil hakkı
Dilinde zikr ile fikrüñ safâsın câvidân eyle
Bu hâcâtı ki güstâhâne `arz itdüm der-i lutfa
Kabûlinde dili yâ Rabbî lutf it şâdumân eyle
Temennâ hem vücûdum yog iken var eyledi sun`uñ
Vücûdumdan hem âsâr-ı kabûlüñi `ayân eyle
Muhassal bu za`îfe mahz-ı lutf-ı bî-kerân eyle
Dil-i nâçîzümi `ışkuñla yâ Rab kâmrân eyle

[1]
SEHER-İ FERHUNDE-FER HAKKINDA VÂKİ` ŞUDE
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
I
Reh-nümâ-yı dergeh-i Bârî te`âlâdur seher
Der-küşâ-yı genc-i esrâr-ı dil-ârâdur seher
Hâhiş-efrûz-ı ümîd-i merd-i dânâdur seher
Feyz-bahşâ-yı dil-i ehl-i temennâdur seher
Câhid-i râh-ı Hudâya bâ`is-i feth u zafer
Hâsılı teshîr-gâh-ı mülk-i ma`nâdur seher
II
Yâduña gelsün dilâ evkât-ı eshâr-ı hebâ
`Ârif-i bînâ-yı hâl olmaga kıl meyl ü hevâ
Pîşe kıl nefse niyâz-ı sûz-nâki dâyimâ
Mühre-i ihlâs ile levh-i dile virüp cilâ
Lezzet-i sırdan dimâğ-ı cânı eyle behre-ver
Dergeh-i Bârîde hôn-ı lutfı yagmâdur seher

III
Bu mıdur evkât-ı insân kim olup nefse esîr
Eyleye zâyi` bu `ömr-i kûtehi hâb-ı kesîr
Himmet it hemvâre bîdâr olmaga süls-i ahîr
Hâlüñe vâkıfdur ol Hayy u »abîr-i bî-nazîr
Fevtden eyle hazer fursat ganîmetdür geçer
İdegör `arz-ı merâmı vakt-i a`lâdur seher
IV
Tîg-i tîz-i isti`âz ile kılup zahm-ı hanes
Zikr-i ism-i Hâlikuñla ol vuzûya dest-res
Sâbit ol cây-ı `ubûdiyyetde olma bü`l-heves
Râh-ı Hakda ehl-i derd ol iñle mânend-i ceres

Nâliş it her demde tâ kim ola hâlüñ mu`teber
Bâdî-i ma`mûrî-i dünyâ vü `ukbâdur seher
V
Sû-yı Hakka Nâmî gel dest-i dil açup kıl du`a
Di zebân-ı hâl ile "igfir lenâ yâ Rabbenâ"
Eyleme isr-i Habîb-i fahr-i `âlemden cüdâ
Dergehüñden cümle ümmetle budur ancak recâ
Kıl hidâyet hâlümüz itsün rızâñ üzre güzer
Nitekim hurşîd ile âfâkı bînâdur seher
[1]
TAHMÎS-İ RA`NÂ DER-HAKK-I VÜCÛD-I NÛR-I VAHDET
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
I
Görinen cilve-gâh-ı nûr-ı vahdetdür cihân sanma
Hüveydâdur fürûg-ı âfitâb-âsâ nihân sanma
nûruñ kevnidür cümle zemîn ü âsümân sanma
Nümûn-ı kesret-i eşyâyı îcâd-ı zamân sanma
Zuhûr iden `ademdür hep vücûd-ı în ü ân sanma
II
Görürken `aks-i eşyâ merdüm-i çeşmüñde zâhirdür
Velî çeşmüñ anı görmekde `âcizdür bu bâhirdür
Vücûduñ çeşm-i `âlem `aks-i cânân anda zâhirdür
Görinmez saña ammâ ol hemîşe sende nâzırdur
Gören ol görinen ol nûr-ı vâhiddür yalan sanma
III
Vücûduñ gerçi `âlemde zuhûr itdi nümâyişde
Nümâyân oldı ammâ sende `âlem rûy-ı dânişde
`Adem âyîne `âlem `aks insân âferînişde
Heyûlâ-yı vücûd anda çü çeşm-i `aks-i bînişde
Nigâh-ı rû-be-rû ol nûrdur ibn-i fulân sanma
IV
O emr ile geçürseñ `ömrüñi dâyim itâ`atde
Letâfet hâsıl eyler cismüñ a`mâl-i sadâkatde
Olur çeşm-i dilüñ bînâ bu hengâm-ı şehâdetde
Görürsin cümle zerrât-ı cihân hîçdür nihâyetde
O dem hep saña dirler `âlemi kevn ü mekân sanma
V
Hazîn olma görüp âhirde mâl ü câh-ı dünyâyı
Saña ikbâl iderse hem sürûra virme güncâyı
Ne gam-nâk ol ne şâd ol kıl temâşâ huld-i ma`nâyı
Rızâ-yı Hakka her dem kûşiş eyle gezme hercâyî
Geçürme fursatı Nâmî zamânı câvidân sanma

[2]
TAHMÎS DER-HAKK-I HAKÎKAT-İ HÂL
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
I
Ezelden tâ ebed `âlem hemân bir ân imiş bildüm
Gelenler teşne-leb gitmiş serâb-istân imiş bildüm

Hıred fülk-i bedende merd-i keştî-bân imiş bildüm
Dil-i `ârif `aceb deryâ-yı bî-pâyân imiş bildüm
Leb-â-leb sâhil-i nutka dür-i `irfân imiş bildüm
II
Bu nâsuñ kimi zâhirde mukîm-i sadr-ı meyhâne
Kimi künc-i ferâğatde çekerler çille merdâne
Temâşâ hep hakîkatde bir imiş çeşm-i `irfâne
Tavâf-ı ehl-i Ka`be cünbiş-i erbâb-ı büt-hâne
Fenâ sahnında `aks-i cilve-i cânân imiş bildüm
III
Bilürken âdem oglı inkılâb-ı dâr-ı dünyâsın
Yine başdan gidermez kûşiş-i ta`mîr sevdâsın
Degüldür atılan encüm döker mismâr-ı zîbâsın
Bu kâh-ı köhnenüñ seyr eyledüm hep zîr ü bâlâsın
`İmâret kılmaga kâbil degül vîrân imiş bildüm
IV
`Acebdür cümleye maksûd iken lutf-ı cenâb-ı Rab
Mugâyırdur görürsin zâhirinde herkese matlab
Sevâba sa`y ider kimi kimi `isyâna rûz u şeb
Mukayyed her biri bir kâra halkuñ nîk ü bedden hep
Cihân sermâye-i `ömr ile bir dükkân imiş bildüm
V
Fakîr ü bayı dehrüñ gerçi ebnâ-yı zamânında
Görürsin fark iderler `izzet ü zillet miyânında
Velîkin dîde-i ehl-i basîret imtihânında
Tefâvüt yog imiş Nâmî gedâ vü mîr şânında
Hakîkat `âleminde cümlesi yek-sân imiş bildüm

İBTİDÂ`-İ GAZELİYYÂT-I HÜSN-İ HAKÎKAT DER-HARF-İ ELİF

[1]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 İsm-i Bârî nakş-ı levh-i sîne-i cândur baña
Ma`nî-i ismümdeki hamd aña bürhândur baña

2 Hazret-i sultân-ı kevneyne dürûd-ı bî-şümâr
Her nefes zımnında konmış genc-i ihsândur baña

3 Âline ashâbına feyz-i hüdâyâ-yı selâm
Bâ`is-i rûşen-gerî-i nûr-ı îmândur baña

4 Tâbi`în ü mü`minîn ervâhına her dem du`â
Bâdî-i şâd-âbî-i gül-berg-i îkândur baña

5 Ahmed-i Nâmî gibi perverde-i lutf-ı ezel
Hamdü li`llâh mezhebüm pey-bürde Nu`mândur baña

[2]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Olınca şîve-i zâhirle mahbûb-ı kadem peydâ
Tecellî-i cemâli `aks idüp oldı `adem peydâ

2 O `aksüñ feyz-i âsâr-ı celâlinden cemâlinden
Olurlar ehl-i büt-hâne hem erbâb-ı harem peydâ

3 O feyzüñ hükm-i te`sîri zuhûr idüp olur dâyim
Huzûr-ı meclis-i va`z u sürûr-ı câm-ı Cem peydâ

4 Celâli vü cemâli cilvesindendür ki hemvâre
Gehî lutf u sitem zâhir gehî cevr ü kerem peydâ

5 Görürler Nâmî-âsâ seyr idenler çeşm-i dikkatle
Dem-â-dem mahv olur eşyâ olur hem dem-be-dem peydâ

[3]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hezâr-ı dilde olmasun mı feryâd u figân peydâ
Olur bâdî nazarda niçe yüz biñ gül-ruhân peydâ

2 Temâşâ-geşt-i çeşm-i ehl-i dildür görinen yohsa
`Ademdür cümleten eşyâ degüldür bu cihân peydâ

3 Aramuzda olurdı güft ü gû dildâr ile tenhâ
Ne savt u sem` idi zâhir ne lutf u ne zebân peydâ

4 Hemîşe hâhiş-i nâz u niyâz-ı hüsn idi maksûd
Ne bîm-i ta`n-ı düşmen ne firâk-ı ser-keşân peydâ

5 Dil-i Nâmî gibi zevk-i visâl ile olur câvid
Anuñ kim olmaya çeşm-i dilinde în ü ân peydâ

[4]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Arz ider dâyim cemâl-ı bâ-kemâlin dil-rübâ
Görinür a`yân-ı eşyâdan sanurlar mâsivâ

2 Zâtına esmâ mezâhir mazhar-ı esmâsı kevn
Cilve-ger âyîne-i `âlemde hüsn-i Hak-nümâ

3 Çeşm-i sırr eyler temâşâ hüsnini ancak yine
Kesret-i a`yânda vahdet kim olur bürka`-küşâ

4 `Âlem-i hestîde bulduñsa vücûd-ı nîsti
Zâhir ü bâtında olduñ mazhar-ı lutf-ı Hudâ

5 Mâ vü men bîgâne-i hâtır olınca dest-i dil
Gülsitân-ı vahdetüñ gül-pâşı olur dâyimâ

6 Feyz-i `aks-i zât-ı Bârîden degülse gördügüñ
Olmamışdur dahı mir`ât-ı dilüñ nûr-âşinâ

7 Mest-i hüşyâr-ı mey-i vahdet olan Nâmî gibi
Huld-i `ayn içre olur sâkî-i câm-ı gam-zidâ

[5]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Var ola sâl-i cehil bir sanem-i müstesnâ
Aldı benden beni genc-i dili kıldı yagmâ

2 Çâr u nâ-çâr göñülsüz gezerin `âlemde
Bilmezin n`idesimi bî-dil ü bî-tâb-ı kuvâ

3 Mîl-i âteş-keş olur dîdeme seyr it beni dir
Hem idüp pey-zede-pâ dir baña ber-hîz ü beyâ

4 Dest-i cevrinde giriftâr u nizârem o kadar
Ki muhâl oldı mecâl-i sır-ı kudret ammâ

5 Nâmî-veş dilde kemâl-i kereminden o bütüñ
Yine hem-seyr ü hem-âgûş-ı visâlem tenhâ

DER-HARF-İ BÂ
[6]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bahr-ı vahdetde bu çetr-i nîl-gûn-ı nüh-kıbâb
Görinür ma`nîde çeşm-i `ârife ednâ habâb

2 Dîde-i ehl-i şühûda perde olmaz mâsivâ
Şeş-cihetden gördügi envâr-ı Hakdur bî-nikâb

3 Ebr-i kesret hâyil olmaz âfitâb-ı vahdete
Var ise zerre gubâr-ı cism-i sâlikdür hicâb

4 Sûret-i eşyâ kemâli cilvesidür ser-be-ser
Pertev-i nûr-ı cemâlinden olurlar behre-yâb

5	Zâhidâ deryûze-i `ışk eyleme pindârdan
	İtmeyince bezl cism ü cânı olmaz feth-i bâb

6	Müdde`î târîk-i zu`mından halâs olmaz gider
	Dîdedür `ârif ser-â-pâ seyr ider çün âfitâb

7	Nâmî ol metn-i usûli ezber eyle kim anuñ
	Münderic her harfinüñ zımnında niçe biñ kitâb

[7]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Misl-i gülşendür vücûd ey `âşık-ı dünyâ-firîb
	Çek cefâ-yı hârı olma vasl-ı gülden bî-nasîb

2	Kesret-i eşyâ-yı bâğ oldı sivâ gûyâ ki hep
	Hâsılı ser-cümle gülbündür berây-ı `andelîb

3	Turma sen de gülbün-âsâ şevk ile feryâda gel
	Şâh-ı tab`uñdan açılsun tâ gül-i hubb-i Habîb

4	Bûy-ı mahbûb irür ol gülden meşâm-ı `âşıka
	Derd-i bî-dermânına ol bûy-ı hoş olur tabîb

5	Mevtın-ı aslîsine dil-beste olmışdur meger
	Kanda olsa Nâmî-i âzâde-ser olmaz garîb

[8]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Bundan özge hîç olur mı müjde-i zevk-i tarab
	Ol şeh-i `âlem dimiş benden revâ senden taleb

2	Seyr-i sahrâ-yı hevesde gezme ey dil serserî
	Vasl-ı yâre lâyık olur bekleyen kûy-ı edeb

3	Zu`m-ı pindâr ile hubb-ı mâsivâdan fârig ol
	Fikr-i dünyâ-yı denîden niçe bir şûr u şu`ab

4	Nâkıs olmak istemezseñ `âlemüñde ol yüri
	Zâhidâ bulmakda `aybın âharuñ çekme ta`ab

5	Dâyimâ âlûde-i hâk-i niyâz ol Nâmî-veş
	Şâhid-i maksûda elbette olursın leb-be-leb

[9]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Gussa-zâr-ı dili gördi ki degül cây-ı tarab
Gelmedi hâtıra bir dahı temennâ-yı tarab

2 Hep rumûz-ı gam-ı ser-nakş-ı cebîn-i eşyâ
Cebhe-i gûne-tırâz olmamış îmâ-yı tarab

3 Nîm-berg-i feraha dest-i dırâz eyler isem
Bâd-ı mâni` irişür irmedin esnâ-yı tarab

4 Zevkden zerre eser yok aradum efrâdı
Var ise ehl-i belâdur yine ebnâ-yı tarab

5 İtdüm endâze-i im`ân-ı nazarla ta«mîn
Çıkmadı kâmetüme hâsılı dünyâ-yı tarab

6 Derd-i hasret ne kadar gussa-nevâz ise dili
Neşve-perdâz olur ol deñlü temâşâ-yı tarab

7 Müşkilât-ı elemi halle o kim kâdir olur
Nâmî-âsâ odur üstâd-ı mu`ammâ-yı tarab

[10]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Eylemez vâ`iz kütüb ref`-i hücüb
Kâni` olma kışra tahsîl eyle lüb

2 Lübbe irseñ vasf-ı zâtuñ zevk olur
Fehm idersin neydügin ol dem kütüb

3 Cünbiş-i evzâ`-ı halka ta`nı ko
Küp diyince küpe dir küp dahı düb

4 Epsem ol rindâne seyr it `âlemi
În ü ân-ı çûn-çirâdan üzilüb

5 Çık libâs-ı mâsivâdan Nâmî-veş
Gey kabâyı ma`nî-i fakr ile hub

DER-HARF-İ TÂ`
[11]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Hamd eyle ey dil açdı bürka` cemâl-i vahdet
Gösterdi her tarafdan lutfın kemâl-i vahdet

2 Bâzâr-ı cân-fedâya `arz itdi râyegâna
Kâlâ-yı hüsn-i pâkin Yûsuf-cemâl-i vahdet

3 Zâhir olınca `aksi âyîne-i `ademde
Her zerre oldı şâhid meşhed me`âl-i vahdet

4 İsterdi `ışk olaydı ma`şûk u `âşık-ârâ
Gösterdi hüsn ü dilde kendin hisâl-i vahdet

5 Güft ü şenîd-i kesret gûş u zebâna gelmez
Ta`bîr-i nutka sıgmaz ahbâr-ı hâl-i vahdet

6 Minnet Hudâya dâyim el virdi devlet âhir
Cây itdi çeşm-i dilde hüsn-i hayâl-i vahdet

7 Gark olsa n`ola Nâmî deryâ-yı hayret içre
Görindi şeş-cihetden şevk-i visâl-i vahdet

[12]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Bir dilde ki zâhir ola efkâr-ı hakîkat
Elbette aña keşf olur esrâr-ı hakîkat

2 Her-dâğ-ı rızâ-sûz ki_olur dilde şüküfte
Gûyâ açılur gonçe-i gülzâr-ı hakîkat

3 Sencîde-i nutk olmaz ebed vâkı`a-i hâl
Bî-kayd-ı sadefdür dür-i güftâr-ı hakîkat

4 Herkes ne bilür kâ`ide-i mihr-i hulûsı
Nâdir gelür âfâka vefâdâr-ı hakîkat

5 Olur nazar-ı `arif-i bînâya cihânuñ
Her zerresi bir `âlem-i envâr-ı hakîkat

6 Birbirini bâdî-i nazarda ider idrâk
Vâkıf olur ahvâle nigeh-kâr-ı hakîkat

7 Her demde verâ seyrin ider lutf-ı Hudâdan
Her kim ola Nâmî gibi bîdâr-ı hakîkat

[13]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Ârâm idemez merd-i sebük-pây-ı tarîkat
Pül üzre karâr ide mi ebnâ-yı tarîkat

2 Bârîk ü hafî görinür ammâ ki görürsin
Bu `âleme sıgmaz reh-i pehnâ-yı tarîkat

3	Âlûde-i nakş-ı kadem olmaz o reh-i pâk
	Birbirine degmez geçer alay-ı tarîkat

4	Reh-revleri ser-cümle nazar-der-kadem olmış
	Gayra bakamaz `ârif-i dânâ-yı tarîkat

5	Nâmî-veş olur himmet-i pîre iren âhir
	Ser-tâbe-kadem dîde-i bînâ-yı tarîkat

[14]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Vasf olmayıcak zâtuña âdâb-ı şerî`at
	Açılmaz ebed rûyuña dergâh-ı tarîkat

2	Bir kalbe ki ol dâr-ı kerem ola küşâde
	Andan görinür ma`rifet-i Hakka `azîmet

3	Ol dâra duhûl itmeklige sâlik-i sâdık
	Hâsıl ider idrâki kadar seyr-i hakîkat

4	Kendini görür âkıbet anda `adem imiş
	Eyler anı hayret-zede ezvâk-ı ma`iyyet

5	Bu rütbeyi tahsîl ide ümmîd odur kim
	Nâmî gibi bir mürşide iden teba`iyyet

[15]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1	Ey şîfte-i nâtıka-perdâz-ı mahabbet
	V`ey sâmi`a-gîrâ-yı ser-âgâz-ı mahabbet

2	Âvîze-i gûş it bu dür-i pend-i tırâzı
	Der-beste gerek hacle-geh-i râz-ı mahabbet

3	Her-sayd-ı fürû-mâyenüñ olma nigerânı
	`Ankâ vü Hümâ tu`me gerek bâz-ı mahabbet

4	Dil-beste olan zerre kadar hüsn-i sivâya
	Olmaz gider ol rind-i ser-efrâz-ı mahabbet

5	Cân-pâş gerek müjde-ber-i va`d-i visâle
	Dil-dâde-i mahbûb-ı cihân-nâz-ı mahabbet

6	Cûş-âver-i sad-nükte-i ser-beste-edâdur
	Her-nâle-i cân-sûz-ı nevâ-sâz-ı mahabbet

7 Şehr-i gam-ı `ışk içre `acebdür bulınursa
Nâmî gibi bir `âşık-ı mümtâz-ı mahabbet

[16]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Yâ Rabbî beni hâk-i reh-i ehl-i niyâz it
Cân u dilümi hâzin-i gencîne-i râz it

2 Hep cevher-i nutk-ı eser-endâz-ı safâmı
Âvîze-i gûş-ı taleb-i merd-i mecâz it

3 Rûy-ı nigehüm çeşme-i hurşîd-eser kıl
Deşt-i emelüm gülşen-i tahkîk-i tırâz it

4 Endîşe-gehüm hacle-i ebkâr-ı hakâyık
Sıdk-ı nefesüm şu`le-i inkâr-güdâz it

5 Âgûş-ı hayât-ı ebed it sîret-i hâlüm
Hâlât-ı dem-i `ömrümi hep sarf-ı niyâz it

6 Ben mücrim-i yektâyî Hudâyâ dem-i ferdâ
Lutf u kerem it şîve-ber-i ehl-i namâz it

7 Hem nâle vü âh-ı dil-i Nâmî gibi dâyim
Dest-i nefesüm turra-i tevhîd-nevâz it

[17]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Beni nefs itdi yâ Rab cürme âlet
Zebûnem dest-gîr ol kıl `inâyet

2 Garîb-i bî-kesüñdür cümle `âlem
Kamuya eyleyen sensin himâyet

3 Edâ-yı hakk-ı ta`rîfi `atânuñ
Dinürse zerresine bî-nihâyet

4 Edâsı `ayn-ı mahz-ı küfr olup hem
Cezâsı da olup bî-hadd ü gâyet

5 Sen ol dânâ-yı bâkîsin ki hergiz
Sıfâtuñ bahsine irmez dirâyet

6 Kamu zerrât-ı `âlem birligüñe
Zebân-ı hâl ile eyler şehâdet

7 Olur ancak bu deñlü dâniş-i halk
Odur hem kâbiliyyetde liyâkat

8 Bilinmez künh-i zâtuñdan haber yok
İrişmez `akl u idrâk ü firâset

9 Kadîmâ Kâdirâ Nâmî-i zârı
Rızâñ ef`âline eyle hidâyet

DER-HARF-İ SE
[18]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Mürîdânı sülûke himmet-i merdân olur bâ`is
Belî tahrîk-i gûya darbet-i çevgân olur bâ`is

2 Dili pâk itmege levs-i ma`âsîden nedâmetle
Sebât-ı tevbe-kârî eşk-i hûn-efşân olur bâ`is

3 Huzûr-ı bî-fütûra irmege dâyim dil-i sâlik
Dem-â-dem zikr u fikr-i kudret-i Yezdân olur bâ`is

4 Terakkî-i safâya reh-revân-ı râh-ı Bârîde
Sivâdan inkıtâ` u sohbet-i `irfân olur bâ`is

5 Niçe biñ menzili evvel kadem tayy itmege Nâmî
Mürîd-i sâdıka bir cezbe-i Rahmân olur bâ`is

DER-HARF-İ CİM
[19]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Añup nutk-ı helesthi ey göñül şîrîn-dehenden geç
Gıdâ-yı rûhı tahsîl eyle var zevk-i bedenden geç

2 Harâb itdüñ yeter bâğ-ı vücûdı bâğbânî ol
Fenâ bâğındaki seyr-i gül ü nahl-i semenden geç

3 Alup egnüñe tâze pûşiş-i takvâ-yı hakkânî
Kabâ-yı köhne pesdür cisme kayd-ı pîrehenden geç

4 Geçür lûlû-yı eşki rişte-i fikr-i nedâmetden
Ferâgat kıl hevâ-yı dürr-i manzûm-ı `Adenden geç

5 Mahabbet nazm-ı dendânın düşürdi sende ey Nâmî
Pey-i `atsa du`â kıl hâtır-ı Veysü`l-Karenden geç

DER-HARF-İ HÂ
[20]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Âlem-i `ulvîde pervâz itmege ehl-i salâh
Evvelâ `ilm ü `amelden kesb ider iki cenâh

2 Soñra mir`ât-ı dili gerd-i sivâdan pâk idüp
Cezbe-i Rahmâna olur muntazır şâm u sabâh

3 Hâtır-ı âgâha cezbe iricek nâgâh irüp
Rûyına olur küşâde dergeh-i huld-i felâh

4 Sâliküñ ol dem vücûdı kendülikden mahv olup
Masdar-ı fi`l-i Hak olur "bi`l-gudüvvi ve`r-revâh"

5 İ`tirâf-ı cürm ü istigfârı vasf-ı zât iden
Nâmî-veş olur hemîşe reh-rev-i râh-ı necâh

DER-HARF-İ HÂ
[21]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sanma kendü başına fi`l ile gerdândur bu çarh
Darb-ı çevgân-ı emirde gûy-ı galtândur bu çarh

2 Cânı insândur anuñ rûy-ı hakîkatde bilüñ
Yohsa insân olmasa bir cism-i bî-cândur bu çarh

3 Ma`nîde dür-dâneler insân sadefdür ümmühât
Hâsıl eyler dem-be-dem gûyâ ki `ummândur bu çarh

4 Rûy-ı mir`ât-ı `ademde zâhir eyler şeklini
Çeşmi insân-ı cihânî `aks-i insândur bu çarh

5 Kûy-ı yârı Nâmî-veş turmaz tavâf eyler yürür
Cezbe-i `ışk ile beñzer deng ü hayrândur bu çarh

DER-HARF-İ DÂL
[22]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nefsini iden sivâ deryûzesinde nâ-murâd
Oldur erbâb-ı mahabbet içre mesrûrü`l-fu`âd

2 Ehl-i `ışk âyînesinde kendini zâhid görüp
`Aybını bilmezlenür ta`na tutar rûy-ı `inâd

3 Ehl-i dil oldur ki dâyim zikr-i Hakka sa`y idüp
Gâfil olmaz her nefesde nefsine eyler cihâd

4	İtmeyüp âlâyiş-i kâlâ-yı dâreyne nazar
Reh-revân-ı râh-ı Bârîde olur merd-i cevâd

5	Halkı Hakda Hakkı halk ile temâşâ itmege
Dâyimâ âgâh olur gaflet aña virmez fesâd

6	Mihr-i vahdet seyr ider her zerresinde `âlemüñ
Katrede deryâ görür çeşm-i dil-i pâk-i`tikâd

7	Cem`-i kesret `ayn-ı vahdet mi degüldür Nâmiyâ
Bir elif iken netîce safha üzre bu sevâd

[23]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1	Vücûd-ı sâlik olınca fenâda mahv-ı bedîd
Bilür orada bir imiş murâd-ı merd ü mürîd

2	Fenâ olur bu ki zu`m-ı vücûdı terk idesin
Hemîşe zâhir ola sende kavl ü fi`l-i reşîd

3	Havâs-ı zâhirüñ ola muharremâta harâm
Havâs-ı bâtın ide hükm-i vaz`ını teşdîd

4	Huzûr-ı kalbi o dem hâsıl eyler ehl-i vera`
Görür ki cümle-i a`zâsını ider tevhîd

5	İrüp safâ-yı devâm-ı şühûd-ı esrâra
Dem-â-dem eyler o dem zevkini Hudâ tecdîd

6	Velîk zu`m-ı salâhı güneh bile zîrâ
Görildi menzil-i Hârût u rütbe-i Nâhîd

7	O merd-i reh ki ire samt-ı kalbe Nâmî-veş
Görinür aña da hâl-i verâ-yı güft ü şenîd

DER-HARF-İ ZÂL
[24]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Nigâh-ı `ârif-i bi`llâha irmişdür meger kâgız
El üstinde tutar halk anı makbûl ol kadar kâgız

2	N`ola itse refî`ü`ş-şân-ı eşyâ meskenet anı
Vücûdın eylemiş ahbâr-ı halka reh-güzer kâgız

3	Per-i ta`vîz ile evc-i sıra pervâz ider gâhî
Gehî hâk-i hazîz içre yatur bî-pâ vü ser kâgız

4 Göñül mir`âtını gerd-i sivâdan sâf ü pâk itmiş
Seyâhat üzredür dâyim meger mürşid arar kâgız

5 Alur esrâr-ı kilki derc idüp dürc-i derûnına
Huzûr-ı merdüm-i çeşme gider izhâr ider kâgız

6 Açılmaz gül gibi her pîş-i dest-i hâr-ı nâdâna
Bulınca ehlini râzın nihân eyler gezer kâgız

7 Gehî mazmûn-ı eş`âr ile eyler hâtırın memlû
Gehî Nâmî-sıfat levh-i dilin sâde tutar kâgız

DER-HARF-İ RÂ
[25]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 İtmeyince berg-i dâğ-ı derdüñi sîr-âb-ter
Nahl-i ümmîd-i riyâz-ı kasduñ olmaz bâr-ver

2 Neşve-i câm-ı mahabbet tâb-nâk eyler dili
Berg-i gülden nitekim şebnem ider ref`-i keder

3 `Âlem-i fânîde isterseñ temâşâ-yı bekâ
Pâk idüp mir`ât-ı kalbi mâsivâdan kıl nazar

4 Zâyi` itme `ömrüñüñ sermâye-i evkâtını
Her nefes bir genc-i bî-pâyândur añlarsañ haber

5 Kendiñi fikr eyle Nâmî dîde-i `ibretle bak
Nokta-i hâlüñdedür hep asl u fer`-i nef` u zar

[26]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sunma dest-i nâ-sezâya genc-i `irfândan güher
Kıymetin bilmez çalar taşa şikest eyler gider

2 Himmet-i `ârif nedür fehm eylemez her tab`-ı dûn
Biñ yıl olsañ âşinâ bakmaz mahallinde geçer

3 Her ne deñlü lutf ile ta`lîm-i `irfân eyleseñ
Sûd-mend olmaz hevâ-yı zu`mını ölçer döker

4 Çâre yokdur hâsılı pâ-bend olup pindâr ile
Muttasıf olur denâ`etle ider `ömri güzer

5 Zâyi` itme vaktüñi Nâmî denîden umma hem
Kim ma`ânîye virüp cân eyleye kesb-i hüner

[27]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hayâl-i `ârızuñ kim dilde mir`ât-ı mücellâdur
Görinür anda hep hüsn-i hakîkat bir temâşâdur

2 Hevâ-yı `ışkuñ ile bî-ser ü sâmân olan diller
Kuyûd-ı hestî-i dâreyni bilmez mest-i şeydâdur

3 Fürûg-ı mâh-tâb-ı hüsnüñ `âlem-gîr iken zâhid
Anı kâdir degül seyre `aceb huffâş-ı a`mâdur

4 O hurşîd-i mahabbetdür vücûd-ı sâf-nâküñ kim
Kamu zerrât-ı eşyâ pertevüñde bî-ser ü pâdur

5 Benem ol peşşe-i nâçîz-i kudret bezm-i hüsnüñde
Senüñ pervâne-i şem`-i ruhuñ dünyâ vü `ukbâdur

6 Beni fürkatde zann eyler hele agyâr fehm itmez
Hayâlüñde baña her lemhada biñ biñ tecellâdur

7 Seni ey mâye-i cân bir nazar görmekle hâb içre
Dil-i Nâmî niçe yıllar esîr-i bend-i sevdâdur

[28]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dil-i `ârif meges âvâzını feryâd-ı sâz añlar
Sadâ-yı sad-dühül gûş-ı denîye girmez az añlar

2 Heves-gîrân-ı nahl-ârâ-yı ikbâlüñ görüñ zu`mın
Anı bir hâl ile sâbit-dıraht-ı ser-firâz añlar

3 O gırre nâz-hûdur hâce-i meftûn-ı dünyâ kim
Aña Rûhü`l-Kudüs îrâd-ı pend itse niyâz añlar

4 Hudâ hıfz ide ol bed-gevherüñ bezm-i likâsından
Sunarsañ mühre-i sükker yiyüp anı piyâz añlar

5 `Acebdür zâhid-i takvâ-fürûşuñ zannı kim Nâmî
Sivâ nârını dilde pertev-i nûr-ı nâmâz añlar

[29]
Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 Gerçi siper olur du`â tîr-i belâyı men` ider
Ammâ şikeste-tîg-i dil lâbüd du`âyı men` ider

2 Âgûş-ı câna şâhid-i âmâlini çekmez gider
Her kim hevâ-yı hırs ile dest-i `atâyı men` ider

3 Âvîze-i gûş-ı kabûl itmez dirîgâ ehl-i câh
Elbette dürr-i hâhiş-i pend-âşinâyı men` ider

4 Alur zamâne müjdesin ikbâl-i câh itmez yine
Ol kim dürûg-ı va`d ile lutf-ı vefâyı men` ider

5 Hussâd iderse Nâmî-i sâfî-derûna sû`-i zan
Nahl-i vücûdına iren neşv ü nemâyı men` ider

[30]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bahtuñ idbârında gam ikbâline şâdî nedür
Her biri oldukca zâhir görinen vâdî nedür

2 Şâdî-i ikbâl-i dünyâ mâye-i gam şübhe yok
Böyle iken birbirine halkuñ irşâdı nedür

3 Gussa-i idbâr-ı hâhiş ma`nîde şâdî iken
Halkuñ andan nefretine bâ`is ü bâdî nedür

4 Şâdî vü gam bârî teklîf-i İlâh üzre gerek
Yohsa nefsüñ muktezâ-yı zu`m u îcâdı nedür

5 `Usr ü yüsrinde bekâ yokdur cihânuñ Nâmî-veş
Kesb-i `irfân eyle bakma gam nedür şâdî nedür

[31]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 `Âşık ki sûz-ı `ışka ten-i cân-güdâz olur
Hubb-i sivâ-yı yârı yakar bî-niyâz olur

2 Farkında tîşe Kûh-kenüñ Kaysuñ âşiyân
Sahrâ vü kûh-ı `ışka düşen ser-firâz olur

3 Bu hây u hûy ise saña eglence zâhidâ
Egler bu âh u nâle beni söz ü sâz olur

4 Söyler derûnı hâlini dildâra bî-zebân
Ta`bîr-i nutka virmez o kim ehl-i râz olur

5 Nâmî geçerse gûşe-i çeşmândan ehl-i dil
Cisr-i hakîkat ebrû-yı hüsn-i mecâz olur

[32]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Yine dâğ-ı sîne-i mâh-ı muharrem tâzedür
Köhne-zahm-ı ehl-i derde lutf-ı merhem tâzedür

2 Yine ervâh-ı şehîdâna şuhûd-ı zevk ile
Gülşen-i huld içre bezm-i `ayş u hurrem tâzedür

3 Şimr ile İbn-i Ziyâd ile Yezîd îsârına
Ka`r-ı Gayyâda elem nâr-ı cehennem tâzedür

4 Fikr-i deşt-i lâle-gûn-ı Kerbelâdan yine âh
Sînelerde şerha-i hûnîn-i mâtem tâzedür

5 Cevr-i dest-endâzı yâd itdükçe erbâb-ı vefâ
Dîdesinde katre-i hûn-ı dem-â-dem tâzedür

6 Telhî-i endîşe-i derd-i musîbetden yine
Ehl-i îmâna ücûr-ı sûziş-i gam tâzedür

7 Nagme-senc olsa n`ola Nâmî hezârân-ı enîn
Sahn-ı dilde gülbün-i âh-ı ferâhem tâzedür

[33]
Müfte`ilün Fâ`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 `Ârif-i Hak sırrını pâk mücellâ tutar
Rûy-ı hûr-ı vahdete âyine-âsâ tutar

2 Pertev-i hûr `aks idüp kendü cemâlin görür
Rûşenî-i `aksini anda hüveydâ tutar

3 Bî-hod olup âyine pertev-i hûrdan velî
Çeşmi ser-â-pâ açar zevk-i temâşâ tutar

4 Hükm-i kuvâ-yı sivâ mahv olur âhir gider
Kâmil olup cism-i hlâh şîve-i hillâh tutar

5 Her şeyüñ isminde şey kendüsi yokdur velî
Zâkir-i ism-i İlâh reng-i müsemmâ tutar

6 Bezm-i fenâda kanı rind-i Cem-âyîn-i sîr
Dest-i dili dâyimâ câm-ı musaffâ tutar

7 Hâsıl ider tesliyet hâtır-ı Nâmî gibi
Her ki serâ sînede şâhid-i ma`nâ tutar

[34]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	İrenler nûr-ı Sübhâna görür `âlemde zâhirdür
	Vücûd-ı bî-vücûdâne kamu eşyâ mezâhirdür

2	Bu gözler nûrı andandur o nûr olmasa kandandur
	Nazar çün benligüñdendür anı görmekde kâsırdur

3	Yüri bir pîr-i kâmil bul tarîk-i Hakka oldur yol
	Çalış ölmekden öñdin öl o dem her şeyde hâzırdur

4	Bu dünyâdur şerî`atde tekellümdür tarîkatde
	Vücûdı yok hakîkatde bu söz ehline bâhirdür

5	Vücûduñ zu`mını ref` it sırât-ı müstakîme git
	İşit Nâmî sözin işit senüñle sende nâzırdur

[35]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Nev-bahâr oldı yine gülşen nigâr-istândur
	Çeşm-i `ibretle cihâna bakmayan nâdândur

2	Lafz u ma`nâ-yı hakâyıkdan `ibâret bir misâl
	Var ise bâğ-i cihân u hâtır-ı merdândur

3	Seyr-i hâl-i bâğ-ı `âlem çeşm-i erbâb-ı dile
	Ser-güzeşt-i hâba beñzer bir `aceb seyrândur

4	Âmed ü reft-i nazar hâline `ibretle bakup
	Kendüyi fehm itmeyen âdem ne bî-iz`ândur

5	Hamdü li`llâh dâyimâ huld-i ma`ânî seyr ider
	Hey`et-i Nâmî ser-â-pâ dîde-i `irfândur

[36]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1	Görinen cümle âsâr ile etvâr
	Ne sen vardur ne ben vardur nümûdâr

2	Göre birbirine beñzer mi eşyâ
	Tecellî eylemişdür emr-i Cebbâr

3	Kemâl-i kudret izhâr itmek içün
	Komışdur her birinde niçe âsâr

4	Yerinde cümle eşyâdur levâzım
	Ne noksân u ziyâde zerre mikdâr

5 Sanur âdem cihânîdür velâkin
Cihân kendinde olmışdur pedîdâr

6 Bu sırra perdedür zann-ı vücûdı
Görinürdi olaydı ref`-i pindâr

7 Vücûdı dîn-i Ahmed mahv iderse
Olur Nâmî hemîşe seyr-i esrâr

DER-HARF-İ ZÂ
[37]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Biz nâsiye-fersâ-yı der-i dâver-i nâzuz
Ya`nî ki hevâdâr-ı ser-efrâz-ı niyâzuz

2 İtdükse n`ola şâhid-i maksûdı der-âgûş
Hem şîve-i Mahmûd u hem âdâb-ı Ayâzuz

3 Geh berk-i nihân-sûz-ı şakâ-yı dil ü cânuz
Gâh nûr-ı `ayân cilve-i tasdîk-nevâzuz

4 Hâsıl bu ki biz nûr gibi sâfî-derûnuz
Bîrûnumuzı bûkalemûn-nakş-tırâzuz

5 Geh `ârif-i bi`llâh mukîm-i der-i sıdkuz
Geh Nâmî gibi `âşık-ı ârâm-güdâzuz

[38]
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Her dem iden dergeh-i Hakka niyâz
`Âleme eylerse yeridür o nâz

2 Yâ nice nâz eylemesün `âleme
Halk-ı cihândan olur ol bî-niyâz

3 Hüsn-i hakîkat cihân-ârâ iken
Hayfdurur ola mahabbet mecâz

4 Hâlıkına `âşık u ma`şûk olan
Cümle melâ`ikden olur ser-firâz

5 Şîve-i gaybîye olur muntazır
Kârın ider cilve-i sûz u güdâz

6 Cezbe-i Rahmâna giriftâr olup
Keşf olur anda aña sırr-ı namâz

7 Nâmî-sıfat seyr-i hakîkat ider
Her kim olur pey-rev-i erbâb-ı râz

[39]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Biz nedîm-i hazret-i halvet-serây-ı vuslatuz
Mahrem-i sırr-âşinâ-yı kâm-yâb-ı ülfetüz

2 Oldı zulmet-gâh-ı şek huld-i yakîn-i sermedî
Mazhar-ı esmâ`-i hüsnâ `ayn-ı hüsn-i sûretüz

3 Ma`nîde mir`ât-ı Hak zâhirde nev`-i âdemüz
Hamdü li`llâh kâm-bîn ü kâmrân-ı hilkatüz

4 Şâhid-i nâzendemüz âgûşumuzda dâyimâ
Bî-niyâz-ı devlet ü ikbâl-i dâr-ı mihnetüz

5 Gerçi mahmûrânedür evzâ`umuz sûretde lîk
Ma`nîde mestüz mey-i `ışk ile pür-germiyyetüz

6 Vuslat-ı cânânedür perverde-i endîşemüz
Mâsivâ fikrin ferâmûş iden ehl-i himmetüz

7 Cilve-ger olsak n`ola biñ şevk ile Nâmî gibi
Zerre-i nâçîz-i tâb-ı âfitâb-ı vahdetüz

[40]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Garîk-i bahr-ı nûr-ı zât-ı pâküz
Asılda hâküz ammâ tâb-nâküz

2 `Ademden sûret ü ma`nâya geldük
Vücûdı sâye-veş yok muşt-hâküz

3 Emânet bârın alduk dûşumuzda
Gam-ı hüsn-i edâda derd-nâküz

4 Bizi nefs ü hevâ itdi şerem-sâr
Dem-â-dem ol hacâletden helâküz

5 Zuhûr-ı telh ü şîrîne mehekküz
`Ademdür bîhumuz gûyâ ki tâküz

6 Esîr-i zâr-ı zencîr-i `alâyık
Bu mihnetle yine bî-vehm ü bâküz

7 Misâl-i âyine Nâmî ezelden
Bi-hamdi`llâh cemâle sîne-çâküz

[41]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Temâşâ-dîde-i nûr-ı cebîn-i Mustafâyuz biz
Safâ-yı `aks ile âyîne-i Îzid-nümâyuz biz

2 Bu zıll-i zâ`il içre görinür şahsuz hakîkatde
Garîk-i bahr-ı nûruz zerre-i şems-i hüdâyuz biz

3 Bugün müstagnî-i âmâl-i dâreynüz bi-hamdi`llâh
Gınâ-yı `ışka irdük merd-i meslûbü`r-recâyuz biz

4 Ümîd-i lutf-ı mahza cürmi dest-âvîz ider dâyim
Der-i `izzet-serây-ı dilde müştâk-ı likâyuz biz

5 Egerçi evc-pervâz-ı melekdür seyrümüz ammâ
Yine Nâmî-sıfat ednâ-gubâr-ı hâk-i pâyuz biz

[42]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Cihânda var mı bir hâtır ki hergiz bâr-ı gam çekmez
Bulınur mı ya bir cânî bu meclisden kadem çekmez

2 O dil kim bâde-nûş-ı sırr-ı vahdetdür huzûr eyler
Vücûd-ı mâsivâda olsa olmasa elem çekmez

3 Çeker `âkil olanlar nefsini teftîşe rûz u şeb
Debîr-i hayr u şer zîrâ dem olmaz kim rakam çekmez

4 Hüviyyet hhâhsıdur cânîde enfâs-ı zarûriyye
Bilür bilmez yürür bî-hâ`-i ismu`llâha dem çekmez

5 Gün olmaz kim geçen `ömr-i `azîzin fikr idüp Nâmî
Hevâya sarf olan enfâsa bir âh-ı nedem çekmez

[43]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Cihânda merd olan âlâyiş-i kevne nigâh itmez
Kanı bir kimse kalur mı gider hasretle âh itmez

2 Sa`âdet-mend-i dünyâ vü şefâ`at-hâh-ı `ukbâdur
Ol `ârif kim gelür `âlemde meyl-i mâl ü câh itmez

3 Vücûdı bir günâh imiş bilür olmaz kıyâs aña
Ne çâre n`eylesün yâ bir günâha biñ gün âh itmez

4 Rızâ-yı Hakkı tahsîle dem-â-dem sa`y ider turmaz
Hevâya ser virüp evkât-ı `ömrini tebâh itmez

5 Kanâ`at gûşesinde fahr-ı fakr ile olup hem-dem
Esîr-i iltifât olmaz recâ-yı lutf-ı şâh itmez

6 Sülûkinde irişür menzil-i maksûda elbette
Ümîd-i lutf ile `avn-i Hudâ gayrın penâh itmez

7 Geçer `ömri irişmez sâye-i dâmân-ı pîrâna
Bu yolda her ki Nâmî-veş vücûdın hâk-i râh itmez

DER-HARF-İ SÎN
[44]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Beste olmazsa riyâzetle dilâ râh-ı havâs
İdemezsin rûhı şerr-i dîv-i nefsüñden hirâs

2 Vâdî-i `ismetde bezm-ârâ-yı `iffet olmasañ
Fırka-i ervâh-ı nâcî eylemezler istînâs

3 Eyleyen mir`ât-ı kalbi pâk gerd-i gayrıdan
Nûr-ı zât-ı hazret-i Bârîden eyler iktibâs

4 Kâmrân-ı sadr-ı istignâ olursın `âkıbet
`Avn-i Hakdan gayra itmezseñ niyâz u iltimâs

5 Himmet it kat`-ı izâfât itmege Nâmî iriş
Ol makâm-ı emne kim bir vech ile yokdur hirâs

[45]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 İdince sâlik-i reh zikre verz-bend-i nefes
Firâz-ı `arşa atar halkasın kemend-i nefes

2 Çeker hemîşe göñül safhasına nakş-ı İlâh
Kime ki ide nazar pîr-i nakş-bend-i nefes

3 Devâm-ı zikr ile reşk-i kıyâm-ı Tûbâdur
Riyâz-ı dilde hırâm-ı kad-i bülend-i nefes

4 İrince mest-i mey-i gafleti ider hüşyâr
Sunarsa sâkî-i dem âb-ı neşve-mend-i nefes

5 Verâ-yı `âlemi seyr itdürür süvârına
Çıkar egerçi ki âheste-rev semend-i nefes

6 Hayât-ı tâze ile reşk-i Hızr olur âdem
Mezâk-ı câna irince şarâb-ı kand-i nefes

7 Serây-ı vahdete Nâmî-veş irişür her kim
Olursa hâk-i reh-i merd-i hûş-mend-i nefes

[46]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey birâder diñle bir dürc-i tehîdür her nefes
Cevher-i `irfân ile pür kılmaga eyle heves

2 Gâfil olma her nefes bir genc olur rûz-ı cezâ
Zikr-i Hakk ile iderseñ bunda anı mültebes

3 Yâd idüp cürm ü hatâñı girye-nâk ol her gice
Her seher bîdâr olup kıl nâle mânend-i ceres

4 `Ömrüñ enfâsın sakın bîhûde zâyi` eyleme
Zikr-i Hakka kûşiş it elvire tâ her mültemes

5 Himmet it Nâmî-sıfat bir hâtır-ı âgâhı bul
Destini tut dâmen-i kâma olursın dest-res

[47]
Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Ne yaña bakdum ise hep görindi rûy-ı heves
Dimâg-ı cânuma kâr itdi âh bûy-ı heves

2 Şikeste olmadı seng-i nedâmet ile turur
Mey-i ümîd ile leb-rîz olan sebû-yı heves

3 Binâ-yı kasr-ı hidâyet harâb olur giderek
Zemîn-i hâtıra böyle akarsa cûy-ı heves

4 `İnâyet irse hevâ-yı `anâsırı ref`a
Dem-â-dem olmasa ma`mûr çârsû-yı heves

5 Rızâ-yı meşreb-i cânâne olsa dil-hâhum
İrişse gâyetine anda ârzû-yı heves

6 Açılsa rûy-ı dile revzen-i kemâl-i kerem
Olurdı pîş-i nigeh-nâzı baña kûy-ı heves

7 Harîm-i hubb-i ezel olsa hâtırı Nâmî
Hakîkat olur idi hep hevâ-yı hûy-ı heves

DER-HARF-İ ŞÎN

[48]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nagme-i evvel ki zâhir oldı “kâf” u “nûn” imiş
Genc-i pinhân-ı leb-â-leb lü`lü`-i meknûn imiş

2 `İlm-i esmâ lutf-ı `irfân kışr u magzı müştemil
Sûret ü ma`nâ-yı dâreyn anda hep mahzûn imiş

3 Âyine olmış `adem bî-ittihâd u bî-hulûl
Rû-nümâ `aks-i hakâyık dem-be-dem merhûn imiş

4 Kendi içün kendine kendinde kendin `arz ider
Bî-sivâ bir `âlem-ârâ cilve-i bî-çûn imiş

5 Birbirine `arz-ı hüsn eyler cemâl ile celâl
`Işk ile gûyâ ki iki şâhid-i meftûn imiş

6 Kenz-i bâkî `ilm-i esrâr-ı hakâyıkdur ki hep
Sîne-i vîrânesinde âdemüñ medfûn imiş

7 `Aks-i rûy-ı hüsne meclâ olmış a`lâ âyine
Tînet-i Nâmî egerçi hâk-i tîre dûn imiş

[49]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Hilkat-i `âlem ezelden tâ ebed bir ân imiş
Zâhir olan anda `aks-i kudret-i Yezdân imiş

2 Seyr-i eşyâ-yı cihân itdüm ser-â-ser her biri
Bî-vücûdâne vücûd-ı Sâni`e bürhân imiş

3 Yok vücûdı cümlenüñ misl-i hayâlât-ı beşer
Belki hîç-ender-hîç-ârâ cilve-i cânân imiş

4 Mazhar-ı evsâf-ı esmâ zerre zerre kâ`inât
Mecma`-ı mecmû`-ı âsâr-ı sıfât insân imiş

5 Âdemî `âlemde `âlem âdemîde olması
Kendi kendin bî-sivâ her vech ile seyrân imiş

6 Künh-i zâtından haber yok fikr-i hillâhsıyla bil
Pûşiş-i vâcib te`âlâ bürka`-i imkân imiş

7 Ceyb-i gafletden çıkar baş `arsa-i âgâha ko
Nâmî-veş gör bî-karârı her taraf çevgân imiş

DER-HARF-İ SÂD

[50]

Mefâ`ilün Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Cenâb-ı Hakka Nakış-bendîdür tarîkat-ı hâs
Sebîl-i akreb ü âsân dimiş ehass-ı havâs

2 Devâm-ı zikr ü seher samt u cû` u `uzletdür
Bu rükn-i pence idenler vücûd-ı kalbi menâs

3 İrüp fezâ-yı şühûd-ı hakâyıka dem dem
Görür ki niçe imiş keşf-i `âlem-i ihlâs

4 Serây-ı marziyede nefsine virüp cilve
Dili hayâl-i sivâdan ider o demde halâs

5 Düşüp ziyâsına hurşîd-i vahdetüñ dâyim
Vücûd-ı zerre-i Nâmî gibi olur rakkâs

DER-HARF-İ ZÂD

[51]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Tînet-i âdem imiş eşyâ-yı `âlemden garaz
Sûret-i `irfân imiş îcâd-ı âdemden garaz

2 Nefs ü rûhuñ cezb-i ef`âline olmışdur nişân
Cây-ı Kârûn u makâm-ı İbn-i Meryemden garaz

3 Lutf u kahr âsârıdur birbirine zâhir olur
Hep sürûr-ı sûr u mihnet-zây-ı mâtemden garaz

4 Nûr-ı îmân u süveydâ-yı dil olmışdur meger
Ka`bede seng-i siyâh u âb-ı Zemzemden garaz

5 `Âlemüñ ikbâl ü idbârına Nâmî bakma gel
İmtihân-ı hâl-i dildür şâdî vü gamdan garaz

[52]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey dil itme halkuñ etvârına dahl ü i`tirâz
Hâsıl olur saña andan niçe dürlü inkıbâz

2 Seyr idüp ezhâr-ı reng-â-rengi sahn-ı bâğda
Ma`nîsi var mı diseñ niçün bu sürh ü ol beyâz

3 Ber-karâr olmaz huzûr-ı kalbi erbâb-ı dilüñ
Hâsıl olmayınca efkâr-ı sivâdan inkırâz

4 İmdi cehd eyle hadîs-i nakş-ı şûma virme yol
Zâyi` olur âb beste olsa mecrâ-yı hıyâz

5 Tarh-ı efkâr-ı sivâ kıl Nâmî kalbi zikre vir
Açıla zâtuñda tâ dergâh-ı Firdevsî-riyâz

DER-HARF-İ TÂ`
[53]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Rûy-ı sahrâ-yı `adem üzre konıldı bu bisât
İtmedi itmez de kimse bunda kesb-i inbisât

2 Hâlî olmaz ıztırâb-ı bîmden ehl-i `ubûr
Cisr-i bî-bünyâd-ı dehr üstinde olsa bir ribât

3 Rûz-ı ferdâ derd-mend eyler firâk-ı hasreti
Her kim olursa zen-i dünyâ ile germ ihtilât

4 Nice mümkin ehl-i dil dünyâda âsâyiş bula
Kîmyâdur yâhôd `Ankâ mislidür bir dem neşât

5 Nâmiyâ idrâk-i teklîf-i Hudâdur kıl hazer
Bu güzergâh-ı fenâda sûret-i nehc-i sırât

DER-HARF-İ ZÂ`
[54]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 N`ola erbâb-ı dil itmezse bu devr-i zamândan haz
Ne deñlü ide mazlûmân cefâ-yı bî-amândan haz

2 `Ubûr eylerken eşyâ her nazarda râh-ı idbâra
İder mi sâlik-i sâdık bu ikbâl-i cihândan haz

3 Ne mümkin zînet-i dâreyne dil-beste ola `ârif
Olur büksiste dil itmez safâ-yı în ü ândan haz

4 Hemân müştâk-ı bî-tâb-ı cemâl-i lâ-yezâlîdür
Tesellî gelmez itmez hûr u gılmân-ı cihândan haz

5 Olur erbâb-ı himmet cilve-gâh-ı bâkîye `âzim
Dil-i Nâmî gibi almaz bu fânî gülsitândan haz

DER-HARF-İ `AYN
[55]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nûr-ı Feyyâz eyleyince bî-cihetden iltimâ`
Hâsıl oldı cümle eşyâya zuhûr-ı ictimâ`

2 Pertev-i nûr üzre gûyâ zerrelerdür mümkinât
Gâh evce geh hazîze nev-be-nev eyler semâ`

3 Dâyimâ cünbişdedür ma`dûm olur mevcûd olur
Sırrını hîç kimse hâsıl itmemişdür ıttılâ`

4 Vâdî-i hayretde ser-gerdân u `âcizdür `ukûl
Seyr-i hikmetde firâset âdeme eyler vedâ`

5 Nâmî-âsâ gark-ı nûr iken bu zerrât-ı cihân
Feyz-i nûra yine hep dil-teşne olmış bî-nizâ`

[56]
Müstef`ilâtün Müstef`ilâtün
(Fa`lün Fe`ûlün Fa`lün Fe`ûlün)

1 Hurşîd-i vahdet her şeyde lâmi`
Bir vech ile yok zû`ına mâni`

2 Zerrât-ı bî-hadd itse hücûmı
Mestûr olur mı hîç nûr-ı şâyi`

3 Seyr-i sivâdur zâhir gözinde
Bâtında ammâ bir nûr-ı sâtı`

4 Hakdan irişür ehl-i sülûke
Her savtı olsa sıdk ile sâmi`

5 Nâmî-veş irür zevk-i şuhûda
Her kim sivâyı olursa râfi`

DER-HARF-İ GAYN
[57]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Ârif ol hubb-i sivâya hîç yandurma dimâğ
Zikr-i Hakk ile firâvân eyle dilde bir çerâğ

2 Rûşen olur pertevinden `âlem-i dil tâ kıyâm
Huld-i dîdâra çeker âhir saña virmez ferâğ

3 Seyr-i gülşen-zâr-ı vicdân-ı mahabbet kesb ider
Tâlibe lâzım degül geşt ü güzâr-ı bâğ u râg

4 Râh-ı târîk-i sivâda gidemez ehl-i sülûk
Dâyimâ fânûs-ı dilde yanmasa şem`-i sürâğ

5	Behre-dâr-ı zevk-i `irfân olmaga Nâmî-sıfat
	Sînesin itmek gerek sûz-ı mahabbet dâğ dâğ

DER-HARF-İ FÂ`
[58]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Merd iseñ dünyâya itme nakd-i enfâsı telef
	Hubb-i mâl ü câhı terk it bulmak isterseñ şeref

2	Her nefes zikr-i Hudâya kûşiş eyle dâyimâ
	Olasın tâ pey-rev-i âgâhî-i şâh-ı Necef

3	Göz yumup geçdi cihândan her biri bir hâl ile
	Bakmadılar zînet-i dünyâya merdân-ı selef

4	Himmet it meyl itme sen de zîver-i fânîye gel
	Ol gürûha pey-rev ol kim oldılar hayrü`l-halef

5	Cevher-i ezkârı ceyb-i sîneñe toldur bugün
	Yarın anda açıla tâ rûyuña huld-i tuhaf

6	Bunda a`mâlüñle genc-i `ömre derc itdüklerüñ
	Zâhir olur anda lâbüd lü`lü midür yâ hazef

7	Zikr-i Hakk ile lisân-ı kalbüñi gûyâ kılup
	Nâmî-âsâ eyle efkâr-ı sivâyı ber-taraf

[59]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	İdemez her dîde seyr-i «ıtta-i pâk-i Necef
	Gülşen-i hulddür zîrâ ravza-i hâk-i Necef

2	Bir dür-i yektâyı âgûşa sadef-âsâ çeküp
	Şevk ile leb-rîz olmış sîne-i çâk-i Necef

3	`Ayn-ı vuslatda gehî gâlib olup bîm-i firâk
	Hûn-ı dil akıtsa n`ola çeşm-i nem-nâk-i Necef

4	Vasfını ancak zebân-ı `ışkdur ta`bîr iden
	`Akl ile sencîde olmaz vasf-ı idrâk-i Necef

5	Cem` olınca hubb-i dilde sıdk u `adl ü hilm ü `ilm
	Himmet eyler Nâmî lâbüd şâh-ı bî-bâk-i Necef

DER-HARF-İ KÂF
[60]

Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çeşm-i `ibretle dilâ sun`-ı cihân-ârâya bak
N`eyledi rûy-ı zemîn ü safha-i dünyâya bak

2 Rûz u şeb âyîne-i çarha cilâ-bahş olmada
Mâh-ı `âlem-tâb ile mihr-i cihân-peymâya bak

3 "Keyfe yuhyi`l-arza ba`de mevtihâ" yı fikr idüp
Reng-i gûn-â-gûn ile zâhir olan eşyâya bak

4 `Âlemüñ feyz-i nesîmiyle bahârında bu dem
Zîr ü bâlâsında mevc uran yem-i hazrâya bak

5 Hâsılı mümkin degül ta`bîr-i zevk-i `âlemî
Şükr ile seyr eyle Nâmî kudret-i Mevlâya bak

[61]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Her derûn-ı sîneye sıgmaz dil-i şeydâ-yı `ışk
Her sadefde hâsıl olmaz lü`lü`-i yektâ-yı `ışk

2 Kendüye ma`şûk u `âşıkdan cenâheyn eylemiş
Kâf-ı kurbetden per açmış `âleme `Ankâ-yı `ışk

3 Nakş-ı gûn-â-gûn-ı emvâcın pey-â-pey itmede
Bir nefes turmaz hurûş [u] cûş ider deryâ-yı `ışk

4 Kendi hüsnin kendide eyler temâşâ kendisi
Kendinüñ Mecnûn-ı ser-gerdânıdur Leylâ-yı `ışk

5 Kûy-ı maksûda gubâr-ı cismi irmez Nâmî-veş
Niçe yıllar olmayan ser-geşte-i sahrâ-yı `ışk

[62]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Katresin `ummân idermiş cûşiş-i seylâb-ı `ışk
Zerresin insân idermiş mihr-i `âlem-tâb-ı `ışk

2 Bilmez idüm olmasam nat`-ı belâda cân-feşân
Küştesin ihyâ idermiş tîg-i âteş-tâb-ı `ışk

3 Var ise kân-ı dil-i bî-rengdür aña mahal
Her-dil-i kânda bulınmaz gevher-i nâ-yâb-ı `ışk

4 Şu`le-i şem`-i mahabbet tavfına sa`y eyleyüp
Cân u ser virmekdür[ür] ol şîve-i âdâb-ı `ışk

5 Gerçi Nâmî-veş mukîm-i künc-i hâkîdür velî
Ber-ter-i `arş-ı berîndür cilve-i âdâb-ı `ışk

[63]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çıkdı vahdet maşrıkından âfitâb-ı fazl-ı Hak
Pertevinden mevc uran zerrât-ı kesret-zâya bak

2 Burc-ı kudretden tulû` idince mihr-i vahdeti
Düşdi zerrât-ı cihân hep pertevine mâ-«alak

3 Pertev ammâ masdar-ı âyât-ı zât-ı lâ-yezâl
Zerre ammâ mazhar-ı evsâf-ı zâta mâ-sadak

4 Aslı birdür faslı birdür dest-i şâh-ı bâğda
Bir kitâb-ı hikmet-ârâdur okursañ her varak

5 `İlm-ı gaybı `ilm-i `aynı turmadın tefsîr ider
Gel debîr-istân-ı `irfândan alursañ bir sabak

6 Dem-be-dem câm-ı şuhûd-ı vahdeti nûş itmege
Basmak ister meclis-i rindâna merdâne ayak

7 Tab`-ı Nâmîden nice zâhir olurdı bu suhan
Mahz-ı lutf-ı `âtıfetden irmeseydi fazl-ı Hak

[64]
Müfte`ilün Fâ`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Bakmadı ârâyişe dîde-i bînâ-yı `ışk
Turmadı âlâyişe peyk-i sebük-pây-ı `ışk

2 Kat`-ı izâfât idüp tayy-ı zamân eyledi
İrdi ser-i menzile reh-rev-i sahrâ-yı `ışk

3 Kays-ı mahabbet dilâ deşt-i taleb-gird olur
Nâka-i kûşişdedür mahmil-i Leylâ-yı `ışk

4 Ten ki yem-i mahv ola dil sadef-i sahv olup
Ma`nî-i vuslat olur lü`lü`-i yektâ-yı `ışk

5 Nâmî gibi dem-be-dem levh-i dili sâde tut
Nakş ide tâ nev-be-nev hâce-i imlâ-yı `ışk

[65]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Degüldür ol şeh-i kevneyne tenhâ âb u gil müştak
Cemâl-i bâ-kemâline ezelden cân u dil müştak

2 Gürûh-ı enbiyâ vü evliyâ-âsâ çeker zahmet
Rızâ-cûy olan elbette olur mihnet-güsil müştak

3 Haber al “kable mûtû en-temûtû” dan gel ey `âşık
Visâl-i câvidânî ister iseñ öl diril müştak

4 Nigâh iden o yolda câh-ı cism ü câna `izzetde
İnanma bü`l-hevesdür ol şeh-i hüsne degil müştak

5 İrişe Nâmî-veş tâ sâye-i dâmân-ı dildâra
Yolında hâk-i pâ olmak gerekdür niçe yıl müştak

[66]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 Her bü`l-heves olur mı lutf-ı nigâha lâyık
Ol câmı nûş idenler mahşerde olmaz ayık

2 Her cânibe revende bilmez tarîk-i `ışkı
Meftûn-ı pîrezendür Ferhâd u Kays u Vâmık

3 `Işk u dilüñ misâlin görmek olur felekde
Âgûşa aldugınca hurşîdi subh-ı sâdık

4 Sûret-perest-i ahkâm fark içre kaldı hâlî
Cem` oldugın ne bilsün ma`şûk u `ışk u `âşık

5 İrür harîm-i vasla olur safâsı dâyim
Her dil ki Nâmî-âsâ terk eyleye `alâyık

DER-HARF-İ KÂF
[67]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Hâli elden koma hâl ister iseñ
Sâmit ol ma`nî-i kâl ister iseñ

2 Terk-i tecrîd-i sivâ kıl yüri var
Bu cihân tolusı mâl ister iseñ

3 Sâbit ol cây-ı `ubûdetde müdâm
İki `âlemde kemâl ister iseñ

4 Ref` idüp hükm-i gubâr-ı bedeni
Gözüñ[e] seyr-i cemâl ister iseñ

5 Nüsha-i âdeme bak dikkat ile
Nakş-ı dâreyne misâl ister iseñ

6 Varlıgı yoklıga tebdîl idegör
Ebedî zevk-i visâl ister iseñ

7 Gel vücûduñda olan kesreti gör
Nâmî-veş vahdete dâl ister iseñ

{68]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Yine feyz-i lutf-ı Hakdan neşve-yâb oldı felek
Meclis-ârâ-yı bahâra pür-şitâb oldı felek

2 Cûşa geldi bahr-ı hikmet emr-i Bârîle yine
Anda girdâb-ı hevâsı bir habâb oldı felek

3 Viricek tâb-ı tarâvet nâmiye her zerreye
Nûr-ı feyziyle o deñlü behre-yâb oldı felek

4 Pertev-i `aks-i şükûfeyle cihânı dir gören
Rûz u şeb güm oldı `ayn-ı mâh-tâb oldı felek

5 Şâhid-i fasl-ı bahâr idüp müzeyyen `âlemi
Şevk-i hüsninden o dem kim kâm-yâb oldı felek

6 Nakş-ı her-zerre o deñlü buldı ferr-i tâbişi
Dinse lâyıkdur leb-â-leb âfitâb oldı felek

7 Şâhid-i yektâyîdür her-berg ü sâz-ı bâğ u râg
Nâmî vahdet-nâme gûyâ bir kitâb oldı felek

[69]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Çünki bildük cümleye bâkî degül devr-i felek
Levh-i dilden imdi gel nakş-ı sivâyı eyle hak

2 Perde-i pindâruñ olmışdur vücûduñla cihân
Cümlede hâzır bilüp Hallâkuñı kıl ref`-i şek

3 `Ârif ol dil-beste-i âlâyiş-i kevn olma gel
Bezm-i kesretde şarâb-ı vahdeti `ışk ile çek

4 İhtiyâr-ı cüz` ü emr ü nehyi virmiş destine
Herkesüñ kadrine teklîf-i İlâhîdür mehek

5	Satvet-i Kahhârîde cünbişdedür tesbîh ile
	Cümle zerrât-ı cihân evc-i semâdan tâ semek

6	Gâfil olma sen de ey dil hâlüñi fikr eyleyüp
	Zikr-i Hakka her nefes cehd eyle bir dem turma tek

7	Tarh-ı efkâr-ı sivâ idüp dilüñde dem-be-dem
	Sâlik ol râh-ı hüdâya Nâmî "Allâhu ma`ak"

[70]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Evvelüñ bir katre âb u âhirüñ bir muşt hâk
	Sende kudret zâhir itdi bir niçe dem zât-ı pâk

2	Cismüñi âyîne kıldı bî-hulûl ü ittihâd
	Zâhir ü bâtın görindi sende `aks-i tâb-nâk

3	Gâfil olmazsañ o demlerde bilürsin nefsüñi
	Rabbüñi bilmiş olursın gayrı olmazsın helâk

4	Bilmedükce nefsüñi bilmez gidersin Rabbüñi
	Gafletüñ mikdârı âhir teng olur zîr-i magak

5	Gaflet ü âgâhî-i hak emr ü nehy âsârıdur
	İmdi âgâh olmaga sa`y it o demlerden ki tâk

6	Geçmesün `ömr-i `azîzüñ nefsüñi fehm eyleyüp
	Rabbüñi `ârif olınca gayrı yokdur vehm ü bâk

7	Sendedür Nâmî bu gaflet yohsa zerrât-ı cihân
	Cümle âgâh-ı muvahhaddur semekden tâ simâk

[71]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Ey dirîgâ kıymet-i `ömr-i cihânı bilmedük
	Her nefes bir genc-i dürr imiş nihânî bilmedük

2	Şâhid-i maksûdumuz âgûşumuzda leb-be-leb
	Dâyimâ vuslat imiş ol yâr-ı cânı bilmedük

3	Gerçi fânîdür kıyâs itdük vücûd-ı `âlemi
	Hîç vücûdı yog imiş ammâ biz anı bilmedük

4	Hep mezâhirde tecellî eyleyen bir nûr imiş
	Bilmedük hayfâ o nûr-ı câvidânı bilmedük

5 Sâye nûr u zerre mihr ü katre deryâ imiş âh
Nâmî-veş seyr itmedük geçdi zamânı bilmedük

[72]
Mef`ûlü Fâ`ilâtün Mef`ûlü Fâ`ilâtün
(Müstef`ilün Fe`ûlün Müstef`ilün Fe`ûlün)

1 `Uşşâka zevk-i `işret yâd-ı müdâm-ı nutkuñ
Müjde-resân-ı ülfet harf-i peyâm-ı nutkuñ

2 Bezm-i fenâda oldı mest-i sürûr-ı câvîd
Kimüñ ki gûş-ı hûşı nûş itdi câm-ı nutkuñ

3 Mürde-dilânı cânâ eylerse n`ola ihyâ
Gûyâ dem-i Mesîhâ zikr-i devâm-ı nutkuñ

4 Târîk-i zann-ı şübhe ref` oldı ehl-i dilden
Zâhir olınca mihr-i sıdk-ı kelâm-ı nutkuñ

5 Genc-i rızâyı buldı zevk ile kalbi toldı
Cân u dil ile oldı her kim ki râm-ı nutkuñ

6 Cürmin güdâz-ı küfr ü bid`at olur dem-â-dem
Rahşende berk-âsâ tîg-i niyâm-ı nutkuñ

7 Hâşâ ki Nâmî-i zâr ola derüñde mahrûm
İki cihânda irdi hep feyz-i `âm-ı nutkuñ

DER-HARF-İ LÂM
[73]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ehl-i `ışka bu cihân içre safâ mümkin degül
Bî-gamâna nitekim zevk-i belâ mümkin degül

2 Verziş-i `ışk ile irdi menzile erbâb-ı dil
`Işksuz kat`-ı izâfât-ı sivâ mümkin degül

3 Şevk-i `ışk oldı mahabbetde nihâyet mertebe
Şevksüz âyîne-i kalbe cilâ mümkin degül

4 `Âşıkı hubb-i ezeldür şehsüvâr-ı `ışk iden
Yohsa taklîd-i mahabbet zâhidâ mümkin degül

5 Dilde Nâmî zerre-i hubb-i sivâ mevcûd iken
Öyle bil kim pertev-i mihr-i Hudâ mümkin degül

[74]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Nakş-ı gaflet içre kalma `âlem-i `irfâna gel
Ey göñül `ibretle bak âyîne-i a`yâna gel

2 Hubb-i mâl ü câha püşt-i pâ urup biñ şevk ile
Sa`y idüp bezl-i vücûda bas kadem merdâne gel

3 Kendüñi kendüñde kendüñsüz temâşâ itmege
Bî-hodâne hânekâh-ı fakr-ı dervîşâna gel

4 Ol dür-i yektâ girür elbette dest-i himmete
Gavta-hâr ol dem-be-dem katreñdeki `ummâna gel

5 Mest-i câm-ı vahdet olmak kasd iderseñ zâhidâ
Düş fenâ meyhânesine meclis-i rindâna gel

6 Kesret-i eşyâya bakup anda zann itme vücûd
Añlayup küfr-i hakîkî sırrını îmâna gel

7 İster iseñ Nâmî-veş zevk-i mahabbetden eser
Bî-dilâne âsitân-ı hâce-i şâhâna gel

[75]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1 Ne `abâ ber-dûş-ı fakr ol ne kabâ-pûş-ı Cem ol
Bir bilinmez sûret içre pâdişâh-ı `âlem ol

2 Herkes ile imtizâc it zâhire virme vücûd
Rabt-ı kalb it zikre esrâr-ı Hudâya mahrem ol

3 Terk-i pindâr-ı vücûd eyle hisâl-i dîvi ko
Cürmüñi bil Hak rızâsın gözle cins-i âdem ol

4 Bakma ebnâ-yı zamânuñ cünbiş-i etvârına
Cümleyi Hakdan bilüp rindâne seyr it epsem ol

5 Tîr-i kasdı urmak isterseñ nişân-ı maksada
Kaddüñi dest-i niyâza vir kemân-âsâ ham ol

6 Cidd ü cehd it yâd-ı Hakla zinde eyle kalbüñi
Cümleden tecrîde sa`y ü himmet it `Îsî-dem ol

7 Nâmî-âsâ eyleyüp tarh-ı gubâr-ı mâsivâ
Âfitâb-ı vahdete bezl-i vücûd it şebnem ol

[76]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
1 İster iseñ herkese sermâye-bahş-ı devlet ol
Sâ`il-i ser-geşte-i dergâh-ı Rabbü`l-`izzet ol

2 Emr-i ma`rûf ile nehy-i münkeri fi`le getür
Cehd idüp Allâha kul Peygamberine ümmet ol

3 Zâyi` itme fikr-i hâli mâzî vü müstakbele
Her nefes zikr eyle Hakkı ehl-i kalb ü hâlet ol

4 Ser-fürû eylerse `âlem birbirine kâm içün
Sen merâmı Hakdan iste cümleye bî-minnet ol

5 Hayr u şerri germ ü serd-âsâdurur bu varlıguñ
Dem-be-dem sa`y eyle ir bir hayra pür-germiyyet ol

6 Fikr-i evzâ`-ı zamân ile mükedder eyleme
Vir cilâ levh-i dile zikr ile ehl-i safvet ol

7 Cümle ef`âl ü sıfâtı kudret-i Hakdan bilüp
Nâmî-âsâ bâde-nûş-ı bezm-i sırr-ı vahdet ol

[77]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Reşk-i cinân olursa n`ola mesken-i visâl
Oldı şüküfte rûy-ı dile gülşen-i visâl

2 Sad-secde-i niyâzuña dest-i talebdedür
Bâlâ-ter-i tasavvur olan dâmen-i visâl

3 Her gamzesi ki şu`le-i gam-sûz-ı va`dedür
Hakkâ ki berk-i sünbüledür hırmen-i visâl

4 Feyz-i hevâ-yı zülf-i vefâ ol kadar ki hep
Misk oldı hâk-i râh-ı der ü berzen-i visâl

5 Mûsî heves-rübâ-yı nigeh-kârı oldısa
Dildür hemîşe merdümek-i dîden-i visâl

6 `İllet-zidây-ı çeşm-i dil ü cân olur ebed
Bir nîm-harf-i müjde-i pîrâhen-i visâl

7 Nâmî o bezm-i ünse nedîm oldı kim ebed
Yokdur hirâs-ı hâtıra-i reh-zen-i visâl

[78]
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün

1 Minnet Hudâya irdi bahâr-ı dem-i vasıl
Huld-i meserret oldı fezâ-yı gam-ı vasıl

2 Olsam hemîşe nâsiye-fersâ cihân cihân
Olmaz sezâ-yı şükr-i sır-ı yek-dem-i vasıl

3 Oldı ebed şüküfte vü şâd-âb yek-sere
Gül-bâğ-ı üns içinde gül ü şebnem-i vasıl

4 Mest-i müdâm-ı bezm-i vefâ eyledüm dili
Çekdüm hayât neşve-i câm-ı Cem-i vasıl

5 Firdevs-i mahremiyyetüñ oldı mukîmi dil
Bîgâne idüm itdi beni hem-dem-i vasıl

6 Ta`bîr iderse zâ`ika-i hâl ider yine
Sıgmaz hurûf-ı nutka dem-i `âlem-i vasıl

7 Hep âşinâ-yı zevk ü sürûr-ı hemîşedür
Her kim olursa Nâmî gibi mahrem-i vasıl

]79]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 İlâhî nûr-ı vahdetle dil-i târîki rûşen kıl
Hayâl-i hüsn-i hestî-i vücûduñ ile gülşen kıl

2 Vücûd-ı bî-vücûd olmag ile mevcûd idüp yâ Rab
Zuhûr-ı hâlümi ma`nâ-yı Kur`ân ile ahsen kıl

3 İlâhî feyz-i havl u kuvvetüñden hissedâr idüp
`Ubûdiyyet rehinde reh-rev-i pîçîde-dâmen kıl

4 Dil-i dânâ-yı tevhîdi keremden eyleyüp ihsân
Nazar-gâhum temâşâ-yı hakâyıkla müzeyyen kıl

5 Gülistân-ı sıfât u huld-i `aks-i hüsn-i zâtuñda
Hezâr-âsâ dem-â-dem kârumı feryâd u şîven kıl

6 İlâhî kâr-ı tahsîl-i rızâña eyleyüp âlet
Hemîşe kabza-i tevfîküñi zâtuma mesken kıl

7 Harem-gâh-ı hüviyyetde mukîm idüp dili yâ Rab
Bu Nâmî nâ-tüvânı mazhar-ı kirdâr-ı Eymen kıl

[80]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Hudâyâ dâğ-ı `ışkuñla derûnı sahn-ı gülşen kıl
Hezâr-âsâ ser ü kâr-ı dili feryâd u şîven kıl

2	`Akîdem fassını nakş-ı nigîn-i Nakş-bendîden
Müşerref eyleyüp âsâr-ı rüşdüñle müberhen kıl

3	Habîbüñ meslekine kıl hidâyet zâhir ü bâtın
Dil-i nâçîz-i zâra huld-i tevhîdüñde me`men kıl

4	İlâhî dest-bûs-ı şâhid-i maksûda it lâyık
Der-i emrüñde kâ`im «idmete bir `abd-i bî-men kıl

5	Hemîşe zulmet-i zann-ı düyi mahv-i vücûd itsün
Çerâg-ı nûr-ı vahdetle dil-i Nâmîyi rûşen kıl

DER-HARF-İ MÎM
[81]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	O gül-bâğ-ı risâlet gonçe-i gûyâyadur meylüm
O bâğuñ nagme-perdâzı hezâr-âsâyadur meylüm

2	O servüñ ârzû-yı sâyesin eyler tezerv-i dil
Ne şâh-ı Sidreye ne cilve-i ra`nâyadur meylüm

3	Hem âgûş-ı tırâzı terk terk ü dâğ dâğ olmış
Mahabbet kâr-gâhından çıkan dîbâyadur meylüm

4	Gubâr-ı reh-güzârın çeşm-i cism ü câna toldursam
O yolda seyr ider bir dîde-i bînâyadur meylüm

5	Heves-peymâ-yı dünyâ olmada gitdükçe dil Nâmî
Çeküp anı hevâdan gûşe-i tenhâyadur meylüm

[82]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	O mahbûb-ı edîb-i hazret-i Mevlâdadur göñlüm
Çehârîn-yâr-ı pür-sıdk u safâ-pîrâdadur göñlüm

2	Cihân-ı dilde târîk-i sivâyı gark-ı nûr itdi
Cebîn burcındaki mihr-i zuhûr-ârâdadur göñlüm

3	Sivâ deryûzesine iltifât itmez bi-hamdi`llâh
Tavâf-ı kûçe-gâh-ı `âlem-i bâlâdadur göñlüm

4	O ser-mest-i mey-i câm-ı nigâham kim hemîşe ben
Ne feyz-i Kevser ü ne bâde-i hamrâdadur göñlüm

5	Be-hakk-ı Ahmed-i Muhtâr Nâmî zâhir ü bâtın
"Belî" bezmindeki ol câm-ı gam-fersâdadur göñlüm

[83]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Nagme-i bülbüli gülşende varup gûş itdüm
Câm-ı feyz-i gül-i yektâyı çeküp nûş itdüm

2 Seyr idüp zîr-i nikâb içre ruh-ı dildârı
Şevk ile nâle kılup bülbüli hâmûş itdüm

3 Gülşen-i hüsnini endîşe temâşâ idicek
Mâsivâ fikrini hâtırda ferâmûş itdüm

4 Her varak safhasına yazmış idi dest-i kader
Okuyup hâl-i cihânı dili pür-hûş itdüm

5 Hânemi lem`a-i hüsniyle idince pür-şevk
Kendimi câm-ı mey-i vasl ile serhoş itdüm

6 Dîde-i `ibrete her zerre görindi hurşîd
Katre deryâ idügin fehm idicek cûş itdüm

7 Şâhid-i hüsn-i hakîkatle buluşdum tenhâ
Nâmî-veş şevk-i mahabbetle der-âgûş itdüm

[84]
Müfte`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Hüsn-i rızâ ile kazâ istemem
Kaydı anuñ da ne belâ istemem

2 Ben degülem sûfî-i zâhir-nümâ
Nutka çıkar vird ü du`â istemem

3 Mansıb u mâlı bu fenânuñ fenâ
Ol ki olur cümle fenâ istemem

4 Pey-rev-i rind-i mey-i `ışk oldı dil
Hâhiş-i maksûd-ı sivâ istemem

5 Derd-i gam-ı `ışkına dermân yine
Derdi gerek gayrı devâ istemem

6 İtse cefâ yine tahammül virür
Lutf ise bes özge vefâ istemem

7 Nâmî-i mest-i mey-i `ışkam bu dem
Hubb-i sivâ saña baña istemem

[85]

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dil-i `ârif `aceb deryâ-yı bî-pâyân imiş bildüm
Leb-â-leb sâhil-i nutka dür-i `irfân imiş bildüm

2 Tavâf-ı ehl-i Ka`be cünbiş-i erbâb-ı büt-hâne
Cihân dârında `aks-i cilve-i cânân imiş bildüm

3 Bu kâh-ı köhnenüñ seyr eyledüm hep zîr ü bâlâsın
`İmâret kılmaga kâbil degül vîrân imiş bildüm

4 Mukayyed her biri bir kâra halkuñ nîk ü bedden hep
Cihân sermâye-i `ömr ile bir dükkân imiş bildüm

5 Tefâvüt yog imiş Nâmî gedâ vü mîr şânında
Hakîkat `âleminde cümlesi yek-sân imiş bildüm

[86]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Ey hoşâ vakt-i seher sâkî-i bezm-i i`tisâm
Lutf ide `âşıklara peymâne-i zikr-i devâm

2 Her nazar seyr ideler emvâc-ı bahr-ı vahdeti
Her nefes gûş ideler esrâr-ı gayb-ı hoş-peyâm

3 Neşve-dâr-ı câm-ı âgâhî olup subh u mesâ
Eyleye ser-mest-i medhûşâne tahsîl-i hırâm

4 Feyz-i kuvvet irişüp “lâ havle” den her dem aña
Pâk ide şirk-i hafîden dâmen-i kalbi tamâm

5 Bî-vücûdâne vücûd ile bekâ bi`llâhda
Bî-nihâye hâsıl ide nev-be-nev `âlî-makâm

6 Bî-hodâne gâhî vakt-i “lî-ma`a`llâh”a irüp
Kesb ide dem dem huzûr-ı dâyimîden i`tinâm

7 Gâhî cûş-ı bahr-i hikmet sâhil-i nutka gelüp
Der-kenâr-ı gûş ide lûlû-yi `irfânı müdâm

8 Ol ne devletdür ki ola vakt-i `ömri sâliküñ
Gâh mahv u gâh sahv [u] gâh hâl ü geh makâm

9 Aña kim mahz-ı `inâyet dest-gîr-i hâl ola
Nâmî-âsâ her dem olur kâm-yâb-ı müstedâm

DER-HARF-İ NÛN
[87]

Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün Müstef`ilün

1 Câm-ı lebüñden kanmasun mestâne göñlüm n`eylesün
Şem`-i ruhuñdan yanmasun pervâne göñlüm n`eylesün

2 Hep gayrınuñ vârestesi `ışkuñ gamınuñ hastesi
Zencîr-i zülfüñ bestesi dîvâne göñlüm n`eylesün

3 Dehrüñ metâ`ın almadı gûyâ ki kevne gelmedi
Hîç âşinâsı kalmadı bîgâne göñlüm n`eylesün

4 Bildi gamuñ dersi nedür ögrendi hep der-sînedür
Açıldı bir gencînedür vîrâne göñlüm n`eylesün

5 Nâmî yakup `ışk âteşin işletdi bagrında başın
Döndermesün mi göz yaşın `ummâne göñlüm n`eylesün

[88]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bir nefes besdür mürîde `ârif-i âgâhdan
Hisse-mend eyler anı seyr-i bekâ bi`llâhdan

2 Rütbe-i sıdkınca feyz irüp vücûd-ı sâlike
`Âlemi seyr itdürür tâ evc-i mihr ü mâhdan

3 Kâmet-i âdem elifdür hâ hüviyyetden nişân
Gâfil olma `âkil iseñ elf ü hâ`-i âhdan

4 Âh-ı hasret vasl-ı Hakka sâlike sermâyedür
Hâtırın âgâh ider ol cezbe-i nâgâhdan

5 Zikr-i Hakka kûşiş eyle dem-be-dem âgâh olup
Vâkıf-ı esrâr-ı hikmet olmaga dergâhdan

6 Şükr u istigfâr u tevhîde zübâbı mûnis it
Tâ ki mahrûm olmayasın şîve-i dil-hâhdan

7 Hem-reh-i müşfik saña tevfîk-i ahkâm-ı mübîn
Nâmî-veş ayrılma sa`y it bir nefes hem-râhdan

[89]
Müfte`ilün Fâ`ilün Müfte`ilün Fâ`ilün

1 Turfa reviş özge sır dâniş-i her-merd ü zen
Dâyire-i `aklınuñ hâricine hande-zen

2 Kanı o merdâne rev râh-ı şerî`at tutup
Terk ide hod-râlıgın geçmiş ola kendiden

3 Herkesüñ itsün nazar nakşına sîmâsına
Hîç birine beñzemez birisi aslâ neden

4 Dikkat ile yoklasañ her şeyüñ efrâdını
Birbirinüñ gayrı hep `aynı degül cins iken

5 İmdi kim esmâ`-i Hak mazharıdur zâtınuñ
Mazhar-ı esmâsıdur kevn ü mekân cümleten

6 Âyine gûyâ `adem `aks-i tecellî bugün
Hestî-i Hak görinür `ârife her zerreden

7 Nâmîye rûşen olan sırr-ı bedîhî budur
Nûr-ı Hudâ gösterür cilvesin âyîneden

[90]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Menzil-i maksûda irmez râhat-ı cân isteyen
Terk-i cân eyler bu yolda vasl-ı cânân isteyen

2 Derdi tahsîl eyler evvel ceng-i küfr ü dîni kor
Tâze tâze derd ider dermânı dermân isteyen

3 Kurtarur şirk-i hafîden derd olur dermân aña
Sırr-ı küfr ü dîni añlar nûr-ı îmân isteyen

4 Nemçegân itmekle çeşmi ref`-i hâşâk idemez
Eşkini seylâb ider âgûş-ı `ummân isteyen

5 Fikr-i mâl ü câh u cismi terk idüp âzâd olur
Sâyeden taşra çıkar hurşîd-i rahşân isteyen

6 Eşk-i hasret âh-ı derd-âlûdı zâd-ı râh ider
`Âlem-i fânîde `ayş-ı merd-i merdân isteyen

7 Tarh-ı efkâr-ı sivâya sa`y ider Nâmî-sıfat
İrişür bezm-i şuhûda zevk-i vicdân isteyen

[91]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bî-sütûna varmazın hâmûna minnet itmezin
Himmet-i Ferhâd ile Mecnûna minnet itmezin

2 Kâmrân-ı sadr-ı istignâ-yı horsendem bugün
Mâye-i ikbâl içün gerdûna minnet itmezin

3 Sa`d u nahs-ı gerdiş-i gerdûn müsâvîdür baña
Nahsa nefrîn sâ`at-i meymûna minnet itmezin

4 Nâle-i cân-sûzumı tahrîk ile şeb-tâ-seher
Eglenür dîvâne dil kânûna minnet itmezin

5 Nâmîyem girdi kilîd-i genc-i `irfân destüme
Ben zer-i ser-horde-i Kârûna minnet itmezin

[92]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Gel`e ey dil güzer kıl hubb-i gülden
Safâ itmez habîb âlûde-dilden

2 Cilâ vir mühre-i tevhîd-i Hakla
Küdûretdür heves gider göñülden

3 Şarâb-ı `ışkı çek zâhirde kalma
Hakîkat sırrın añla câm-ı mülden

4 Ecel bir cisr-i cebrîdür fenâda
Geçerler `âkıbet herkes o pülden

5 Hevâ-yı hubb-i câvîde heves kıl
Gider Nâmî sivâ meylini dilden

[93]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1 Sâkiyâ câm-ı hased-kerde-i Kevserden sun
Sâğar-ı ta`ne-zen-i mihr-i münevverden sun

2 Mest-i hüşyâr-ı safâ kıl dil-i gam-nâkümüzi
Lutf idüp neşve-i câm-ı ebed-ahterden sun

3 Hande-zâr it lebüñi şîve-i nükteyle yine
Dil-i pür-germ-i sürâğa o mey-i terden sun

4 Yine reftâr-ı tarab-hîzüñe vir şevk-i hırâm
O letâfet-kef-i gül-şâh-ı semen-berden sun

5 Rûy-ı pür-nûr-ı teveccühle dil-i şeb-zârı
Reşk-i hurşîd iden şu`le-i sâgardan sun

6 Câvidânî-i safâ-yı dil-i bîmâra meded
Câm-ı gül-bûse-i dâmân-ı peyamberden sun

7 Gamze âmâde idüp bezm-i ümîd-i vasla
Nâmîye câm-ı nigâh-ı tarab-âverden sun

DER-HARF-İ VÂV

[94]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Sanmañuz ola berây-ı şüst ü şû âb-ı vuzû
Kesb-i nûrâniyyet eyler anda erbâb-ı vuzû

2 Reşk-i hurşîd oldugın eyler temâşâ kendide
Kim şeb-i rıhlet tulû` itdükde mehtâb-ı vuzû

3 Dest-i her-sûdâ-ger-i mülk-i vücûda girmedi
Cins-i fâhirdür katı kâlâ-yı nâ-yâb-ı vuzû

4 Bâtını fikr-i günehden zâhiri ihdâsdan
Câmesin pâk eylemekdür soñra esbâb-ı vuzû

5 Vech-i şer` üzre idince Nâmî tertîb-i silâh
Ceng-i hayl-i nefse gâlib olur ashâb-ı vuzû

[95]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Haslet-i hoşdur tahâret dâyimâ kıl şüst ü şû
Ol niyâz içre hemîşe hem namâza yüzi yu

2 Hak didi savmuñ benüm nefsüñe mi`râcuñ namâz
Gâfil olma rezm-i vesvâsa silâhuñdur vuzû

3 Var iken sermâye-i sıhhat elüñde dem-be-dem
Olagör sûdâ-ger-i cins-i silâh ihmâli ko

4 Bakma gel âlâyiş-i dünyâ-yı dûna ey göñül
Sâlik-i hüşyâra fânî görinür bu reng ü bû

5 Fursatı fevt itme sen de sâlik-i hüşyâr olup
Cümle ef`âlüñde emr-i Hakkı eyle cüst ü cû

6 Zerrece yok fâ`ide `ibretle baksañ kimseden
Sûret-i mahşerdür `âlem "nefsî nefsî" dir kamu

7 İ`timâd-ı gayrı ko gözle rızâ-yı Rabbüñi
Nâmiyâ derdüñe dermân yokdur illâ zikr-i Hû

DER-HARF-İ HÂ`
[96]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Dilâ hubb-i Hudâya cehd idüp terk-i sivâ eyle
O yolda hâk-i râh ol iki `âlemde safâ eyle

2 Getürme hâtıra fikr-i sivâyı zerre mikdârı
Fenâdur `âkıbet anı ko tahsîl-i rızâ eyle

3 Sürüp hâk-i niyâza rûy-ı zell ü `aczüñi her dem
`Alâyıkdan halâsa kalbüñi turma hevâ eyle

4 Egerçi sâlik-i râh-ı hüdâdan ba`zılar dimiş
Vücûduñı reh-i Hakda fenâ-ender-fenâ eyle

5 Velî var mı vücûduñ kim fenâya idesin himmet
Ne fânîsin ne bâkîsin yüri zu`mı hebâ eyle

6 Vücûdum didügüñ pindâr-ı mahz u zann-ı fâsiddür
Hemân hîç şey degülsin `aks-i esmâsın nevâ eyle

7 Tefekkürden `ibâret şekl-i vehmîsin gel ey Nâmî
`Adem âyînesinde seyr-i `aks-i ıstıfâ eyle

[97]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Magz-ı âsâr-ı sıfâtı nûr-ı zâtıdur yine
Görinen hep vahdet-i zât u sıfâtıdur yine

2 Bâ`is iken kevn-i eşyâ-yı cihâna hilkati
Heykel-i âdem misâl-i kâ`inâtıdur yine

3 Ehl-i îmânuñ hakîkatde perestiş kıldugı
Ehl-i şirküñ ma`nî-i Lât u Menâtıdur yine

4 Mümkinâta gerçi hükm-i lutf u kahrı cârîdür
Kahrı da ma`nîde ammâ iltifâtıdur yine

5 Nâmî-veş gark-âb-ı zehr-i gamda olsa ehl-i dil
Dem-be-dem nûş itdügi âb-ı hayâtıdur yine

[98]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Rûşen olmazdı cihân tâb-ı cemâlüñ olmasa
Kim bakardı `âleme hüsn-i hayâlüñ olmasa

2 Bunca dil sahrâ-penâh-ı lutf ile_itmezdi gulüv
Ârzû-mend-i kerem-pâş-ı makâlüñ olmasa

3 Lâne-sâz olmazdı nahl-i cisme murg-i cân u dil
Hûşe-çîn-i hırmen-i birr ü nevâlüñ olmasa

4 Âşinâ-yı her-zebân olmazdı nutk-ı midhatüñ
Her göñülde pertev-i mihr-i kemâlüñ olmasa

5 Âteş urmazdı dil-i pervâne-i hurşîde çarh
Zevk-yâb-ı sûziş-i âteş-celâlüñ olmasa

6 Rû-nümâ olmazdı her şey nev-be-nev âfâkda
Cümlede âsâr-ı hükm-i bî-zevâlüñ olmasa

7 Nûş-ı kâm olmazdı şi`r-i Nâmî-i şîrîn-suhan
Mâye-dâr-ı lezzet-i va`d-i visâlüñ olmasa

[99]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 Sülûki seyr-i fi`llâha iren gelsün bu dergâha
Makâm-ı “lî-ma`a`llâh”a varan gelsün bu dergâha

2 Gice gündüz kılup zârı göñülden sürüp agyârı
Cemâl-i cins-i envârı gören gelsün bu dergâha

3 Görem diyen bugün yarın kosun meydâna hep varın
`Alâyık bend-i zünnârın kıran gelsün bu dergâha

4 Açukdur vech-i Rahmânî kanı gözler göre anı
Bu yolda baş ile cânı viren gelsün bu dergâha

5 İrişüp bezm-i `irfâna olup hüşyâr-ı mestâne
Bu Nâmî-veş fakîrâne turan gelsün bu dergâha

[100]
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

1 Cilve-i mümkinâtı seyr eyle
Zînet-i şeş-cihâtı seyr eyle

2 Bu nukûş u suver degül hâlî
Anda sırr-ı sıfâtı seyr eyle

3 Hüsn-i hûbâna `ibret ile bakup
`Aks-i dîdâr-ı zâtı seyr eyle

4 Dili pâk it cilâ-yı âyîne-veş
Sûret-i kâ`inâtı seyr eyle

5	Zulümât-ı bedende Nâmî-veş
	`Ayn-ı âb-ı hayâtı seyr eyle

[101]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1	İlâhî tevbe her kâr-ı `anîde
	Muvaffak eyle ahlâk-ı hamîde

2	Hafîde oldugın bildür celînüñ
	Celî sırrın koma yâ Rab hafîde

3	Görindi ibtidâda şer`-i Ahmed
	Ebûbekr ü `Ömer `Osmân `Alîde

4	Bi-hamdi`llâh olınca rûz-ı mahşer
	Pey-â-pey zâhir olur her velîde

5	O şer`a âlet it Nâmîyi yâ Rab
	Ola seyr-i hafîde hem celîde

[102]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1	Hudânuñ lutfına el-hamdü li`llâh
	Nitekim kahrına el-hükmü li`llâh

2	Degülseñ emr-i ma`rûf ile `âmil
	Kemâl-i ma`siyet estagfiru`llâh

3	Ne mümkin ola şükr-i yek-ser-i mû
	Vücûduñ olsa da eş-şükrü li`llâh

4	Tola ihsânuñ ile `âlem-i cân
	Dir iseñ dâyimâ el-birrü li`llâh

5	Lisân-ı hâl ile her zerre Nâmî
	Saña dir vahde olur iseñ âgâh

DER-HARF-İ LÂM-ELİF
[103]
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün

1	Saña ey dil heves-i zevk-i kenârî ne belâ
	Sâde tut levhüñi efkâr-ı nigârî ne belâ

2	Hâne-i `ömr-i dü-rûz içre husûl-i emele
	İntizâr-ı reviş-i leyl ü nehârî ne belâ

3 Şâh-ı gülzâr-ı safâdan gül-i maksûd alsañ
Gam-ı pejmürdegî vü ta`ne-i hârî ne belâ

4 Efser-i ser ola ger bâl-i Hümâ-yı devlet
Elem-i reft ü temennâ-yı karârî ne belâ

5 Zer-nigâr-ı Cem-i ikbâli tutalum çekdük
Rûz-ı ferdâda anuñ renc-i humârı ne belâ

6 Şâhid-i bezm-i mecâza yüri `arz itme niyâz
Nûş-ı câm-ı lebi yâ redd-i düçârî ne belâ

7 Eyleme Nâmî nesîm-i taleb ile tahrîk
Cünbiş-i berg-i leb-i nâz-ı kibârî ne belâ

DER-HARF-İ YÂ
[104]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Bir zerrede biñ mihr-i dırahşân görindi
Her katrede biñ lücce-i `ummân görindi

2 Ben sanur idüm `âlemi bîhûde nümâyiş
Âyîne imiş cilve-i cânân görindi

3 Gül-gonçe-sıfat sahn-ı mahabbetde hemîşe
Yed ber niçe biñ çâk-i girîbân görindi

4 Her cânibe bakdum meh-i envârla leb-â-leb
`Âşıklara sermâye-i ihsân görindi

5 Kesretle görürseñ dil-i Nâmîyi yamandur
Vahdetle bakuñ cevher-i îmân görindi

[105]
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün

1 Kalbümde benüm cilve ider berk-i tecellî
Oldıysa n`ola cümle tenüm gark-ı tecellî

2 Hep şu`leleri gülbün-i şâd-âb-ı bekâdur
Ol sînede kim vâki` ola hark-ı tecellî

3 Her katrede bir bahr-ı hakîkat görürin ben
Her zerrede bir rûşenî-i şark-ı tecellî

4 Cem` itmeyicek ahsen-i ahlâkı vücûda
Pertev mi salur cân u dile fark-ı tecellî

5	Nâmî gibi dûzah-küş olur dûd-ı derûnı
	Ol ceyb-i bedende ki olur hark-ı tecellî

[106]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1	Bezm-i `ışkuñ şevk ile devr itdi çün pervânesi
	`Âlem-i Lâhûta irdi na`re-i mestânesi

2	Bulmak ise genc-i maksûdı murâduñ zâhidâ
	Gâfil olma sîne-i `uşşâkdur vîrânesi

3	Ehl-i derde çâre-sâz olmaz Mesîhâ gelse de
	Var ise dermân yine derd-i gam-ı cânânesi

4	Tâb-ı ruhsârına irdükçe vücûdın mahv ider
	Şem`-i bezm-i vahdetüñ devr idemez pervânesi

5	İstemez cennet temâşâ-yı hayâl-i hüsn ider
	`Âşıkuñ Firdevsidür peygûle-i kâşânesi

6	`Âlemi feryâd-ı nûş-â-nûşa basdursa n`ola
	Tolıdur sahbâ-yı hâletle göñül meyhânesi

7	Na`re-i yâhû-yı mestân-ı harâbât ireli
	Nâmînüñ gûşına girmez vâ`izüñ efsânesi

[107]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1	Bu `işret-gâh-ı hâkîde İlâhî idüp ihsânı
	Hemîşe mest-i câm-ı şevk-i `ışkuñ kıl dil ü cânı

2	Hevâdâr olmadum bir dem rızâña hep geçen `ömrüñ
	Heves-kâr-ı hevâ olmakla geçdi âh her ânı

3	Habîbüñ hürmetiyçün vir `inâyet nefs-i bed-kâra
	`Ubûdiyyetde dâyim olmak üzre kâyim it anı

4	Hulûs-ı kalb ile zikre huzûr-ı sıdk ile fikre
	Kemâl-i `acz ile şükre muvaffak eyle iz`ânı

5	Pür it yâ Rab mezâkum zevk-i âsâr-ı `inâyetden
	Rızâñ üzre masûn eyle baña güldürme şeytânı

6	Dimâgum lezzet-i tevhîd-i sırfa cûş-gâh olsun
	Safâ kesb eylesün dil cümleden rûhânî cismânî

7 Vücûdum yog iken var eyledüñ yâ Rabbî lutfuñdan
Enîs ü mûnisüm eyle ebed îmân u Kur`ânı

8 Beni kudretle bir katre menîden eyleyüp nâtık
İdersin `âlem `âlem lutf u ihsân-ı firâvânî

9 Dil-i Nâmî gibi hep mest-i câm-ı cürm iken yâ Rab
Ser-i mahz-ı `inâyetden virürsin zevk-i rûhânî

[108]
Mef`ûlü Mefâ`îlün Mef`ûlü Mefâ`îlün

1 Yâ Rabbî refîk eyle tevfîke dil-i zârı
Hâsiyyet-i zâtum kıl her ahsen-i kirdârı

2 Tâ sohbet-i nutkumda her-gûş-ı şinev-beste
Âgûşa çeke bir bir hep şâhid-i güftârı

3 Ol çeşm-i nigeh-şûhı bînâ-yı vücûd it kim
Meftûn ide her tarfı biñ şîve-i `ayyârı

4 Sermâye-i rüşdüñ vir tıfl-i dili mümtâz it
Sûdâ-ger-i pîr olsun kâlâ-yı nigû-kârî

5 Safvetle cilâ-bahş ol mir`ât-ı dile yâ Rab
Bî-nâm u nişân olsun jeng-âver-i inkârı

6 Hem şâhid-i `ışkuñla bâtında hem-âgûş it
Hem-zânû-yı zâhir kıl yârân-ı vefâdârı

7 Fazluñla hidâyet vir şâd-âb-ı ebed eyle
Dest-i dil-i Nâmîde gül-deste-i ezkârı

[109]
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 Bezm-i `irfânuñda yâ Rab neşve-dâr it göñlümi
Câm-ı tevhîdüñle mest-i hûşyâr it göñlümi

2 Yâd-ı `isyâna hidâyet vir ferâmûş itmesün
Lutf-ı tevfîküñle dâyim şerm-sâr it göñlümi

3 Hayret-ârâm olmasun fikr-i sivâda bir nefes
Şevk-i `ışkuñ vir İlâhî bî-karâr it göñlümi

4 Dest-i telvîne girîbân-ı dili bîgâne kıl
Mesned-i temkînde sâhib-vakâr it göñlümi

5 Reh-güzâr-ı `âfiyetde eyle tevfîküñ refîk

Her kadem cürm ü hatâya tevbekâr it göñlümi

6 Feyz-bahş olsun hevâ-yı rahmetüñ yâ Rabbenâ
Gülşen-i ma`nî açılsun hande-zâr it göñlümi

7 Nagme-i tevhîd-i zâtuñla dil-i Nâmî-sıfat
Ravza-i zikr-i şerîfüñde hezâr it göñlümi

[110]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün

1 O kim hâtırda vasl-ı `âlem-ârâyı hayâl itdi
Düşündi yok yere fikr-i muhâl-ender-muhâl itdi

2 Evâmirde vücûdın mahv idüp bî-hôd olan diller
Olup insân-ı kâmil `ömri tahsîl-i me`âl itdi

3 Degüldi cân u dil hâl-i ezelde gayrıya vâkıf
Bu nüzhet-gâha geldi seyr-i âsâr-ı kemâl itdi

4 Cihân-ı cism ü cândan bî-şu`ûr olan dil-i `ârif
Tecellî nûrına irdi temâşâ-yı cemâl itdi

5 Bi-hamdi`llâh irüp halvet-serây-ı bikr-i ma`nâya
Dil-i Nâmî safâ-yı neşve-i bezm-i visâl itdi

TARZ-I İLÂHÎ
[1]
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
I
Ümîdüm var İlâhî rahmetüñden
Gider dilden sivâ serden hevâyı
Tehî gitmez gelenler hazretüñden
Gider dilden sivâ serden hevâyı
II
Zebûn itdi beni bu nefs ü şeytân
Dirîgâ hayf eger olmazsa dermân
Meded senden meded ey yüce Sübhân
Gider dilden sivâ serden hevâyı
III
Şerîküñ yok nazîrüñ yok Ahadsın
Kadîm-i lem-yezel Hayy u Ebedsin
Münezzehsin tasavvurdan Samedsin
Gider dilden sivâ serden hevâyı
IV
Giriftâr it dili yâ Rab hevâña
Muvaffak eyle etvâr-ı rızâña
Anı vir kim gerekdür saña baña
Gider dilden sivâ serden hevâyı

V
Hemîşe zikrümi şükr-i ni`am kıl
Koma benlikde varlıkda `adem kıl
Bu Nâmî `âcize lutf it kerem kıl
Gider dilden sivâ serden hevâyı

[2]
İLÂHÎ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
I
Dahı geçmez misin hubb-ı sivâdan
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî
Utanmaz mısın ey `âsî Hudâdan
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî
II
Kemâle irmege turmaz iversin
Ya niçün mâyil-i hüsn-i suversin
Bu zu`m ile yine Hakkı seversin
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî
III
Dem-â-dem geçmede `ömr-i `azîzüñ
Dahı yok hakkı bâtıldan temîzüñ
Niçe bir emr-i Bârîden girîzüñ
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî
IV
Bu dünyâya nedür gelmekde ma`nâ
Sivâ içün degüldür halk-ı eşyâ
`İbâdet kılmaga olduñ hüveydâ
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî
V
Gel`e ey nefs-i Nâmî câhil olma
Utan Hakdan ko gayra mâyil olma
Saña senden yakîndür gâfil olma
Gel insâfa gel ey nefs-i hevâyî

[3]
İLÂHÎ
Müstef`ilün Müstef`ilün
I
Nezdîk olur ma`bûdına
Şeb-zinde-dârân-ı seher
İrür göñül maksûdına
Şeb-zinde-dârân-ı seher
II
Tesbîhini alur ele
Tefrîhini virür dile
Her dem irür bir menzile
Şeb-zinde-dârân-ı seher
III

Kalbini zikre sevk ider
Tenhâ başına zevk ider
Dil hânesin pür-şevk ider
Şeb-zinde-dârân-ı seher
IV
Rûy-ı dil-ârâsın görür
`Arz-ı niyâz eyler turur
Sanmañ huzûr eyler uyur
Şeb-zinde-dârân-ı seher
V
Gâh âh ider gâh iñiler
Giryân ider yaşın siler
Mahbûbına irmek diler
Şeb-zinde-dârân-ı seher
VI
Fikr-i sivâyı terk ider
Hayret kuşagın berk ider
Basmaz ayak yola gider
Şeb-zinde-dârân-ı seher
VII
Nâmî koyup dünyâsını
Yâd eylemez `ukbâsını
Zâkir olur Mevlâsını
Şeb-zinde-dârân-ı seher

[4]
İLÂHÎ-İ NÂDÎDE
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
I
Yâ İlâhî mahz-ı lutfuñ kıl `atâ
Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it
II
Kuhl-i hevl ü kuvvetüñ virsün cilâ
Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it
III
Bilmedük genc-i İlâhî nicedür
Şems-i vahdet subh-gâhî nicedür
Göster eşyâyı ke-mâ-hî nicedür
Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it
IV
“Küntü kenz”üñ sırrını eyle `ayân
Birligüñe kalmasun dilde gümân
Bakmasun gayra seni görsün hemân

Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it
V
Zehr-i `isyân görinür nefse `asel
Emr-i tâ`at oldı gitdükçe kesel
İrmedin ser-vaktüme yâ Rab ecel
Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it
VI
Nâmî-i zâram `alîl-i nefs-i bed
Fazluña yokdur İlâhî hadd ü `ad
Nûr-bahş ol mahz-ı cûduñdan meded
Çeşm-i nâ-bînâ-yı kalbi rûşen it
Hâne-i dilden riyâz-ı vahdete
Ya`nî cûduñdan İlâhî revzen it

[1]
MESNEVÎ-İ MÜNÂCÂT
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 İlâhî ism-i zâtuñ `izzetiyçün
Hem esmâ vü sıfâtuñ hürmetiyçün

2 Be-hakk ism-i `Afüvv ü nâm-ı Settâr
Be-hakk-ı rahmet ü Rahmân u GGGaffâr

3 Be-hakk-ı pertev-i nûr-ı Muhammed
Be-hakk-ı ma`nî-i Mahmûd u Ahmed

4 Be-hakk-ı `ışk u ma`şûkî vü `âşık
Be-hakk-ı sıdk u Sıddîkî vü sâdık

5 Be-hakk-ı `adl-i Fârûk-ı hirâsân
Be-hakk-ı hilm ü teslîmî-i `Osmân

6 Be-hakk-ı Hayder-i lutf u mürüvvet
Be-hakk-ı nûr-ı çeşmân-ı fütüvvet

7 Be-hakk-ı cümle-i ashâb u âli
Be-hakk-ı reh-revân-ı râh-ı `âlî

8 Cemî`-i enbiyânuñ hürmetiyçün
Gürûh-ı evliyânuñ `izzetiyçün

9 Rızâñ üzre olan sâdıklar içün
Visâlüñ tâlibi `âşıklar içün

10 Cemâlüñ seyr iden bînâlar içün
Kemâlüñ vâsıfı gûyâlar içün

11 Münevver kıl dil-i nûrânî aslı
Aña vir `âlem-i hakkânî vaslı

12 Safâ-yı hâl ile zevk ü sürûrı
Kemâl-i sıdk ile şevk ü huzûrı

13 Müyesser kıl baña lutf it İlâhî
Ki sensin cümle halkuñ dest-gâhı

14 Münâsib kıl ma`âş emrin ma`âda
Muvaffak kıl reh-i rüşd ü sedâda

15 Sırât-ı emrüñe eyle hidâyet
Nitekim bâkîdür bu fânî sıhhat

16 Zebânum virdini kıl Allâh Allâh
Cemî`-i zenbüme estagfiru`llâh

17 Ebed kıl tevbe vü tevfîk-i zikrüñ
Salâh-ı hâl-i `ömr ü fikr ü şükrüñ

18 Esîr-i nefs-i bed-kârem halâs it
Refîk-i reh-revân-ı râh-ı hâs it

19 Günâhum iki `âlemden ziyâde
Beni bu nefs-i şûm itdi fütâde

20 İlâhî `âciz oldum dest-gîr ol
Yine der-kâr-ı ihsân-ı esîr ol

21 Günâhum sûzını `afvuñla mahv it
`Afüvsin fazluñ izhâr eyle `afv it

22 Peşîmân it kamu itdüklerüme
Hevâya sa`y idüp gitdüklerüme

23 Baña rahm eyle gâyet müstemendim
Rızâñ üzre beni hıfz it efendim

24 O Nâmî-i günehkârem İlâhum
Derüñden gayrı yokdur hîç penâhum

25 Hemîşe `âsîyem bir rû-siyâhem
`Aceb ser-mest-i sahbâ-yı günâhem

26 İdersem cürmi dûzah deñlü yâ Rab
Anı bir zerre rahmet mahv ider hep

27 Kılursam kudretüm mikdârı tâ`at
Yine sensin viren kudret itâ`at

28 Ne deñlü eylesem cür`et hatâya
Ola hâşâ ki ol mâni` `atâya

29 Egerçi bî-hirâs-ı mekr ü keydem
Velî `afvuñ içün `ayn-ı ümîdem

30 Hemîşe cürm-i `isyâna müciddem
Kapuñdan zerreye nâ-müsta`iddem

31 Hidâyet eyledüñ `isyânı bildüm
Ümîd-i `afv ile dergâha geldüm

32 Kemâl-i lutfuñ isbât eyle yâ Rab
Kabûl-i `arz-ı hâcât eyle yâ Rab

[2]
MESNEVÎ
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün

1 `Ömrümüñ kadrini hayfâ bilmedüm
Zâyi` oldı gitdi hûşa gelmedüm

2 Âh kim gitdi şebâb irdi meşîb
Âh kim kaldı maraz gitdi tabîb

3 Yâ İlâhî mahz-ı lutfuñdan baña
Derd-i `isyânı gider virgil şifâ

4 Bir zamân kullıkda kâyim kıl beni
Yoluña idem fedâ cân u teni

5 `Işkuñı sermâye eyle cânuma
Hâfız olam dînüme îmânuma

6 Dest-gîr ol hâkden kaldur beni
Bahr-ı şevk-i `ışkuña taldur beni

7 Katre-i nâçîzüñi deryâya sal
Zerredür Nâmî mihirden sâye sal

[1]
KIT`A-İ RA`NÂ
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün

Olmayaydı vücûd-ı pür-cûdı
Zâhir olmazdı `âlem ü âdem
Turfa budur olaydı bir dem `ayân
`Adem olurdı âdem ü `âlem

[2]
KIT`A
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün
Sûz-ı güneh-i Nâmî şerâr olsa figende
Mahv eyleye erbâb-ı günâh ile cahîmi
`Arz eylese gül-hand-i ümîdin kereminden
Sîr-âb-ı safâ eyleye etbâ`-ı na`îmi
[3]
KIT`A
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
Tuhaf-ı lutfı kadar havf u niyâz isterse
Hazret-i Vâhib-i âmâl-i milel `azze ve cell
Şâhid-i dîn gibi halvet-gede-i zâhirde
Ol didi lutf-ı celâliyle cemâlüme mahall
[4]
KIT`A
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
Minnet Allâha feyz-i nûrından
Cismümüz oldı gün gibi rûşen
Mahv idüp zulmet-i men ü mâyı
Pür-ziyâ kıldı nûr-ı hestîden
[5]
KIT`A
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
Fazl u ihsânuñ ile eyle hidâyet yâ Rab
Eser-i hâme-i ma`nîmi musaffâ eyle
Feyz-yâb-ı keremüñ ola hemîşe Nâmî
Tab`-ı endîşe-verin hâmil-i ma`nâ eyle
[6]
GUSL VE VUZÛDA OKUMAK İÇÜN
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
Âb-ı lutfuñla gusl idüp yâ Rab
Tâhir itdüm bu cismümi zâhir
Kalbümi çirk-i mâsivâdan da
Mâ`-i feyzüñle eylegil tâhir
[7]
MÜNÂCÂT-I SALAVÂT
Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
Bu dil-i mürdeme mahz-ı keremüñden yâ Rab
Zikr ü fikrüñ ile vir feyz-i hayât-ı ebedî
Birligüñ hakkı niyâzın bu za`îfüñ lutf it
Cümlenüñ fâyizisin yâ Ahad u yâ Samedî
[8]
MUKATTA`ÂT-I NİYÂZ-MENDÎ

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî kilk-i hâkîn-i vücûdı dest-i cûduñda
Zamîr-i `ayn u gayb inşâsını tahrîre kâyim kıl
Hemîşe reh-revî-i isr-i ahlâk-ı habîbüñde
Muvaffak olmada bu Ahmed-i Nâmîyi dâyim kıl
[9]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî Nâmî-i güstâh-ı bed-kâr u güneh-cûdan
`İnâyet kıl gider fikr-i hilâf-ı emr-i fermânuñ
O zâtuñ hakkı kim hakkındadur "levlâke levlâke"
O şâhuñ hakkı kim şânındadur hatm-i rusül anuñ
[10]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
Be-hakk-ı Ahmed-i Muhtâr Nâmî-i rızâ-cûyı
İlâhî rahş-ı tevfîk-i hidâyet şehsüvârı kıl
Ser-i idrâkine tâc-ı firâsetle virüp `izzet
Serîr-i mahz-ı lutfuñ kâmrân-ı tâc-dârı kıl
[11]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî Nâmî-âsâ mücrim-i jeng-âver-i cevher
Ümîd-i safvetüñle dergehüñde oldı çün kâyim
Virüp saykal cilâ-yı `afv-ı ihsânuñ anı itsün
Vücûd-ı zâhir ü bâtında pür-nûr-ı hüdâ dâyim
[12]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî âsitân-ı `adlüñe Nâmî-i mücrim-dil
Egerçi havf-ı tertîb-i cezâ ile gelür rüsvâ
Velî me`mûr olup gencûr-ı `afvuñ genc-i rahmetden
İder müstagrak-ı îsâr-ı ihsân anı ser-tâ-pâ
[13]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî Nâmî-i sîr-âb-ı cürm ü nâ-sezâ-`afvı
Eger tefvîz iderseñ `adlüñe olur mükedderden
Olursa mazhar-ı lutfuñ ider kesb ol kadar nûrı
K`olur her zerresinüñ zerresi mihr-i münevverden
[14]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
Benem ol `âsî-i genc-i `atâ mahmûr u pür-ümmîd
İlâhî bezm-i lutfuñdan irişdür neşve-i câmı
Cezâ-yı cürmümi âteş-celâl-i `afv ile mahv it
Cemâl-i sırf ile pür-nakş-ı hüsn olsun dil-i Nâmî
[15]
LEHÛ

Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî Nâmî-i `âciz durur pür-jeng-i âyîne
Niçe yıldur der-i ümmîd-i lutfuñ üzredür kâyim
Ne var `afvuñ celâ-yı `âlem-ârâ virse ser-tâ-pâ
Anı nâ-kâbil-i jeng itse alsa hıfzına dâyim
[16]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
Bu güstâh Ahmed-i Nâmî vücûdın mahz-ı cûduñdan
Kemâl-i lutfuñ ile yog iken var eyledüñ yâ Rab
Yine fazl u keremden yoklık içre var idüp anı
Umûr-ı şer`a âlet eyle eczâ-yı vücûdın hep
[17]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî sûz-ı `ışkuñdan dil-i Nâmîye âteş vir
Has u hâr-ı enâniyyet yanup mahv-ı vücûd itsün
Zuhûr idüp safâ-yı feyzüñ eczâ-yı vücûdından
Girüp mihrâb-ı teslîme huzûr ile sücûd itsün
[18]
LEHÛ
Mef`ûlü Mefâ`îlü Mefâ`îlü Fe`ûlün
Bak himmet-i Nâmîye ki mest-i güneh iken
Deryûze-ger-i cür`a-i bezm-i keremüñdür
Yâ Rabbî o dil-mürdeye vir hestî-i nâfi`
Bir `âşık-ı şûrîde-rev-i kûy-ı gamuñdur
[19]
LEHÛ
Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
Lâyık itseñ İlâhî Nâmîyi
Ni`metüñ deñlü şükre her demde
Mahz-ı ihsâna âlet eylersin
Yine sensin şürû` iden hamde
[20]
LEHÛ
(1 ve 3. mısra`) Fe`ilâtün Mefâ`ilün Fe`ilün
(2 ve 4. mısra`) Fe`ilâtün Fe`ilâtün Fe`ilün
Îzidâ eyle Nâmîyi mûnis
Câmî-âsâ Nefehât-ı Ünse
Dem-i âhirde mahz-ı lutfuñdan
Hâzır eyle hazerât-ı kudse
[21]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
Habîbüñ hürmetiyçün yâ İlâhî
Dili sâbit-kadem kıl zikr içinde
Safâ-yı zâhir ü bâtında dâyim
Mukîm-i Nâmî eyle fikr içinde
[22]

LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
Be-hakk-ı zâhir-i “Tâhâ” vü “Yâsîn”
Be-hakk-ı bâtın-ı esmâ`-i kâyim
Zuhûr-ı zâhir ü bâtınla yâ Rab
Dil-i Nâmîyi bîdâr eyle dâyim
[23]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
Habîb-i ekremüñ hakkı Hudâyâ
Beni mest-i mey-i şükr-i ni`am kıl
Rızâñ üzre sülûke vir hidâyet
Hemîşe rüşdüñi lutf it kerem kıl
[24]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
Dil-i Nâmî-i güstâhuñ İlâhî
Dimez havf-ı `itâbuñdan emîn it
Recâ-yı `afv-ı ihsânuñla dâyim
Makâm-ı cilve-gâhın huld-i dîn it
[25]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
Bu Nâmî-i güneh-kâruñ İlâhî
Cihân içre kimi var senden özge
Hemîşe kıl dilinde zikr ü fikrüñ
Aña eglence virme andan özge
[26]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün
İlâhî Nâmî-i `âciz garîbüñ
Temennâ-yı dil ü cânın kabûl it
Virüp zevk-i ferâğat mâsivâdan
Vücûdın reh-rev-i râh-ı vüsûl it
[27]
LEHÛ
Mef`ûlü Mefâ`îlün Mef`ûlü Mefâ`îlün
`İzzüñle celâlüñçün `ışkuñla cemâlüñçün
Yâ Rabbî dil-i zârı hem-râhî-i tevfîk it
Nutkuñla hidâyet vir her cünbiş-i a`zâya
Hemvâre rızâñ üzre taklîdümi tahkîk it
[28]
LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî nefs-i Nâmîyi koma şirk-i hafî içre
`İnâyet eyleyüp dest-i hidâyetde müselmân it
Niçe bir kâfire bir demde rûzî eyledüñ İslâm
Ne var bir kâfiri dahı keremden merd-i îmân it
[29]

LEHÛ
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün Mefâ`îlün
İlâhî Nâmînüñ bu kıt`alar içre münâcâtın
Kabûl-i lutfuñ idüp mahz-ı ihsâna karîn eyle
Esîr-i nefs-i bed-kîş olmadan anı halâs idüp
Hemîşe hâlini `ayne`l-yakîn hakka`l-yakîn eyle
[30]
LEHÛ
Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilâtün Fâ`ilün
Var mıdur `isyân ki olmaya kul ile âşinâ
Var mıdur ihsânuñ olmaya efendi hod-nümâ
Var mıdur bir bî-hayâ güstâh Nâmî dil gibi
Var mıdur eltâf-ı Sübhânîye beñzer bir `atâ
[31]
KIT`A-İ HÂTİME
Mefâ`îlün Mefâ`îlün Fe`ûlün

1 Ben olmasam dir iken bu kelâmı
Diyen kimdür bilür misin karındaş

2 İşidürken sen olmasañ ya kimdür
İşiden diñle vahdetden haber-fâş

3 Vücûd-ı vehmîyüz ancak arada
Diyen ol işiden ol añla yoldaş

4 Evâmirde mukîm itseñ vücûdı
Olursın dâyimâ Hakk ile `ayyâş

5 Nevâhîle evâmir olsa kâruñ
Düşersin dergehinden dûr u kumlaş

6 Gözet emri nevâhîden hazer kıl
Dem-â-dem nefsüñ ile eyle pür-«âş

7 Ya hôd terk it sivâyı Nâmî-âsâ
Şarâb-ı `ışk ile ol rind-i kallâş

[32]
ÎCÂD-I KIT`A BERÂY-I TERTÎB-İ DÎVÂN
Mef`ûlü Fâ`ilâtü Mefâ`îlü Fâ`ilün
Tertîb-i şi`re her biri yârân-ı sâbıkuñ
Geldi cihâna çeşme-i dîvândan el yudı
Nâmî-i Nigdevî de sözin iki bahs idüp
Hüsn-i Mecâz u Hüsn-i Hakîkat didi kodı